ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ZÁKLADNÍ ŠKOLA SPECIÁLNÍ

(základní škola speciální, rehabilitační třída základní školy speciální
a přípravný stupeň základní školy speciální)

"SLUNCE DĚTEM"

Základní škola, Mateřská škola speciální a Praktická škola Jesenice
Plzeňská 63, 270 33 Jesenice

Tento dokument byl zpracován podle RVP ZŠS pro žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením

Obsah I. sešitu - ŠVP pro ZŠS

			strany
Identifikační údaje školy			1
Charakteristika školy	2	-	5
Charakterstika ŠVP	6	-	8
Výchovně vzdělávací strategie na úrovni školy	9	-	17
Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení			18
Přůřezová témata	19	-	20
Učební plán	21	-	23
Speciáolně pedagogická péče	24	-	31
Čtení	32	-	63
Psaní	64	-	85
Řečová výchova	86	-	95
Počty	96	-	150
Informatika	151	-	159

Obsah II. sešitu - ŠVP pro ZŠS

		strany		
Prvouka		160	-	196
Společenská výchova		197	-	217
Věcné učení	*charakteristika*	218	-	219
	fyzika	220	-	232
	chemie	233	-	251
	přírodopis	252	-	271
	zeměpis	272	-	283

Obsah III. sešitu - ŠVP pro ZŠS

	strany		
Hudební výchova	284	-	297
Výtvarné činnosti	298	-	313
Výchova ke zdraví	314	-	318
Tělesná výchova	319	-	334
Pracovní výchova	335	-	360
Pravidla hodnocení v ZŠS	361	-	365
Rozumová výchova	366	-	374
Řečová výchova	375	-	378
Smyslová výchova	379	-	389
Hudební výchova	390	-	392
Výtvarná výchova	393	-	395
Pohybová výchova	396	-	399
Zdravotní tělesná výchova	400	-	402
Pracovní výchova	403	-	413
Pravidla hodnocení v RT ZŠS	414	-	416
Autoevaluace	417	-	418
ŠVP - přípravný stupeň ZŠS	419	-	432

Škola plná sluníčka

MOTO: Naše školička je malá,
proto do znaku si dala,
co potěší srdíčko,
symbol života a jara
-usměvavé sluníčko.

Tento dokument byl zpracován podle RVP ZŠS pro žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením.

Základní škola, Mateřská škola speciální a Praktická škola Jesenice, Plzeňská 63

Identifikační údaje

Název a adresa zřizovatele:	Středočeský kraj Odbor školství, mládeže a sportu Zborovská 11 150 21 Praha 5 – Smíchov tel.: 257 280 111 - ústředna 257 280 292 – Odbor školství a sportu
Název a adresa školy	Základní škola, Mateřská škola speciální a Praktická škola Jesenice Plzeňská 63 270 33 Jesenice IČO: 470 137 11 IPO: 600 171 469 (identifikátor právnické osoby) IZO: 110 028 309
Jméno ředitele školy:	Mgr. Anna Kuchařová
Kontakty:	tel.: 313 599 324 tel./fax: 313 599 021 e-mail: info@zmapjesenice.cz URL: www.zmapjesenice.cz
Platnost dokumentu:	1.9.2010, č. j. 68/10
Schválila:	Mgr. Anna Kuchařová, ředitelka školy

Projednáno pedagogickou radou dne: *27. 8. 2010*

Projednáno školskou radou:	Ing. Petr Sunkovský JUDr. Alena Černá Šárka Fialová
Koordinátoři tvorby ŠVP pro ZŠS:	Mgr. Olga Hanauerová – hlavní koordinátor Mgr. Dagmar Jiroušková – koordinátor tvorby ŠVP pro ZŠS Bc. Šárka Fialová – koordinátor tvorby ŠVP pro PS ZŠS Uhrová Markéta – koordinátor tvorby ŠVP pro RT ZŠS

Charakteristika školy

Druhy a typy součásti školy:

Základní škola praktická	102 078 327
Mateřská škola speciální	150 076 355
Základní škola speciální	**110 028 333**
Přípravný stupeň ZŠS	**110 450 302**
Praktická škola	102 602 417
Školní družina	110 028 341
Školní klub	150 008 538
Internát	110 028 325
Školní jídelna	110 028 317

Datum zařazení školy do sítě škol a ŠZ: **1. 9. 1961**

Celková kapacita školy a jejích součástí:

Základní škola	**IZO: 110 028 309**	**26 žáků**
Základní škola speciální		26 žáků
Přípravný stupeň ZŠS		6 žáků
Střední škola	IZO: 102 602 417	12 žáků
Školní družina		12 žáků
Internát		20 žáků
Školní jídelna		neuvádí se

Nabídka vzdělávacích možností je komplexní, prostupná, umožňující vyjít vstříc individuálním potřebám každého žáka. Škola zajišťuje ucelenou péči pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami všech stupňů mentálního postižení, včetně zajištění odborné pomoci a metodického vedení pracovníků Speciálně pedagogického centra z Rakovníka.

Úplnost a velikost školy: jsme školou, která se nachází uprostřed lesů, vod a strání, v malebné obci, v obci Jesenice u Rakovníka.

Základní škola speciální je škola s 1. – 10. postupným ročníkem. Výuka v ZŠS na I. stupni (1. – 6. ročník) a na II. stupni (7. – 10. ročník) . Součástí ZŠS je přípravný stupeň, kde výuka probíhá samostatně v jedné třídě. Ve třídách I. stupně a ve třídách II. stupně se vzdělávají žáci několika postupných ročníků.

Umístění školy: škola je umístěna uprostřed obce Jesenice, na rozhraní krajů Středočeského, Plzeňského a Ústeckého. Je dostupná a přístupná pro všechny tyto kraje. Je jedinou školou tohoto typu v působnosti Středočeského kraje.

Pravidla pro zařazování žáků

Do ZŠS jsou výhradně zařazováni žáci se středně těžkým, těžkým mentální postižením a zdravotním postižením.

Žáci jsou zařazováni do jednotlivých ročníků na základě:

1. odborných vyšetření specialistů (autismus, zrakové postižení, sluchové postižení, tělesné postižení, mentální postižení a kombinované postižení)
2. doporučení poradenského zařízení (SPC)
3. souhlasu zákonných zástupců žáka (informovaného souhladu se zařazením žáka (vyhl. č. 147/2011 Sb.).
4. kapacity školy

Vybavení školy

V budově školy je 6 tříd a 2 odborné pracovny¨(cvičná kuchyňka a dílna). Součástí školy je tělocvična, internát, školní restaurace, „Sluneční zahrada“ a školní pozemek se skleníkem. Škola má bezbariérový přístup. I uvnitř budovy jsou bezbariérové vstupy a výstupy, schodišťová plošina a výtah na internát. Škola má čisté a estetické prostory. Na jejím vzhledu se podílejí hlavně učitelé a vychovatelé a ve velké míře žáci. Prostory pro výuku v ZŠS jsou dostatečné. Samostatná je cvičná kuchyňka, počítačová učebna, dílna a tělocvična. Chceme dobudovat variabilní dílnu na výtvarné, pracovní a keramické činnosti. Škola má vyhovující hygienické zázemí (šatny, bezbariérové WC), na internátě sprchy.

K pohybovým aktivitám žáci využívají tělocvičnu, sportovní areál u nedaleké ZŠ v Jesenici a „Sluneční zahradu“ pro menší děti. Na prezentaci školy, pro veřejná vystoupení, výstavy prací žáků a školní jarmarky používá škola tělocvičnu, spojovací chodbu školy nebo spolupracuje s Muzeem v Jesenici, v Rakovníku a s hradem Křivoklát. Na pěveckou soutěž dětí speciálních škol s názvem „Notička“ nám pronajímá sál Městský úřad Jesenice sál Kulturního domu v Jesenici.

V době volna a přestávek mohou žáci využívat všechny prostory školy (tělocvičnu, učebnu PC, místnost pro DM) vždy po dohodě s vyučujícími. Děti a žáci mají k dispozici nápoje (mlíčka) a svačinky ve školní restauraci.

Vyučující mají volný přístup na internet (24 hodin denně), používají tiskárnu, kopírku, fax, interaktivní tabuli. Všechny třídy jsou vybaveny PC a zapojeny do sítě. Vyučující mají možnost využívat důležité metodické materiály a knihy, které jim jsou k dispozici ve sborovně školy.

Materiální vybavení je dostatečné, na tvorbě pomůcek se podílejí hlavně učitelé a ostatní pedagogové.

Velkou pozornost věnujeme ve chvílích volna zapojováním dětí do pěveckého sboru, do prací s počítačem, do konverzace z anglického jazyka, do sportovních činností, do arteterapie, fyzioterapie, muzikoterapie, výtvarných a pracovních činností (práce s materiálem všeho druhu, zejména keramické práce).

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří pedagogové, vychovatelé, asistenti pedagoga a osobní asistenti. Převážnou část tvoří mladí pedagogové spolu s několika zkušenými pedagogy. Většina učitelů je se speciálně pedagogickou kvalifikací, ostatní si doplňují vzdělání. Většina vychovatelek má odbornou kvalifikaci, zbývající mají ped. kvalifikaci. Z celkového počtu as. pedagogů 100 % splňuje kvalifikační předpoklady.

Někteří učitelé ovládají cizí jazyk (angličtina, němčina). Téměř všichni absolvovali počítačovou gramotnost na úrovni Z, P1 a P2 .
Všichni ped. pracovníci se stále vzdělávají samostudiem, účastí na seminářích nebo kvalifikačním studiem. Jsou proškoleni v problematice ochrany při mimořádných událostech a absolvovali kurz první pomoci.

Ve škole pracuje poradce pro volbu povolání, metodik prevence sociálně patologických jevů, spec. pedagog a fyzioterapeutka.

Dětem i rodičům pomáhá výchovná poradkyně. K uspokojování základních potřeb dětí s těžkým mentálním a dalším zdravotním postižením je určen osobní asistent.

Škola má družinu a 3 odd. internátu se 4 vychovatelkami, jedna bezpečnostní pracovnice pečuje o děti na internátě v nočních hodinách v průběhu celého týdne (pondělí-pátek).

Charakteristika žáků

Školu navštěvují žáci nejen ze širokého i blízkého okolí rakovnického regionu, ale i děti ze vzdálenějších oblastí kraje Středočeského a z krajů Ústeckého a Plzeňského.
Ve škole jsou vzděláváni žáci se zdravotním postižením: s mentálním, tělesným, s více vadami a děti s lékařskou diagnózou autismus.

Dlouhodobé projekty

Škola každoročně organizuje již tradiční projekt nazvaný „Notička"- (pěvecká soutěž žáků spec. škol). Dále se zapojila do projektu „Tvořivá dílna" a do projektu SIPVZ nazvaného „Zastav se a podívej, jak je u nás krásně", které jsou financovány z prostředků MŠMT, částečně z prostředků kraje a z vlastních prostředků. Na těchto projektech pracují řešitelské týmy pedagogů.

Pořádáme také zimní turistické kurzy pro děti naší školy. Kolektivy tříd vyjíždějí nejen na společné výlety za poznáváním, ale vypravují se i jednotlivě s vyučujícími na známá turistická místa (pěšky nebo vlakem).

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči probíhá převážně individuální formou. Návštěvami rodičů ve škole nebo návštěvami pedagogů v jednotlivých rodinách. Rodiče vycházejících žáků přicházejí do školy dvakrát ročně a opět individuálně (týkají se volby povolání a s tím související hledání vhodného učebního oboru). Tento způsob je dán hlavně různorodou strukturou rodičů a velmi obsáhlým regionem (rodiče jsou ze Středočeského kraje, z kraje Ústeckého a Plzeňského). Dalším kriteriem je široká nabídka vzdělávacích služeb školy pro děti.

Rodiče žáků mají možnost se kdykoliv informovat telefonicky. Mohou tak učinit při předem sjednaných návštěvách a v rámci konzultačních hodin u výchovného poradce nebo u jednotlivých učitelů. Se svými podněty a dotazy se mohou obracet na vedení školy nebo si potřebné informace získat na webových stránkách školy.

Každým rokem mohou rodiče dětí navštěvovat školu zejména ve Dnech Dveří Dokořán a prohlédnout si nejen celou školu, ale i výrobky našich dětí, pomůcky, které mají děti k dispozici ve výuce i ve volném čase. Mohou školu navštěvovat i v době akcí pro veřejnost (besídky, sportovní a zábavné akce, výstavky atd.)

V případě špatné spolupráce školy s rodiči a ve vyjímečných případech jsou problémy v rodinném prostředí řešeny ve spolupráci s příslušnými sociálními odbory.

Ve škole pracuje Školská rada složená ze tří členů. Jeden je zástupce zřizovatele, jeden z řad pedagogů a jeden z řad rodičů. Školská rada se schází nejméně dvakrát ročně a projednává a schvaluje školní řád, výroční zprávu o činnosti a hospodaření školy atd. Řídí se ŠZ.

Škola spolupracuje s úřadem práce, s referátem sociálních věcí, se školami v naší obci (ZŠ a MŠ, ISŠ). Dále pak se sponzory, s OÚ a s Policií ČR.

Po odborně pedagogické stránce spolupracuje s SPC a PPP všech typů a zaměření.

Mezinárodní spolupráce, dlouhodobé projekty

Na jaře roku 2006 začala škola spolupracovat s Výzkumným ústavem pedagogickým na tvorbě rámcového vzdělávacího programu pro praktickou školu s jednoletou a dvouletou přípravou.

V současné době škola nerozvíjí žádný dlouhodobý systematický projekt mezinárodní spolupráce, ale byla oslovena školou podobného typu v Rakousku. Nabízí se tím možnost navázání spolupráce se školou stejného typu. V zimě roku 2006 naši školu navštívila kolegyně z této školy, pořídila fotodokumentaci o naší škole a nabídla dokumentaci vlastní školy.

Způsoby spolupráce se školskou radou, rodiči žáků, zákonnými zástupci, místními i regionálními partnery, PP poradnami a jinými institucemi

Školská rada, která byla zřízena v roce 2006, má tři členy. Na ustavující schůzce byl předsedou zvolen člen zastupitelstva Středočeského kraje a byl nám přidělen zřizovatelem. Místopředsedou byla zvolena zástupkyně rodičů a členkou je zástupce pedagogického sboru na škole. Řídí se jednacím řádem a zasedá nejméně dvakrát ročně. První schůzka proběhla 17. 3. 2006. Se členy ŠR jsme v blízkém, téměř každodenním kontaktu.

Rodiče žáků i zákonní zástupci navštěvují školu podle situace a potřeby, nebo jsou v pravidelném telefonickém kontaktu se školou. Třídní učitelé si nejméně dvakrát do roka organizují třídní schůzky s rodiči. S rodiči vycházejících žáků se setkává VP a třídní učitelé na mimořádných schůzkách dvakrát do roka. Mezi další formu komunikace s rodiči patří individuální konzultace s rodiči žáků. Konzultační hodiny výchovné poradkyně bývají zpravidla 1x týdně v předem stanovenou dobu a nebo po individuální domluvě s rodiči.

Vedení školy a výchovná poradkyně úzce spolupracují při řešení výchovných a vzdělávacích problémů s PPP v Rakovníku, s SPC v Rakovníku, s odborem sociálních věcí v Rakovníku a v Podbořanech, s Policií ČR v Jesenici. Za dobu několikaleté spolupráce se vytvořila mezi těmito subjekty a jejími představiteli i řada funkčních a neformálních vztahů, které tuto spolupráci zefektivňují.

Se svým zřizovatelem se vedení školy setkává dvakrát ročně na schůzkách ředitelů subjektů zřizovaných KÚSK. Vzájemnou informovanost udržujeme prostřednictvím zpráv z EDD, e- mailů a telefonů.

Během tvorby vlastního školního vzdělávacího programu, navázala škola spolupráci s VÚP Praha, PC Střední Čechy, PC Praha, Rakovník, Plzeň.

Řadu výchovně vzdělávacích akcí a řadu volnočasových aktivit škola organizuje ve spolupráci se ZŠ a MŠ Jesenice, ISŠ Jesenice, MŠ Oráčov a dalších zařízeních.

III. Charakteristika školního vzdělávacího programu pro ZŠS a RT ZŠS

Cíle základního vzdělávání

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

V základním vzdělávání v základní škole speciální proto usilujeme o naplňování těchto cílů:

1. Zaměření školy, charakteristika ŠVP

Základní škola speciální je určena pro žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami.

ŠVP vychází z cílů základního vzdělávání a klíčových kompetencí RVP ZV pro žáky se středně těžkým mentálním postižením , těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami.

Dále vychází z koncepce inovace pedagogického procesu, ze života školy, z analýzy vlastních možností a schopností pedagogického sboru, z požadavků rodičů a z tradic školy.

A/ Jaká jsme škola a jakou školu chceme mít:

Školu rodinného typu

Vzhledem k počtu žáků znají učitelé všechny žáky školy i s jejich specifikacemi. Žáci znají naopak zaměstnance školy a tím jsou možné užší vztahy mezi obojími. To je předpoklad pro rozvoj dobré vzájemné komunikace a sociálního cítění. Všem žákům věnujeme stejnou péči a zajišťujeme rovné vzdělání. Snažíme se vytvořit dobré a pohodové prostředí nejen pro žáky, ale i pro zaměstnance školy.

Školu pro život

Zaměřujeme se na to, aby byli žáci co nejvíc samostatní vzhledem ke svým možnostem a schopnostem, aby se co nejlépe zapojili do běžného života. ŠVP směřuje především k osvojení praktických návyků a dovedností. Teoretické vědomosti přizpůsobujeme tak, aby byly propojeny s praktickým životem. Častým opakováním a upevňováním se snažíme dosáhnout jejich trvalosti. Žákům nabízíme různorodou zájmovou činnost.

Školu individuálního přístupu

Různé typy speciálních vzdělávacích potřeb vyžadují používání rozdílných metod a přístupů ke každému žákovi při vzdělávacích i výchovných činnostech.. Vždy se snažíme o dosažení nejvyšší možné úrovně vzdělávání s přihlédnutím k možnostem a schopnostem jednotlivých žáků. Hodnotíme žáka s ohledem na jeho schopnosti, posuzujeme individuální pokrok nejen ve vzdělávání, ale i v chování atd. Někteří žáci jsou vzděláváni podle individuálního vzdělávacího programu.

Školu pohody, zábavy a dobré vzájemné spolupráce a volnočasových aktivit

Snažíme se vytvářet příjemné klima nejen ve škole, ale i ve třídě tak, aby se žáci cítili ve škole příjemně. Vycházíme jim vstříc po stránce relaxační. Do vyučovacích hodin zařazujeme relaxační a pohybové chvilky (zvlášť u mladších žáků). K tomuto účelu máme ve škole odpočívací a hrací koutky. Některým žákům pomáhají osobní asistenti.

Školu, která si udrží dobrou prestiž mezi širokou veřejností

Pořádáme řadu školních besídek a přehlídek, nabízíme návštěvy kulturních akcí, umožňujeme žákům prezentovat se mimo školu. Na jednotlivých aktivitách úzce spolupracujeme s obcí.

Dále chceme:

- dobrou vzájemnou spolupráci s rodiči žáků
- eliminovat a napravovat to, co považujeme za nedostatky a maximálně rozvíjet silné stránky školy
- využívat komunikační a informační technologii
- využívat výpočetní techniku ve výchovně vzdělávacím procesu

B/Vzdělávací priority naší školy:

Po provedené analýze podmínek, možností a potřeb žáků a požadavků rodičů jsme si stanovili několik priorit školy a na tyto priority se zaměříme.

Výchova a vzdělávání

- péče o zdraví
- environmentální výchova
- rozvoj a prohlubování tělesné zdatnosti a pohybových dovedností našich žáků
- estetická výchovu (Pv, Hv,Vč)
- multikulturní výchova
- informační a komunikační dovednosti

Péče o zdraví

- péče o pořádek a čistotu prostředí a získávání návyků
- dodržování osobní hygieny
- zdravý jídelníček a dodržování pitného režimu
- péče o čistotu oděvu a obuvi
- ukládání oděvu a obuvi v šatně
- protidrogová prevence
- nebezpečí návykových látek – kouření, alkohol, drogy
- vztah k handicapovaným lidem
- předcházení nemocem, ohleduplnost k ostatním
- zdravotní tělesné cvičení - fyzioterapie

Environmentální výchova

- výchova k ochraně životního prostředí
- podpora správného životního stylu (osobní spotřeba, produkce odpadu, vliv na prostředí
- spolupráce s obcí, institucemi vládními a nevládními (Lesy ČR)
- podpora akcí zaměřených na rozvoj ekologického vědomí (Den Země)
- výchova k chápání vztahů a souvislostí mezi člověkem a životním prostředím

Rozvíjení a prohlubování pohybových dovedností našich žáků

- pobyt a pohyb na zdravém vzduchu
- péče o zdraví, jako o nejdůležitější životní hodnotu, péče o pořádek a čistotu prostředí a získávání návyků
- rozvoj pohybových aktivit pro zdraví,jejich dodržování hlavně při pohybových hrách
- celoškolní a mimoškolní tělovýchovné soutěže
- upevňování dovedností a znalostí při poskytování první pomoci (úraz, bezpečnost silničního provozu)
- rehabilitace dětí s tělesným postižením
- zaměřit se na znalosti z oblasti bezpečnosti silničního provozu

Estetická výchova

- návštěvy výstav, divadel a filmových představení
- uvědomit si význam tradic (Vánoce, Velikonoce, zvyky a obyčeje)
- vystoupení našich žáků na kulturních přehlídkách, účast na výtvarných soutěžích
- činnost zájmových útvarů – pracovní a výtvarný kroužek, pěvecký kroužek, keramický kroužek
- podíl žáků na zlepšování prostředí školy – péče o výzdobu tříd, školy,okolí, péče o školní zahrady a hřiště
- estetická úprava zevnějšku
- kultura stolování

Multikulturní výchova

- komunikace a soužití s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých
- vzájemná tolerance a ohleduplnost
- uplatňování principu slušného chování a mezilidských vztahů
- nést odpovědnost za své chování a jednání
- rozpoznávat projevy rasové nesnášenlivost a potlačovat je

Informační a komunikační dovednosti

- vhodné využívání počítačů ve výuce i mimo ni
- SIPVZ – vzdělávání pedagogických pracovníků
- zkvalitňování podmínek pro používání internetu, PC

Speciálně pedagogické péče

- škola nabízí: grafomotoriku s písničkou, muzikoterapii, logopedii, fyzioterapii, canisterapii
- grafomotorika s písničkou a muzikoterapie je realizována v rámci vyučovacích předmětů psaní (grafomorika s písničkou) a tělesná výchova (muzikoterapie)
- logopedie je realizována formou zájmového kroužku
- fyzioterapie: 2x týdně je žákům poskytována rehabilitační péče fyzioterapeutkou
- canisterapie probíhá na naší škole 1x za 14 dní

2. Výchovně vzdělávací strategie

– společné postupy na úrovni školy uplatňované ve výuce i mimo ni, kterými škola utváří a rozvíjí klíčové kompetence u jednotlivých žáků:

Výchovně vzdělávací strategie na úrovni školy pro ZŠS

Kompetence: k učení

Žák:	Pedagog:	Formy a metody:
1.ovládá základy čtení, psaní a počítání a využívá je ke svému vzdělávání	- rozvíjí čtecí dovednost - vede k porozumění čteného obsahu - rozvíjí grafické dovednosti - učí jednoduchou písemnou komunikaci - seznamuje se základními matematickými pojmy, symboly, postupy a způsoby jejich užití	orientace v učebnici pracovní listy, písanky, grafomotorické listy pracovní sešity, listy, názor, hra
2. používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky	- učí správně zacházet s učebnicí, učebními materiály a učebními pomůckami - vede žáky k využívání výukových programů na PC - seznamuje a společně se žáky pracuje s didaktickou technikou a s interaktivní tabulí	práce s knihou, didaktické hry, názor
3. dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení	- dbá na dodržování pravidelného režimu dne - vede k pravidelné přípravě na vyučování přiměřenou metodou	praktické činnosti, kolektivní práce, relaxační techniky, motivační, vyučovací jednotka
4. chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků	- hodnotí žáky vhodnou a přiměřenou formou - zdůvodňuje žákům užitečnost učení - nabízí pomůcky ke snazšímu porozumění - vede žáky k sebehodnocení	pochvala, motivační odměna
5.používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života	- učí žáka porozumět symbolům a používaným termínům	piktogramy, znaky, symboly

Kompetence: k řešení problému

Žák:	Pedagog:	Formy a metody:
1. překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem	- vede žáka rozpoznat problém - vede žáka ke zhodnocení problému - motivuje žáka k vhodnému řešení problému - vede žáka k následnému poučení z chyb při řešení problému	Rozhovor Diskuze Dialog Demonstrace Nápodoba Konkretizace Napodobování
2. řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastní zkušenosti	- vede žáky ke správnému řešení problému - navozuje a motivuje žáky k řešení model. situací - vede žáky k důvěře mezi učitelem a žákem / žáky mezi sebou	Napodobování Názornost Demonstrace Rozhovor Dialog
3. vnímá problémové situace řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností	- podněcuje žáky k vnímání problémových situací - motivuje žáky k řešení modelových situacích - společně se žáky postupuje podle již naučených stereotypů	Námětové hry Rozhovor Diskuze Vycházky,výlety Exkurze
4. nenechá se při řešení problému odradit nezdarem	- vede žáky k trpělivosti - učí žáky vypořádat se s nezdarem - navozuje u žáků zájem k hledání nového (lepšího)postupu - učí žáky, že nezdarem práce nekončí	Hodnocení Sebehodnocení Motivační a námětové hry
5. ví na koho se obrátit o pomoc při řešení problému	- učí žáky rozpoznávat nebezpečí a vyhodnotit situaci - rozvíjí u žáků schopnost přivolat pomoc	Vycházky, výlety,exkurze Tísňová volání

Kompetence: komunikativní

Žák:	Pedagog:	Formy a metody:
1. komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem	- učí žáky naslouchat, vnímat druhé lidi - vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni - seznamuje žáky s nonverbální komunikací - učí žáky dorozumívat se pomocí nonverbální komunikace	- oslovení, pokyny - rozhovor - diskuse - dramatizace - námětové hry - mimika obličeje - pohyb těla, řeč těla
2. rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností	- učí žáky chápat sdělení a význam slov - učí žáky reagovat na dané sdělení - učí žáky orientovat se ve světě informací	- slovní a písemné pokyny - správná reakce na pokyn - mediální zdroje, tisk,PC
3. vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem	- učí žáky vyjadřovat své pocity, prožitky a nálady - učí žáky hovořit o svých pocitech, prožitcích a náladách - vede žáky ke zvládání nálad vhodným způsobem	- vlastní příklad - dialog a diskuse - nápodoba a reflexe - emoční a námětové hry
4. chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály	- učí žáky chápat význam textů - učí naslouchat a porozumět záznamům - učí žáky používat obrazový materiál	- věty – pokyny, nápisy - grafický, hudební, pohybový, kresba a malba – ilustrace, CD, DVD - dětské časopisy a knihy, omalovánky, encyklopedie, fotografie, výstavy
5. zvládá jednoduchou formu písemné komunikace	- učí žáky komunikovat jednoduchou písemnou formou	- slova, věty - vlastní jméno a příjmení - adresa bydliště - telefonní číslo - pohlednice, blahopřání,dopis - SMS,e-mail
6. vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhajuje svůj názor	- učí žáky vyjádřit svůj názor a postoj - vede žáky k obhajování názorů a postojů - usměrňuje názory a postoje žáků - podněcuje žáky k vedení dialogu a k zapojení do diskuse - učí žáky, aby komunikovali srozumitelně v rámci svých možností	- dialog, diskuse
7. využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky	- vede žáky k využívání běžných informačních a komunikačních prostředků - učí žáky chápat různá jazyková sdělení - vede žáky k chápání funkce a orientaci v médiích	- využití PC, TV- programy pro děti, tisk, informační tabule, interaktivní tabule
8. využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci	- učí žáky komunikovat se svými spolužáky, ostatními zaměstnanci školy a s lidmi mimo školu - podněcuje žáka k aktivní spolupráci při různých akcích - učí žáka vyjádřit svůj názor a zapojit se do diskuse - uvádí získané komunikační dovednosti do života	- rozhovory, námětové hry - vlastní příklad - řešení problémových situací - nonverbální komunikace - společné školní akce

Kompetence: Občanské

Žák:	Pedagog:	Formy a metody:
1. Využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti	- vede žáka k osvojení společenských návyků (vztahy mezi lidmi, chování, komunikace) - důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování dle schopností žáka	- vysvětlování - rozhovor - diskuse - praktické procvičování - námětové hry - práce s encyklopediemi - práce s obrazovým materiálem - didaktická technika (video, interaktivní tabule) - besedy, exkurze - práce na školním pozemku
2. Má povědomí o základních právech a povinnostech občanů	- seznamuje žáka s jeho základními právy a povinnostmi	
3. Dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití	- vede žáka k osvojení základních návyků společenského chování - společně se žáky buduje příznivé třídní a školní klima	
4. Chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí	- vede žáka k osvojování zásad osobní hygieny - seznamuje žáka s pojmy: zdravá výživa, zdravá životospráva, spánek, odpočinek - podněcuje žáka k dodržování pravidel a zásad ochrany životního prostředí	
5. Dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob	- učí žáka rozpoznávat krizové situace a situace ohrožující jeho život - učí žáka správně reagovat na krizovou situaci - dbá na to, aby se žák řídil pokyny kompetentních osob	

Kompetence: pracovní

Žák:	Pedagog:	Formy a metody:
1. Má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností	Seznamuje žáka se základními hygienickými návyky. Upevňuje osvojené hygienické návyky a sebeobslužné činnosti. Vede žáka k osvojování a praktickému využívání dovedností souvisejících se sebeobsluhou.	Vysvětlování Názorný příklad Obrazový materiál Audiovizuální technika Praktické činnosti a procvičování Námětové hry Exkurze Dílny, ateliéry Výstavy Výzdoba Soustavný příklad Hodnocení Sebehodnocení Modelové situace Rozhovory Vycházky
2. Zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech	Seznamuje žáka se základními pracovními dovednostmi, operacemi a postupy při jednoduchých pracovních činnostech. Vede žáky k využívání získaných pracovních dovedností, operací a postupů při jednotlivých pracovních činnostech. Rozvíjí estetické cítění.	
3.Pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly	Seznamuje žáka s pracovními postupy a vede k jejich osvojování. Rozšiřuje schopnosti pracovat dle naučeného postupu a průběžně vede k jejich praktickému využívání. Podporuje tvořivost žáka a klade důraz na samostatnost a přesnost provedení.	
4. Soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění	Motivuje žáka k plnění zadaných úkolů. Vede žáka k překonávání obtíží. Podněcuje žáka k vytrvalosti a soustředění se na výkon.	
5. Respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce	Seznamuje žáka s pravidly práce v týmu. Motivuje a podporuje žáka k týmové práci. Vede žáka ke kvalitní společné práci.	
6. Přijímá posouzení výsledků své práce	Vede žáka k hodnocení své práce. Učí žáka přijmout kladné i záporné hodnocení své práce. Vede žáka k sebehodnocení.	
7. Dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů	Seznamuje žáka se zásadami bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce. Vede žáka k osvojování si zásad bezpečnosti a ochrany zdraví. Dbá na dodržování zásad bezpečnosti. Vede žáka k ochraně životního prostředí při pracovních činnostech. Vytváří u žáků vztah k přírodě.	

Kompetence: Sociální a personální

Žák:	Pedagog:	Formy a metody:
1. má základní představu o vztazích mezi lidmi	- učí vzájemnému soužití se svými vrstevníky a s dospělými - podporuje vzájemnou spolupráci mezi lidmi - učí žáky respektovat potřeby jiných lidí	vede žáky vlastním příkladem, besedy, modelové situace, interaktivní tabule
2. orientuje se v prostředí, ve kterém žije	- seznamuje žáky s prostředím kolem nás - společně se žáky buduje příznivé klima	film, dramatizace, praktické činnosti, učení prožitkem, vlastní příklad, hodnotící metody
3. podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách	- individuálním přístupem k žákovi maximalizuje jeho šanci prožít úspěch - učí žáky vážit si práce vlastní i druhých	modelové situace, kolektivní práce, vhodná motivace, vedení k trpělivosti
4. uplatňuje základní návyky společenského chování	- důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování - užívá modelové situace k osvojování norem chování - využívá a vyhledává situace, při kterých je možné uplatnit zásady chování	besedy, rozhovory, vhodné exkurze, sebehodnocení
5.navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi	- společně se žáky buduje příznivé klima - vytváří pravidla vzájemného soužití a dle schopností žáků je s nimi naplňuje - učí žáky přijímat různé role ve skupině - učí žáky vyslechnout sdělení i přání svých vrstevníků i druhých lidí - rozvíjí u žáků spolupráci s druhými při řešení úkolů	kolektivní hry, školní akce, formy společenského styku exkurze (ÚSP, DD), besídky, spolupráce s jinými zařízeními
6. rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky	- učí žáka ovládat své jednání a chování - učí žáka rozpoznávat vhodné a rizikové chování	modelové situace, možnost vyhledávání informací o riskantním chování z různých zdrojů
7. uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby	- učí rozpoznávat nebezpečí v chování vůči své osobě - pomáhá žákovi orientovat se v situacích, které jej mohou ohrozit	
8. prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí	- učí žáka získávat sebedůvěru - učí žáka zdravému sebehodnocení - pomocí modelových situací rozvíjí u žáka chování v neznámém prostředí - ukazuje žákům možná rizika při vystupování v neznámém prostředí	

Výchovně vzdělávací strategie na úrovni školy pro RT ZŠS

Vzhledem k závažnému poškození kognitivních funkcí u žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami klademe především důraz na kompetence komunikativní, pracovní, sociální a personální

Kompetence: komunikativní

Žák:	Pedagog:	Formy a metody:
1. poznává známé osoby a dorozumívá se s nimi verbálními nebo nonverbálními formami komunikace	- učí žáka poznávat známé osoby - nabízí pomůcky ke snazšímu porozumění - podněcuje žáka k aktivní spolupráci v komunikaci - seznamuje žáky s nonverbální komunikací	napodobování názornost hry pro rozvoj verbální a nonverbální komunikace
2. reaguje na své jméno	- učí žáka vnímat své jméno - učí žáka vhodně reagovat na své jméno	napodobování názornost rozhovor hry pro rozvoj zrakové a sluchové percepce
3. reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas	- podněcuje žáka k vnímání podnětů - učí žáka zpracovat jednoduché pokyny - vede žáka k přiměřené a správné reakci - vede žáka k vyjádření souhlasu i nesouhlasu	napodobování názornost rozhovor
4. vyjadřuje své potřeby, pocity a nálady různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky	- rozvíjí schopnost vnímat své potřeby, pocity i nálady - učí žáka projevovat pozitivní city - podporuje žáka ve vyjadřování jeho potřeb, pocitů i nálad verbálními i neverbálními prostředky	napodobování názornost rozhovor dialog motivační a námětové hry
5.dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem	- učí žáky naslouchat a vnímat druhé lidi - rozvíjí u žáků schopnost reagovat na pozdrav - vede žáky ke vhodné komunikaci	napodobování názornost hry na rozvoj verbální komunikace vycházky, výlety,exkurze

Kompetence: k učení

Žák:	Pedagog:	Formy a metody:
1. rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a je schopen je užívat	- dlouhodobým nácvikem učí žáky pochopit význam předmětů, pojmů a pokynů, - učí žáky poslouchat názory jiných a řídit se podle pokynů blízkých osob	demonstrace nápodoba motivace komunikace - rozhovor pracovní a grafomotorické listy
2. pozná a rozlišuje základní piktogramy	- v rámci výuky vede žáky praktickým nácvikem k přiřazování fotografií, obrázků, piktogramů a pojmů ke konkrétním předmětům a činnostem	názornost rozhovor práce s fotografii, obrázky a piktogramy CD
3. pozná tiskací písmena	- snaží se u žáků rozvíjet takové schopnosti, pomocí kterých budou schopni rozlišit jednotlivá velká tiskací písmena	názornost demonstrace práce s obrazovým materiálem a CD
4. napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti	- usiluje o co největší samostatnost při manipulaci se známými předměty	napodobování a reflexe praktické činnosti, modelové situace modelové situace mimika obličeje, pohyb těla
5. používá učební pomůcky	- vede žáky k rozlišování známých předmětů	názornost demonstrace konkretizace

Kompetence: pracovní

Žák:	Pedagog:	Formy a metody:
1. zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny	- seznamuje žáka se zákl. hyg. návyky a sebeobsluhou - upevňuje již osvojené hyg. návyky i zákl. os. hygieny - vede k osvojování dovedností, které souvisejí se sebeobsluhou	nápodoba názornost motivační a námětové hry
2. poznává a používá předměty denní potřeby	- seznamuje žáka s předměty denní potřeby - učí žáka správně používat předměty denní potřeby - vede žáka k samostatnosti při správném používání předmětů denní potřeby	rozhovor nápodoba konkretizace názornost motivační a námětové hry
3. rozlišuje předměty různé velikosti a tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje	- seznamuje žáka s předměty různých velikostí i tvarů - učí žáka uchopovat různé předměty a manipulovat s nimi - motivuje žáka k dalším manipulačním činnostem	rozhovor nápodoba konkretizace názornost motivační a námětové hry
4.využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály	- společně se žáky postupuje podle již naučených stereotypů - učí správnému zacházení s pomůckami - vede žáka k využívání získaných dovedností při práci s různými materiály	rozhovor nápodoba konkretizace názornost motivační a námětové hry
5. podílí se na jednoduchých praktických činnostech	- seznamuje žáka s jednoduchými prac. činnostmi - rozšiřuje schopnosti podílet se na prac. činnostech - vede k samostatnosti při praktických činnostech	rozhovor nápodoba konkretizace názornost motivační a námětové hry

Kompetence: k řešení problému

Žák:	Pedagog:	Formy a metody:
1. řeší známé situace na základě nápodoby či opakování	- vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc, poprosit, pozdravit a poděkovat - navozuje simulativní situace ve kterých žáci řeší problémy	demonstrace nápodoba komunikace individuální přístup námětové hry
2. chápe a plní jednoduché příkazy	- zapojuje žáky dle jejich schopností a dovedností žáků do denních činností	názornost rozhovor hra – motivační a námětová
3. orientuje se v okolním prostředí	- ve známém prostředí usiluje o to, aby se žák samostatně pohyboval	vycházky, exkurze demonstrace CD
4. orientuje se v časovém režimu dne	- učí žáky orientovat se v časovém sledu dne - učí žáky orientovat se ve světě informací	praktické činnosti modelové situace hra individuální přístup
5. překonává pocity strachu	- se snaží,aby žák zvládal pocit strachu z nových činností, předmětů a prostředí - vede žáky k trpělivosti	hra rozhovor modelové situace využití PC

Kompetence: sociální a personální

Žák:	Pedagog:	Formy a metody:
1. uvědomuje si svoji osobu prostřednictvím svého těla	- pomáhá žákovi uvědomovat si části svého těla - rozvíjí u žáka schopnost vnímat sluchem, zrakem, hmatem a čichem své tělo	rozhovor demonstrace nápodoba
2.- zná členy své rodiny a osoby ze svého nejbližšího okolí	- učí žáky poznávat členy rodiny - učí žáka poznávat osoby z nejbližšího okolí - rozvíjí u žáka schopnost reagovat na členy své rodiny i svého okolí	názornost rozhovor práce s fotografii (členové rodiny a osoby blízkého okolí)
3. rozlišuje osoby různého pohlaví (chlapec-dívka, muž-žena)	- seznamuje žáka s rozdíly pohlaví - učí žáka vnímat rozdíly osob různého pohlaví (chlapec - dívka, muž - žena)	názornost demonstrace rozhovor práce s obrazovým materiálem (DVD videoprojekce)
4. navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím	- učí žáka vnímat své okolí - učí žáka s navazovat kontakt - učí žáka dorozumívat se vhodným způsobem	napodobování názornost demonstrace rozhovor dialog praktické činnosti modelové situace
5. spolupracuje se svými učiteli a spolužáky	- vede žáka k důvěře mezi učitelem a žákem / žáky mezi sebou - rozvíjí a podporuje vzájemnou spolupráci mezi žáky	názornost demonstrace rozhovor dialog demonstrace nápodoba konkretizace vycházky, výlety,exkurze modelové situace
6.chová se zdrženlivě k neznámým osobám	- učí žáka vnímat rozdíl mezi známou x neznámou osobou	kolektivní hry modelové situace vycházky, výlety,exkurze

3. Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení

Základní škola speciální je určena pouze pro žáky se středním a těžkým mentálním postižením. U části žáků se vyskytují poruchy chování, někteří pocházejí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, někteří z nich jsou i tělesně postiženi, někteří z nich mají další zdravotní postižení.

Aby tito žáci naplnili co nejúspěšněji vzdělávací program školy, je nutné:

- diferencovat postupy, formy a metody výchovné a vzdělávací práce
- přizpůsobit vzdělávání a výchově těchto žáků podmínky materiální, personální, organizační
- využívat pomoci osobních asistentů i asistentů pedagoga
- spolupracovat se SPC, s výchovným poradcem školy a ostatními pedagogickými pracovníky, s psychologem, sociálním pracovníkem, příp. s dalšími odborníky
- úzce spolupracovat s rodinami žáků a školami stejného typu
- co nejlépe poznat i rodinné prostředí žáků
- vytvářet ve škole i ve třídě příznivé společenské klima
- dodržovat jednotný přístup ve vzdělávacím procesu
- zabezpečit výuku ve všech předmětech včetně předmětů speciálně pedagogické péče
- individuálně pracovat se žáky dle jejich potřeb
- dle potřeby vytvářet individuální vzdělávací programy pro jednotlivé žáky
- respektovat pracovní tempo žáků, často opakovat probrané učivo
- využívat reedukačních a rehabilitačních postupů podle jednotlivých potřeb žáků
- pravidelnou relaxaci a režim dne
- zohledňovat druh, stupeň a míru postižení
- dle potřeby uplatňovat alternativní formy komunikace

Rozpracování jednotlivých průřezových témat v ZŠS

Jednotlivá průřezová témata a jejich okruhy jsme začlenili formou integrace do jednotlivých předmětů.

I. Osobnostní a sociální výchova

- formuje osobnost žáka, utváří pozitivní postoj k sobě samému
- napomáhá zvládání vlastního chování
- rozvíjí základní dovednosti komunikace
- napomáhá uvědomit si nutnost spolupráce a pomoci druhým

Tématické okruhy	**Třídy**									
	I. stupeň – 1. období			**I. stupeň – 2. období**			**II. stupeň**			
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**
1. Osobnostní rozvoj										
A1 Rozvoj schopností poznávání	Po Čt PV ŘV TV	Po Čt PV ŘV TV	Po Čt PV ŘV TV	Po Čt Ps	Po Čt Ps IkT	Po Čt Ps IkT	Po Čt SpV IkT	Po Čt SpV IkT	Po Čt SpV IkT	Po Čt SpV IkT
B1Sebepoznání a sebepojetí	ŘV	ŘV	ŘV				SpV VkZ	SpV VkZ	SpV VkZ	SpV VkZ
C1 Seberegulace a sebeorganizace	PV	PV	PV	PV	PV	PV	PV	PV	PV	PV
D1 Psychohygiena	PV VČ HV	PV VČ HV	PV VČ HV	PV VČ HV	PV VČ HV IkT	PV VČ HV IkT	PV VČ HV VkZ IkT	PV VČ HV VkZ IkT	PV VČ HV VkZ IkT	PV VČ HV VkZ IkT
2. Sociální rozvoj										
A2 Poznávací schopnosti				Prv TV	Prv TV	Prv TV	SpV VkZ	SpV VkZ	SpV VkZ	SpV VkZ
B2 Mezilidské vztahy				Prv TV	Prv TV	Prv TV	VkZ	VkZ	VkZ	VkZ
C2 Komunikace	ŘV Čt	ŘV Čt	ŘV Čt	ŘV Čt	ŘV Čt	ŘV Čt	ŘV Čt SpV VkZ	ŘV Čt SpV VkZ	ŘV Čt SpV VkZ	ŘV Čt SpV VkZ
D2 Spolupráce a soutěživost	PV VČ	PV VČ	PV VČ	PV VČ Prv TV	PV VČ Prv TV	PV VČ Prv TV	PV VČ HV	PV VČ HV	PV VČ HV	PV VČ HV
3. Morální rozvoj										
A3 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti					IkT	IkT	VkZ TV IkT	VkZ TV IkT	VkZ TV IkT	VkZ TV IkT
B3 Hodnoty,postoje a praktická etika							SpV PV	SpV PV	SpV PV	SpV PV

II. Multikulturní výchova

- poskytuje žákovi základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách
- učí přijmout druhého jako jedince
- vytváří vztah k odlišným sociokulturním skupinám
- učí žáka vnímat sebe sama

Tématické okruhy	Třídy									
	I. stupeň – 1. období			I. stupeň – 2. období			II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1. Kulturní rozdíly							SpV ŘV	SpV ŘV	SpV ŘV	SpV ŘV
2. Lidské vztahy	Prv	Prv	Prv	Prv	Prv	Prv	SpV VkZ ŘV	SpV VkZ ŘV	SpV VkZ ŘV	SpV VkZ ŘV
3. Etnický původ							SpV HV	SpV HV	SpV HV	SpV HV

III. Environmentální výchova

- utváří vztah žáka k životnímu prostředí, přírodě a přírodním zdrojům
- vede k odpovědnosti k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- přispívá k utváření zdravého životního stylu

Tématické okruhy	Třídy									
	I. stupeň – 1. období			I. stupeň – 2. období			II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1. Ekosystémy							VU	VU	VU	VU
2. Základní podmínky života							VU	VU	VU	VU
3. Lidské aktivity a probl. živ. prostředí							VU SpV	VU SpV	VU SpV	VU SpV
4. Vztah člověka k prostředí							VU SpV VkZ	VU SpV VkZ	VU SpV VkZ	VU SpV VkZ

Vysvětlivky použitých zkratek:

Čt - čtení
Ps - psaní
Po - počty
Prv - prvouka
PV - pracovní výchova
TV - tělesná výchova
HV - hudební výchova
ŘV - řečová výchova
DV - dramatická výchova
VČ - výtvarné činnosti
VU - věcné učení
IkT - informační a komunikační technologie
SpV - společenská výchova
VkZ - výchova ke zdraví

UČEBNÍ PLÁN														
I.stupeň									II.stupeň					
Předmět	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**Celkem předměty**	**Z toho DČD**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**Celkem předměty**	**Z toho DČD**
Čtení	2+1	2+1	3	3	3	3	**18**	**2**	3	3	3	3	**12**	
Psaní	2+1	2+1	2+1	2+1	1+2	1+2	**18**	**8**	2	2	2	1+1	**8**	**1**
Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	**12**		1	1	1	1	**4**	
Počty	2	2	2	2	2	2	**12**		3	3	3	3	**12**	
Informační a komunikační technologie					1	1	**2**		1	1	1	1	**4**	
Prvouka	2	2	3	3	3	3	**16**							
Společenská výchova									2	2	2	2	**8**	
Věcné učení									3	3	3	3	**12**	
Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	**6**		1+1	1+1	1+1	1+1	**8**	**4**
Výtvarné činnosti	2	2	2	2	2	2	**12**		1	1	1	1	**4**	
Výchova ke zdraví											1	1	**2**	
Tělesná výchova	3	3	3	3	3	3	**18**		3+1	3+1	3+1	3+1	**16**	**4**
Pracovní výchova	3	3	3	4	4	4	**21**		5+1	5+1	6	6	**24**	**2**
Celkem	21	21	22	23	24	24	**135**	**10**	28	28	29	29	**114**	**11**

Poznámky k učebnímu plánu

Čtení
Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. V 1.a v 2. ročníku je posílen o jednu hodinu z disponibilní časové dotace. V rámci předmětu se realizuje toto průřezové téma – Osobnostní a sociální výchova na I. I na II. stupni.

Psaní
Předmět vychází z oblasti Jazyk a jazyková komunikace. V 1. – 4. ročníku je posílen o jednu hodinu z disponibilní časové dotace, v 5. – 6. ročníku je posílen o dvě hodiny z disponibilní časové dotace. V rámci předmětu je realizováno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v 4. až 6. ročníku. Do předmětu je zařazena speciálně pedagogická péče – grafomotorika s písničkou.

Řečová výchova
Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Je zařazeno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova na I a II. stupni, Multikulturní výchova na stupni II.

Počty
Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. V rámci předmětu je realizováno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova na I. a II. stupni.

Informační a komunikační technologie
Předmět vychází ze vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie. V rámci tohoto předmětu je realizováno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v 5. a 10. ročníku.

Prvouka
Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, je zařazena v 1. až 6. ročníku. V rámci předmětu je realizováno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v 1. až 6. ročníku, Multikulturní výchova v 1. až 6. ročníku a Environmentální výchova ve 4. až 6. ročníku.

Společenská výchova
Předmět vychází ze vzdělávací oblasti a oboru Člověk a společnost. V 7. až 10. ročníku jsou realizována průřezová témata – Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní a Environmentální výchova.

Věcné učení
Předmět vychází ze vzdělávací oblasti a oboru Člově a příroda. V předmětu je naplňováno průřezové téma Environmentální výchova v 7. až 10. ročníku.

Hudební výchova
Předmět je posílen o jednu hodinu v 7. až 10. ročníku z disponibilní časové dotace. V rámci předmětu je realizováno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v1. až 10. ročníku, Multikulturní výchova v 7. až 10. ročníku.

Výtvarné činnosti
V rámci předmětu je realizováno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova na I. a II. stupni.

Výchova ke zdraví
V rámci předmětu jsou realizována tato průřezová témata – Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Tělesná výchova
V rámci předmětu je realizováno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v 1. až 10. ročníku. V 7. – 10. ročníku je předmět posílen o jednu hodinu z disponibilní časové dotace. Do předmětu je zařazena speciálně pedagogická péče – muzikoterapie.

Pracovní výchova
Předmět vychází ze vzdělávacího oboru člověk a svět práce. Předmět je posílen o jednu vyučovací hodinu v 7. a 8. ročníku z disponibilní časové dotace. Do předmětu je zařazeno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v 1. až 10. ročníku.

Učební plán RT ZŠS												
Předmět	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**Celkem předměty**	**Z toho DČD**
Rozumová výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	**30**	
Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	**20**	
Smyslová výchova	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	**40**	
Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	**10**	
Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	**10**	
Pohybová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	**20**	
Zdravotní tělesná výchova	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	**40**	
Pracovní výchova	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	**30**	**10**
Speciálně pedagogická péče	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	**10**	**10**
Celkem	**21**	**21**	**21**	**21**	**21**	**21**	**21**	**21**	**21**	**21**	**210**	**20**

Poznámky k učebnímu plánu

Rozumová výchova
Předmět je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání, vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace.
Řečová výchova
Předmět je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání, vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace.
Zahrnuje tématický okruh – Rozvíjení komunikačních dovedností.
Smyslová výchova
Vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, je realizována ve všech ročnících základního vzdělávání.
Hudební výchova je oborem vzdělávací oblasti Umění a kultura, je realizována ve všech ročnících základního vzdělávání.
Výtvarná výchova
je oborem vzdělávací oblasti Umění a kultura, je realizována ve všech ročnících základního vzdělávání.
Pohybová výchova
Je oborem vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je zařazen do všech ročníků základního vzdělávání.
Zdravotní tělesná výchova
Je oborem vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je zařazen do všech ročníků základního vzdělávání. Je určena všem žákům na vyrovnání pohybového deficitu a jejich potřeby korektivních cvičení.
Pracovní výchova
Je oborem vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, je realizována ve všech ročnících základního vzdělávání.
Předmět je posílen o jednu vyučovací hodinu v 1. až 10. ročníku z disponibilní časové dotace.
Speciálně pedagogická péče
Obory speciálně pedagogické péče, které škola nabízí (muzikoterapie, logopedie, grafomotorika s písničkou, fyzioterapie…) budou zařazovány do rozvrhu hodin dle aktuální potřeby žáků v daném školním roce a podle působení kvalifikovaných pracovníků na jednotlivé obory spec. ped. péče na škole.
Na realizaci speciálně pedagogické péče je vyčleněna jedna hodina v 1. až 10. ročníku z disponibilní časové dotace.
Předměty speciálně pedagogické péče, které jsou nad rámec časové dotace, jsou realizovány formou zájmových útvarů.

Speciálně pedagogická péče

Kromě vlastní výchovně vzdělávací práce poskytujeme našim žákům speciálně pedagogickou péči, a to v oblastech logopedie, muzikoterapie, grafomotoriky, canisterapie a fyzioterapie.

Logopedie – náprava řeči na základě doporučení klinického logopeda

Muzikoterapie – je použití hudby nebo hudebních elementů (zvuku, rytmu, melodie, harmonie) a záměrné působení hudby na tělo i mysl člověka

Grafomotorika – cvičení pro rozvoj psaní, odstraňování a náprava problémů v grafickém projevu žáků a rozvíjení způsobilosti pro grafický výraz psaní, kreslení a rýsování

Canisterapie – působení psa na člověka, léčebný kontakt psa a člověka

Fyzioterapie – diagnostika a terapie funkčních poruch pohybového systému

Speciálně pedagogická péče – grafomotorika s písničkou

Charakteristika

Grafomotorika - tímto termínem rozumíme tu část jemné motoriky a psychických funkcí, kterou potřebujeme při kreslení a psaní a jejíž stupeň vývoje významnou měrou poznamenává kresbu i písemný projev.
Z psychických funkcí jsou to především: rozumové předpoklady, zrakové vnímání, senzomotorická koordinace, prostorové vnímání, volní úsilí, pozornost.
Grafomotorika s písničkou je zařazena do předmětu psaní v 1. – 6. ročníku ZŠS.

Obsah

- rozvoj grafomotorických dovedností zábavnou formou
- rozvoj logického myšlení, orientace na ploše, základní početní dovednosti, pohybových, výtvarných a dalších dovedností
- rozvoj jemné motoriky
- rozvoj střední motoriky
- rozvoj hrubé motoriky

Časové vymezení předmětu

Ročníky	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Týdenní hodinová dotace	1	1	1	1	1	1

Organizační vymezení

Výuka psaní je realizována většinou v kmenových třídách či tělocvičně. Část výuky může probíhat za příznivého počasí v prostorách Sluneční zahrady – rozvíjení jemné motoriky – hry v písku, rozvíjení grafických dovedností – kresba dřívkem do písku, kresba křídami na chodník.

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků grafické dovednosti
- učíme žáky jednoduché písemné komunikaci
- učebními materiály a pomůckami
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k trpělivosti
- učíme žáky vypořádat se s nezdarem

Kompetence komunikativní

- učíme žáky reagovat na dané sdělení
- učíme žáky komunikovat jednoduchou písemnou formou

Kompetence sociální a personální

- společně se žáky budujeme příznivé klima
- individuálním přístupem k žákovi maximalizujeme jeho šanci prožít úspěch

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky se základními hygienickými návyky při cvičení grafomotoriky
- motivujeme žáky k vytrvalosti a soustředění se na výkon
- učíme žáky přijmou kladné i záporné hodnocení
- vedeme žáky k sebehodnocení

Hodnocení

Hodnocení je závislé na individuálních schopnostech žáka.
Na konci 1. a 2. pololetí jsou žáci hodnoceni širším slovním hodnocením. V širším slovním hodnocení zdůrazníme, čeho žák dosáhnul a co si osvojil.

Při cvičení hodnotíme:

- grafomotorická cvičení
- vizuomotorickou koordinaci
- zrakové vnímání
- prostorovou orientaci
- koncentraci pozornosti
- správný tvar

Speciálně pedagogická péče – MUZIKOTERAPIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Muzikoterapeutické i vzdělávací cíle v základní škole speciální mají mnoho společného, vzájemně se prolínají a doplňují. I když primárním cílem učitele není systematická terapeutická práce, často jí bezděčně a zcela v souladu se vzděláváním dělá.
V hodinách muzikoterapie lze edukaci žáka zefektivnit a zároveň plnit vzdělávací cíle. Učitel využívá jen takové muzikoterapeutické postupy, které jsou v jeho kompetenci a které mohou osobnost žáka pozitivně ovlivňovat.

Obsah muzikoterapie je rozdělena do devíti tématických okruhů :

- Vnímání a pozornost – zlepšení koncentrace a rozvoj záměrné pozornosti
- Motorika a senzomotorika – koordinace, přesnost, síla, rychlost, vytrvalost, rozvoj jemné a hrubé motoriky
- Emoce – práce s agresí, vyjadřování pocitů, kontrola impulsivního jednání
- Sociální interakce – rozvoj sociálních vztahů, posilování identity, snášet kritiku, sdílení dotyků
- Chování – zlepšování dovednosti nápodoby, redukce rušivého chování
- Komunikace – rozvoj slovní zásoby, neverbální komunikace, motoriky mluvidel
- Vědomosti a školní dovednosti – pomoc při učení, posilování paměťových schopností
- Relaxace a antistresové dovednosti – uvolnění, zvládání stresu
- Volnočasové aktivity – zvýšení kvality života

Muzikoterapie je zařazena do předmětu tělesná výchova v 7. – 10. ročníku ZŠS.

Časové vymezení předmětu

Ročníky	7.	8.	9.	10.
Týdenní hodinová dotace	1	1	1	1

Organizační vymezení předmětu

Muzikoterapie probíhá v jednotlivých třídách dle potřeb žáka, v tělocvičně školy a mimo ni.

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- hodnotíme žáky vhodnou a přiměřenou formou
- nabízíme pomůcky ke snazšímu porozumění
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k následnému poučení z chyb při řešení problému
- motivujeme žáky k řešení modelových situací
- postupujeme s žáky podle již naučených stereotypů
- vedeme žáky k trpělivosti a vypořádání se s nezdarem

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými
- učíme žáky chápat sdělení (význam slov) a reagovat na dané sdělení
- učíme žáky používat obrazový materiál
- učíme žáky vyjádřit a obhájit svůj názor a postoj
- vedeme žáky k využívání běžných informačních a komunikačních prostředků
- učíme žáky naslouchat, vnímat druhé lidi
- učíme žáky chápat význam slov a textů
- učíme žáky dorozumívat se pomocí nonverbální komunikace

Kompetence sociální a personální

- seznamujeme žáky s prostředím kolem nás
- učíme žáka zdravému sebehodnocení
- vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování a bezpečnosti
- podporujeme vzájemnou spolupráci mezi lidmi
- rozvíjíme u žáků spolupráci s druhými při řešení úkolů

Kompetence občanské

- dbáme na to, aby se žáci řídili pokyny kompetentních osob
- vedeme žáky k osvojení základních společenských návyků (chování a komunikace)
- budujeme příznivé třídní a školní klima

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k překonávání obtíží
- podněcujeme žáky k vytrvalosti a soustředění se na výkon
- vedeme žáky k sebehodnocení
- podporujeme u žáků tvořivost a klademe důraz na samostatnost a přesnost provedení
- motivujeme žáky k týmové práci
- učíme žáky přijmout kladné i záporné hodnocení

Hodnocení v předmětu Muzikoterapie

Hodnocení v předmětu muzikoteratie je závislé na individuálních schopnostech žáka. Na konci 1. a 2. pololetí jsou žáci hodnoceni slovním hodnocením, kde zdůrazníme, čeho žák dosáhl a co si osvojil.

V předmětu hodnotíme:

- individuální schopnosti žáka
- práci ve skupině i samostatně
- překonávání nezdarů a motivaci k dokončení zadaného úkolu
- sebehodnocení

Speciálně pedagogická péče – Logopedie

Logopedie probíhá formou zájmového kroužku – kolektivně i individuálně.

Charakteristika logopedické péče:

- reedukační péčí směřujeme k odstraňování nebo částečné eliminaci obtíží zejména v oblasti verbální řeči jako prostředku k dorozumívání, vzdělávání a úspěšné sociální integrace
- časová dotace určená k realizaci logopedické péče vyjadřuje aktuální potřebu odborné péče vzhledem k počtu žáků, u nichž se logopedické potíže vyskytují
- zařazení žáka provádíme na základě depistážní činnosti klinického logopeda a souhlasu rodičů, kterým současně nabízíme odbornou konzultaci nebo přímé zapojení do reedukační péče
- dle individuálních potřeb žáků spolupracuje školní logoped s učiteli českého jazyka
- se žáky pracuje logoped dle potřeb individuálně i ve skupince
- logoped uplatňuje aktivizující metody, pracuje s písní, básní, říkadly, využívá rytmické nástroje a pomůcky reedukačního charakteru
- pokud žák navštěvuje logopedickou ambulanci – klinického logopeda, pracuje školní logoped na základě jeho doporučení a v případě nutnosti s ním reedukační postup konzultuje

Cíle a obsah logopedické péče

V oblasti logopedie se zaměřujeme na:

- nácvik správné výslovnosti
- rozvoj slovní zásoby
- osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené podobě
- na správné a srozumitelné vyjadřování
- rozvíjíme komunikační dovednosti žáků, které jsou předpokladem jejich dalšího vzdělávání a sociální integrace
- rozvoj percepce akustické a vizuální
- procvičování mluvidel
- rozvoj fonematického sluchu
- rozvoj hrubé a jemné motoriky, grafomotoriky a rytmu
- rozvoj řečových schopností - orofaciální stimulace, alternativní komunikace –

(komunikace pomocí gest, komunikace pomocí očního kontaktu, komunikace pomocí obrázků)

Orofaciální stimulace

cvičení mluvidel – otvírání a zavírání pusy, vyluzování různých zvuků
cvičení jazyka - vyplazování jazyka – nápodoba
hýbání jazykem od jednoho koutku k druhému
položení jazyka na špachtličku, lžičku, olíznutí rtů, zubů
cvičení rtů - sání (brčko), prskání, foukání, špulení rtů, pískání, bublání
stimulace mluvidel – doteky, lžičkou, kartáčkem,

Alternativní komunikace

1. Komunikace pomocí gest
   - pozdrav, ukázání na něco, prosba, souhlas, nesouhlas, nevím, poděkování

2. Komunikace pomocí očního kontaktu
   - trénování očního kontaktu: věta „Podívej se na mne“, zatímco držíme sladkost či oblíbenou věc ve výši očí dítěte, abychom posílili snahu dítěte podívat se, postupně měnit toto materiální posilování za posilování společenské (písnička, pohlazení, slovní pochvala), počkat, než se dítě na nás podívá a pak teprve ho zařadit do jeho oblíbené činnosti, kdykoliv zpozorujeme spontánní oční kontakt dítěte, dát jasně najevo, že toto jeho chování velmi oceňujeme a odměňujeme, učit navodit oční kontakt s dítětem při oslovení jeho jménem – nejprve fyzická dopomoc (zacloníme mu rukama oči – tunelové vidění, pomůžeme mu otočit hlavu) - řádně odměníme, postupně fyzickou dopomoc eliminujeme

3. Komunikace pomocí obrázků (předmětů, fotek, piktogramů)

Rozvoj receptivní stránky řeči

Porozumění

- porozumění s gestem, bez gesta
- reakce na větu obsahující dva pokyny (jdi tam a přines ….)
- porozumění výrazů - malý x velký, v, ve, na, za, pod, nad
- rozlisování barev (pozná a chápe)
- srovnávání - stejný x jiný
- chceš x nechceš (ano x ne)
- porozumění otázkám, ve kterých je třetí osoba
- reakce na svoje jméno
- reakce na jednoduchý pokyn (podej, pojď sem, vstaň, sedni si, stůj, čekej)
- porozumění s gestem, bez gesta
- reakce na větu obsahující dva pokyny (jdi tam a přines ….)
- porozumění výrazů - malý x velký, v, ve, na, za, pod, nad
- rozlisování barev (pozná a chápe)

Rozvoj expresivní stránky řeči

Verbální

- vokalizování (vyjádření spokojenosti a nespokojenosti)
- zvukování ve smyslu přivolání, upoutání pozornosti, libost x nelibost
- reakce na své jméno
- správné používání pojmů ano x ne
- jednotlivá slova
- používání záporné věty („nechci“, „nepůjdu“) - ve správném kontextu
- odpověď na otázku „co je to“
- postupný rozvoj slovní zásoby

Neverbální

- oční kontakt
- upoutání pozornosti na sebe dotekem
- sdílená pozornost - pochopení, co se ukazuje

- obrázky, piktogramy

Vlastní nácvik prvků řeči

Řeč rozvíjíme od nejjednodušších prvků – ze základního zvukového materiálu. Jsou přírodní zvuky, které jsou podobné hláskám a jsou předpokladem pro vytváření fonémů. Modulace hlasového projevu se podporuje citovým přízvukem a pohybem. U dítěte využíváme napodobovací pud předkládáním vhodného mluvního vzoru řeči. Zaměřujeme se na intenzivní gymnastiku mluvidel, provádíme jednoduchá gymnastická cvičení mluvidel a postupně přikročíme ke korekci jednotlivých hlásek. Pak přecházíme na navození a fixování jednoslabičných slov využíváním vhodných onomatopoií. Rozvíjíme slovní zásobu, motivujeme obrázky, postupně přecházíme na popis děje a vyprávění jednoduchých pohádek a poté přecházíme ke korekci výslovnosti – navození hlásky, fixace a automatizace elementárních hlásek.

Používaná literatura

J. Štěpán	Logopedie v praxi
B. Pávková	Hrajeme si s řečí
L. Linhartová	Cvičné texty pro logopedii
F. Synek	Hlasy a hlásky
J. Kidd	Cvičení pro rozvoj řeči
O. Svobodová	Logopedie v praxi – pracovní listy
I. Fialová	Logopedická cvičení

Dále využíváme

Šimonovy pracovní listy
Logopedické vymalovány
Dřevěné kostky
Korálky
Stavebnice
Lotto
Obrázkové knihy
Pohádkové knihy
Literatura a pomůcky jsou průběžně doplňovány dle individuálních potřeb dětí a žáků.

Speciálně pedagogická péče - fyzioterapie a rehabilitace

Charakteristika

Fyzioterapie a rehabilitace se zabývá léčbou pohyblivých částí těla. Klouby, svaly, vazy se mohou přetěžovat při neustále se opakujícím pohybu pouze jedním směrem, ať už je to zapříčiněno jednostranným zatěžováním hlavy, trupu a končetin při práci nebo stavem po úraze nebo po jakémkoliv onemocnění.
Fyzioterapie a rehabilitace je obor zdravotnické činnosti zaměřený na diagnostiku a terapii funkčních poruch pohybového systému. Prostřednictvím pohybu a dalších postupů cíleně ovlivňuje funkce ostatních systémů včetně funkcí psychických.

Obsah a cíl

Cílem fyzioterapie je zlepšit pohybovou funkci svalů a kloubů do maximálně možného rozsahu pohybu. Je schopná zlepšit a urychlit léčebný proces pohybového aparátu a snížit až zcela odstranit bolesti a ztuhlost svalů a kloubů. Např. speciální cvičení zvyšuje pohyblivost jednotlivých kloubů a posiluje svaly. A to pak pomáhá zlepšit správné držení těla a částečně zlepšuje pohyblivost u dětí a žáků.

Terapeutické techniky

- cvičební programy – které zvětší pohyblivost a sílu svalovou
- mobilizace a měkké techniky – aby odstranili bolest a napětí svalů
- akupresuru
- vodoléčbu – různé koupele, cvičení ve vodě
- masáže

- metoda polohování

Práce s dětmi a žáky je zcela individuální, probíhá na základě doporučení lékaře, se souhlasem rodičů a zákonných zástupců žáků a vychází z individuálních potřeb žáků.

Časové vymezení

Fyzioterapie a rehabilitace probíhá na naší škole dvakrát týdně. Rehabilitační pracovnice pracuje s každým žákem individuálně po dobu 20 – 30 minut dle aktuálního stavu žáka a jeho potřeb.

Organizační vymezení

Rehabilitace probíhá v rehabilitační místnosti, jejíž součástí je masážní lůžko a hydromasážní vana. Pro speciální rehabilitační cvičení je využívána tělocvična školy se speciálními rehabilitačními pomůckami.Fyzioterapii provádí na naší škole rehabilitační pracovnice.

Speciálně pedagogická péče - canisterapie

Charakteristika

Canisterapií se rozumí léčebný kontakt psa a člověka. Pes už svou přítomností dokáže vyvolat dobrou náladu všude tam, kde je jí nedostatek. A o tom, že úsměv léčí není pochyb. Ale už dávno to není jen o radosti, kterou psi lidem přináší. Canisterapie může mít formu individuální nebo kolektivní. Využívá se různých druhů plemen, s průkazem původu, ale i bez něj.

Canisterapie je zaměřena

- na rozvoj citových schopností (hlazení,mazlení, komunikace se psem,…)
- na rozvoj rozumových schopností (cílená hra, rozšiřování slovní zásoby,...)
- na rozvoj pohybových schopností (jemná, hrubá motorika, házení míčků,…)
- relaxaci (vliv na psychiku a duševní rovnováhu klienta)
- aktivity za pomoci psa, kde se pomocí přirozeného kontaktu člověka a psa a zaměřujeme na zlepšení kvality života žáků a dětí
- terapii za pomoci psa, která je cíleným kontaktem, kde nasměřování a úkoly určuje canisterapeut a canisterapie se tak stává podpůrnou metodou celkové rehabilitace
- vzdělávání za pomoci psů, kde pedagogové využívají pozitivní vliv psů na žáky se specifickými potřebami nebo jako součást zážitkové výuky

Cíle a metody canisterapie

Metoda polohování

Největší výsledky polohování se psy jsou vidět u tělesně postižených, kteří trpí svalovými křečemi nebo třesem. Stejného principu bylo ale s úspěchem využito u pacientů s nemocemi způsobující svalový třes. U těchto typů pacientů se křeče či třes nedají zastavit existujícími léky a jinými fyzioterapeutickými metodami.
Ani polohování se psem není všemocné, ale pokud křeče či třes ustanou alespoň na čas, je to ohromný úspěch a bez vedlejších účinků.

Působení tepla

Nejdůležitějším důvodem, proč dojde k uvolnění svalstva je teplo. Pes má teplotu o čtyři stupeň Celsia vyšší než člověk, což je pro děti a žáky, kterým se určitá část těla špatně prokrvuje (např. ruce, nohy), velice přínosné. Tito lidé mají většinou velice citlivou pokožku a na vyhřívací dečky nebo lahve reagují negativně.
Teplotu vnímáme každý jinak, podobně jako když dáte malému dítěti napít čaj a ačkoli jste ho předtím zkusili a zdál se vám příjemně teplý, dítě si může stěžovat, že je příliš horký. U psů tento problém odpadá. Přesto neobyčejně vysoká úspěšnost canisterapie v poměru s běžnými typy prohřívání naznačuje, že samotným teplem to není. Důležitým faktorem v tomto případě je přítomnost psa a bezprostřední kontakt s ním
Pes, jakožto živá bytost, je v tomto procesu nenahraditelný. Děti a žáci reagují nejen na jeho teplo, ale také na rytmus jeho dechu a srdce. Každé relaxační sezení začíná slovy: "Z hluboka se nadýchněte". Rytmus dechu je tedy nástrojem k uvolnění. Na canisterapii je krásné, že ke

zklidnění a zpravidelnění dýchání dochází spontánně. Děti a žáci se sámi "naladí" podle psa, aniž bychom je k tomu museli vést. U nevidomých dětí a žáků jsou dalším stimulem dotek srsti, pro ně neobvyklý přirozený psí pach, dotek studeného a mokrého čenichu a naopak teplý, mokrý jazyk psa. V této kombinaci je pes opravdu jedinečný.
Díky všem těmto stimulům mají děti a žáci velkou motivaci ke spolupráci. Toho využíváme k podpoře dalšího fyzického a psychického rozvoje. Děti a žáci s ochrnutou částí těla tuto část nejen "necítí", ale zcela ignorují, jako by nebyla jejich. Zapojením metody "porovnávání" psího těla a lidského ("Kde má pes tlapičky? Kde máš ty nožičky?") se zlepšuje porozumění vlastnímu tělu. Psa přikládáme podél necitlivé a nepohyblivé části těla tak, aby byla motivace se k němu dostat a pohladit si ho. Přitom si dítě uvědomuje existenci této části těla a případně s ní je ochotno i cvičit nebo pohybovat dle instrukcí canisterapeuta. Odměnou je mu pak dosažení kontaktu se psem.

Čeho je dosaženo při canisterapii
Při polohování dochází k fyzickým zlepšením, která jsou viditelná a prokazatelná. Dítě natáhne spastickou ruku, narovná se, třes nebo křeč na určitou dobu ustanou, zklidňujeme hyperaktivitu u dětí a žáků, potlačujeme s kolny k agresivitě atd….

Časové vymezení
Canisterapie na škole probíhá dvakrát do měsíce a zúčastňují se jí všichni žáci školy. Je vedena canisterapeutkou, která navštěvuje jednotlivé třídy.
Pracuje se žáky skupinově i individuálně dle jejich potřeby na základě souhlasu rodičů nebo zákonných zástupců.
Canisterapie je realizována od prvního do desátého ročníku ZŠS.

Organizační vymezení
Canisterapie probíhá kolektivní formou v prostorách tříd, tělocvičny a v přírodě (Sluneční zahrada, hřiště). Náplní canisterapeutické jednotky bývají v různém poměru zastoupené rozličné aktivity se psem.

Zásady canisterapie:
1. Před vstupem do zařízení je **pes čistý** (srst, tlapky) a **upravený** (v případě nepříznivého počasí nosíme sebou vždy hadřík, ručník na utření) = **hygiena psa**.
2. Pes je **každoročně komplexně přeočkován** (parvoviroza, leptospiroza, psinka, vzteklina,…) a minimálně **2x ročně odčervován** (doložit očkovacím průkazem) – **jen zdravý pes může pracovat**.
3. Canisterapeut se v zařízení **přezouvá**, je vždy **čistě oděn, upraven**.
4. Pes má vždy v zařízení k dispozici **misku s vodou**.
5. Doporučení: Uzavření **písemné smlouvy** se zařízením (datum, čas návštěvy,…). Záleží na vzájemné dohodě.
6. V zařízení: před první návštěvou se prokáže platným **Certifikátem canisterapeutického týmu, Očkovacím průkazem psa.** CT tým je označen – psovod **tričkem** a pes **košilkou**.
7. Se psem pracuje canisterapeut pouze tehdy, je-li pes i psovod v optimální **fyzické a psychické kondici**.
8. **Canisterapeut nikdy nezůstává s klientem při práci o samotě**. Trváme na **přítomnosti odpovědného personálu** a dbáme jejich pokynů.
9. Canisterapeut **od psa neodchází**, nenechává ho v žádném případě s klientem, ani s personálem samotného (za svého psa nese zodpovědnost psovod).
10. Jeví-li pes **známky únavy**, pes neochotně pracuje (je nervozní, těkavý) canisterapii **ihned ukončíme** a věnujeme mu prostor pro odpočinek, regeneraci sil, vyběhání na bezpečném místě,... (pes po terapii v klidu načerpá síly).

Vyučovací předmět **Čtení**

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Čtení je oborem vzdělávací oblasti Jazyková komunikace, která má stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu.
Daný předmět rozvíjí u žáků osvojení a používání mluvené i písemné podoby jazyka.
Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je.
Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním.
Důležité je povzbuzovat u žáků zájem o čtení, jako o jeden ze zdrojů informací.

Obsahem vzdělávacího oboru je:
- postupné osvojování písmen, slov a vět
- rozvíjení čtecí dovednosti
- vnímání obsahu čteného textu
- čtení snadného krátkého textu s porozuměním

Časové vymezení předmětu

Ročníky	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní hodinová dotace	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

V 1. a 2. ročníku je předmět posílen o jednu hodinu z disponibilní časové dotace.

Organizační vymezení předmětu

Výuka je většinou realizována v kmenových třídách. Dalším naplňováním cílů jsou návštěvy knihovny, filmových a divadelních představení, práce s výukovými programy na PC, práce s interaktivní tabulí.

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení
- rozvíjíme u žáka čtecí dovednost
- vedeme žáky k porozumění čteného obsahu
- učíme žáky správně zacházet s učebnicí, učebními materiály a učebními pomůckami
- vedeme žáky k využívání výukových programů na PC

Kompetence k řešení problému
- vedeme žáka k trpělivosti
- učíme žáky vypořádat se s nezdarem

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- učíme žáka chápat sdělení a význam slov
- učíme žáky chápat význam textů
- učíme žáky naslouchat a porozumět záznamům
- učíme žáky, aby komunikovali srozumitelně v rámci svých možností
- učíme žáky chápat různá jazyková sdělení

Kompetence občanské
- společně se žáky budujeme příznivé třídní a školní klima

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s pracovními postupy a vedeme k jejich osvojování
- motivujeme žáky k plnění zadaných úkolů
- podněcujeme žáky k vytrvalosti a soustředění se na výkon
- vedeme žáky k hodnocení své práce
- vedeme žáky přijmou kladné i záporné hodnocení své práce

Kompetence sociální a personální

- individuálním přístupem k žákovi maximalizujeme jeho šanci prožít úspěch
- rozvíjíme u žáků spolupráci s druhými při řešení úkolů
- učíme žáka získávat sebedůvěru
- učíme žáka zdravému sebehodnocení

Do předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

I. Osobnostní a sociální výchova

1. Osobnostní rozvoj- rozvoj schopností poznávání I. a II. stupeň
2. Sociální rozvoj – komunikace I. a II. stupeň

Hodnocení předmětu Čtení:

Hodnocení ve Čt je závislé na individuálních schopnostech žáka. Na konci 1. a 2. pololetí jsou žáci hodnoceni širším slovním hodnocením. V širším slovním hodnocení zdůrazníme čeho žák dosáhl, co si osvojil.

V předmětu čtení hodnotíme:

- řečové schopnosti
- ústní vyjadřování
- osvojení techniky čtení
- orientaci v jednoduchých textech
- porozumění či pochopení čteného textu

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
orientovat se na stránce i řádku	• seznamovat se s leporely a knihami • číst obrázky v řádku zleva doprava	o čtení obrázků	**I./A1 OSV – rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání (pozornost a soustředění) - cvičení dovednosti zapamatování
číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik	• dělit slova na slabiky s užitím říkadel a rozpočitadel • postupně vyvozovat hlásky a písmena malé, velké abecedy s pomocí říkanek a obrázků, spojovat je do slabik • číst otevřené slabiky • postupně si osvojovat čtení psacích písmen a psaných slabik • postupně si osvojovat čtení dvojslabičných slov z otevřených slabik	o vyvozování hlásek a písmen, spojování do slabik o a, A, e, E, i, I m, M, o čtení slabik	**I./C2 OSV – komunikace** - cvičení pozorování - komunikace v různých situacích
chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem	• číst obrázky zleva doprava • procvičovat analyticko-syntetické činnosti, fonematický sluch • postupně číst jednoduché věty s obrázky	o analyticko – syntetické činnosti o čtení vět doplněných obrázky	
dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	• dodržovat hlasovou hygienu (měkký hlasový začátek, přiměřená intenzita hlasu)	o hlasová hygiena o dechová cvičení	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
	• postupně rozvíjet a osvojovat si správnou výslovnost při mluveném projevu • procvičovat správné dýchání • dodržovat přiměřené tempo řeči • opakovat slova a větné celky se správnou výslovností • odpovídat na otázku celou větou • postupně si osvojovat základy slušného chování (pozdrav, prosba, poděkování, omluva)	○ rytmizace vět a melodizace ○ odpovědi na otázky ○ tvoření jednotlivých vět ○ rozvíjení souvislého vyjadřování	
tvořit věty podle obrázků	• vyprávět s pomocí otázek obsah krátkého textu podle ilustrací	○ leporela, obrázkové knihy, loutkové a maňáskové hry	

Čtení 2. ročník			**1. strana**
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
orientovat se na stránce i řádku	• seznamovat se a správně zacházet s knihami	○ čtení obrázků	**I./A1 OSV – rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání (pozornost a soustředění) - cvičení dovednosti zapamatování
číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik	• dělit slova na slabiky s užitím říkadel a rozpočitadel • postupně vyvozovat hlásky a písmena malé, velké abecedy s pomocí říkanek a obrázků, spojovat je do slabik • číst otevřené slabiky • osvojovat si čtení psacích písmen a psaných slabik • osvojovat si čtení dvojslabičných slov z otevřených slabik	○ vyvozování hlásek a písmen… ○ u, U, l, L, o, O ○ procvičování naučených písmen ○ čtení slabik ○ spojování písmen do slabik	**I./C2 OSV – komunikace** - cvičení pozorování - komunikace v různých situacích
chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	• procvičovat analyticko-syntetické činnosti , fonematický sluch • číst jednoduché věty s obrázky • dodržovat hlasovou hygienu (měkký hlasový začátek, přiměřená intenzita hlasu) • rozvíjet a osvojovat si správnou výslovnost při	○ analyticko-syntetické činnosti ○ čtení vět doplněných obrázky ○ hlasová hygiena ○ dechová cvičení	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
	mluveném projevu • procvičovat správné dýchání • dodržovat přiměřené tempo řeči • opakovat slova a větné celky se správnou výslovností • odpovídat na otázku celou větou • osvojovat si základy slušného chování (pozdrav, prosba, poděkování, omluva)	○ rytmizace vět a melodizace ○ odpovědi na otázky ○ tvoření jednotlivých vět ○ rozvíjení souvislého vyjadřování	
tvořit věty podle obrázků	• vyprávět s pomocí otázek obsah krátkého textu podle ilustrací	○ leporela, obrázkové knihy ○ loutkové a maňáskové hry	

Čtení 3. ročník			**1.strana**
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
orientovat se na stránce i řádku	• seznamovat se a pracovat s knihami		**I./A1 OSV – rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání (pozornost a soustředění) - cvičení dovednosti zapamatování
číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik	• postupně vyvozovat hlásky a písmena malé, velké abecedy s pomocí říkanek a obrázků, spojovat je do slabik • číst otevřené slabiky • číst psací písmena a psané slabiky • číst dvojslabičná slova z otevřených slabik	○ vyvozování hlásek v, V ○ procvičování naučených písmen ve slabikách ○ čtení slabik ○ spojování písmen do slabik	**I./C2 OSV – komunikace** - cvičení pozorování - komunikace v různých situacích
chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem	• procvičovat analyticko-syntetické činnosti , fonematický sluch • číst jednoduché věty s obrázky		
dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	• dodržovat hlasovou hygienu (měkký hlasový začátek, přiměřená intenzita hlasu) • rozvíjet a osvojovat si správnou výslovnost	○ hlasová hygiena ○ dechová cvičení	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
	při mluveném projevu • procvičovat správné dýchání • dodržovat přiměřené tempo řeči • opakovat slova a větné celky se správnou výslovností	○ rytmizace vět a melodizace	
	• odpovídat na otázku celou větou • dodržovat základy slušného chování (pozdrav, prosba, poděkování, omluva)	○ odpovědi na otázky ○ tvoření jednotlivých vět ○ rozvíjení souvislého vyjadřování	
tvořit věty podle obrázků	• vyprávět s pomocí otázek obsah krátkého textu podle ilustrací	○ leporela, obrázkové knihy ○ loutkové a maňáskové hry	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	• opakovat, procvičovat a upevňovat čtení doposud osvojených písmen • seznámit se, vyvodit a postupně si osvojit hlásky a písmena • pojmenovat obrázky • určovat počáteční hlásku, na kterou obrázek či slovo začínají • nacvičovat čtení slabik, jednoslabičných, dvojslabičných a trojslabičných slov • rozkládat slovo na hlásky • přiřazovat dané slovo k obrázku • nacvičovat čtení předložkových vazeb	○ **písmena tiskací a psací** ○ vyvozování hlásek a písmen **(tT,yY,sS,jJ,pP,nN)** ○ **čtení obrázků** k vyvozené hlásce a písmenu ○ **rozvoj fonematického sluchu** ○ **otevřené slabiky** ○ **jednoslabičná slova** s uzavřenou slabikou /tam, sám/ ○ **dvojslabičná slova** s otevřenými i uzavřenými slabikami /táta, salám/ ○ snadná t**rojslabičná slova** s otevřenými i uzavřenými slabikami / neseme, nevím/ ○ **analýza a syntéza slov** ○ **předložkové vazby** /do lesa, z lesa, do soboty, s tátou/	**I./A1 OSV** **-Rozvoj schopností poznávání-** cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění -cvičení dovedností zapamatování -řešení problémů **I./C2 OSV** **-Komunikace** - řeč zvuků a slov -cvičení pozorování -dovednosti pro sdělování verbální i neverbální PT bude průběžně naplňováno.
rozlišit stejně znějící slova různého významu	• pojmenovat obrázky • nacvičovat rozlišování stejně znějících slov různého významu	○ obrázky, slova ○ rozvoj fonematického sluchu ○ význam slov	

Čtení 4.ročník			**2.strana**
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek	• naslouchat krátkým a obsahově přiměřeným textům • prohlížení dětských knih a časopisů • poslouchat CD • zhlédnout DVD • nacvičovat čtení leporel (podle obrázků) • pokusit se odpovídat na návodné otázky k obsahu textu • nacvičovat reprodukci textů podle ilustrací (návodných otázek)	○ poslech a předčítání krátkých textů, pohádek a příběhů ○ obrázkové příběhy z dětských časopisů a knih ○ poslech CD, zhlédnutí DVD ○ leporela (obrázkové knihy s textem) ○ řízený rozhovor (otázky, odpovědi k textu) ○ reprodukce textu (podle ilustrací, návodných otázek)	
orientovat se ve větě	• opakovat a procvičovat orientaci na stránce a řádku • nacvičovat orientaci ve větě (vyhledávání a výběr slov) • určovat počet slov ve větě • poznat začátek a konec věty • dodržovat pořádek slov ve větě a tvořit věty	○ orientace na stránce a řádku ○ orientace ve větě ○ vyhledávání a výběr slov ○ počet slov ve větě ○ začátek a konec věty ○ tvoření jednoduchých vět (podle obrázků, z daných slov)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
číst s porozuměním jednoduché věty	• nacvičovat čtení vět s obrázkem • nacvičovat plynulé čtení vět obsahující snadná slova s přiměřeným obsahem • nacvičovat plynulé čtení vět s porozuměním • odpovídat na návodné otázky k obsahu textu • číst obsahově přiměřené snadné texty s porozuměním	○ snadné věty s obrázkem ○ krátké věty ○ krátké texty a příběhy doplněné obrázky či ilustracemi ○ snadné texty bez ilustrací ○ návodné otázky a odpovědi	
přednášet krátké říkanky a básničky	• seznámit se s dětskými říkankami a básničkami • prohlížet si dětské knihy a časopisy • poslouchat přednes a pokusit se porozumět obsahu básničky • nacvičovat čtení krátkých básniček a říkanek s porozuměním a zapamatováním • nacvičovat a pokusit se o přednes říkanek a básniček	○ říkanky ○ básničky ○ dětské knihy a časopisy ○ poslech přednesu ○ rozbor básně a porozuměním ○ přednes říkanek a básniček	

Čtení 5.ročník			**1.strana**
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	• opakovat, procvičovat a upevňovat čtení doposud osvojených písmen • seznámit se, vyvodit a postupně si osvojit hlásky a písmena • pojmenovat obrázky • určovat počáteční hlásku, na kterou obrázek či slovo začínají • nacvičovat čtení slabik, jednoslabičných, dvojslabičných a trojslabičných slov	○ **písmena tiskací a psací** ○ vyvozování hlásek a písmen **(šŠ,dD,zZ,kK,bB,cC)** ○ **čtení obrázků** k vyvozené hlásce a písmenu ○ **rozvoj fonematického sluchu** ○ **otevřené slabiky** ○ **jednoslabičná slova** s uzavřenou slabikou /šel, dům, kos/ ○ **dvojslabičná slova** s otevřenými i uzavřenými slabikami /šála, šálek/ ○ snadná **trojslabičná slova** s otevřenými i uzavřenými slabikami /ulice, kopec/ ○ **analýza a syntéza slov**	**I./A1 OSV** **-Rozvoj schopností poznávání-** cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění -cvičení dovedností zapamatování -řešení problémů **I./C2 OSV** **-Komunikace** - řeč zvuků a slov -cvičení pozorování -dovednosti pro sdělování verbální i neverbální PT bude průběžně naplňováno.
	• rozkládat slovo na hlásky • přiřazovat dané slovo k obrázku • nacvičovat čtení předložkových vazeb	○ **předložkové vazby** /do domu, z lesa , do soboty/	
rozlišit stejně znějící slova různého významu	• pojmenovat obrázky • pokusit se rozlišovat stejně znějící slova různého významu	○ obrázky, slova ○ rozvoj fonematického sluchu ○ význam slov	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek	• naslouchat krátkým a obsahově přiměřeným textům • prohlížet dětské knihy a časopisy • poslouchat CD • zhlédnout DVD • nacvičovat a pokusit se o čtení leporel (podle obrázků) • nacvičovat a pokusit se reprodukovat text podle ilustrací (návodných otázek) • pokusit se odpovídat na návodné otázky k obsahu textu	○ poslech a předčítání krátkých textů, pohádek a příběhů ○ obrázkové příběhy z dětských časopisů a knih ○ poslech CD, zhlédnutí DVD ○ leporela (obrázkové knihy s textem) ○ řízený rozhovor (otázky, odpovědi k textu) ○ reprodukce textu (podle ilustrací, návodných otázek)	
orientovat se ve větě	• procvičovat orientaci na stránce a řádku • nacvičovat orientaci ve větě (vyhledávání a výběr slov) • určovat počet slov ve větě • poznat začátek a konec věty • dodržovat pořádek slov ve větě a tvořit věty	○ orientace na stránce a řádku ○ orientace ve větě ○ vyhledávání a výběr slov ○ počet slov ve větě ○ začátek a konec věty ○ tvoření jednoduchých vět (podle obrázků, z daných slov)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
číst s porozuměním jednoduché věty	• nacvičovat čtení vět s obrázkem • nacvičovat plynulé čtení vět obsahující snadná slova s přiměřeným obsahem • nacvičovat plynulé čtení vět s porozuměním • odpovídat na návodné otázky k obsahu textu • číst obsahově přiměřené snadné texty s porozuměním	○ snadné věty s obrázkem ○ krátké věty ○ krátké texty a příběhy doplněné obrázky či ilustracemi ○ snadné texty bez ilustrací ○ návodné otázky a odpovědi	
přednášet krátké říkanky a básničky	• průběžně se seznamovat s dětskými říkankami a básničkami • prohlížet si dětské knihy a časopisy • poslouchat přednes a pokusit se porozumět obsahu básničky • pokusit se o čtení krátkých básniček a říkanek s porozuměním a zapamatováním • pokusit se o přednes říkanek a básniček	○ říkanky ○ básničky ○ dětské knihy a časopisy ○ poslech přednesu ○ rozbor básně a porozuměním ○ přednes říkanek a básniček	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	• opakovat, procvičovat a upevňovat čtení doposud osvojených písmen • seznámit se, vyvodit a postupně si osvojit hlásky a písmena • pojmenovat obrázky • určovat počáteční hlásku, na kterou obrázek či slovo začínají • nacvičovat čtení slabik, jednoslabičných, dvojslabičných a trojslabičných slov	○ **písmena tiskací a psací** ○ vyvozování hlásek a písmen **(rR,čČ,hH,ou,au,žŽ)** ○ **čtení obrázků** k vyvozené hlásce a písmenu ○ **rozvoj fonematického sluchu** ○ **otevřené slabiky** ○ **jednoslabičná slova** s uzavřenou slabikou /rám, čaj/ ○ **dvojslabičná slova** s otevřenými i uzavřenými slabikami / ruka, dárek/ ○ snadná **trojslabičná slova** s otevřenými i uzavřenými slabikami /raketa, domeček/ ○ **analýza a syntéza slov**	**I./A1 OSV** **-Rozvoj schopností poznávání-** cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění -cvičení dovedností zapamatování -řešení problémů **I./C2 OSV** **-Komunikace** - řeč zvuků a slov -cvičení pozorování -dovednosti pro sdělování verbální i neverbální PT bude průběžně naplňováno.
	• rozkládat slovo na hlásky • přiřazovat dané slovo k obrázku • nacvičovat čtení předložkových vazeb	○ **předložkové vazby** /s Lídou, z lesa, do soboty, s tátou, do kouta/	
rozlišit stejně znějící slova různého významu	• pojmenovat obrázky • rozlišovat stejně znějící slova různého významu	○ obrázky, slova ○ rozvoj fonematického sluchu ○ význam slov	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek	• naslouchat krátkým a obsahově přiměřeným textům • prohlížet dětské knihy a časopisy • poslouchat CD • zhlédnout DVD • číst leporela (podle obrázků) • odpovídat na návodné otázky k obsahu tex • reprodukovat text podle ilustrací (návodných otázek)	○ poslech a předčítání krátkých textů, pohádek a příběhů ○ obrázkové příběhy z dětských časopisů a knih ○ poslech CD, zhlédnutí DVD ○ leporela (obrázkové knihy s textem) ○ řízený rozhovor (otázky, odpovědi k textu) ○ reprodukce textu (podle ilustrací, návodných otázek)	
orientovat se ve větě	• procvičovat a upevňovat orientaci na stránce a řádku • opakovat a procvičovat orientaci ve vět (vyhledávání a výběr slov) • určovat počet slov ve větě • poznat začátek a konec věty • dodržovat pořádek slov ve větě a tvořit věty	○ orientace na stránce a řádku ○ orientace ve větě ○ vyhledávání a výběr slov ○ počet slov ve větě ○ začátek a konec věty ○ tvoření jednoduchých vět (podle obrázků, z daných slov)	

Čtení 6.ročník			3.strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
číst s porozuměním jednoduché věty	• pokračovat v nácviku čtení vět s obrázkem • pokračovat v nácviku plynulého čtení vět obsahující snadná slova s přiměřeným obsahem • pokračovat v nácviku plynulého čtení vět s porozuměním • odpovídat na návodné otázky k obsahu textu • číst obsahově přiměřené snadné texty s porozuměním	○ snadné věty s obrázkem ○ krátké věty ○ krátké texty a příběhy doplněné obrázky či ilustracemi ○ snadné texty bez ilustrací ○ návodné otázky a odpovědi	
přednášet krátké říkanky a básničky	• průběžně se seznamovat s dětskými říkankami a básničkami • prohlížet si dětské knihy a časopisy • poslouchat přednes a pokusit se porozumět obsahu básničky • pokusit se o čtení krátkých básniček a říkanek s porozuměním a zapamatováním • zvládnout přednes říkanek a básniček	○ říkanky ○ básničky ○ dětské knihy a časopisy ○ poslech přednesu ○ rozbor básně a porozuměním ○ přednes říkanek a básniček	

Čtení 7. ročník			**1.strana**
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
číst všechna tiskací i psací písmena	• opakovat a procvičovat čtení doposud osvojených písmen • opakovat a procvičovat čtení slabik, slov (jednoslabičná, dvojslabičná a víceslabičná slova) • opakovat a procvičovat čtení slovních spojení a předložkových vazeb • seznámit se, vyvodit a postupně si osvojit hlásky a písmena • určovat počáteční hlásku, na kterou obrázek či slovo začíná • procvičovat problematické skupiny písmen • rozkládat slovo na hlásky • přiřazovat psané slovo k obrázku	○ **písmena tiskací i psací** (doposud osvojená) ○ **otevřené slabiky** ○ **slova** jednoslabičná (žák), dvojslabičná (žába, žabák) a trojslabičná (žijeme, žárovka) s otevřenými i uzavřenými slabikami ○ **slovní spojení** (zelená žába) ○ **předložkové vazby** (s husou) ○ vyvozování hlásek a písmen **(f,F, g,G, ř,Ř, ch Ch)** ○ rozvoj fonematického sluchu ○ počáteční hláska (obrázky, slova) ○ **nN x mM, bB x dD x pP** ○ analýza a syntéza slov	**I./ A1 OSV** - rozvoj schopností poznávání- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování **I./ C2 OSV** - komunikace – řeč těla, zvuků a slov, cvičení pozorování PT bude průběžně naplňováno.
zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	• nacvičovat plynulé čtení vět • rozvíjet čtení dovednosti s akcentem na správnost • číst obsahově přiměřené snadné texty • nacvičovat čtení krátkých básniček a textů písní	○ snadné věty s obrázkem ○ krátké věty ○ čtecí dovednosti - správnost ○ rozpočitadla, hádanky, vtipy ○ pohádky ○ snadné texty a příběhy ○ básničky, texty písní	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
orientovat se ve čteném textu	• opakovat a procvičovat orientaci na stránce a řádku • pokračovat v nácviku orientace ve větě • určovat počet slov ve větě • vyhledávat daná slova a rýmy • poznat začátek a konec věty • nacvičovat orientace ve větě tichým čtením	○ orientace na stránce a řádku ○ orientace ve větě ○ počet slov ve větě ○ vyhledávání slov a rýmů ○ začátek a konec věty ○ orientace ve větě tichým čtením	
zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text	• naslouchat obsahově přiměřeným textům • poslouchat CD nahrávky • nacvičovat čtení snadných krátkých textů s porozuměním a zapamatováním obsahu • nacvičovat čtení textů písní a jejich zapamatování • prohlížet si dětské knihy • nacvičovat čtení leporel (dětských knih) • odpovídat na návodné otázky k obsahu textu • nacvičovat reprodukci textu	○ poslech a předčítání krátkých textů ○ poslech CD ○ snadné texty a příběhy ○ pohádky, povídky ○ texty písní ○ leporela (obrázkové knihy s textem) ○ dětské knihy ○ řízený rozhovor ○ reprodukce snadného textu	

Čtení 7.ročník			3.strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
přednášet říkanky a básničky	• seznámit se s dětskými říkankami a básničkami • prohlížet si dětské knihy • nacvičovat čtení krátkých básniček a říkanek s porozuměním a zapamatováním • nacvičovat a pokusit se o přednes říkanek a básniček	○ říkanky ○ básničky ○ dětské knihy ○ poslech přednesu ○ rozbor básně a porozumění ○ přednes říkanek a básniček	
získat pozitivní vztah k literatuře	• prohlížet si dětské knihy a časopisy • seznámit se s nabídkou literatury pro děti a mládež • pokusit se číst dětské knihy a časopisy • navštívit knihovnu a orientovat se v dětském oddělení • naslouchat příběhu či zhlédnout vybraný film • navštívit divadelní (filmové) představení určené pro děti a mládež	○ práce s knihou a časopisem ○ literatura pro děti a mládež (nabídka knih ze školní knihovny) ○ návštěva knihovny v Jesenici ○ poslech CD, zhlédnutí DVD ○ návštěva divadla, kina	
orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	• seznámit se s návody • nacvičovat čtení jednoduchých návodů • nacvičovat orientaci v jednoduchých návodech	○ jednoduché návody s obrázky ○ návody k různým činnostem (kuchařské knihy) ○ návody k použití na obalech výrobků	

Čtení 8. ročník			**1.strana**
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
číst všechna tiskací i psací písmena	• opakovat a procvičovat čtení doposud osvojených písmen • opakovat a procvičovat čtení slabik, slov (jednoslabičná, dvojslabičná a víceslabičná slova) • opakovat a procvičovat čtení slovních spojení a předložkových vazeb • určovat počáteční hlásku, na kterou obrázek či slovo začíná • procvičovat problematické skupiny písmen • rozkládat slovo na hlásky • přiřazovat psané slovo k obrázku • nacvičovat čtení slov se souhláskovými skupinami v různé obtížnosti • nacvičovat čtení slov se skupinami dy-di, ty-ti,ny-ni • nacvičovat čtení slov se skupinami dě,tě,ně a s písmeny ď,ť,ň • nacvičovat čtení slov se skupinami bě,pě,vě,mě	○ **písmena tiskací i psací** (doposud osvojená) ○ **otevřené slabiky** ○ **slova** jednoslabičná (fík), dvojslabičná (fouká) a trojslabičná (chalupa, chocholouš) s otevřenými i uzavřenými slabikami ○ **slovní spojení** (divoká řeka) ○ **předložkové vazby** (s Gustou, s Filipem) ○ rozvoj fonematického sluchu ○ počáteční hláska (obrázky, slova) ○ **nN x mM, bB x dD x pP** ○ analýza a syntéza slov ○ **slova se souhláskovými skupinami v různé obtížnosti** (2 souhlásky na začátku, uvnitř a na konci – slova typu stany, liška, vlásky,kapr, kost, trní, slza) ○ slova se skupinami **(dy-di, ty-ti,-ny-ni)** ○ slova se skupinami **dě,tě,ně** ○ slova s písmeny **ď,ť,ň** ○ slova se skupinami **bě,pě,vě,mě**	**I./ A1 OSV** - rozvoj schopností poznávání- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování **I./ C2 OSV** - komunikace – řeč těla, zvuků a slov, cvičení pozorování PT bude průběžně naplňováno.

Čtení 8.ročník			2.strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	• pokračovat v nácviku plynulého čtení vět • rozvíjet čtení dovednosti s akcentem na správnost a přesnost • číst obsahově přiměřené snadné texty • nacvičovat čtení kalendářů a reklamních textů	○ krátké věty ○ čtecí dovednosti – správnost a přesnost ○ rozpočitadla, hádanky, vtipy ○ pohádky ○ snadné texty a příběhy ○ básničky, texty písní ○ kalendáře a reklamní texty	
orientovat se ve čteném textu	• procvičovat orientaci na stránce a řádku • opakovat a procvičovat orientaci ve větě • určovat počet slov ve větě • vyhledávat daná slova a rýmy • poznat začátek a konec věty • pokračovat v nácviku orientace ve větě tichým čtením • nacvičovat orientace v kalendáři	○ orientace na stránce a řádku ○ orientace ve větě ○ počet slov ve větě ○ vyhledávání slov a rýmů ○ začátek a konec věty ○ orientace ve větě tichým čtením	

Čtení 8.ročník			3.strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text	• naslouchat obsahově přiměřeným textům • poslouchat CD nahrávky • pokračovat v nácviku čtení snadných krátkých textů s porozuměním a zapamatováním obsahu • pokračovat v nácviku čtení textů písní a jejich zapamatování • prohlížet si dětské knihy • pokusit se o čtení leporel (dětských knih) a dětských knih • odpovídat na návodné otázky k obsahu textu • pokusit se o reprodukci textu	○ poslech a předčítání krátkých textů ○ poslech CD ○ snadné texty a příběhy ○ pohádky, povídky ○ texty písní ○ dětské knihy ○ leporela (obrázkové knihy s textem) ○ řízený rozhovor ○ reprodukce snadného textu	
přednášet krátké říkanky a básničky	• pokračovat v seznamování s dětskými říkankami a básničkami • prohlížet si dětské knihy a časopisy • pokračovat v nácviku čtení krátkých básniček a říkanek s porozuměním a zapamatováním • pokusit se o přednes říkanek a básniček	○ říkanky ○ básničky ○ dětské knihy a časopisy ○ poslech přednesu ○ rozbor básně a porozumění ○ přednes říkanek a básniček	

Čtení 8.ročník			4.strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témat**
získat pozitivní vztah k literatuře	• prohlížet si dětské knihy, časopisy a encyklopedie • seznamovat se s nabídkou literatury pro děti a mládež • pokusit se číst dětské knihy, časopisy a encyklopedie • navštívit knihovnu a orientovat se v dětském oddělení • naslouchat příběhu či zhlédnout vybraný film • navštívit divadelní (filmové) představení určené pro děti a mládež	○ práce s knihou, časopisem, encyklopedií ○ literatura pro děti a mládež (nabídka knih ze školní knihovny) ○ návštěva knihovny v Jesenici ○ poslech CD, zhlédnutí DVD ○ návštěva divadla, kina	
orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	• pokračovat v seznamování s návody • pokusit se o čtení jednoduchých návodů • nacvičovat orientaci v jednoduchých návodech • pokusit se orientovat v návodech	○ jednoduché návody s obrázky ○ návody k různým činnostem (kuchařské knihy) ○ návody k použití na obalech výrobků	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
číst všechna tiskací i psací písmena	• procvičovat čtení doposud osvojených písmen • procvičovat čtení slabik, slov (jednoslabičná, dvojslabičná a víceslabičná slova) • procvičovat čtení slovních spojení a předložkových vazeb • určovat počáteční hlásku, na kterou obrázek či slovo začíná • procvičovat problematické skupiny písmen • rozkládat slovo na hlásky • přiřazovat psané slovo k obrázku • opakovat a procvičovat čtení slov se souhláskovými skupinami v různé obtížnosti • opakovat a procvičovat čtení slov se skupinami dy-di, ty-ti,ny-ni • opakovat a procvičovat čtení slov se skupinami dě,tě,ně,bě,pě,vě,mě • opakovat a procvičovat čtení slov s písmeny ď,ť,ň • nacvičovat čtení slov se skupinami ie,ia,ii	○ **písmena tiskací i psací** (doposud osvojená) ○ **otevřené slabiky** ○ **slova** jednoslabičná , dvojslabičná a trojslabičná s otevřenými i uzavřenými slabikami ○ **slovní spojení** ○ **předložkové vazby** ○ rozvoj fonematického sluchu ○ počáteční hláska (obrázky, slova) ○ **nN x mM, bB x dD x pP** ○ analýza a syntéza slov ○ **slova se souhláskovými skupinami v různé obtížnosti** (2 souhlásky na začátku, uvnitř a na konci – slova typu stany, liška, vlásky,kapr, kost, trní, slza) ○ slova se skupinami **(dy-di, ty-ti,-ny-ni)** ○ slova se skupinami **dě,tě,ně** ○ slova s písmeny **ď,ť,ň** ○ slova se skupinami **bě,pě,vě,mě** ○ slova se skupinami **ie,ia,ii** (Lucie,Lucii)	**I./ A1 OSV** - rozvoj schopností poznávání- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování **I./ C2 OSV** - komunikace – řeč těla, zvuků a slov, cvičení pozorování PT bude průběžně naplňováno.

Čtení 9.ročník			**2.strana**
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová téma**
zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	• plynule číst věty • rozvíjet čtení dovednosti s akcentem na správnost , přesnost a pohotovost • číst obsahově přiměřené snadné texty • nacvičovat čtení katalogů, časopisů, denního tisku a encyklopedií	○ krátké věty ○ čtecí dovednosti – správnost, přesnost a pohotovost ○ rozpočitadla, hádanky, vtipy ○ pohádky ○ snadné texty a příběhy ○ básničky, texty písní ○ kalendáře a reklamní texty ○ katalogy ○ časopisy a denní tisk ○ obrázkové knihy encyklopedicé povahy (nápisy a texty k obrázkům)	
orientovat se ve čteném textu	• upevňovat orientaci na stránce a řádku • upevňovat orientaci ve větě • určovat počet slov ve větě • vyhledávat daná slova a rýmy • poznat začátek a konec věty • opakovat a procvičovat orientaci ve větě tichým čtením • nacvičovat orientaci v časopisech, denním tisku a obrázkových knihách encyklopedické povahy	○ orientace na stránce a řádku ○ orientace ve větě ○ počet slov ve větě ○ vyhledávání slov a rýmů ○ začátek a konec věty ○ orientace ve větě tichým čtením	

Čtení 9.ročník			3.strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
zapamatovat si a umět reprodukovat snadný krátký text	• poslouchat obsahově přiměřené texty • poslouchat CD nahrávky • číst snadné krátké texty s porozumněním a zapamatováním obsahu • číst texty písní a učit se je zpaměti • prohlížet si dětské knihy a časopisy • číst leporela, dětské knihy a časopisy • odpovídat na návodné otázky k obsahu textu • reprodukovat text s akcentem na čtení s porozuměním	○ poslech a předčítání krátkých textů ○ poslech CD ○ snadné texty a příběhy ○ pohádky, povídky ○ texty písní ○ leporela (obrázkové knihy s textem) ○ dětské knihy ○ časopisy ○ řízený rozhovor ○ reprodukce snadného textu	
přednášet říkanky a básničky	• průběžně se seznamovat s dětskými říkankami a básničkami • prohlížet si dětské knihy a časopisy • číst krátké básničky a říkanky s porozuměním a zapamatováním • přednášet říkanky a básničky	○ říkanky ○ básničky ○ dětské knihy a časopisy ○ poslech přednesu ○ rozbor básně a porozumění ○ přednes říkanek a básniček	

Čtení 9.ročník			4.strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
získat pozitivní vztah k literatuře	• prohlížet si dětské knihy, časopisy a encyklopedie • průběžně se seznamovat s nabídkou literatury pro děti a mládež • číst dětské knihy, časopisy a encyklopedie • navštívit knihovnu, orientovat se v dětském oddělení a vybrat si vhodnou knihu • naslouchat příběhu či zhlédnout vybraný film • navštívit divadelní (filmové) představení určené pro děti a mládež	○ práce s knihou, časopisem, encyklopedií ○ literatura pro děti a mládež (nabídka knih ze školní knihovny) ○ návštěva knihovny v Jesenici ○ poslech CD, zhlédnutí DVD ○ návštěva divadla, kina	
orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	• průběžně se seznamovat s návody • číst jednoduché návody • orientovat se v jednoduchých návodech	○ jednoduché návody s obrázky ○ návody k různým činnostem (kuchařské knihy) ○ návody k použití na obalech výrobků	

Čtení 10. ročník			**1.strana**
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
číst všechna tiskací i psací písmena	• upevňovat čtení doposud osvojených písmen • upevňovat čtení slabik, slov (jednoslabičná, dvojslabičná a víceslabičná slova) • upevňovat čtení slovních spojení a předložkových vazeb • určovat počáteční hlásku, na kterou obrázek či slovo začíná • procvičovat problematické skupiny písmen • rozkládat slovo na hlásky • přiřazovat psané slovo k obrázku • upevňovat čtení slov se souhláskovými skupinami v různé obtížnosti • upevňovat čtení slov se skupinami dy-di, ty-ti,ny-ni • upevňovat čtení slov se skupinami dě,tě,ně,bě,pě,vě,mě • upevňovat čtení slov s písmeny ď,ť,ň • opakovat a procvičovat čtení slov se skupinami ie,ia,ii	○ **písmena tiskací i psací** (doposud osvojená) ○ **otevřené slabiky** ○ **slova** jednoslabičná , dvojslabičná a trojslabičná s otevřenými i uzavřenými slabikami ○ **slovní spojení** ○ **předložkové vazby** ○ rozvoj fonematického sluchu ○ počáteční hláska (obrázky, slova) ○ **nN x mM, bB x dD x pP** ○ analýza a syntéza slov ○ **slova se souhláskovými skupinami v různé obtížnosti** (2 souhlásky na začátku, uvnitř a na konci – slova typu stany, liška, vlásky,kapr, kost, trní, slza) ○ slova se skupinami **(dy-di, ty-ti,-ny-ni)** ○ slova se skupinami **dě,tě,ně** ○ slova s písmeny **ď,ť,ň** ○ slova se skupinami **bě,pě,vě,mě** ○ slova se skupinami **ie,ia,ii** (Lucie,Lucii)	**I./ A1 OSV** - rozvoj schopností poznávání- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování **I./ C2 OSV** - komunikace – řeč těla, zvuků a slov, cvičení pozorování PT bude průběžně naplňováno.

Čtení 10.ročník			2.strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	• upevňovat čtení dovednosti s akcentem na správnost, přesnost a pohotovost • číst obsahově přiměřené snadné texty	○ čtecí dovednosti – správnost, přesnost a pohotovost ○ rozpočitadla, hádanky, vtipy ○ pohádky ○ snadné texty a příběhy ○ básničky, texty písní ○ kalendáře a reklamní texty ○ katalogy ○ časopisy a denní tisk ○ obrázkové knihy encyklopedicé povahy (nápisy a texty k obrázkům)	
orientovat se ve čteném textu	• orientovat se na stránce a řádku • orientovat se ve větě • určovat počet slov ve větě • vyhledávat daná slova a rýmy • poznat začátek a konec věty • orientovat se ve větě tichým čtením • orientovat se v katalozích, časopisech, denním tisku a obrázkových knihách encyklopedické povahy	○ orientace na stránce a řádku ○ orientace ve větě ○ počet slov ve větě ○ vyhledávání slov a rýmů ○ začátek a konec věty ○ orientace ve větě tichým čtením	

Čtení 10.ročník			3.strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
zapamatovat si a umět reprodukovat snadný krátký text	• poslouchat obsahově přiměřené texty • poslouchat CD nahrávky • číst snadné krátké texty s porozuměním a zapamatováním obsahu • číst texty písní a učit se je zpaměti • prohlížet si dětské knihy a časopisy • číst leporela, dětské knihy a časopisy • odpovídat na návodné otázky k obsahu textu • reprodukovat text s akcentem na čtení s porozuměním	○ poslech a předčítání krátkých textů ○ poslech CD ○ snadné texty a příběhy ○ pohádky, povídky ○ texty písní ○ leporela (obrázkové knihy s textem) ○ dětské knihy ○ časopisy ○ řízený rozhovor ○ reprodukce snadného textu	
přednášet říkanky a básničky	• průběžně se seznamovat s dětskými říkankami a básničkami • prohlížet si dětské knihy a časopisy • číst krátké básničky a říkanky s porozuměním a zapamatováním • přednášet říkanky a básničky	○ říkanky ○ básničky ○ dětské knihy a časopisy ○ poslech přednesu ○ rozbor básně a porozumění ○ přednes říkanek a básniček	

Čtení 10.ročník			4.strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
získat pozitivní vztah k literatuře	• prohlížet si dětské knihy, časopisy a encyklopedie • průběžně se seznamovat s nabídkou literatury pro děti a mládež • číst dětské knihy, časopisy a encyklopedie • navštívit knihovnu, orientovat se v dětském oddělení a vybrat si vhodnou knihu • naslouchat příběhu či zhlédnout vybraný film • navštívit divadelní (filmové) představení určené pro děti a mládež	○ práce s knihou, časopisem, encyklopedií ○ literatura pro děti a mládež (nabídka knih ze školní knihovny) ○ návštěva knihovny v Jesenici ○ poslech CD, zhlédnutí DVD ○ návštěva divadla, kina	
orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	• průběžně se seznamovat s návody • číst jednoduché návody • orientovat se v jednoduchých návodech	○ jednoduché návody s obrázky ○ návody k různým činnostem (kuchařské knihy) ○ návody k použití na obalech výrobků	

Vyučovací předmět **Psaní**

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Psaní je oborem vzdělávací oblasti Jazyková komunikace.
Cílem předmětu je srozumitelné vyjadřování písemnou formou ,osvojení techniky psaní, zvládání opisu jednoduchého textu, psaní krátkých slov i podle diktátu. Vyvrcholením je praktické využití získané dovednosti psaní.
Daný předmět se vyučuje od prvního do desátého ročníku.
Rozvíjí u žáků grafické dovednosti, jejich jemnou motoriku a grafomotoriku, a tím zároveň stimuluje jejich myšlení. Získávání grafických dovedností, postupné zvyšování kvality a rychlosti písma , praktické využívání získaných dovedností dává žákům možnost jednoduché písemné komunikace. Součástí předmětu psaní je realizována speciálně pedagogická péče – grafomotorika s písničkou, jejímž cílem a obsahem je:

- ✓ podpora pohybového vývoje
- ✓ normalizace svalového napětí
- ✓ koordinace dechu a pohybu
- ✓ koordinace oko ruka
- ✓ senzomotorika
- ✓ rozvoj grafických dovedností
- ✓ rozvoj paměti, pozornosti a orientace
- ✓ zpřesnění tvaru písmen a číslic
- ✓ rozvoj neverbálních schopností a motoriky

Obsah tohoto vzdělávacího oboru je rozdělen do tematických okruhů:

- grafické dovednosti žáků
- jemná motorika a grafomotorika
- kvalita a rychlost písma
- praktické dovednosti – jednoduché písemné komunikace

Časové vymezení předmětu

Ročníky	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní hodinová dotace	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2

Předmět je posílen v 1. – 6. ročníku a v 10. ročníku z disponibilní časové dotace.

Organizační vymezení předmětu

Výuka psaní je realizována většinou v kmenových třídách. Část výuky může probíhat za příznivého počasí v prostorách Sluneční zahrady – rozvíjení jemné motoriky – hry v písku, rozvíjení grafických dovedností – kresba dřívkem do písku, kresba křídami na chodník.

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků grafické dovednosti
- učíme žáky jednoduché písemné komunikaci
- učíme žáky správně zacházet s učebnicí, učebními materiály a pomůckami
- dbáme na dodržování pravidelného režimu dne
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k trpělivosti
- učíme žáky vypořádat se s nezdarem

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli
- učíme žáky reagovat na dané sdělení
- učíme žáky komunikovat jednoduchou písemnou formou

Kompetence sociální a personální

- společně se žáky budujeme příznivé klima
- individuálním přístupem k žákovi maximalizujeme jeho šanci prožít úspěch

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky se základními hygienickými návyky při psaní
- dbáme na dodržování zásad při hygieně psaní
- motivujeme žáky k vytrvalosti a soustředění se na výkon
- učíme žáky přijmou kladné i záporné hodnocení
- vedeme žáky k sebehodnocení

Zařazení průřezových témat

Do předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

I.Osobnostní a sociální výchova

1. Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání I. stupeň (2.období)

Hodnocení v předmětu Psaní

Hodnocení v předmětu psaní je závislé na individuálních schopnostech žáka.
Na konci 1. a 2. pololetí jsou žáci hodnoceni širším slovním hodnocením. V širším slovním hodnocení zdůrazníme, čeho žák dosáhnul a co si osvojil.

Při psaní hodnotíme:

- grafomotorická cvičení
- správný tvar a výšku písmen
- opis a přepis (slabik, slov, vět a jednoduchých textů – hádanky, říkadla,vtipy, jednoduchá sdělení)
- psaní krátkých slovních spojení a snadných vět
- psaní číslic
- psaní na PC
- diktát písmen, slabik, slov a krátkých vět
- psaní běžných písemností (adresa, přání, dopis)

Psaní 1. ročník			**1. strana**
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
dodržovat správné držení psacího náčiní	• osvojovat si správné návyky při psaní(sezení, sklon papíru, úchop psacího náčiní) • osvojovat si správný úchop psacího náčiní a správné zacházení s ním	○ správné zacházení s psacím náčiním ○ cvičení jemné motoriky	
vyvodit písmena podle obrázku	• postupně vyvozovat hlásky a písmena pomocí říkanek a obrázků	○ a, e, i , m	
odlišovat délku samohlásek	• rozlišit samohlásky krátké a dlouhé	○ á, é, í	
psát velká hůlková písmena	• snažit se zvládnout psaní hůlkových písmen		

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
psát a spojovat písmena, tvořit slabiky	• procvičovat prvky psacích písmen, které vedou k nácviku psaní písmen • napodobit předepsané tvary písmen • postupně vyvozovat samohlásky a písmena malé, velké abecedy a spojovat je do slabik • zvládnout opis, přepis osvojených písmen a slabik s danými spojovacími tahy	○ e, i ,m ○ me, mi	
zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním	• udržovat čistotu rukou při psaní • dbát na čistotu a úpravu pracovních listů, písanek, sešitů • zvládnout grafomotorické a přípravné cviky pro nácvik písmen	○ grafomotorika ○ čmárání, kroužení ○ horní a dolní oblouky oběma směry, horní a dolní oblouky opakovaně ○ vodorovné čáry zleva doprava ○ svislé a šikmé čáry shora dolů a zdola nahoru ○ smyčky, ovály, vlnovky ○ šikmé čáry na obě strany – „zuby na pile“ ○ horní a dolní zátrhy	

Psaní 2. ročník			**1. strana**
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
dodržovat správné držení psacího náčiní	• mít osvojeny správné návyky při psaní(sezení, sklon papíru, úchop psacího náčiní) • osvojovat si správný úchop psacího náčiní a správné zacházení s ním	○ správné zacházení s psacím náčiním ○ cvičení jemné motoriky	
vyvodit písmena podle obrázku	• postupně vyvozovat hlásky a písmena pomocí říkanek a obrázků	○ o, u, l	
odlišovat délku samohlásek	• rozlišit samohlásky krátké a dlouhé	○ á, é, í, ó, ú	
psát velká hůlková písmena	• snažit se zvládnout psaní hůlkových písmen		

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
psát a spojovat písmena, tvořit slabiky	• procvičovat prvky psacích písmen, které vedou k nácviku psaní písmen • napodobit předepsané tvary písmen • postupně vyvozovat samohlásky a písmena malé, velké abecedy a spojovat je do slabik • zvládnout opis, přepis osvojených písmen a slabik s danými spojovacími tahy	○ u, a, o, l ○ mu, ma, mo, li, le	
zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním	• udržovat čistotu rukou při psaní • dbát na čistotu a úpravu pracovních listů, písanek, sešitů • zvládnout grafomotorické a přípravné cviky pro nácvik písmen	○ grafomotorika ○ čmárání, kroužení ○ horní a dolní oblouky oběma směry, horní a dolní oblouky opakovaně ○ vodorovné čáry zleva doprava ○ svislé a šikmé čáry shora dolů a zdola nahoru ○ smyčky, ovály, vlnovky ○ šikmé čáry na obě strany – „zuby na pile“ ○ horní a dolní zátrh	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
vyvodit písmena podle obrázku	• postupně vyvozovat hlásky a písmena pomocí říkanek a obrázků		
psát velká hůlková písmena	• snažit se zvládnout psaní hůlkových písmen		
psát a spojovat písmena, tvořit slabiky	• procvičovat prvky psacích písmen, které vedou k nácviku psaní písmen • napodobit předepsané tvary písmen • postupně vyvozovat písmena malé, velké abecedy a spojovat je do slabik • zvládat opis, přepis osvojených písmen a slabik s danými spojovacími tahy	○ v, M, O, A ○ lu, la, lo, vi, ve, vu, va, vo	

Psaní 3. ročník			**2. strana**
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním	• udržovat čistotu rukou při psaní • dbát na čistotu a úpravu pracovních listů, písanek, sešitů • zvládnout grafomotorické a přípravné cviky pro nácvik písmem		
napsat hůlkovým písmem své jméno	• zvládnout napsat své jméno hůlkovým písmem		

Psaní 4. ročník			1. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
psát písmena, která umí číst	• pokračovat v rozvíjení jemné motoriky a grafomotoriky • dbát na správné držení psacího náčiní a správné sezení při psaní • opakovat a procvičovat doposud osvojená písmena • postupně si osvojit malá a velká písmena, které žák čte	○ uvolňovací cviky, grafomotorická cvičení ○ hygiena při psaní ○ malá a velká písmena z minulého ročníku ○ malá a velká písmena ○ **(t,y,s,j,V,l)**	**I./A1 OSV - Rozvoj schopností poznávání** -cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - cvičení dovedností zapamatování PT bude průběžně naplňováno.
opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova	• opisovat a přepisovat slabiky • opisovat a přepisovat slabiky s nově osvojenými písmeny • opisovat slova s otevřenými i zavřenými slabikami • přepisovat slova se snadným hláskovým složením • opisovat a přepisovat slovní spojení • opisovat a přepisovat vlastní jména s doposud osvojenými písmeny velké a malé abecedy	○ slabiky s doposud osvojenými písmeny ○ slabiky s nově osvojenými písmeny ○ jednoslabičná slova typu mám, tam ○ dvojslabičná slova s otevřenými slabikami /táta/ ○ dvojslabičná slova s uzavřenými slabikami na konci ○ /salám/ ○ trojslabičná slova/ sejeme/ ○ přepis slov (jednoslabičná, dvojslabičná i víceslabičná) ○ krátká slovní spojení ○ /malá jáma/ ○ vlastní jména	

Psaní 4. ročník			**2.strana**
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
ovládat psaní hůlkového písma	• opakovat, procvičovat a upevňovat doposud osvojená písmena • postupně si osvojit psaní hůlkového písma	○ velká hůlková písmena (doposud osvojená) ○ hůlkové písmo	
psát písmena a slabiky podle diktátu	• psát písmena podle diktátu • psát slabiky pode diktátu	○ diktát písmen ○ diktát slabik ○ analýza a syntéza slov	
opsat číslice	• osvojit si psaní číslic	○ číslice **5 – 10**	

Psaní 5. ročník			**1. strana**
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
psát písmena, která umí číst	• pokračovat v rozvíjení jemné motoriky a grafomotoriky • dbát na správné držení psacího náčiní a správné sezení při psaní • opakovat a procvičovat doposud osvojená písmena • postupně si osvojit malá a velká písmena, které žák čte	○ uvolňovací cviky, grafomotorická cvičení ○ hygiena při psaní ○ malá a velká písmena z minulého ročníku ○ malá a velká písmena ○ **(p,n,š,d,z,k,ž,N)**	**I./A1 OSV - Rozvoj schopností poznávání** -cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - cvičení dovedností zapamatování PT bude průběžně naplňováno.
opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova	• opisovat a přepisovat slabiky • opisovat a přepisovat slabiky s nově osvojenými písmeny • opisovat slova s otevřenými i zavřenými slabikami • přepisovat slova se snadným hláskovým složením • opisovat a přepisovat slovní spojení • opisovat a přepisovat vlastní jména s doposud osvojenými písmeny velké a malé abecedy	○ slabiky s doposud osvojenými písmeny ○ slabiky s nově osvojenými písmeny ○ jednoslabičná slova typu mám, tam ○ dvojslabičná slova s otevřenými slabikami /pila/ ○ dvojslabičná slova s uzavřenými slabikami na konci ○ / penál/ ○ trojslabičná slova ○ / poleno/ ○ přepis slov (jednoslabičná, dvojslabičná i víceslabičná) ○ krátká slovní spojení ○ /nová šála/ ○ vlastní jména	

Psaní 5. ročník			**2.strana**
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
ovládat psaní hůlkového písma	• opakovat, procvičovat a upevňovat doposud osvojená písmena	○ velká hůlková písmena (doposud osvojená)	
	• postupně si osvojit psaní hůlkového písma	○ hůlkové písmo	
psát písmena a slabiky podle diktátu	• psát písmena podle diktátu • psát slabiky pode diktátu	○ diktát písmen ○ diktát slabik ○ analýza a syntéza slov	
opsat číslice	• osvojit si psaní číslic	○ číslice **11 – 20**	

Psaní 6.ročník			**1. strana**
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
psát písmena, která umí číst	• pokračovat v rozvíjení jemné motoriky a grafomotoriky • dbát na správné držení psacího náčiní a správné sezení při psaní • opakovat a procvičovat doposud osvojená písmena • postupně si osvojit malá a velká písmena, které žák čte	○ uvolňovací cviky, grafomotorická cvičení ○ hygiena při psaní ○ malá a velká písmena z minulého ročníku ○ malá a velká písmena ○ **(b,c,r,č,h,ou,C,Č,Z,Ž)**	**I./A1 OSV - Rozvoj schopností poznávání** -cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - cvičení dovedností zapamatování
opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova	• opisovat a přepisovat slabiky • opisovat a přepisovat slabiky s nově osvojenými písmeny • opisovat slova s otevřenými i zavřenými slabikami • přepisovat slova se snadným hláskovým složením • opisovat a přepisovat slovní spojení • opisovat a přepisovat vlastní jména s doposud osvojenými písmeny velké a malé abecedy	○ slabiky s doposud osvojenými písmeny ○ slabiky s nově osvojenými písmeny ○ jednoslabičná slova typu mám, tam ○ dvojslabičná slova s otevřenými slabikami / bolí/ ○ dvojslabičná slova s uzavřenými slabikami na konci ○ / buben/ ○ trojslabičná slova ○ / budeme/ ○ přepis slov (jednoslabičná, dvojslabičná i víceslabičná) ○ krátká slovní spojení ○ / malý buben/ ○ vlastní jména	PT bude průběžně naplňováno.

Psaní 6. ročník			**2.strana**
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
ovládat psaní hůlkového písma	• opakovat, procvičovat a upevňovat doposud osvojená písmena	○ velká hůlková písmena (doposud osvojená)	
	• postupně si osvojit psaní hůlkového písma	○ hůlkové písmo	
psát písmena a slabiky podle diktátu	• psát písmena podle diktátu • psát slabiky pode diktátu	○ diktát písmen ○ diktát slabik ○ analýza a syntéza slov	
opsat číslice	• postupně si osvojit psaní číslic	○ číslice **v oboru do 100**	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
dbát na čitelný písemný projev	• opakovat, procvičovat a upevňovat doposud osvojená písmena • postupně si osvojovat malá písmena a velká písmena • osvojovat si čitelný opis a přepis textu • dbát na čitelný písemný projev	◦ písmena velké, malé abecedy (doposud osvojená) ◦ malá písmena **f,g,ch,ř** ◦ velká psací písmena **U,E,J,H,K,P**	
psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu	• opisovat a přepisovat slabiky a slova s doposud osvojenými písmeny • postupně si osvojovat psaní slabik a jednoduchých slov podle diktátu	◦ opis, přepis slabik a slov ◦ analýza a syntéza slov ◦ diktát	
opsat slova a jednoduché věty	• osvojovat si opis slov a jednoduchých vět • snažit se zachovávat délku samohlásek a diakritická znaménka • pokusit se zvyšovat kvalitu písma	◦ opis slov a jednoduchých vět	
napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy	• postupně si osvojovat opis • jednoduchého sdělení podle předlohy • seznámit se s psaním jednoduchého sdělení • postupně si osvojovat psaní jednoduchého sdělení	◦ opis textu ◦ psaní textu	

Psaní 7.ročník			2. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
přepsat krátký jednoduchý text	• postupně si osvojovat přepis krátkého jednoduchého textu • snažit se zachovávat správné pořadí písmen ve slově, slov ve větě • dbát na úhlednost písma • vytvářet si návyk sebekontroly napsaného	◦ přepis textu ◦ úprava a sebekontrola psaného textu	
podepsat se psacím písmem	• postupně si osvojovat opis svého jména a příjmení psacím písmem podle předlohy • postupně si osvojovat přepis svého jména a příjmení psacím písmem • pokusit se napsat své jméno a příjmení psacím písmem	◦ psaní jména a příjmení ◦ podpis	
napsat nebo opsat běžné písemnosti - adresu, přání, dopis podle vzoru	• postupně si osvojovat opis adresy podle vzoru • postupně si osvojovat opis přání podle vzoru • postupně si osvojovat opis dopisu podle vzoru	◦ adresa, přání, dopis ◦ opis	
psaní číslic i podle nápovědy	• postupně si osvojovat psaní číslic • postupně si osvojovat opis číslic dle předlohy • postupně si osvojovat psaní číslic i podle nápovědy	◦ číslice do 100	

Psaní 8. ročník			1. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
dbát na čitelný písemný projev	• opakovat, procvičovat a upevňovat doposud osvojená písmena • postupně si osvojovat velká písmena • osvojovat si čitelný opis a přepis textu • dbát na čitelný písemný projev	◦ písmena velké, malé abecedy (doposud osvojená) ◦ velká psací písmena **B, R, Ř, T, F, S, Š**	
psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu	• opisovat a přepisovat slabiky a slova s doposud osvojenými písmeny • doplňovat chybějící písmena, slabiky do jednoduchých slov • postupně si osvojovat psaní slabik a jednoduchých slov podle diktátu	◦ opis, přepis slabik a slov ◦ doplňovací cvičení ◦ analýza a syntéza slov ◦ diktát	
opsat slova a jednoduché věty	• opakovat a procvičovat opis slov a jednoduchých vět • snažit se zachovávat délku samohlásek a diakritická znaménka • zvyšovat kvalitu písma	◦ opis slov a jednoduchých vět	
napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy	• opakovat a procvičovat opis jednoduchého sdělení podle předlohy • opakovat a procvičovat psaní jednoduchého sdělení	◦ opis textu ◦ psaní textu	

Psaní 8. ročník			2. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
přepsat krátký jednoduchý text	• opakovat a procvičovat přepis krátkého jednoduchého textu • snažit se zachovávat správné pořadí písmen ve slově, slov ve větě • dbát na úhlednost písma • vytvářet si návyk sebekontroly napsaného	◦ přepis textu ◦ úprava a sebekontrola psaného textu	
podepsat se psacím písmem	• opakovat a procvičovat opis svého jména a příjmení psacím písmem podle předlohy • opakovat a procvičovat přepis svého jména a příjmení psacím písmem • opakovat a procvičovat psaní svého jména a příjmení psacím písmem	◦ psaní jména a příjmení ◦ podpis	
napsat nebo opsat běžné písemnosti - adresu, přání, dopis podle vzoru	• opakovat a procvičovat opis adresy podle vzoru • opakovat a procvičovat opis přání podle vzoru • opakovat a procvičovat opis dopisu podle vzoru • opakovat a procvičovat psaní dopisu podle vzoru	◦ adresa, přání, dopis ◦ opis	
psaní číslic i podle nápovědy	• opakovat a procvičovat psaní číslic • opakovat a procvičovat opis číslic dle předlohy • opakovat a procvičovat psaní číslic i podle nápovědy	číslice do 100	

Psaní 9. ročník			1. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
dbát na čitelný písemný projev	• opakovat, procvičovat a upevňovat doposud osvojená písmena • postupně si osvojovat velká písmena • osvojovat si čitelný opis a přepis textu • dbát na čitelný písemný projev	◦ písmena velké, malé abecedy (doposud osvojená) ◦ velká psací písmena **L, D, G, CH**	
psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu	• opisovat a přepisovat slabiky a slova s doposud osvojenými písmeny • doplňovat chybějící písmena, slabiky do jednoduchých slov • postupně si osvojovat psaní slabik a jednoduchých slov podle diktátu	◦ opis, přepis slabik a slov ◦ doplňovací cvičení ◦ analýza a syntéza slov ◦ diktát	
opsat slova a jednoduché věty	• upevňovat opis slov a jednoduchých vět • zachovávat délku samohlásek a diakritická znaménka • zvyšovat kvalitu písma	◦ opis slov a jednoduchých vět	
napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy	• upevňovat opis jednoduchého sdělení podle předlohy • upevňovat psaní jednoduchého sdělení	◦ opis textu ◦ psaní textu	

Psaní 9. ročník			**2. strana**
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
přepsat krátký jednoduchý text	• upevňovat přepis krátkého jednoduchého textu • zachovávat správné pořadí písmen ve slově, slov ve větě • dbát na úhlednost písma • vytvářet si návyk sebekontroly napsaného	◦ přepis textu ◦ úprava a sebekontrola psaného textu	
podepsat se psacím písmem ..	• upevňovat opis svého jména a příjmení psacím písmem podle předlohy • upevňovat přepis svého jména a příjmení psacím písmem • upevňovat psaní svého jména a příjmení psacím písmem	◦ psaní jména a příjmení ◦ podpis	
napsat nebo opsat běžné písemnosti - adresu, přání, dopis podle vzoru	• upevňovat opis adresy podle vzoru • upevňovat opis přání podle vzoru • upevňovat opis dopisu podle vzoru • upevňovat psaní dopisu podle vzoru	◦ adresa, přání, dopis ◦ opis	
psaní číslic i podle nápovědy	• osvojovat si a upevňovat psaní číslic • upevňovat opis číslic dle předlohy • upevňovat psaní číslic i podle nápovědy	◦ číslice do 100	

Psaní 10. ročník			1. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
dbát na čitelný písemný projev	• opakovat, procvičovat a upevňovat doposud osvojená písmena velké a malé abecedy • čitelně opisovat a přepisovat text • dbát na čitelný písemný projev	◦ písmena velké abecedy ◦ písmena malé abecedy	
psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu	• opakovat, procvičovat a upevňovat opis a přepis slabik a slov • doplňovat chybějící písmena, slabiky do jednoduchých slov • psát slabiky a jednoduchá slova podle diktátu	◦ opis, přepis slabik a slov ◦ doplňovací cvičení ◦ analýza a syntéza slov ◦ diktát	
opsat slova a jednoduché věty	• opisovat slova a jednoduché věty • zachovávat délku samohlásek a diakritická znaménka • dbát na kvalitu písma	◦ opis slov a jednoduchých vět	
napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy	• opisovat jednoduché sdělení podle předlohy • napsat jednoduché sdělení	◦ opis textu ◦ psaní textu	
přepsat krátký jednoduchý text	• přepsat krátký jednoduchý text • zachovávat správné pořadí písmen ve slově, slov ve větě • dbát na úhlednost písma • vytvářet si návyk sebekontroly napsaného	◦ přepis textu ◦ úprava a sebekontrola psaného textu	

Psaní 10. ročník			2. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
podepsat se psacím písmem	• opisovat své jméno a příjmení psacím písmem podle předlohy • přepsat své jméno a příjmení psacím písmem • napsat své jméno a příjmení psacím písmem	◦ psaní jména a příjmení ◦ podpis	
napsat nebo opsat běžné písemnosti - adresu, přání, dopis podle vzoru	• opsat adresu podle vzoru • opsat přání podle vzoru • opsat dopis podle vzoru • napsat dopis podle vzoru	◦ adresa, přání, dopis ◦ opis	
psaní číslic i podle nápovědy	• psát číslice • opisovat číslice dle předlohy • psát číslice i podle nápovědy	◦ číslice do 100	

Vyučovací předmět **Řečová výchova**

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Řečová výchova je oborem vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Řečová výchova se vyučuje od prvního do desátého ročníku.
Cílem řečové výchovy je osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené podobě, správné a srozumitelné vyjadřování. Rozvíjí komunikativní schopnosti verbální i nonverbální povahy, podněcuje tvořivé myšlení, obrazotvornost a nápaditost žáků.

Časové vymezení předmětu

Ročníky	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní hodinová dotace	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1

Organizační vymezení předmětu

Výuka je realizována většinou v kmenových třídách, za příznivého počasí může probíhat též v přírodě, v okolí školy. Práce bude probíhat jak s celým kolektivem třídy, tak se skupinou či individuálně.

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k porozumění čtenému obsahu
- vedeme žáky k sebehodnocení
- rozvíjíme u žáků čtecí dovednosti

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- učíme žáky chápat sdělení, význam slov a reagovat na dané sdělení
- učíme žáky, aby komunikovali srozumitelně v rámci svých možností
- učíme žáky hovořit o svých pocitech, prožitcích a náladách
- podněcujeme žáky k vedení dialogu a k zapojení se do diskuse
- uvádíme získané komunikační dovednosti do života

Kompetence sociální a personální

- učíme vzájemnému soužití se svými vrstevníky a s dospělými
- individuálním přístupem k žákovi maximalizujeme jeho šanci prožít úspěch
- učíme žáky vyslechnout sdělení i přání svých vrstevníků i druhých lidí

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky vypořádat se s nezdarem

Kompetence občanské

- vedeme žáka k osvojení společenských návyků (vztahy mezi lidmi, chování, komunikace)
- vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování dle schopností žáka

Kompetence pracovní

- rozvíjíme estetické cítění
- motivujeme žáka k týmové práci
- vedeme žáka k plnění zadaných úkolů
- vedeme žáka k sebehodnocení

Do předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

I. Osobnostní a sociální výchova

1. Osobnostní rozvoj	- rozvoj schopností poznávání	I. stupeň 1. období
	- sebepoznání a sebepojetí	I. stupeň 1. období
2. Sociální rozvoj	- komunikace	I. a II. stupeň

II. Multikulturní výchova

1. Kulturní rozdíly	II. stupeň
2. Lidské vztahy	II. stupeň

Hodnocení v předmětu Řečová výchova:

Hodnocení v předmětu je závislé na individuálních schopnostech žáka. Na konci 1. a 2. pololetí jsou žáci hodnoceni širším slovním hodnocením. V širším slovním hodnocení zdůrazníme, čeho žák dosáhl, co si osvojil.

Při řečové výchově hodnotíme:

- srozumitelnost mluveného projevu
- slovní zásoba
- stavba věty, tvoření vět
- otázky a odpovědi, tvoření otázek
- vyprávění
- popis
- přednes
- dramatizace

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
reprodukovat jednoduché říkanky a básničky	• reprodukovat jednoduchou říkanku a básničku	○ reprodukce a dramatizace (říkanky, básničky) ○ rytmizace ○ dechová, hlasová a artikulační cvičení ○ rozvoj fonematického sluchu	**I./A1 OSV** **- rozvoj schopností poznávání** - cvičení dovedností zapamatování
odpovídat na otázky slovem, větou	• odpovídat na otázky jedním slovem, víceslovným spojením a jednoduchou větou	○ tvoření jednoduchých vět ○ rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích, alternativní augmentativní způsoby komunikace	**I./C2 OSV - komunikace** - řeč těla - dovednosti pro sdělování verbální i neverbální - komunikace v různých situacích
dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů	• s pomocí učitele procvičovat koncentraci pozornosti pomocí her • dokázat se koncentrovat na poslech slyšeného • soustředěně poslouchat krátkou pohádku, zapojit se do dramatizace		

Řečová výchova – I. stupeň 1.období			2. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
popsat jednoduché obrázky	• popsat jednoduché obrázky	○ popisy obrázků	
reprodukovat krátký test podle obrázku	• vyprávět obsah slyšeného krátkého textu pomocí otázek nebo podle ilustrace	○ reprodukce	

Řečová výchova I. stupeň 2. období			1.strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy	• koncentrovat svoji pozornost • být vhodně motivován k soustředěné činnosti • poslouchat krátký text • porozumět textu a odpovídat na návodné otázky k obsahu • pokusit se o reprodukci podle jednoduché osnovy	◦ koncentrační cvičení a cvičení pozornosti ◦ motivace (skupinová) k soustředěné činnosti ◦ poslech předčítaného textu (krátké příběhy, příběhy s ponaučením, obrázkové knihy) ◦ řízený rozhovor ◦ jednoduchá osnova k reprodukci textu	**I./C2 OSV - Komunikace** -řeč těla, zvuků a slov -cvičení pozorování -dovednosti pro sdělování verbální i neverbální -komunikace v různých situacích PT bude průběžně naplňováno.
vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek	• navštívit divadlo, kino • zhlédnout a pozorně sledovat divadelní představení, film či videozáznam • odpovídat na návodné otázky k obsahu • pokusit se o vyprávění příběhu, filmu	◦ divadelní představení ◦ návštěva kina ◦ video, film /DVD/ ◦ řízený rozhovor ◦ vyprávění podle otázek	
vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku	• koncentrovat svoji pozornost • být vhodně motivován k soustředěné činnosti • poslouchat jednoduchý příběh a sledovat obrázky • pokusit se o vyprávění příběhu podle obrázků	◦ koncentrační cvičení a cvičení pozornosti ◦ motivace (skupinová či individuální) k soustředěné činnosti ◦ jednoduchý příběh s obrázky ◦ obrázky, obrázkové karty	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek	• seznámit se s popisem osob, předmětů • pokusit se popsat osoby, předměty podle obrázku za pomoci otázek • pokusit se popsat osoby, předměty, podle reálu	◦ popis osob a předmětů podle reálu ◦ obrázky a obrázkové karty ◦ doprovodné otázky k popisu	
	• obohacovat svoji slovní zásobu a opakovat nová slova	◦ rozvíjení slovní zásoby včetně nových slov	
domluvit se v běžných situacích	• správně užívat mateřský jazyk a srozumitelně se vyjadřovat • dodržovat pravidla při komunikaci	◦ modelové situace ◦ námětové a komunikační hry ◦ dialogy	
zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování	• seznámit se s formami společenského styku	◦ pozdrav, prosba, poděkování	
	• nacvičit pozdrav při vstupu a odchodu , zdravit dospělé osoby a kamarády	◦ pozdrav dospělé osoby, kamarádů ◦ pozdrav při vstupu do místnosti, při odchodu z místnosti	
	• správně oslovovat dospělé osoby, spolužáka	◦ oslovení dospělého, spolužáka	
	• požádat kamaráda či dospělou osobu (o zapůjčení školní pomůcky, o pomoc)	◦ prosba	
	• poděkovat kamarádovi a dospělé osobě	◦ poděkování	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
	• dodržovat pravidla při komunikaci • funkčně se dorozumívat s okolím	◦ pravidla komunikace a dorozumívání	
dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká	• porozumět textu a odpovídat na návodné otázky k obsahu • pokusit se o dramatizaci a správně používat zvukové prostředky řeči	◦ výběr jednoduchého příběhu ◦ řízený rozhovor ◦ zvukové prostředky řeči (tempo, melodie)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost	• správně užívat mateřský jazyk • srozumitelně a zřetelně se vyjadřovat • obohacovat a rozšiřovat svoji slovní zásobu o nová slova • opakovat nová slova • správně dýchat • zřetelně vyslovovat	◦ modelové situace ◦ námětové a komunikační hry ◦ dialogy ◦ slovní zásoba (nová slova) ◦ rozvíjení slovní zásoby včetně nových slov ◦ správné dýchání ◦ dechová cvičení ◦ hlasová cvičení ◦ řeč, zvukové prostředky řeči (tempo, melodie) ◦ výslovnost, intonace a rytmizace	**I./ C2 OSV** - dovednosti pro sdělování verbální i neverbální - komunikace-komunikace v různých situacích **II. / 1. MV** -kulturní rozdíly – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti - respesktování zvláštností různých etnik **II./2. MV** lidské vztahy – udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi důležitost integrace jedince uplatňování principů slušného chování kvalita mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti PT budou průběžně naplňována.
používat věty se správnými gramatickými strukturami	• uspořádat správně slova ve větě • tvořit věty z daných slov • rozvíjet holou větu s použitím přídavných jmen, příslovcí	◦ stavba věty ◦ pořádek slov ve větě ◦ výběr slov ve větě ◦ konverzační cvičení	
dbát na kulturu mluveného projevu	• osvojovat si mateřský jazyk • užívat spisovná slova a mluvit spisovně • správně a srozumitelně se vyjadřovat • dodržovat pravidla při komunikaci	◦ slova spisovná, nespisovná, vulgární ◦ kultura mluveného projevu ◦ konverzační cvičení ◦ dialogy ◦ modelové situace	
komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla	• osvojit si základní pravidla komunikace	◦ konverzační cvičení ◦ námětové a komunikační hry	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
komunikace	• dodržovat základní pravidla komunikace	◦ dialogy ◦ otázky a odpovědi	
popsat děje, jevy a osoby na obrázcích	• seznámit se s popisem dějů, jevů, osob • pokusit se popsat děje, jevy, osoby na obrázcích pomocí návodných otázek • popsat děje, jevy, osoby na obrázcích samostatně	◦ popis dějů, jevů, osob ◦ obrázky a obrázkové karty ◦ návodné otázky k popisu	
vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity	• seznámit se s vyprávěním a s popisem • obohacovat svoji slovní zásobu o nová slova • odpovídat na doprovodné otázky • pokusit se vyprávět vlastní zážitky • pokusit se popsat své pocity • užívat prostředky nonverbální komunikace	◦ vypravování zážitků ◦ popis pocitů ◦ rozšiřování slovní zásoby	
převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení	• naslouchat přiměřeně náročnému příběhu • zhlédnout divadelní nebo filmové představení • odpovídat na návodné otázky k obsahu • pokusit se o reprodukci a reprodukovat děj	◦ poslech příběhu (vyprávění, předčítání, poslech CD nahrávky) ◦ divadlo, film	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku	• naslouchat jednoduchému příběhu nebo pohádce a seznámit se s jejich dějem • pojmenovat jednající postavy a seznámit se s jejich rolemi • seznámit se s textem postav • pokusit se o dramatizaci • využívat prostředky nonverbální komunikace	◦ příběhy, pohádky a jejich dramatizace ◦ jednající postavy, role, text	

Vyučovací předmět **Počty**

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Počty je oborem vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace, která je založena na praktických činnostech a dovednostech a žáci je využijí v běžném životě.
Posiluje schopnost myšlení a prostorové představivosti.
Žáci se seznamují se základními matematickými pojmy, symboly, postupy a způsoby jejich užití.Učí se používat matematické pomůcky včetně kalkulátoru.
Počty prolínají celým základním vzděláním, učí je dovednostem a praktickým činnostem využitelným v praktickém životě.
Důležitou součástí matematického vzdělávání je osvojení dovedností z geometrie.
Žáci poznávají základní geometrické tvary a tělesa, učí se pečlivosti a přesnosti při měření.

Obsah vzdělávacího oboru je rozdělen do čtyř tématických okruhů:

- Řazení a třídění předmětů
- Čísla a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Základy geometrie

Časové vymezení předmětu

Ročníky	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní hodinová dotace	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3

Organizační vymezení předmětu

Výuka je realizována většinou v kmenových třídách, dalším naplňováním cílů je práce s výukovými programy PC, práce s interaktivní tabulí.

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky se základními matematickými pojmy, symboly, postupy způsoby jejich užití
- učíme žáky správně zacházet s učebnicí, učebními materiály a učebními pomůckami
- vedeme žáky k využívání výukových programů na PC
- seznamujeme a společně se pracujeme s didaktickou technikou a s interaktivní tabulí
- vedeme žáky k pravidelné přípravě na vyučování přiměřenou metodou
- hodnotíme žáky vhodnou a přiměřenou formou
- nabízíme žákům pomůcky ke snazšímu porozumění
- vedeme žáky k sebehodnocení
- rozvíjíme u žáka grafické dovednosti

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k trpělivosti
- učíme žáky vypořádat se s nezdarem
- učíme žáky, že nezdarem práce nekončí
- vedeme žáky k důvěře mezi učitelem a žákem / žáky mezi sebou /

Kompetence komunikativní

- učíme žáky chápat sdělení a význam slov
- učíme žáky chápat význam textů

Kompetence občanské

- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování dle schopností žáka
- dbáme na to, aby se žák řídil pokyny kompetentních osob

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky se základními pracovními dovednostmi, operacemi a postupy při výuce počtů
- motivujeme žáky k plnění zadaných úkolů
- podněcujeme žáky k vytrvalosti a soustředění se na výkon
- vedeme žáky k hodnocení své práce
- učíme žáky přijmout kladné i záporné hodnocení své práce
- seznamujeme žáky s pravidly práce v týmu

Kompetence sociální a personální

- individuálním přístupem k žákovi maximalizujeme jeho šanci prožít úspěch
- společně se žáky budujeme příznivé klima
- rozvíjíme u žáků spolupráci s druhými při řešení úkolů
- učíme žáka získávat sebedůvěru
- učíme žáka zdravému sebehodnocení

Do předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

I. Osobnostní a sociální výchova

1. Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání I. a II. stupeň

Hodnocení předmětu Počty:

Hodnocení v Po je závislé na individuálních schopnostech žáka. Na konci 1.a 2. pololetí jsou žáci hodnoceni širším slovním hodnocením. V širším slovním hodnocení zdůrazníme čeho žák dosáhl, co si osvojil.

V předmětu počty hodnotíme:

- řazení a třídění předmětů
- osvojení a chápání matematických postupů
- samostatnost,vytrvalost a koncentraci pozornosti
- základní matematické dovednosti
- grafický projev

Počty 1. ročník			**1. strana**
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
orientovat se v pojmech, všechno – nic, hodně – málo,malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – víc – méně, široký – úzký	• seznámit se s pojmy všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký – úzký	**<u>Řazení a třídění předmětů</u>**	**I./A1 OSV – rozvoj schopností poznávání** - cvičení pozornosti soustředění a zapamatování
orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře – dole	• seznámit se s pojmy nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře – dole	○ orientovat se v prostoru a správně reagovat na pojmy	
řadit předměty zleva doprava	• seřadit předměty zleva doprava		
třídit předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu	• roztřídit předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu	○ třídění předmětů podle různých kritérií (barev, tvaru, obsahu) ○ pojmenovat barvy, tvary	
		<u>Číslo a početní operace</u>	
číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10	• postupně používat a pojmenovat číslice 1 a 2, mít o nich konkrétní představu	○ čtení, psaní a používání číslic v oboru 1 a 2	

Počty 1. ročník			**2. strana**
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5	• sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru 1 a 2	○ sčítání a odčítání s užitím názoru v oboru 1 a 2	
znát matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat	• seznámit se s významem matematických pojmů +, -, = přečíst je + (jako a nebo plus), - (jako bez nebo méně), = (jako je nebo rovná se) a zapsat	○ osvojení a zápis pojmů	
psát číslice 1 – 5 i podle diktátu	• umět psát číslice 1 a 2 i podle diktátu	○ psaní číslic 1 a 2 i podle diktátu	
používat výrazy pod, nad, za nahoře, dole, vpředu, vzadu	• seznámit se s výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	**Závislosti, vztahy a práce s daty**	
poznat a pojmenovat základní geometrické tvary	• seznámit se a vybrat základní geometrické tvary	**Základy geometrie** ○ poznávání a pojmenování základních geometrických tvarů kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník	
porovnat délky různých předmětů	• porovnávat délky různých předmětů	○ prakticky vybírat geometrické tvary	

Počty 2. ročník			**1. strana**
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
orientovat se v pojmech, všechno – nic, hodně – málo,malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – víc – méně, široký – úzký	• porozumět pojmům všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký – úzký	**<u>Řazení a třídění předmětů</u>**	**I./A1 OSV – rozvoj schopností poznávání** - cvičení pozornosti soustředění a zapamatování
orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře – dole	• porozumět pojmům nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře – dole	o orientovat se v prostoru a správně reagovat na pojmy	
		<u>Číslo a početní operace</u>	
číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10	• postupně používat a pojmenovat číslice 3 a 4, mít o nich konkrétní představu	o čtení, psaní a používání číslic v oboru do 4	
Sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5	• sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru 1 - 4	o sčítání a odčítání s užitím názoru do 4	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
znát matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat	• umět popsat význam matematických pojmů +, -, = přečíst je + (jako a nebo plus), - (jako bez nebo méně), = (jako je nebo rovná se) a zapsat	○ sčítání a odčítání s užitím názoru v oboru do 4 ○ osvojení a zápis pojmů	
umět rozklad čísel v oboru do 5 psát číslice 1 – 5 i podle diktátu	• rozkládat čísla v oboru do 4 • umět psát číslice 1 – 4 i podle diktátu	○ rozklad čísel v oboru 1 – 4 ○ psaní číslic 1 – 4 i podle diktátu	
		<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u>	
používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	• porozumět výrazům pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu		
modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	• prakticky reagovat na pokyny	○ modelování jednoduchých situací s použitím pomůcek	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
poznat a pojmenovat základní geometrické tvary rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech porovnat délky různých předmětů	• vybrat základní geometrické tvary • poznat základní geometrické tvary na různých předmětech • umět porovnat délky různých předmětů	**<u>Základy geometrie</u>** ○ poznávání a pojmenování základních geometrických tvarů kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník ○ prakticky vybírat geometrické tvary	

Počty 3. ročník			**1. strana**
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
orientovat se v pojmech, všechno – nic, hodně – málo,malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – víc – méně, široký – úzký	• používat pojmy všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký – úzký	**<u>Řazení a třídění předmětů</u>**	**I./A1 OSV – rozvoj schopností poznávání** - cvičení pozornosti soustředění a zapamatování
orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře – dole	• používat pojmy nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře – dole	○ orientovat se v prostoru a správně reagovat na pojmy	
		<u>Číslo a početní operace</u>	
číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10	• používat a pojmenovat číslice 1 až 5 a mít o nich konkrétní představu • vyjmenovat číslice do 10	○ čtení, psaní a používání číslic v oboru do 5	
orientovat se v číselné řadě 1 až 10	• vytvořit číselnou řadu 1 až 10, orientovat se v ní	○ tvoření číselné řady, orientovat se v číselné řadě	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
sčítání a odčítání s užitím názoru v oboru do 5	• sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5	○ sčítání a odčítání s užitím názoru v oboru do 5	
znát matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat	• umět popsat význam matematických pojmů +, -, = přečíst je + (jako a nebo plus), - (jako bez nebo méně), = (jako je nebo rovná se) a zapsat	○ osvojení a zápis pojmů	
umět rozklad čísel v oboru do 5	• rozkládat čísla v oboru do 5	○ rozklad čísel v oboru 1 – 5	
psát číslice 1 – 5 i podle diktátu	• umět psát číslice 1 – 5 i podle diktátu	○ psaní číslic 1 – 5 i podle diktátu	
		<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u>	
používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	• používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu		
modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	• prakticky reagovat na pokyny	○ modelování jednoduchých situací s použitím pomůcek	
doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10	• seznámit se s doplňováním jednoduchých tabulek, schémat a posloupností	○ jednoduché tabulky	
uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	• seznámit se s používáním platidla	○ papírová platidla a mince	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
poznat a pojmenovat základní geometrické tvary	• pojmenovat základní geometrické tvary	**<u>Základy geometrie</u>** ○ poznávání a pojmenování základních geometrických tvarů kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník ○ prakticky vybírat geometrické tvary	
rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech	• poznat základní geometrické tvary na různých předmětech		

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
orientovat se v pojmech větší-menší, kratší-delší,širší-užší	• seznámit se a porozumět daným pojmům • postupně si osvojit dané pojmy (vyznačování,určování,vybírání) s pomocí či samostatně • postupně si osvojit tvoření, třídění a vytváření skupin s danými pojmy • osvojit si řazení předmětů podle daných vlastností • manipulovat s předměty a řadit předměty podle daných vlastností	**Řazení a třídění předmětů** ◦ pojmy **větší – menší** ◦ pojmy **kratší – delší** ◦ pojmy **širší – užší** ◦ manipulace s předměty, obrázky	**I./A1 OSV** **- Rozvoj schopností poznávání** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - cvičení dovedností zapamatování - řešení problémů PT bude průběžně naplňováno.
rozlišovat vlevo-vpravo, uprostřed	• seznámit se a porozumět daným pojmům • postupně si osvojit dané pojmy (vyznačování, určování, vybírání) s pomocí či samostatně • postupně si osvjoti tvoření a třídění skupin s danými pojmy • prakticky reagovat na pokyny (vpravo,vlevo, uprostřed)	◦ pojmy **vlevo – vpravo** ◦ pojem **uprostřed** ◦ manipulace s předměty, obrázky	
orientovat se na ploše	• opakovat dané pojmy související s orientací na ploše • opakovat řazení předmětů podle pokynů učitele • opakovat určování a vybírání předmětů dle pokynů učitele (s pomocí či samostatně) • rozvíjet si prostorovou představivost při činnostech se stavebnicemi	◦ **orientace na ploše** ◦ pojmy **na začátku, na konci** ◦ pojmy **nahoře – dole** ◦ pojmy **nad, pod, před, za, vedle** ◦ manipulace s předměty, obrázky ◦ práce se stavebnicí	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témat
porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu	• postupně si osvojovat tvoření skupin podle různých kritériií • opakovat tvoření skupin a porovnávání množství o daném počtu • tvořit a určovat skupiny o daném počtu prvků • vytvářet soubory a vybírat ze souboru daný počet prvků • porovnávat dané prvky a čísla • seznámit se a nacvičovat symboly pro porovnávání množství	◦ třídění podle různých kritérií **(hodně – málo stejně – více – méně)** ◦ **pojem přirozených čísel (1-5)** ◦ **pojem přirozených čísel (6-10)** ◦ **pojem nula** ◦ **pojem přirozených čísel (0-10)** ◦ tvoření skupin prvků ◦ porovnávání prvků a čísel ◦ symboly pro porovnávání	
třídit předměty podle pořadí ve skupinách	• osvojit si třídění předmětů podle pokynů učitele • osvojit si řazení předmětů podle pokynů učitele • osvojit si vytváření dané skupiny podle různých kritérií (tvar, barva, velikost…)	◦ manipulace s předměty ◦ třídění předmětů ◦ vytváření skupin	
přiřazovat předměty podle číselné řady	• osvojit si orientaci v číselné řadě • postupně si osvojit číselnou řadu s pojmem nula • přiřazovat předměty k danému počtu prvků (s pomocí či samostatně) • přiřazovat předměty podle číselné řady (s pomocí či samostatně)	◦ **číselná řada (1-10)** ◦ **číselná řada (0-10)** ◦ předměty (knoflíky, kartičky)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100	• opakovat, procvičovat a upevňovat čtení, psaní a porovnávání čísel (1-5) • seznámit se s pojmy přirozených čísel včetně nuly • postupně si osvojit přirozená čísla, která čte a píše • psát čísla podle diktátu • porovnávat čísla a používat symboly pro porovnávání čísel (s pomocí či samostatně)	**Číslo a početní operace** ° obor přirozených čísel do 5 (1-5) ° **pojem nula** (0) ° **obor přirozených čísel do 10 (6-10)** ° **diktát čísel (0-10)** ° **vztahy čísel (0-10)** ° **symboly pro porovnávání čísel** (větší-stejně-menší)	
umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku	• opakovat, procvičovat a upevňovat rozklad čísel (1-5) • nacvičovat rozklad čísel v daném oboru (s pomocí či samostatně) • rozkládat čísla v oboru do 10	° rozklad čísel v oboru do 5 ° **rozklad čísel v oboru do 10** ° **rozklad s nulou**	
sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku	• opakovat, procvičovat a upevňovat sčítání a odčítání s názorem do 5 • sčítat a odčítat v daném oboru • sčítat a odčítat s nulou • používat pojmy „a“, „bez“ (plus, mínus)	° sčítání a odčítání v oboru do 5 ° **sčítání s názorem v oboru do 10** ° **odčítání s názorem v oboru do 10** ° **početní operace s nulou**	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu	• pokračovat v osvojování zápisu matematických pojmů +,-,= • postupně si osvojit zápis jednoduchých příkladů • zapsat jednoduché příklady podle diktátu	◦ zápis matematických pojmů ◦ **zápis jednoduchých příkladů v oboru do 10** ◦ diktát jednoduchých příkladů v oboru do 10	
řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	• seznámit se s řešením slovních úloh • nacvičovat řešení slovních úloh (s pomocí a samostatně) • postupně si osvojit řešení slovních úloh (s názorem, s pomocí či samostatně) vedoucí k jednomu početnímu výkonu	◦ **jednoduché slovní úlohy** (s názorem) ◦ sčítání a odčítání v oboru do 10	
umět použít kalkulát	• seznámit se s kalkulátorem • nacvičovat práci s kalkulátorem při matematických operacích • pracovat s kalkulátorem	◦ **práce s kalkulátorem** ◦ matematické operace (+,-)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
		Závislosti , vztahy a práce s daty	
používat výrazy vpravo-vlevo	• postupně osvojit si dané pojmy pojmů • nacvičovat úlohy na orientaci v prostoru • prakticky reagovat na dané výrazy	◦ pojmy **vpravo – vlevo** ◦ úlohy na orientaci v prostoru	
rozlišovat pojmy rok, měsíc, den	• seznámit se s orientací v čase a s danými pojmy (rok,měsíc,den) • osvojit si používání pojmů a pracovat s danými pojmy • postupně rozlišovat dané pojmy	◦ pojmy **rok – měsíc- den**	
určit čas s přesností na celé hodiny	• seznámit se s ciferníkem a nacvičovat orientaci na ciferníku • postupně osvojit si určování času • pokusit se vyznačovat a zakreslovat čas (s pomocí či samostatně)	◦ **celé hodiny** ◦ manipulace s hodinami	
znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram	• seznámit se se základními jednotkami délky a hmotnosti • nacvičovat manipulaci s metrem a váhou • prakticky měřit a vážit (s pomocí či samostatně)	◦ **jednotky délky 1 metr,** měření ◦ **jednotky hmotnosti 1 kg,** vážení ◦ manipulace s metrem /skládací, krejčovský) ◦ manipulace s váhou (osobní, kuchyňskou)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20	• nacvičovat orientaci v jednoduché tabulce • vytvořit a postupně si osvojit práci s tabulkou • doplňovat chybějící čísla do tabulky (s pomocí či samostatně)	◦ **jednoduché tabulky v oboru do 10** ◦ **posloupnost čísel do 10** (vzestupně-sestupně)	
uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi	• seznámit se a postupně si osvojit hodnoty mincí a bankovek • osvojit si čtení hodnot mincí a bankovek • vybírat a třídit dané peníze • seznámit se s pojmy drahý-levný • určovat, co je dražší – levnější • přiřazovat peníze k hodnotě zboží • za pomoci platidel nakupovat	◦ **mince, bankovky** ◦ pojmy – drahý-levný,dražší-levnější ◦ manipulace s penězi ◦ **námětové hry – nakupování, bankomat**	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
kreslit křivé a přímé čáry	• seznámit se s pojmem křivá a přímá čára • pokusit se rozlišovat dané čáry • pokusit se vyznačovat a zakreslovat dané čáry • postupně si osvojit kreslení křivých a přímých čar	**Základy geometrie** ◦ křivá čára ◦ přímá čára	
poznat rozdíl mezi čárou a přímkou	• seznámit se s pojmem přímka • pokusit se vyhledat a vyznačit čáru • pokusit se vyhledat a vyznačit přímku • pokusit se rozpoznat rozdíl mezi čárou a přímkou	◦ čára ◦ přímka	
používat pravítko při rýsování přímek	• seznámit se s pravítkem a jeho používáním • postupně si osvojit rýsování čáry • postupně si osvojit rýsování přímky podle pravítka a popisovat je	◦ pravítko a jeho používání ◦ práce s pravítkem ◦ popis přímek	
změřit délku předmětu	• seznámit se s měřidly • postupně si osvojit měření daných předmětů v cm (metrech) • pokusit se porovnávat délku předmětů • nacvičovat rozlišování a určování, co je kratší-delší	◦ měřidla (druhy) ◦ měření pomocí různých délkových měřidel ◦ jednotky délky(1m,1cm) ◦ porovnávání délky předmětů ◦ pojmy kratší-delší	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
orientovat se v pojmech větší-menší, kratší-delší,širší-užší	• porozumět a používat dané pojmy (vyznačování,určování,vybírání) s pomocí či samostatně • tvořit, třídit a vytvářet skupiny s danými pojmy • manipulovat s předměty a řadit předměty podle daných vlastností	**Řazení a třídění předmětů** ◦ pojmy **větší – menší** ◦ pojmy **kratší – delší** ◦ pojmy **širší – užší** ◦ manipulace s předměty, obrázky	**I./A1 OSV** **- Rozvoj schopností poznávání** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - cvičení dovedností zapamatování - řešení problémů
rozlišovat vlevo-vpravo, uprostřed	• porozumět daným pojmům • používat dané pojmy (vyznačování, určování, vybírání) s pomocí či samostatně • tvořit a třídit skupiny s danými pojmy • prakticky reagovat na pokyny (vpravo,vlevo, uprostřed)	◦ pojmy **vlevo – vpravo** ◦ pojem **uprostřed** ◦ manipulace s předměty, obrázky	PT bude průběžně naplňováno.
orientovat se na ploše	• procvičovat dané pojmy související s orientací na ploše • procvičovat řazení předmětů podle pokynů učitele • procvičovat určování a vybírání předmětů dle pokynů učitele (s pomocí či samostatně) • rozvíjet si prostorovou představivost při činnostech se stavebnicemi	◦ **orientace na ploše** ◦ pojmy **na začátku, na konci** ◦ pojmy **nahoře – dole** ◦ pojmy **nad, pod, před, za, vedle** ◦ manipulace s předměty, obrázky ◦ práce se stavebnicí	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu	• tvořit skupiny podle různých kritériií • opakovat a procvičovat tvoření skupin a porovnávání množství o daném počtu • tvořit a určovat skupiny o daném počtu prvků • vytvářet soubory a vybírat ze souboru daný počet prvků • porovnávat dané prvky a čísla • používat symboly pro porovnávání množství	◦ třídění podle různých kritérií ◦ **(hodně – málo** ◦ **stejně – více – méně)** ◦ **pojem přirozených čísel (0-10)** ◦ **pojem přirozených čísel (11-15)** ◦ **pojem přirozených čísel (0-15)** ◦ tvoření skupin prvků ◦ porovnávání prvků a čísel ◦ symboly pro porovnávání	
třídit předměty podle pořadí ve skupinách	• procvičovat třídění předmětů podle pokynů učitele a podle pořadí ve skupinách • procvičovat řazení předmětů podle pokynů učitele • procvičovat vytváření daných skupin podle různých kritérií (tvar, barva, velikost…)	◦ manipulace s předměty ◦ třídění předmětů ◦ vytváření skupin	
přiřazovat předměty podle číselné řady	• opakovat , procvičovat a upevňovat orientaci v číselné řadě • postupně si osvojit číselnou řadu • osvojit si pojem nula v číselné řadě • přiřazovat předměty k danému počtu prvků (s pomocí či samostatně) • přiřazovat předměty podle číselné řady (s pomocí či samostatně)	◦ **číselná řada (1-10)** ◦ **číselná řada (11-15)** ◦ **pojem nula v číselné řadě (0-15)** ◦ předměty (knoflíky, kartičky)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100	• opakovat, procvičovat a upevňovat čtení, psaní a porovnávání čísel (0-10) • seznámit se s pojmy přirozených čísel • postupně si osvojit přirozená čísla, která čte a píše • psát čísla podle diktátu • porovnávat čísla a používat symboly pro porovnávání čísel (s pomocí či samostatně)	**Číslo a početní operace** ◦ obor přirozených čísel do 10 (0-10) ◦ **obor přirozených čísel do 15 (11-15)** ◦ **diktát čísel (0-15)** ◦ **vztahy čísel (0-15)** ◦ **symboly pro porovnávání čísel** ◦ (větší-stejně-menší)	
umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku	• opakovat, procvičovat a upevňovat rozklad čísel (1-10) s nulou • nacvičovat rozklad čísel v daném oboru (s pomocí či samostatně) • rozkládat čísla v oboru do 15	◦ rozklad čísel v oboru do 10 ◦ **rozklad čísel v oboru do 15** (bez přechodu přes desítku) ◦ **rozklad s nulou**	
sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku	• opakovat, procvičovat a upevňovat sčítání a odčítání s názorem do 10 • sčítat a odčítat v daném oboru • sčítat a odčítat s nulou • používat pojmy „a“, „bez“ (plus, mínus)	◦ sčítání a odčítání v oboru do 10 ◦ **sčítání s názorem v oboru do 15** (s přechodem přes desítku) ◦ **odčítání s názorem v oboru do 15** (s přechodem přes desítku) ◦ početní operace s nulou	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu	• opakovat a procvičovat zápisy matematických pojmů +,-,= • postupně si osvojit zápis jednoduchých příkladů • zapsat jednoduché příklady podle diktátu	◦ zápisy matematických pojmů ◦ **zápis jednoduchých příkladů v oboru do 15** ◦ diktát jednoduchých příkladů v oboru do 15	
řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	• nacvičovat řešení slovních úloh (s pomocí a samostatně) • postupně si osvojit řešení slovních úloh (s názorem, s pomocí či samostatně) vedoucí k jednomu početnímu výkonu • řešit jednoduché slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu	◦ **jednoduché slovní úlohy** (s názorem) ◦ sčítání a odčítání v oboru do 15	
umět použít kalkulátor	• nacvičovat práci s kalkulátorem při matematických operacích • pracovat s kalkulátorem	◦ **práce s kalkulátorem** ◦ matematické operace (+,-)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
		Závislosti, vztahy a práce s daty ◦ pojmy **vpravo – vlevo**	
používat výrazy vpravo-vlevo	• opakovat a procvičovat dané pojmy • opakovat a procvičovat úlohy na orientaci v prostoru • prakticky reagovat na dané výrazy	◦ úlohy na orientaci v prostoru	
rozlišovat pojmy rok, měsíc, den	• nacvičovat orientaci se v čase • používat a pracovat s danými pojmy • rozlišovat dané pojmy	◦ pojmy **rok – měsíc- den**	
určit čas s přesností na celé hodiny	• orientovat se na ciferníku • opakovat a procvičovat určování času • vyznačovat a zakreslovat čas (s pomocí či samostatně)	◦ **celé hodiny** ◦ manipulace s hodinami	
znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram	• opakovat a procvičovat jednotky délky a hmotnosti • opakovat a procvičovat manipulaci s metrem a váhou • prakticky měřit a vážit (s pomocí či samostatně)	◦ **jednotky délky 1 metr,** měření ◦ **jednotky hmotnosti 1 kg,** vážení ◦ manipulace s metrem /skládací, krejčovský) ◦ manipulace s váhou (osobní, kuchyňskou)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20	• orientovat se v jednoduché tabulce • vytvořit a osvojit si práci s tabulkou • doplňovat chybějící čísla do tabulky (s pomocí či samostatně)	◦ **jednoduché tabulky v oboru do 15** ◦ **posloupnost čísel do 15** (vzestupně-sestupně)	
uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi	• postupně si osvojit hodnoty mincí a bankovek • číst, vybírat a třídit dané peníze • postupně rozlišovat pojmy drahý-levný • určovat, co je dražší – levnější • přiřazovat peníze k hodnotě zboží • za pomoci platidel nakupovat	◦ **mince, bankovky** ◦ pojmy – drahý-levný,dražší-levnější ◦ manipulace s penězi ◦ **námětové hry – nakupování, bankomat**	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
		Základy geometrie	
kreslit křivé a přímé čáry	• osvojit si rozlišování čár křivých a přímých • osvojit si vyznačování a zakreslování čar • osvojit si kreslení křivých a přímých čar	◦ křivá čára ◦ přímá čára	
poznat rozdíl mezi čárou a přímkou	• osvojit si rozlišování čáry a přímky • osvojit si vyhledávání a vyznačování čáry (přímky) • rozpoznat rozdíl mezi čárou a přímkou	◦ čára, přímka	
používat pravítko při rýsování přímek	• osvojit si používání pravítka • osvojit si rýsování přímek podle pravítka • osvojit si rýsování čár • osvojit si popis přímek	◦ pravítko a jeho používání ◦ číselná osa na pravítku ◦ práce s pravítkem ◦ popis přímek	
změřit délku předmětu	• mít povědomí o měřidlech • osvojit si měření daných předmětů v cm (metrech) • porovnávat délku předmětů • osvojit si rozlišování a určování, co je kratší-delší	◦ měřidla (druhy) ◦ měření pomocí různých délkových měřidel ◦ porovnávání délky předmětů ◦ pojmy- kratší-delší	

Počty 6.ročník			**1. strana**
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
orientovat se v pojmech větší-menší, kratší-delší,širší-užší	• orientovat se v daných pojmech (vyznačování,určování,vybírání) s pomocí či samostatně • procvičovat a upevňovat tvoření, třídění a vytváření skupin s danými pojmy • manipulovat s předměty a řadit předměty podle daných vlastností	**Řazení a třídění předmětů** ◦ pojmy **větší – menší** ◦ pojmy **kratší – delší** ◦ pojmy **širší – užší** ◦ manipulace s předměty, obrázky	**I./A1 OSV** **- Rozvoj schopností poznávání** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - cvičení dovedností zapamatování - řešení problémů
rozlišovat vlevo-vpravo, uprostřed	• porozumět a rozlišovat dané pojmy • procvičovat a upevňovat používání daných pojmů (vyznačování, určování, vybírání) pomocí či samostatně • procvičovat a upevňovat tvoření a třídění skupin s danými pojmy • prakticky reagovat na pokyny (vpravo,vlevo, uprostřed)	◦ pojmy **vlevo – vpravo** ◦ pojem **uprostřed** ◦ manipulace s předměty, obrázky	PT bude průběžně naplňováno.
orientovat se na ploše	• upevňovat dané pojmy související s orientací na ploše • upevňovat řazení předmětů podle pokynů učitele • upevňovat určování a vybírání předmětů dle pokynů učitele (s pomocí či samostatně) • rozvíjet si prostorovou představivost při činnostech se stavebnicemi	◦ **orientace na ploše** ◦ pojmy **na začátku, na konci** ◦ pojmy **nahoře – dole** ◦ pojmy **nad, pod, před, za, vedle** ◦ manipulace s předměty, obrázky ◦ práce se stavebnicí	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu	• tvořit skupiny podle různých kritériií • opakovat, procvičovat a upevňovat tvoření skupin a porovnávání množství o daném počtu • tvořit a určovat skupiny o daném počtu prvků • vytvářet soubory a vybírat ze souboru daný počet prvků • porovnávat dané prvky a čísla • používat symboly pro porovnávání množství	◦ třídění podle různých kritérií ◦ **(hodně – málo** ◦ **stejně – více – méně)** ◦ **pojem přirozených čísel (0-15)** ◦ ◦ **pojem přirozených čísel (16-20)** ◦ **pojem přirozených čísel (0-20)** ◦ tvoření skupin prvků ◦ porovnávání prvků a čísel ◦ symboly pro porovnávání	
třídit předměty podle pořadí ve skupinách	• upevňovat třídění předmětů podle pokynů učitele a podle pořadí ve skupinách • upevňovat řazení předmětů podle pokynů učitele • upevňovat vytváření daných skupin podle různých kritérií (tvar, barva, velikost…)	◦ manipulace s předměty ◦ třídění předmětů ◦ vytváření skupin	
přiřazovat předměty podle číselné řady	• opakovat , procvičovat a upevňovat orientaci v číselné řadě • postupně si osvojit číselnou řadu • přiřazovat předměty k danému počtu prvků (s pomocí či samostatně) • přiřazovat předměty podle číselné řady (s pomocí či samostatně)	◦ **číselná řada (0-15)** ◦ **číselná řada (16-20)** ◦ **číselná řada (0-20)** ◦ předměty (knoflíky, kartičky)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100	° opakovat, procvičovat a upevňovat čtení, psaní a porovnávání čísel (0-15) ° seznámit se s pojmy přirozených čísel ° postupně si osvojit přirozená čísla, která čte a píše ° psát čísla podle diktátu ° porovnávat čísla a používat symboly pro porovnávání čísel (s pomocí či samostatně) ° seznámit s přirozenými čísly v oboru do 100 ° postupně osvojit si numeraci do 100 (po desítkách)	**Číslo a početní operace** ° obor přirozených čísel do 15 (0-15) ° **obor přirozených čísel do 20 (16-20)** ° **diktát čísel (0-20)** ° **vztahy čísel (0-20)** ° **symboly pro porovnávání čísel** ° (větší-stejně-menší) ° numerace do 100	
umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku	° opakovat, procvičovat a upevňovat rozklad čísel (1-15) s nulou ° nacvičovat rozklad čísel v daném oboru (s pomocí či samostatně) ° rozkládat čísla v oboru do 20	° rozklad čísel v oboru do 15 ° **rozklad čísel v oboru do 20** (bez přechodu přes desítku) ° **rozklad s nulou**	
sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku	° opakovat, procvičovat a upevňovat sčítání a odčítání s názorem do 15 ° sčítat a odčítat v daném oboru ° sčítat a odčítat s nulou ° používat pojmy „a“, „bez“ (plus, mínus)	° sčítání a odčítání v oboru do 15 ° **sčítání s názorem v oboru do 20** (s přechodem přes desítku) ° **odčítání s názorem v oboru do 20** (s přechodem přes desítku) ° **početní operace s nulou**	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
psát čísla do 100	• seznámit se s přirozenými čísly v daném oboru do 100 • postupně si osvojit se psaní čísel v oboru do 100	° **psaní čísel v oboru do 100**	
zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku	• používat pojmy „a“, „bez“ (plus, mínus) • postupně si osvojit sčítání a odčítání v daném oboru (včetně nuly)	° početní operace v oboru do 100 (bez přechodu přes desítku) ° početní operace s nulou	
zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu	• procvičovat a upevňovat zápisy matematických pojmů +,-,= • postupně si osvojit zápis jednoduchých příkladů • zapsat jednoduché příklady podle diktátu	° zápisy matematických pojmů ° **zápis jednoduchých příkladů v oboru do 20** ° diktát jednoduchých příkladů v oboru do 20	
řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	• postupně si osvojit řešení slovních úloh (s pomocí a samostatně) • osvojit si řešení slovních úloh (s názorem, s pomocí či samostatně) vedoucí k jednomu početnímu výkonu	° **jednoduché slovní úlohy** (s názorem) ° sčítání a odčítání v oboru do 20	
umět použít kalkulátor	• řešit jednoduché slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu • nacvičovat práci s kalkulátorem při matematických operacích • používat a pracovat s kalkulátorem	° **práce s kalkulátorem** ° **matematické operace (+,-)**	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
		Závislosti, vztahy a práce s daty	
používat výrazy vpravo-vlevo	• procvičovat a upevňovat dané pojmy • procvičovat,upevňovat a řešit úlohy na orientaci v prostoru • prakticky reagovat na dané výrazy	◦ pojmy **vpravo – vlevo** ◦ úlohy na orientaci v prostoru	
rozlišovat pojmy rok, měsíc, den	• procvičovat a upevňovat orientaci v čase • používat a pracovat s danými pojmy (s pomocí či samostatně) • rozlišovat dané pojmy	◦ pojmy **rok – měsíc- den** ◦ ◦	
určit čas s přesností na celé hodiny	• procvičovat a upevňovat orientaci na ciferníku • procvičovat, upevňovat a určovat čas • vyznačovat a zakreslovat čas (s pomocí či samostatně)	◦ **celé hodiny** ◦ manipulace s hodinami	
znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram	• procvičovat a upevňovat si jednotky délky a hmotnosti • procvičovat, upevňovat manipulaci s metrem a váhou • prakticky měřit a vážit (s pomocí či samostatně)	◦ **jednotky délky 1 metr,** měření ◦ **jednotky hmotnosti 1 kg,** vážení ◦ manipulace s metrem(skládací,krejčovský) ◦ manipulace s váhou (osobní, kuchyňskou)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20	• orientovat se v jednoduché tabulce • vytvořit tabulku a zvládnout práci s tabulkou • doplňovat chybějící čísla do tabulky (s pomocí či samostatně)	◦ **jednoduché tabulky v oboru do 20** ◦ **posloupnost čísel do 20** (vzestupně-sestupně)	
uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi	• mít povědomí o hodnotách mincí a bankovek • číst, vybírat a třídit dané peníze • rozlišovat pojmy drahý-levný • určovat, co je dražší – levnější • přiřazovat peníze k hodnotě zboží • za pomoci platidel nakupovat	◦ **mince, bankovky** ◦ pojmy – drahý-levný,dražší-levnější ◦ manipulace s penězi ◦ **námětové hry – nakupování, bankomat**	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
kreslit křivé a přímé čáry	• rozlišovat křivé a přímé čáry • vyznačovat a zakreslovat čáry • kreslit čáry křivé a přímé	**Základy geometrie** ◦ křivá čára ◦ přímá čára	
poznat rozdíl mezi čárou a přímkou	• rozlišovat čáru a přímku • vyhledat a vyznačovat čáry a přímky • poznat rozdíl mezi čárou a přímkou	◦ čára, přímka	
používat pravítko při rýsování přímek	• používat pravítko při rýsování • rýsovat přímky podle pravítka • rýsovat čáry podle pravítka • popisovat přímky	◦ pravítko a jeho používání ◦ číselná osa na pravítku ◦ práce s pravítkem ◦ popis přímek	
změřit délku předmětu	• pracovat a používat měřidly • měřit dané předměty v cm (metrech) • porovnávat délku předmětů • rozlišovat a určovat, co je kratší-delší	◦ měřidla (druhy) ◦ měření pomocí různých délkových měřidel ◦ porovnávání délky předmětů ◦ pojmy- kratší-delší	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
psát, číst a počítat čísla v oboru do 100	• opakovat, procvičovat a upevňovat psaní a čtení čísel v oboru do 20 • postupně si osvojit čtení a psaní čísel v oboru do 50 • mít konkrétní představy v daném oboru čísel • porovnávat čísla v oboru do 50 • číst hodnoty mincí a bankovek • manipulovat s mincemi a bankovkami	**Číslo a početní operace** ◦ obor přirozených čísel 0-20 ◦ celá čísla – obor přirozených čísel do 100 **(0- 50)** ◦ porovnávání čísel v oboru do 100 **(0-50)** ◦ hodnota mincí a bankovek	**I./A1 OSV** **-rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů PT bude průběžně naplňováno.
orientovat se na číselné ose	• opakovat, procvičovat a upevňovat orientaci na číselné ose 0-20 • postupně si osvojit číselnou řadu (0-50) • vyhledávat čísla na číselné ose • doplňovat číselnou řadu v oboru (do 50) • porovnávat čísla v daném oboru	◦ číselná osa 0-20 ◦ **číselná osa do 50** ◦ **číselná řada do 50** ◦ **porovnávání čísel do 50**	
sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	• postupně si osvojit zápis pro písemné sčítání a odčítání dvojciferných čísel • názorně sčítat a odčítat dvojciferná čísla v oboru do 50 bez přechodu přes desítku	◦ **písemné sčítání do 50** (bez přechodu přes desítku) ◦ **písemné odčítání do 50** (bez přechodu přes desítku)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témat
umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	• postupně si osvojit řešení slovních úloh (s názorem, s pomocí či samostatně) • řešit slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu • manipulovat s konkrétními předměty a řešit praktické početní příklady	◦ jednoduché slovní úlohy (s názorem) ◦ praktické početní příklady	
pracovat s kalkulátorem	• postupně si osvojit práci s kalkulátorem • používat kalkulátor při matematických operacích • pracovat s kalkulátorem (s pomocí , samostatně)	◦ práce s kalkulátorem ◦ matematické operace	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
znát a používat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	• opakovat a procvičovat jednotky délky, hmotnosti a času • opakovat a procvičovat určování času (celé hodiny) • seznámit se se základními jednotkami objemu • postupně si osvojit odměřování tekutin • prakticky měřit a vážit (s pomocí či samostatně)	**Závislosti, vztahy a práce s daty** ◦ **jednotky délky** (1 metr, 1 cm, měření) ◦ manipulace s metrem (dřevěný, krejčovský) ◦ **jednotky hmotnosti** (1 kg, 1 g ,1/2kg,1/4kg, vážení) ◦ manipulace s váhou (osobní,kuchyňská) ◦ **jednotky času** (celé hodiny) ◦ **jednotky objemu** (1 litr,1/2litru,1/4 litru)	
zvládat početní úkony s penězi	• číst hodnoty mincí a bankovek • vybírat a třídit dané peníze • pracovat s pojmy drahý-levný • určovat, co je dražší – levnější • přiřazovat peníze k hodnotě zboží • za pomoci platidel nakupovat • správně používat platidla v praktickém životě	◦ **mince, bankovky** ◦ pojmy – drahý-levný,dražší-levnější ◦ manipulace s penězi ◦ **námětové hry – nakupování, bankomat**	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	• opakovat, procvičovat a upevňovat určování času (celé hodiny) • osvojit si orientaci na ciferníku • postupně si osvojit určování času (půlhodiny) • pokusit se vyznačovat a zakreslovat čas (s pomocí či samostatně) s přesností na půlhodiny • seznámit se s digitálním časem	◦ **jednotky času** ◦ (celé hodiny) ◦ (půlhodiny) ◦ **digitální čas**	
doplňovat údaje v jednoduché tabulce	• postupně si osvojit orientaci v jednoduché tabulce • orientovat se v jednoduché tabulce • postupně si osvojit práci s tabulkou • doplňovat chybějící čísla do tabulky (s pomocí či samostatně) • vyhledávat a třídit jednoduché údaje podle návodu (pojmy,data,údaje)	◦ **jednoduché tabulky** ◦ **posloupnost čísel do 50 (0-50)** (vzestupně-sestupně)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	• postupně si osvojovat zacházení s rýsovacími pomůckami a potřebami • používat dané pomůcky a potřeby při rýsování	**Základy geometrie** ◦ **základní rýsovací pomůcky a potřeby** (pravítko, trojúhelník, kružítko, tužka)	
používat základní geometrické pojmy	• rozlišovat čáry křivé a přímé • rozpoznat rozdíl mezi čárou a přímkou • postupně si osvojit vyznačování a popisování bodů • seznámit se s pojmem úsečka • pokusit se rozpoznat rozdíl mezi čárou, přímkou a úsečkou	◦ **geometrické pojmy** ◦ čára – křivá a přímá ◦ bod ◦ přímka ◦ úsečka	
znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	• seznámit se s geometrickými útvary a jejich vlastnostmi • postupně si osvojovat určování geometrických útvarů • pokusit se pojmenovávat geometrické útvary • postupně si osvojovat znázornění, rýsování a popis geometrických útvarů • rozvíjet prostorovou představivost modelováním	◦ **rovinné útvary** (obdélník, čtverec, trojúhelník,kruh) ◦ popis rovinných útvarů (vrcholy, strany) ◦ prostorová představivost	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	• postupně si osvojit pojmy přímka a úsečka • pokusit se vyhledat a vyznačit přímku, úsečku • postupně si osvojit rozlišování mezi pojmy – přímky,úsečka • postupně si osvojit rýsování přímky podle pravítka a popisovat ji • postupně si osvojit rýsování úsečky a její označení	○ **přímka (rovnoběžná, různoběžná)** ○ **úsečka**	
měřit a porovnávat délku úsečky	• postupně si osvojit měření úseček (proužek papíru, pravítko) • postupně si osvojit měření úseček podle pravítka s přesností na cm (mm) • postupně si osvojit porovnávání úseček a odhadování jejich délky	○ **měření délky úseček s přesností na cm,mm**	
poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	• seznámit se s geometrickými tělesy a jejich vlastnostmi • postupně si osvojovat určování geometrických těles • postupně si osvojit popis těles • pokusit se pojmenovávat geometrická tělesa • rozvíjet prostorovou představivost modelováním	○ **geometrická tělesa** (kvádr, krychle, válec, koule) ○ popis geometrických těles (vrcholy) ○ prostorová představivost (stavebnice, soubor krychlí)	

Počty 8. ročník			**1. strana**
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
psát, číst a počítat čísla v oboru do 100	• opakovat, procvičovat a upevňovat psaní a čtení čísel v oboru do 50 • postupně si osvojit čtení a psaní čísel v oboru do 100 • mít konkrétní představy v daném oboru čísel • porovnávat čísla v oboru do 100 • číst hodnoty mincí a bankovek • manipulovat s mincemi a bankovkami	**Číslo a početní operace** ◦ obor přirozených čísel 0-50 ◦ celá čísla – obor přirozených čísel do 100 **(50-100)** ◦ porovnávání čísel v oboru do 100 **(50-100)** ◦ hodnota mincí a bankovek	**I./A1 OSV** **- rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů PT bude průběžně naplňováno.
orientovat se na číselné ose	• opakovat, procvičovat a upevňovat orientaci na číselné ose 0-50 • postupně si osvojit číselnou řadu (50-100) • vyhledávat čísla na číselné ose • doplňovat číselnou řadu v oboru do 100 • porovnávat čísla v daném oboru	◦ číselná osa 0-50 ◦ **číselná osa do 100** ◦ **číselná řada do 100** ◦ **porovnávání čísel do 100**	
sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	• osvojit si zápis pro písemné sčítání a odčítání dvojciferných čísel • názorně sčítat a odčítat dvojciferná čísla v oboru do 100 bez přechodu přes desítku	◦ **písemné sčítání do 100** (bez přechodu přes desítku) ◦ **písemné odčítání do 100** (bez přechodu přes desítku)	

Počty 8. ročník			**2. strana**
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky	• postupně si osvojovat násobkové řady čísel 10 a 5 • postupně používat násobkové řady s pomocí tabulky	◦ **násobení čísel 10 a 5**	
umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	• osvojit si řešení slovních úloh (s názorem, s pomocí či samostatně) • řešit slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu • manipulovat s konkrétními předměty a řešit praktické početní příklady	◦ jednoduché slovní úlohy (s názorem) ◦ praktické početní příklady	
pracovat s kalkulátorem	• postupně si osvojit práci s kalkulátorem • používat kalkulátor při matematických operacích • pracovat s kalkulátorem (s pomocí , samostatně)	◦ práce s kalkulátorem ◦ matematické operace	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
znát a používat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	◦ procvičovat a upevňovat si jednotky délky, hmotnosti a času ◦ procvičovat a upevňovat určování času (celé hodiny) ◦ postupně si osvojit základní jednotky objemu ◦ odměřovat tekutiny ◦ prakticky měřit a vážit (s pomocí či samostatně)	**Závislosti, vztahy a práce s daty** ◦ **jednotky délky** (1 metr, 1 cm, měření) ◦ manipulace s metrem (dřevěný, krejčovský) ◦ **jednotky hmotnosti** (1 kg, 1 g ,1/2kg,1/4kg, vážení) ◦ manipulace s váhou (osobní,kuchyňská) ◦ **jednotky času** (celé hodiny) ◦ **jednotky objemu** (1 litr,1/2litru,1/4 litru)	
zvládat početní úkony s penězi	◦ číst hodnoty mincí a bankovek ◦ vybírat a třídit dané peníze ◦ pracovat s pojmy drahý-levný ◦ určovat, co je dražší – levnější ◦ přiřazovat peníze k hodnotě zboží ◦ za pomoci platidel nakupovat ◦ správně používat platidla v praktickém životě	◦ **mince, bankovky** ◦ pojmy – drahý-levný,dražší-levnější ◦ manipulace s penězi ◦ **námětové hry – nakupování, bankomat**	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	• procvičovat a upevňovat orientaci na ciferníku, určovat čas (celé hodiny, půlhodiny) • postupně si osvojit určování času (čtvrthodiny) • vyznačovat a zakreslovat čas (s pomocí či samostatně) s přesností na půlhodiny, čtvrthodiny • postupně si osvojit digitálním čas a jeho určování	◦ **jednotky času** (půlhodiny, čtvrthodiny) ◦ **digitální čas**	
doplňovat údaje v jednoduché tabulce	• osvojit si orientaci v jednoduché tabulce • orientovat se v jednoduché tabulce • postupně si osvojit práci s tabulkou • doplňovat chybějící čísla do tabulky (s pomocí či samostatně) • vyhledávat a třídit jednoduché údaje podle návodu (pojmy,data,údaje)	◦ **jednoduché tabulky (0-100)** ◦ **posloupnost čísel do 100** (vzestupně-sestupně)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	• postupně si osvojovat zacházení s rýsovacími pomůckami a potřebami • používat dané pomůcky a potřeby při rýsování	**Základy geometrie** ◦ **základní rýsovací pomůcky a potřeby** (pravítko, trojúhelník, kružítko, tužka)	
používat základní geometrické pojmy	• rozlišovat čáry křivé a přímé • rozpoznat rozdíl mezi čárou a přímkou • vyznačovat a popisovat body • rozpoznat rozdíl mezi čárou, přímkou a úsečkou	◦ **geometrické pojmy** ◦ čára – křivá a přímá ◦ bod ◦ přímka ◦ úsečka	
znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	• mít povědomí o geometrických útvarech a jejich vlastnostech • osvojovat si určování geometrických útvarů • pokusit se pojmenovávat geometrické útvary • osvojovat si znázornění, rýsování a popis geometrických útvarů • rozvíjet prostorovou představivost modelováním	◦ **rovinné útvary** (obdélník, čtverec, trojúhelník,kruh) ◦ popis rovinných útvarů (vrcholy, strany) ◦ prostorová představivost	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	• osvojit si pojmy přímka a úsečka • vyhledat a vyznačit přímku, úsečku • osvojit si rozlišování mezi pojmy – přímky,úsečka • osvojit si rýsování přímky podle pravítka a popisovat ji • osvojit rsi sování úsečky a její označení	◦ **přímka (rovnoběžná, různoběžná)** ◦ **úsečka**	
měřit a porovnávat délku úsečky	• osvojit si měření úseček (proužek papíru, pravítko) • osvojit si měření úseček podle pravítka s přesností na cm (mm) • osvojit si porovnávání úseček a odhadování jejich délky	◦ **měření délky úseček s přesností na cm,mm**	
poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	• mít povědomí o geometrických tělesech a jejich vlastnostech • osvojit si určování geometrických těles a jejich popis • pojmenovávat geometrická tělesa • rozvíjet prostorovou představivost modelováním	◦ **geometrická tělesa** (kvádr, krychle, válec, koule) ◦ popis geometrických těles (vrcholy) ◦ prostorová představivost (stavebnice, soubory krychlí)	

Počty 9.ročník			**1. strana**
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
psát, číst a počítat čísla v oboru do 100, numerace do 1 000 po 100	• opakovat, procvičovat a upevňovat psaní a čtení čísel v oboru do 100 • seznámit se s přirozenými čísly do 1000 (po 100) • postupně si osvojit čtení a psaní čísel v oboru do 1000 • číst a psát čísla v oboru do 1000 • mít konkrétní představy v daném oboru do 100, do 1000 • číst hodnoty mincí a bankovek • manipulovat s mincemi a bankovkami	**Číslo a početní operace** ° celá čísla – obor přirozených čísel do 100 ° celá čísla – obor přirozených čísel do 1 000 (po 100) ° numerace do 1000 (po 100) ° porovnávání čísel do 100, 1000 ° mince a bankovky	**I./A1 OSV** **- rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů PT bude průběžně naplňováno.
orientovat se na číselné ose	• opakovat, procvičovat a upevňovat orientaci na číselné ose 0-100 • postupně si osvojit číselnou řadu (0-1000) po 100 • vyhledávat čísla na číselné ose • doplňovat číselnou řadu v oboru do 100, do 1000 • porovnávat čísla v daném oboru	° číselná osa 0-100 ° **číselná osa do 100** ° **číselná řada do 1000 (po 100)** ° **porovnávání čísel do 100, do 1000**	
sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	• písemně sčítat a odčítat dvojciferná čísla do 100 (bez přechodu) • názorně sčítat a odčítat dvojciferná čísla v oboru do 100 bez přechodu přes desítku	° **písemné sčítání do 100** (bez přechodu přes desítku) ° **písemné odčítání do 100** (bez přechodu přes desítku)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky	• dokončit osvojování násobkových řad čísel 10 a 5 • opakovat a procvičovat násobkové řady čísel 10 a 5 • postupně si osvojit násobkovou řadu čísla 2 • postupně používat násobkové řady s pomocí tabulky	◦ **násobení čísel 10, 5 a 2**	
umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	• řešit slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu • manipulovat s konkrétními předměty a řešit praktické početní příklady	◦ jednoduché slovní úlohy (s názorem) ◦ praktické početní příklady	
pracovat s kalkulátorem	• používat kalkulátor při matematických operacích • pracovat s kalkulátorem (s pomocí , samostatně)	◦ práce s kalkulátorem ◦ matematické operace	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
znát a používat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	• upevňovat si jednotky délky, hmotnosti a času • upevňovat si určování času (celé hodiny,půlhodiny) • opakovat základní jednotky objemu • odměřovat tekutiny • prakticky měřit a vážit (s pomocí či samostatně)	**Závislosti, vztahy a práce s daty** ◦ **jednotky délky** (1 metr, 1 cm, měření) ◦ manipulace s metrem (dřevěný, krejčovský) ◦ **jednotky hmotnosti** (1 kg, 1 g ,1/2kg,1/4kg, vážení) ◦ manipulace s váhou (osobní,kuchyňská) ◦ **jednotky času** (celé hodiny,půlhodiny ◦ **jednotky objemu** (1 litr,1/2litru,1/4 litru)	
zvládat početní úkony s penězi	• číst hodnoty mincí a bankovek • vybírat a třídit dané peníze • pracovat s pojmy drahý-levný • určovat, co je dražší – levnější • přiřazovat peníze k hodnotě zboží • za pomoci platidel nakupovat • správně používat platidla v praktickém životě	◦ **mince, bankovky** ◦ pojmy – drahý-levný,dražší-levnější ◦ manipulace s penězi ◦ **námětové hry – nakupování, bankomat**	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	• upevňovat orientaci na ciferníku, určovat čas (celé hodiny, půlhodiny) • opakovat určování času (čtvrthodiny) • vyznačovat a zakreslovat čas (s pomocí či samostatně) s přesností na půlhodiny, čtvrthodiny • orientovat se v určování digitálního času	◦ **jednotky času** (půlhodiny, čtvrthodiny) ◦ **digitální čas** (čtení, zápis)	
doplňovat údaje v jednoduché tabulce	• orientovat se v jednoduché tabulce • pracovat s jednoduchou tabulkou • doplňovat chybějící čísla do tabulky (s pomocí či samostatně) • vyhledávat a třídit jednoduché údaje podle návodu (pojmy,data,údaje)	◦ **jednoduché tabulky (0-100)** ◦ **posloupnost čísel do 100 (vzestupně-sestupně)** ◦ **jednoduchá tabulka do 1000 (po 100)**	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	• opakovat a procvičovat zacházení s rýsovacími pomůckami a potřebami • používat dané pomůcky a potřeby při rýsování	**Základy geometrie** ◦ **základní rýsovací pomůcky a potřeby** (pravítko, trojúhelník, kružítko, tužka)	
používat základní geometrické pojmy	• rozlišovat čáry křivé a přímé • rozpoznat rozdíl mezi čárou a přímkou • vyznačovat a popisovat body • rozpoznat rozdíl mezi čárou, přímkou a úsečkou • rozlišovat čáru, přímku a úsečku	◦ **geometrické pojmy** ◦ čára – křivá a přímá ◦ bod ◦ přímka ◦ úsečka	
znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	• mít povědomí o geometrických útvarech a jejich vlastnostech • osvojovat si určování geometrických útvarů • pojmenovávat geometrické útvary • osvojovat si znázornění, rýsování a popis geometrických útvarů • rozvíjet prostorovou představivost modelováním	◦ **rovinné útvary** (obdélník, čtverec, trojúhelník,kruh) ◦ popis rovinných útvarů (vrcholy, strany) ◦ prostorová představivost	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	• mít osvojeny pojmy přímka a úsečka • vyhledat a vyznačit přímku, úsečku • rozlišovat pojmy přímka a úsečka • rýsovat přímky podle pravítka a popisovat je • rýsovat úsečky podle pravítka a označovat je	○ **přímka (rovnoběžná, různoběžná)** ○ **úsečka**	
měřit a porovnávat délku úsečky	• mít osvojeno měření úseček (proužek papíru, pravítko) • měřit úsečky podle pravítka s přesností na cm (mm) • porovnávat úsečky a odhadovat jejich délky	○ **měření délky úseček s přesností na cm,mm**	
poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	• mít povědomí o geometrických tělesech a jejich vlastnostech • určovat geometrická tělesa a popisovat je • pojmenovávat geometrická tělesa • rozvíjet prostorovou představivost modelováním	○ **geometrická tělesa** (kvádr, krychle, válec, koule) ○ popis geometrických těles (vrcholy) ○ prostorová představivost (stavebnice, soubory krychlí)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
psát, číst a počítat čísla v oboru do 100, numerace do 1 000 po 100	• číst a psát čísla v oboru do 100 (opakovat, procvičovat a upevňovat) • číst a psát čísla v oboru do 1000 (opakovat, procvičovat a upevňovat) • mít konkrétní představy v daném oboru čísel • číst hodnoty mincí a bankovek • manipulovat s mincemi a bankovkami	**Číslo a početní operace** ◦ celá čísla – **obor přirozených čísel do 100** ◦ celá čísla – **obor přirozených čísel do 1 000** ◦ **numerace do 1000 (po 100)** ◦ porovnávání čísel do 100, 1000 ◦ mince a bankovky	**I./A1 OSV** **- rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů PT bude průběžně naplňováno.
orientovat se na číselné ose	• procvičovat a upevňovat orientaci na číselné ose 0-100 • orientovat se v číselné řadě (0-1000) po 100 • vyhledávat čísla na číselné ose • doplňovat číselnou řadu v oboru do 100, do 1000 • porovnávat čísla v daném oboru	◦ **číselná osa do 100** ◦ **číselná řada do 1000 (po 100)** ◦ **porovnávání čísel do 100, do 1000**	
sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	• písemně sčítat a odčítat dvojciferná čísla do 100 (bez přechodu) • názorně sčítat a odčítat dvojciferná čísla v oboru do 100 bez přechodu přes desítku	◦ **písemné sčítání do 100** (bez přechodu přes desítku) ◦ **písemné odčítání do 100** (bez přechodu přes desítku)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky	• dokončit osvojování násobkové řady čísla 2 • opakovat ,procvičovat a upevňovat násobkové řady čísel 10,5 a 2 • postupně používat násobkové řady s pomocí tabulky	○ **násobení čísel 10, 5 a 2**	
umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	• řešit slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu • manipulovat s konkrétními předměty a řešit praktické početní příklady	○ jednoduché slovní úlohy (s názorem) ○ praktické početní příklady	
pracovat s kalkulátorem	• používat kalkulátor při matematických operacích • pracovat s kalkulátorem (s pomocí , samostatně)	○ práce s kalkulátorem ○ matematické operace	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
znát a používat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	• pracovat s jednotkami délky, hmotnosti, času a objemu • používat základní jednotky délky, hmotnosti, času a objemu • prakticky měřit, vážit a odměřovat tekutiny (s pomocí či samostatně)	**Závislosti, vztahy a práce s daty** ○ **jednotky délky** (1 metr, 1 cm, měření) ○ manipulace s metrem (dřevěný, krejčovský) ○ **jednotky hmotnosti** (1 kg, 1 g ,1/2kg,1/4kg, vážení) ○ manipulace s váhou (osobní,kuchyňská) ○ **jednotky času** (celé hodiny,půlhodiny ○ **jednotky objemu** (1 litr,1/2litru,1/4 litru)	
zvládat početní úkony s penězi	• číst hodnoty mincí a bankovek • vybírat a třídit dané peníze • pracovat s pojmy drahý-levný • určovat, co je dražší – levnější • přiřazovat peníze k hodnotě zboží • za pomoci platidel nakupovat • správně používat platidla v praktickém životě	○ **mince, bankovky** ○ pojmy – drahý-levný,dražší-levnější ○ manipulace s penězi ○ **námětové hry – nakupování, bankomat**	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	• orientovat se na ciferníku • určovat čas (celé hodiny, půlhodiny, čtvrthodiny) • vyznačovat a zakreslovat čas (s pomocí či samostatně) s přesností na půlhodiny, čtvrthodiny • orientovat se v určování digitálního času	○ **jednotky času** (půlhodiny, čtvrthodiny) ○ **digitální čas** ○ (čtení, zápis)	
doplňovat údaje v jednoduché tabulce	• orientovat se v jednoduché tabulce • pracovat s jednoduchou tabulkou • doplňovat chybějící čísla do tabulky (s pomocí či samostatně) • vyhledávat a třídit jednoduché údaje podle návodu (pojmy,data,údaje)	○ **jednoduché tabulky (0-100)** ○ **posloupnost čísel do 100 (vzestupně-sestupně)** ○ **jednoduchá tabulka do 1000 (po 100)**	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	• mít osvojeno zacházení s rýsovacími pomůckami a potřebami • používat dané pomůcky a potřeby při rýsování	**Základy geometrie** ◦ **základní rýsovací pomůcky a potřeby** ◦ (pravítko, trojúhelník, kružítko, tužka)	
používat základní geometrické pojmy	• pracovat se základními gaeometrickými pojmy a používat je • rozlišovat čáry křivé a přímé • vyznačovat a popisovat body, přímky a úsečky • rozlišovat čáru, přímku a úsečku	◦ **geometrické pojmy** ◦ čára – křivá a přímá ◦ bod ◦ přímka ◦ úsečka	
znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	• mít povědomí o geometrických útvarech a jejich vlastnostech • určovat a pojmenovávat geometrické útvary • znázornit a popsat geometrických útvarů • rozvíjet prostorovou představivost modelováním	◦ **rovinné útvary** (obdélník, čtverec, trojúhelník, kruh) ◦ popis rovinných útvarů ◦ (vrcholy, strany) ◦ prostorová představivost	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	• mít osvojeny pojmy přímka a • úsečka • vyhledat a vyznačit přímku, úsečku • rozlišovat pojmy přímka a úsečka • rýsovat přímky podle pravítka a popisovat je • rýsovat úsečky podle pravítka a označovat je	○ **přímka (rovnoběžná, různoběžná)** ○ **úsečka**	
měřit a porovnávat délku úsečky	• zvládnout měření úseček (proužek papíru, pravítko) • měřit úsečky podle pravítka • s přesností na cm (mm) • porovnávat úsečky a odhadovat jejich délky	○ **měření délky úseček s přesností na cm,mm**	
poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	• mít povědomí o geometrických tělesech a jejich vlastnostech • určovat a poznat geometrická tělesa a popisovat je • pojmenovávat geometrická tělesa • rozvíjet prostorovou představivost modelováním	○ **geometrická tělesa** (kvádr, krychle, válec, koule) ○ popis geometrických těles (vrcholy) ○ prostorová představivost **(stavebnice, soubory krychlí)**	

Vyučovací předmět **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu vychází ze vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie.
Učivo IkT zahrnuje základy práce s osobním počítačem a jeho základním programovým vybavením, s interaktivní tabulí, s tiskárnou, fotoaparátem, flash diskem, sluchátky a dalším ICT vybavením. Žáci se učí ovládat textový editor, kreslící programy, pracovat se speciálními výukovými a vzdělávacími programy. Podle individuálních možností a schopností žáků budou zařazována témata nadstandardního učiva, jako je například práce s webovým prohlížečem a poštovním klientem.
Na 1. stupni se jedná o elementární učivo, na 2. stupni je možné zařadit nadstandardní učivo, vždy s ohledem na individuální možnosti žáků a třídy jako celku. Učivo se v každém ročníku bude opakovat a upevňovat. Na zvládnuté učivo se bude nabalovat nové. Pokud žák učivo v daném ročníku nezvládne, bude vytvořen individuální vzdělávací plán.
Získané vědomosti a dovednosti budou pro žáky výhodou a přínosem pro praktický život.

Časové vymezení předmětu

Ročníky	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní hodinová dotace	1	1	1	1	1	1

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v odborné učebně, ve třídách vybavených větším počtem PC a ve školní družině, kde je umístěna interaktivní tabule.
Získané znalosti a dovednosti budou žáci využívat v ostatních předmětech – při práci s výukovými programy, při vyhledávání informací, jejich dalším zpracování a předávání. Vyučovací jednotky se budou skládat hlavně z částí praktických, bude kladen důraz na opakování a upevňování.

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- rozvíjíme čtecí dovednosti v souvislosti s prací s výukovými programy
- využíváme programy malování, dětské grafické studio apod. rozvíjíme grafické dovednosti,
- estetické cítění
- učíme jednoduchou písemnou komunikaci v korespondenci s dalším poštovním klientem
- učíme správně zacházet s učebními pomůckami
- vedeme žáky k využívání výukových programů na PC
- seznamujeme s novou didaktickou technikou
- poukazujeme na užitečnost učení
- podporujeme domácí přípravu na vyučování
- hodnotíme žáky přiměřenou a povzbuzující formou
- vedeme žáky k sebehodnocení
- učíme žáka porozumět symbolům a odborným termínům, které se při práci na PC běžně
- objevují

- podporujeme praktické využívání znalostí a dovedností z oblasti ICT v praktickém životě

Kompetence k řešení problému

- při práci na PC motivujeme žáka k vhodnému řešení problémů, které se vyskytují ve
- výukových programech pro žáky ZŠS
- vedeme žáka k poučení z chyb a využíváme získané informace k následnému řešení
- problému
- navozujeme problémové situace a vedeme žáka při jejich řešení
- podporujeme důvěru mezi žákem a pedagogem a rozvíjíme u žáků schopnost požádat o
- pomoc
- postupujeme podle naučených stereotypů
- při činnostech s ICT vybavením učíme žáky trpělivosti, rozvíjíme myšlení, postřeh a
- koncentraci pozornosti

Kompetence občanská

- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel při práci s ICT pomůckami
- a technikou ve škole
- podněcujeme žáka k dodržování pravidel a zásad ochrany životního prostředí
- pomáháme žákům získávat povědomí o nevhodném obsahu vyskytujícím se na internetu

Kompetence sociální a personální

- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel při práci s počítačem a dalším ICT vybavením
- pomáháme žákovi orientovat se v rizikových situacích, které mohou nastat při práci s počítačem
- individuálním přístupem maximalizujeme u žáka šanci na úspěch při práci s ICT vybavením

Kompetence pracovní

- práci s PC využíváme také k rozvoji a zdokonalování jemné motoriky
- při činnostech v hodinách IkT zapojujeme co nejvíce smyslů
- dbáme na správné sezení a hygienu při práci s PC
- seznamujeme žáky s pracovními postupy a vedeme k jejich osvojování a dodržování
- vedeme žáky ke kvalitní týmové práci

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vhodné komunikaci prostřednictvím ICT na odpovídající úrovni
- učíme žáky chápat sdělení a význam slov a symbolů
- usměrňujeme názory a postoje žáků
- získané vědomosti a dovednosti aplikujeme do praktického života

<u>Zařazení průřezových témat</u>

Do předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

Průřezová témata rozvíjená v IkT podporují rozvoj myšlení, představivosti a využívání mediální komunikace. Podporují u žáků samostatnost a přípravu na další praktický život.

I. Osobnostní a sociální výchova

1. Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností a poznávání – I. stupeň (5. a 6. ročník)
   II. stupeň (7. – 10. ročník)

2. Sociální rozvoj - Spolupráce a soutěživost - I. stupeň (5. a 6. ročník)
   II. stupeň (7. – 10. ročník)

3. Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti -
   I. stupeň (5. a 6. ročník)
   II. stupeň (7. – 10. ročník)

Hodnocení v předmětu Informační a komunikační technologie

Hodnocení v tomto předmětu je závislé na individuálních schopnostech žáka. Na konci 1. a 2. pololetí jsou žáci hodnoceni širším slovním hodnocením. V širším slovním hodnocení zdůrazníme, čeho žák dosáhnul, co si osvojil.

V předmětu IkT hodnotíme:

- aktivní zapojení, stupeň snahy a úsilí s jakým žák přistupuje k zadanému úkolu
- menší váha je kladena na hodnocení teoretických vědomostí
- hodnotíme míru pokroku v daném školním roce a období
- zvládnutí úkonů souvisejících se sebeobsluhou
- překonávání obtíží a dokončení pracovního úkolu
- porozumění zadaným jednoduchým postupům
- dodržování hygieny a bezpečnosti pravidel při práci

Informační a komunikační technologie 5. ročník			**1. strana**
Očekávané výstupy: **Žák by měl:**	**Školní výstupy:** **Žák by měl:**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	• aplikovat znalosti o správném držení těla při práci s počítačem • odhadnout následky, které mohou nastat při neodborné manipulaci s počítačem • seznámit se se základními pravidly při práci s výpočetní technikou stanovené učitelem • dodržovat základní pravidla při práci s počítačem stanovené učitelem	○ zásady a hygiena při práci s počítačem ○ upevňování základů bezpečnosti a hygieny práce ○ pravidla chování v počítačové učebně	**I.-OSV/A1**-Rozvoj schopností poznávání – žák cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování a řešení problémů **I.-OSV/D2** – spolupráce a soutěživost-rozvoj dovedností pro vzájemnou spolupráci **I.-OSV/A3 –** Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – prohlubovat dovednosti řešit problémy v mezilidských vztazích Tato PT budou průběžně naplňována.
Zvládat základní obsluhu počítače zapnutí, vypnutí, práci s myší	• pojmenovat základní části počítače • ovládat základní uživatelskou obsluhu počítače • aplikovat znalosti o správném držení těla při práci s počítačem • odhadnout následky, které mohou nastat při neodborné manipulaci s počítačem • pracovat s klávesnicí a myší	○ základní části počítače ○ monitor ○ klávesnice ○ myš ○ manipulace s jednotlivými částmi, zapnutí, vypnutí počítače ○ manipulace s myší ○ využití klávesnice ○ důležitá tlačítka na klávesnici a jejich funkce ○ orientace na monitoru důležitá místa na monitoru a jejich využití	

Informační a komunikační technologie 6. ročník			**1. strana**
Očekávané výstupy: **Žák by měl:**	**Školní výstupy:** **Žák by měl:**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	• ovládat základní uživatelskou obsluhu počítače • aplikovat znalosti o správném držení těla při práci s počítačem • odhadnout následky, které mohou nastat při neodborné manipulaci s počítačem	○ zásady a hygiena při práci s počítačem ○ upevňování základů bezpečnosti a hygieny práce ○ pravidla chování v počítačové učebně	**I.-OSV/A1**-Rozvoj schopností poznávání – žák cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování a řešení problémů
Pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu	• vysvětlit funkce komponentů počítače • samostatně pracovat s výukovými programy odpovídající náročnosti	○ orientace na monitoru ○ důležitá místa na monitoru a jejich využití ○ práce s výukovými programy pro žáky ZŠS ○ práce s programem poznámkový blok ○ orientace v programu malování ○ práce s programem malování ○ orientace v programu malování	**I.-OSV/D2** – spolupráce a soutěživost-rozvoj dovedností pro vzájemnou spolupráci **I.-OSV/A3 –** Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – prohlubovat dovednosti řešit problémy v mezilidských vztazích Tato PT budou průběžně naplňována
Zvládat psaní známých písmen na klávesnici	• seznámit se s postavením jednotlivých písmen na klávesnici • pod vedením pedagoga psát jednotlivá písmena, spojovat je do slov a podle možností do jednoduchých vět • dle individuálních schopností pracovat v textovém editoru	○ psaní známých písmen, číslic (přepis, opis, psaní podle diktátu)	

Informační a komunikační technologie 7. ročník			**1. strana**
Očekávané výstupy: **Žák by měl:**	**Školní výstupy:** **Žák by měl:**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou	• ovládat základní uživatelskou obsluhu počítače • aplikovat znalosti o správném držení těla při práci s počítačem • odhadnout následky, které mohou nastat při neodborné manipulaci s počítačem • udržovat hardware počítače v čistotě	○ základní části počítače ○ monitor ○ klávesnice ○ myš ○ manipulace s jednotlivými částmi, zapnutí, vypnutí počítače ○ zásady a hygiena při práci s počítače ○ péče o hardware ○ upevňování základů bezpečnosti a hygieny práce ○ pravidla chování v počítačové učebně ○ manipulace s myší ○ využití klávesnice ○ důležitá tlačítka na klávesnici a jejich funkce ○ orientace na monitoru ○ důležitá místa na monitoru a jejich využití	**I. OSV/A1**-Rozvoj schopností poznávání – žák cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování a řešení problémů **I. OSV/D2** – spolupráce a soutěživost-rozvoj dovedností pro vzájemnou spolupráci **I. OSV/A3 –** Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – prohlubovat dovednosti řešit problémy v mezilidských vztazích Tato PT budou průběžně naplňována
Zvládat základní funkce mobilního telefonu – připojení hovoru, případně zprávy SMS	• seznámit se s mobilním telefonem a jeho jednotlivými funkcemi • pod vedením učitele využívat jednotlivých funkcí mobilního telefonu • napsat krátkou textovou zprávu dle svých možností • uskutečnit hovor prostřednictvím mobilního telefonu	○ základní způsoby komunikace – mobilní telefon ○ psaní SMS zprávy ○ funkce mobilního telefonu	
Zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy	• pracovat s okny ve Windows • používat na odpovídající úrovni program poznámkový blok • používat na odpovídající úrovni program malování • samostatně pracovat s výukovými programy odpovídající náročnosti	○ práce s výukovými programy pro žáky ZŠS ○ práce s programem poznámkový blok ○ práce s programem malování	

Informační a komunikační technologie 8. ročník			**1. strana**
Očekávané výstupy: **Žák by měl:**	**Školní výstupy:** **Žák by měl:**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace	• chápat výhody používání flash disku • umět vložit DVD do mechaniky a spustit • pod vedením pedagoga pracovat v textovém a grafickém editoru Word na základní úrovni • umět přepsat webovou adresu • s pomocí pedagoga otevřít a pustit program Windous media player • komunikovat pomocí ICT techniky s další osobou	○ důležitá tlačítka na klávesnici a jejich funkce ○ orientace na monitoru ○ důležitá místa na monitoru a jejich využití ○ práce s výukovými programy pro žáky ZŠS ○ práce s programem poznámkový blok ○ psaní známých písmen, číslic (přepis, opis, psaní podle diktátu) ○ přídavná zařízení k počítači - účel a použití: sluchátka tiskárna obsluha tiskárny flash disk práce s flash ○ word: textový a grafický editor orientace na internetu zadávání webových adres práce s vyhledavačem informací komunikace pomocí dostupných služeb např. MS Outlook,e-mail, Skype	**I. OSV/A1**-Rozvoj schopností poznávání – žák cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování a řešení problémů **I. OSV/D2** – spolupráce a soutěživost-rozvoj dovedností pro vzájemnou spolupráci **I. OSV/A3 –** Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – prohlubovat dovednosti řešit problémy v mezilidských vztazích Tato PT budou průběžně naplňována

Informační a komunikační technologie 9. ročník			**1. strana**
Očekávané výstupy: **Žák by měl:**	**Školní výstupy:** **Žák by měl:**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy	• chápat PC jako nezbytnou součást svého života a praktického pomocníka • samostatně pracovat s výukovými programy odpovídající náročnosti • s pomocí pedagoga používat flash disk k ukládání údajů z PC a jejich kopírování do jiného PC • upravit písmo v textovém editoru Word • pod vedením pedagoga vytvořit vlastní složku a uložit vytvořený dokument • seznámit se s programem Power Point a pustit připravenou prezentaci	○ práce s výukovými programy pro žáky ZŠS ○ práce s programem poznámkový blok ○ psaní známých písmen, číslic (přepis, opis, psaní podle diktátu) ○ orientace v programu malování ○ práce s programem malování ○ orientace v programu malování ○ přídavná zařízení k počítači - účel a použití ○ sluchátka ○ tiskárna ○ obsluha tiskárny ○ flash diskem ○ práce s flash ○ CD mechanika ○ CD ○ DVD ○ práce s DVD ○ ukládání dat z internetu ○ komunikace pomocí dostupných služeb např. MS Outlook,e-mail, chat, Skype ○ **Windows media player** seznámení s programem obsluha PC s tímto programem ○ **PowerPoint** seznámení s programem - jednoduché prezentace obsluha v programu PowerPoint vytvořené prezentace	**I. OSV/A1**-Rozvoj schopností poznávání – žák cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování a řešení problémů **I. OSV/D2** – spolupráce a soutěživost-rozvoj dovedností pro vzájemnou spolupráci **I. OSV/A3 –** Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – prohlubovat dovednosti řešit problémy v mezilidských vztazích Tato PT budou průběžně naplňována

Informační a komunikační technologie 10. ročník			1. strana
Očekávané výstupy: **Žák by měl:**	**Školní výstupy:** **Žák by měl:**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Vyhledávat informace na internetu podle pokynů	• chápat PC jako nezbytnou součást svého života a praktického pomocníka • využívat výhody práce s internetem pro získávání informací • vyhledat si důležité a potřebné informace na internetu • s pomocí učitele zpracovat získané informace na internetu pro svoji potřebu • samostatně pracovat s výukovými programy odpovídající náročnosti • uplatňovat získané vědomosti, dovednosti a návyky v praxi • praktickým procvičováním své vědomosti, dovednosti a návyky prohlubovat	• upevňování základů bezpečnosti a hygieny práce • pravidla chování v počítačové učebně • tiskárna a její obsluha • obsluha tiskárny • práce s flash diskem • orientace na internetu • zadávání webových adres • práce s vyhledavačem informací • ukládání dat z internetu • komunikace pomocí dostupných služeb např. MS Outlook,e-mail, chat, Skype	**I. OSV/A1**-Rozvoj schopností poznávání – žák cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování a řešení problémů **I. OSV/D2** – spolupráce a soutěživost-rozvoj dovedností pro vzájemnou spolupráci **I. OSV/A3 –** Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – prohlubovat dovednosti řešit problémy v mezilidských vztazích Tato PT budou průběžně naplňována

Vyučovací předmět **Prvouka**

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Prvouka je oborem vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Daný předmět se vyučuje od prvního do šestého ročníku. Žáci se učí vnímat a správně pojmenovávat předměty a činnosti, s nimiž se setkávají v rodině, ve škole, v okolí školy a v přírodě.
Cílem předmětu je rozvíjet u žáků jejich vnímání a základní poznatky o okolním světě, životě společnosti, o živé a neživé přírodě. Vyučovací předmět poskytuje náměty pro pozorování, rozvoj řeči a obohacování slovní zásoby. Osvojování nového učiva probíhá především na základě pozorování konkrétních jevů, předmětů a situací, které žáci pojmenovávají. Nové znalosti se žáci učí uplatňovat v běžném životě. Získané poznatky si postupně osvojují a rozšiřují a získávají tak dovednosti, jak se co nejsamostatněji orientovat v okolním prostředí a jak si počínat při řešení různých životních situací.

Obsah vzdělávacího oboru je rozdělen do pěti tematických okruhů:
- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Časové vymezení předmětu

Ročníky	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Týdenní hodinová dotace	2	2	3	3	3	3

Organizační vymezení předmětu

Výuka prvouky probíhá většinou v kmenových třídách, za příznivého počasí probíhá část výuky v prostorách Sluneční zahrady. Výuka je rovněž realizována v rámci vycházek a exkurzí, návštěvy muzea. Dále žáci pracují s výukovými programy a na interaktivní tabuli.

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení
- učíme žáky správně zacházet s učebnicí, učebními materiály a učebními pomůckami
- vedeme žáky k využívání výukových programů na PC
- seznamujeme a společně se žáky pracujeme s didaktickou technikou a s interaktivní tabulí
- pomáháme žákům správně vnímat různé činnosti v rodině, škole, přírodě a v běžných denních situacích
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů
- podněcujeme žáky k vnímání problémových situací
- motivujeme žáky k řešení modelových situací
- společně se žáky postupujeme podle již naučených stereotypů
- učíme žáky rozpoznávat nebezpečí a vyhodnotit situaci
- rozvíjíme u žáků schopnost přivolat pomoc

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- učíme žáky chápat sdělení, význam slov a reagovat na dané sdělení
- učíme žáky chápat význam textů
- učíme žáky používat obrazový materiál
- uvádíme získané komunikační dovednosti do života

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky respektovat potřeby jiných lidí
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování
- učíme žáka rozpoznávat vhodné a rizikové chování
- učíme žáka rozpoznávat nebezpečí v chování vůči své osobě
- pomáháme žákovi orientovat se v situacích, které jej mohou ohrozit
- pomocí modelových situací rozvíjíme u žáka chování v neznámém prostředí

Kompetence občanské

- vedeme žáka k osvojování zásad osobní hygieny
- seznamujeme žáka s pojmy zdravá výživa, zdravá životospráva, spánek, odpočinek
- dbáme na to, aby se žák řídil pokyny kompetentních osob

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáka se základními hygienickými návyky
- upevňujeme osvojené hygienické návyky a sebeobslužné činnosti
- seznamujeme žáka se zásadami bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce
- vytváříme u žáků vztah k přírodě

Do předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

I. Osobnostní a sociální výchova		
1. Osobnostní rozvoj -	rozvoj schopností poznávání -	I. stupeň 1. období
2. Sociální rozvoj -	poznávací schopnosti -	I. stupeň 2. období
	mezilidské vztahy -	I. stupeň 2. období
	spolupráce a soutěživost -	I. stupeň 2. období
II. Multikulturní výchova -	lidské vztahy -	I. stupeň 1. a 2. období
III. Environmentální výchova		
1. Ekosystémy -		I. stupeň 2. období
4. Vztah člověka k prostředí -		I. stupeň 2.období

Hodnocení v předmětu Prvouka:

Hodnocení v prvouce je závislé na individuálních schopnostech žáka. Na konci 1. a 2. pololetí jsou žáci hodnoceni širším slovním hodnocením.
V širším slovním hodnocení zdůrazníme, čeho žák dosáhl, co si osvojil. Kritériem pro hodnocení je naplňování jednotlivých očekávaných výstupů dle individuálních schopností a možností žáka, aktivita, snaha a zájem, využití získaných poznatků v praktických i teoretických činnostech.

Prvouka - 1.ročník Místo, kde žijeme			**1. strana**
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
znát název své obce a adresu bydliště	○ seznámit se s názvem své obce a adresou bydliště	○ adresa a bydliště	**IV./4 EVV – vztah člověka k prostředí** - naše obec - obec a její ochrana - náš životní styl
zvládnou orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí	○ seznámit se s prostředím školy, okolím školy a bydliště podle základních orientačních bodů	○ škola, prostředí školy	
poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí(domov, třída, škola)	○ seznámit se s předměty a prostředím domova, třídy, školy	○ náš byt – kuchyň, pokoj, koupelna atd., zařízení bytu – části nábytku, vybavení bytu ○ vybavení třídy, školní pomůcky	
ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy	○ seznámit se se základními pravidly bezpečnosti	○ základy dopravní výchovy, bezpečnost	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy	• osvojit si jednotlivé členy rodiny a jejich role, stáří	○ role členů rodiny, jejich jména ○ nejbližší příbuzenské vztahy	
znát jména spolužáků a svých učitelů mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat	• seznámit a osvojit si jména spolužáků a svých učitelů • seznámit se se základními pravidly společenského chování	○ základní pravidla společenského chování	
poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti	• na základě obrazového materiálu se seznámit s různými lidskými činnostmi	○ lidské činnosti	**II./2 MV – lidské vztahy** - uplatňování principu slušného chování
vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi	• posoudit míru důvěry k neznámým lidem • vymezit si pravidla chování k neznámým lidem a užívat je v praxi	○ základní pravidla chování při setkání s neznámými lidmi	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)	• seznámit se s jednoduchou orientací v čase	○ orientace v čase – ráno, poledne, večer, den, noc apod.	
znát rozvržení svých denních činností	• orientovat se jednoduše v čase • seznámit se s denními činnostmi, režimem dne • seznámit s jednotlivými částmi dne	○ rozvržení denních činností ○ režim dne	
znát dny v týdnu	• seznámit se s dny v týdnu	○ den, týden	
rozlišit roční období podle charakteristických znaků	• pozorovat základní znaky ročního období (jaro, léto, podzim, zima)	○ roční období - znaky	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• pozorovat přírodu v jednotlivých ročních obdobích	○ znaky ročních období-počasí	
poznat nejbližší druhy domácích zvířat	• najít nejbližší druhy domácích zvířat podle obrázku	○ domácí zvířata	
pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny	• poznat základní druhy ovoce a zeleniny	○ ovoce a zelenina	
popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřka, vítr)	• poznat počasí podle obrázku	○ počasí – teplo, zima, déšť, sníh, bouřka, vítr, mlha, mráz	
znát základní zásady pobytu v přírodě	• postupně si osvojovat zásady chování v přírodě • popsat způsob správného chování v přírodě a aplikovat jej např. při vycházkách, výletech	○ ochrana přírody ○ chování v přírodě	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu	• postupně si osvojovat a dodržovat základní hygienické návyky v běžném životě	○ péče o zdraví ○ základní hygienické návyky	
pojmenovat hlavní části lidského těla	• vnímat hlavní části lidského těla • seznámit se s funkcí a významem smyslového vnímání • přiblížit si péči o smyslové vnímání	○ lidské tělo(hlava, krk, ruce, nohy…), smysly, péče o smysly	
dokázat upozornit na své zdravotní potíže	• popsat a sdělit své pocity a potíže, požádat o pomoc	○ péče o zdraví	
vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	• seznámit se a dodržovat zásady bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	○ bezpečné chování	

Prvouka – 2. ročník Místo, kde žijeme			**1. strana**
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
znát název své obce a adresu bydliště	• osvojit si název své obce a adresu bydliště	○ adresa a bydliště	**IV./4 EVV – vztah člověka k prostředí** - naše obec - obec a její ochrana - náš životní styl
zvládnou orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí	• jednoduchým způsobem popsat školu, okolí školy a bydliště podle základních orientačních bodů	○ škola, prostředí školy	
poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí(domov, třída, škola)	• poznat předměty domova, třídy, školy	○ náš byt – kuchyň, pokoj, koupelna atd., zařízení bytu – části nábytku, vybavení bytu ○ vybavení třídy, školní pomůcky	
ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy	• osvojit si základní pravidla bezpečnosti a dodržovat je při cestě do školy a zpět	○ základy dopravní výchovy, bezpečnost	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy	• pojmenovat jednotlivé členy rodiny a jejich role, stáří	○ role členů rodiny, jejich jména ○ nejbližší příbuzenské vztahy	
znát jména spolužáků a svých učitelů mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat	• osvojit si jména spolužáků a svých učitelů	○ základní pravidla společenského chování	
poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti	• osvojit si a dodržovat základní pravidla společenského chování	○ lidské činnosti	**II./2 MV – lidské vztahy** - uplatňování principu slušného chování
vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi	• na základě obrazového materiálu poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti • posoudit míru důvěry k neznámým lidem • vymezit si pravidla chování k neznámým lidem a užívat je v praxi	○ základní pravidla chování při setkání s neznámými lidmi	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)	• osvojit si jednoduchou orientaci v čase	○ orientace v čase – ráno, poledne, večer, den, noc apod.	
znát rozvržení svých denních činností	• osvojit si své denní činnosti • popsat části dne	○ rozvržení denních činností ○ režim dne	
znát dny v týdnu	• osvojit si dny v týdnu	○ den, týden	
rozlišit roční období podle charakteristických znaků	• rozlišit, pozorovat základní znaky ročního období(jaro, léto, podzim, zima)	○ roční období - znaky	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• popsat přírodu v jednotlivých ročních obdobích	○ znaky ročních období-počasí	
poznat nejbližší druhy domácích zvířat	• pojmenovat nejbližší druhy domácích zvířat podle obrázku	○ domácí zvířata	
pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny	• pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny	○ ovoce a zelenina	
popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřka, vítr)	• popsat počasí podle obrázku	○ počasí – teplo, zima, déšť, sníh, bouřka, vítr, mlha, mráz	
znát základní zásady pobytu v přírodě	• postupně si osvojovat zásady chování v přírodě • popsat způsob správného chování v přírodě a aplikovat jej např. při vycházkách, výletech	○ ochrana přírody ○ chování v přírodě	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu	• osvojit si a dodržovat základní hygienické návyky v běžném životě	○ péče o zdraví ○ základní hygienické návyky	
pojmenovat hlavní části lidského těla	• osvojit si hlavní části lidského těla • objasnit funkci a význam smyslového vnímání • popsat, jak pečovat o smyslové ústrojí	○ lidské tělo(hlava, krk, ruce, nohy…), smysly, péče o smysly	
dokázat upozornit na své zdravotní potíže	• popsat a sdělit své pocity a potíže, požádat o pomoc	○ péče o zdraví	
vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	• osvojit si a dodržovat zásady bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	○ bezpečné chování	

Prvouka – 3. ročník Místo, kde žijeme			**1. strana**
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
znát název své obce a adresu bydliště	• pojmenovat svou obec a uvést adresu bydliště	○ adresa a bydliště	**IV./4 EVV – vztah člověka k prostředí** - naše obec - obec a její ochrana - náš životní styl
zvládnou orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí	• jednoduchým způsobem popsat školu, okolí školy a bydliště podle základních orientačních bodů	○ škola, prostředí školy	
poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí(domov, třída, škola)	• pojmenovat předměty domova, třídy, školy	○ náš byt – kuchyň, pokoj, koupelna atd., zařízení bytu – části nábytku, vybavení bytu ○ vybavení třídy, školní pomůcky	
ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy	• osvojit si základní pravidla bezpečnosti a dodržovat je při cestě do školy a zpět	○ základy dopravní výchovy, bezpečnost	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy	• pojmenovat jednotlivé členy rodiny a jejich role, stáří	○ role členů rodiny, jejich jména ○ nejbližší příbuzenské vztahy	
znát jména spolužáků a svých učitelů mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat	• pojmenovat své spolužáky a učitele	○ základní pravidla společenského chování	
poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti	• znát a dodržovat základní pravidla společenského chování	○ lidské činnosti	**II./2 MV – lidské vztahy** - uplatňování principu slušného chování
vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi	• na základě obrazového materiálu poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti • posoudit míru důvěry k neznámým lidem • vymezit si pravidla chování k neznámým lidem a užívat je v praxi	○ základní pravidla chování při setkání s neznámými lidmi	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)	• osvojit si jednoduchou orientaci v čase	○ orientace v čase – ráno, poledne, večer, den, noc apod.	
znát rozvržení svých denních činností	• osvojit si své denní činnosti, režim dne • popsat části dne	○ rozvržení denních činností ○ režim dne	
znát dny v týdnu	• vyjmenovat dny v týdnu	○ den, týden	
rozlišit roční období podle charakteristických znaků	• vyjmenovat základní znaky ročního období(jaro, léto, podzim, zima)	○ roční období - znaky	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• popsat přírodu v jednotlivých ročních obdobích	○ znaky ročních období-počasí	
poznat nejbližší druhy domácích zvířat	• pojmenovat nejbližší druhy domácích zvířat	○ domácí zvířata	
pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny	• pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny	○ ovoce a zelenina	
popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřka, vítr)	• popsat počasí podle obrázku	○ počasí – teplo, zima, déšť, sníh, bouřka, vítr, mlha, mráz	
znát základní zásady pobytu v přírodě	• postupně si osvojovat zásady chování v přírodě • popsat způsob správného chování v přírodě a aplikovat jej např. při vycházkách, výletech	○ ochrana přírody ○ chování v přírodě	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu	• dodržovat základní hygienické návyky v běžném životě	○ péče o zdraví ○ základní hygienické návyky	
pojmenovat hlavní části lidského těla	• vyjmenovat a vnímat hlavní části lidského těla • objasnit funkci a význam smyslového vnímání • popsat jak pečovat o smyslové ústrojí	○ lidské tělo(hlava, krk, ruce, nohy…), smysly, péče o smysly	
dokázat upozornit na své zdravotní potíže	• popsat a sdělit své pocity a potíže, požádat o pomoc	○ péče o zdraví	
vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	• znát a dodržovat zásady bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	○ bezpečné chování	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
popsat cestu do školy podle otázek	• popsat prostředí školy a její okolí • popsat cestu do školy podle základních orientačních bodů (dle individuálních schopností žáka) • dodržovat pravidla bezpečnosti při cestě do školy	**Místo, kde žijeme** ○ cesta do školy ○ škola, prostředí školy ○ bezpečnost při cestě do školy	**I./ A2 OSV** - poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině, třídě **I./ B2 OSV** - mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc **I./D2 OSV** - spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci **II./ 2. MV** -lidské vztahy – význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti - vztahy mezi kulturami
znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště	• seznámit se s důležitými místy v okolí školy a ve městě • navštívit s učitelem důležitá místa v okolí školy a ve městě • vyhledat dle pokynů důležitá místa a instituce ve městě • znát adresu školy a bydliště	○ orientace v okolí školy ○ a bydliště ○ adresa školy a bydliště ○ domov a jeho okolí ○ město, důležitá místa a instituce ve městě a jeho okolí	
sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest	• podělit se s ostatními se zážitky z výletů a cest (řízený rozhovor) • popsat zážitky z výletů a cest	○ výlety, exkurze a vycházky	
dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	• dbát pokynů učitele a dbát na svoji bezpečnost při hrách • postupně si osvojovat zásady bezpečnosti při hrách • dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	○ zásady bezpečnosti (hry ve třídě, v přírodě, na hřišti apod.)	
dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády	• seznámit se s pravidly společenského chování • postupně si osvojovat pravidla chování	**Lidé kolem nás** ○ rodina a společnost ○ role členů rodiny, příbuzenské vztahy	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků	• být ohleduplný k lidem ve svém okolí • snažit se o dodržování pravidel pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády • užívat a dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády • postupně si osvojovat pravidla chování ke spolužákům, kteří jsou odlišní (jiné národnosti, handicapovaní, ze sociokulturně znevýhodněného prostředí) • vnímat odlišnosti svých spolužáků • vzájemně se poznávat a upevňovat mezilidské vztahy • být tolerantní k odlišnostem spolužáků • snažit se začleňovat s těmito spolužáky do jednoho kolektivu	○ mezilidské vztahy – rodina, škola, kamarádi ○ základní pravidla společenského chování ○ mezilidské vztahy ○ pravidla chování ○ tolerance	
pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti	• seznámit se s nejběžnějšími pracovními činnostmi a pojmenovat je • na základě obrazového materiálu poznávat různé pracovní činnosti a povolání • nonverbálně předvést různé pracovní činnosti a povolání • pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti a povolání rodičů (svých známých)	○ pracovní činnosti ○ povolání	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	• seznámit se s možnými formami negativního chování vrstevníků a dospělých • s pomocí rozpoznávat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých • rozlišovat nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých modelové situace)	○ negativní chování (modelové situace) ○ osobní bezpečí ○ protiprávní jednání a jeho postih ○ ochrana sebe a svého těla před obtěžováním a zneužíváním ○ prevence zneužívání nebezpečných látek	
vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby	• seznámit se s důležitými telefonními čísly • seznámit se s chováním v krizových situacích • aktivně požádat o pomoc (osoby) – modelové situace • obrátit se na známé osoby ve svém nejbližším okolí s žádostí o pomoc v případě ohrožení	○ osobní bezpečí ○ chování v krizových situacích ○ nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy a jejich prevence ○ protiprávní jednání a jeho postih (krádež, šikana, zneužívání, týrání) ○ žádost o pomoc (modelové situace) ○ důležitá telefonní čísla	
reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• seznámit se s různými mimořádnými událostmi reagovat na základní pokyny dospělých • dbát pokynů dospělých v situacích hromadného ohrožení a řídit se jimi • zachovat rozvahu a klid za mimořádných událostí	○ situace hromadného ohrožení ○ chování při požáru, při vyhlášení poplachu ○ chování při dopravní nehodě ○ důležitá telefonní čísla	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
Lidé a čas poznat, kolik je hodin (celé hodiny)	• seznámit se s hodinami, rozpoznávat části hodin (ciferník, ručičky – malá, velká) • určovat celou hodinu a znázornit na předloze postavení ručiček • aplikovat v praxi určování času (celé hodiny)	◦ orientace v čase ◦ určování času na celé hodiny	
rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra)	• seznámit se s pojmem minulost, přítomnost, budoucnost (názorné ukázky) • rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti s pomocí • porovnat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (názorné ukázky)	◦ orientace v čase ◦ pojmy včera, dnes, zítra ◦ pojmy den, týden ◦ minulost, přítomnost, budoucnost	
znát roční období a měsíce	• vyjmenovat jednotlivá roční období a jména měsíců • seznámit se s kalendářem • rozpoznávat roční období podle charakteristických znaků • pozorovat viditelné proměny v přírodě – roční období	◦ orientace v čase – roční období, měsíce, rok ◦ kalendář ◦ pozorování charakteristických znaků ročních období	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků	• seznámit se s rozdíly ve způsobu života v minulosti a současnosti za pomoci obrázků • rozlišovat a porovnávat současnost a minulost v našem životě na základě vlastních zkušeností	◦ naše země v dávných dobách ◦ způsob života: dnešek – pravěk (současnost - minulost) ◦ rozdíly ve způsobu života v minulosti a současnosti ◦ obrazový materiál	
seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji	• vyslechnout pověst vztahující se k místnímu regionu (Jesenicko, Rakovnicko) • v průběhu roku si připomínat tradiční lidové svátky • navštívit významné objekty v regionu	◦ regionální a místní pověsti ◦ tradiční lidové svátky ◦ významné historické objekty v regionu – Jesenice, Jesenicko, Praha, ČR	
Rozmanitost přírody			
poznat rozdíly mezi stromy a keři	• seznámit se s pojmem strom, keř, bylina • pozorovat rozdíly mezi stromy, keři a bylinami • vyhledat ze souboru – stromy, keře, byliny (obrazový materiál) • rozlišovat strom, keř • určit některé stromy, keře, byliny, květiny	◦ stromy jehličnaté, listnaté ◦ ovocné stromy a keře ◦ byliny ◦ okrasné květiny ◦ pozorování ◦ vycházka	
poznat nejběžnější volně žijící zvířata	• seznámit se s nejběžnějšími volně žijícími zvířaty podle obrázku • pojmenovat volně žijící zvířata podle obrázku	◦ volně žijící zvířata (les, pole, rybník…)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
rozlišit listnaté a jehličnaté stromy	• pozorovat a rozlišovat stromy jehličnaté a listnaté • najít rozdíly mezi listnatými a jehličnatými stromy podle obrázku • určit některé listnaté a jehličnaté stromy	◦ stromy ovocné, okrasné, listnaté, jehličnaté ◦ pozorování ◦ vycházka	
vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí	• seznamovat se se škodlivými vlivy na životní prostředí (obrazový materiál, pobyt v přírodě)	◦ ochrana přírody ◦ chování v přírodě ◦ vycházka ◦ pozorování	
znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	• aktivně pečovat o přírodu a životní prostředí (sběr odpadků...) • postupně si osvojovat zásady chování v přírodě • společně se žáky a učiteli aplikovat správné chování v přírodě, při pobytech venku a při vycházkách do přírody	◦ péče o životní prostředí ◦ seznamovat se se základními pravidly ochrany přírody a životního prostředí a osvojovat si je ◦ vycházky, pobyt v přírodě	
<u>Člověk a zdraví</u> uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy	• osvojovat si základní hygienické návyky (osobní hygiena, péče o zuby, nehty, vlasy, úprava zevnějšku) • postupně upevňovat další hygienické návykya sebeobslužné dovednosti • dodržovat základní hygienické návyky • samostatně zvládat sebeobslužné dovednosti	◦ péče o zdraví ◦ základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti, osobní hygiena ◦ zdravá výživa a pitný režim ◦ denní režim	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže	• snažit se rozeznat svůj zdravotní stav a obtíže • sdělit své pocity a potíže • uvědomit si zdravotní změnu svého těla (nemoc, úraz) • popsat své zdravotní obtíže	◦ onemocnění - příznaky ◦ prevence onemocnění ◦ sdělení potíží ◦ chování v době nemoci	
vědět, na koho se obrátit o pomoc	• požádat o pomoc v případě potíží	◦ důležitá telefonní čísla ◦ modelové situace a hry	
zvládnout ošetření drobného poranění	• seznámit se s ošetřením - úrazy a poranění • prakticky nacvičovat ošetření • osvojit si způsob ošetření drobných poranění • ošetřit drobné poranění • s pomocí učitele zvládnout ošetřit drobná poranění	◦ drobné úrazy a poranění ◦ ošetření drobných poranění ◦ praktické činnosti	
uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce	• seznámit se s pravidly silničního provozu pro chodce • nacvičovat a osvojovat si pravidla silničního provozu • prakticky řešit dopravní situace • dodržovat pravidla silničního provozu pro chodce s pomocí dospělé osoby	◦ základní pravidla silničního provozu ◦ bezpečné chování v silničním provozu ◦ vycházka – řešení dopravních situací	
reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• seznámit se s mimořádnými událostmi • pozorovat na ukázkách mimořádné situace • popsat chování v modelových situacích (viz ukázky) • dbát pokynů dospělých při mimořádných událostech a řídit se jimi • správně reagovat na mimořádné události (klid, rozvaha...)	◦ mimořádné události (úraz, povodeň, požár...) ◦ chování při mimořádných událostech ◦ pokyny dospělých ◦ ochrana sebe ◦ ukázky (video, CD)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
popsat cestu do školy podle otázek	• popsat prostředí školy a její okolí • popsat cestu do školy podle základních orientačních bodů (dle individuálních schopností žáka)	**Místo, kde žijeme** o cesta do školy o škola, prostředí školy o bezpečnost při cestě do školy	**I./ A2 OSV** - poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině, třídě
znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště	• seznámit se s důležitými místy v okolí školy a ve městě • navštívit s učitelem důležitá místa v okolí školy a ve městě • znát adresu školy a bydliště	o orientace v okolí školy a bydliště o adresa školy a bydliště o domov a jeho okolí o město, důležitá místa a instituce ve městě a jeho okolí	**I./ B2 OSV** - mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc
sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest	• podělit se s ostatními se zážitky z výletů a cest (řízený rozhovor) • popsat zážitky z výletů a cest	o výlety, exkurze a vycházky	**I./D2 OSV** - spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci
dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	• dbát pokynů učitele a dbát na svoji bezpečnost při hrách • postupně si osvojovat zásady bezpečnosti při hrách • dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	o zásady bezpečnosti (hry ve třídě, v přírodě, na hřišti apod.)	**II./ 2. MV** -lidské vztahy – význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti - vztahy mezi kulturami
dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády	• seznámit se s pravidly společenského chování • postupně si osvojovat pravidla chování • být ohleduplný k lidem ve svém okolí • snažit se o dodržování pravidel pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády • užívat a dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády	**Lidé kolem nás** o rodina a společnost o role členů rodiny, příbuzenské vztahy o mezilidské vztahy – rodina, škola, kamarádi o základní pravidla společenského chování	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků	• postupně si osvojovat pravidla chování ke spolužákům, kteří jsou odlišní (jiné národnosti, handicapovaní, ze sociokulturně znevýhodněného prostředí) • vnímat odlišnosti svých spolužáků • vzájemně se poznávat a upevňovat mezilidské vztahy • být tolerantní k odlišnostem spolužáků • snažit se začleňovat s těmito spolužáky do jednoho kolektivu	○ mezilidské vztahy ○ pravidla chování ○ tolerance	
pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti	• seznámit se s nejběžnějšími pracovními činnostmi a pojmenovat je • na základě obrazového materiálu poznávat různé pracovní činnosti a povolání • nonverbálně předvést různé pracovní činnosti a povolání • pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti a povolání rodičů (svých známých)	○ pracovní činnosti ○ povolání	
rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	• seznámit se s možnými formami negativního chování vrstevníků a dospělých • s pomocí rozpoznávat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých • rozlišovat nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých (modelové situace)	○ negativní chování (modelové situace) ○ osobní bezpečí ○ protiprávní jednání a jeho postih ○ ochrana sebe a svého těla před obtěžováním a zneužíváním ○ prevence zneužívání nebezpečných látek	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby	• seznámit se s důležitými telefonními čísly • seznámit se s chováním v krizových situacích • aktivně požádat o pomoc (osoby) – modelové situace • obrátit se na známé osoby ve svém nejbližším okolí s žádostí o pomoc v případě ohrožení	○ osobní bezpečí ○ chování v krizových situacích ○ nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy a jejich prevence ○ protiprávní jednání a jeho postih (krádež, šikana, zneužívání, týrání) ○ žádost o pomoc (modelové situace) ○ důležitá telefonní čísla	
reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• seznámit se s různými mimořádnými událostmi • reagovat na základní pokyny dospělých • dbát pokynů dospělých v situacích hromadného ohrožení a řídit se jimi • zachovat rozvahu a klid za mimořádných událostí	○ situace hromadného ohrožení ○ chování při požáru, při vyhlášení poplachu ○ chování při dopravní nehodě ○ důležitá telefonní čísla	
Lidé a čas poznat, kolik je hodin (celé hodiny)	• seznámit se s hodinami, rozpoznávat části hodin (ciferník, ručičky – malá, velká) • určovat celou hodinu a znázornit na předloze postavení ručiček • aplikovat v praxi určování času (celé hodiny)	○ orientace v čase ○ určování času na celé hodiny	
rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra)	• seznámit se s pojmem minulost, přítomnost, budoucnost (názorné ukázky) • rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti s pomocí • porovnat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (názorné ukázky)	◦ orientace v čase ◦ pojmy včera, dnes, zítra ◦ pojmy den, týden ◦ minulost, přítomnost, budoucnost	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
znát roční období a měsíce	• vyjmenovat jednotlivá roční období a jména měsíců • seznámit se s kalendářem • rozpoznávat roční období podle charakteristických znaků • pozorovat viditelné proměny v přírodě – roční období	◦ orientace v čase – roční období, měsíce, rok ◦ kalendář ◦ pozorování charakteristických znaků ročních období	
porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků	• seznámit se s rozdíly ve způsobu života v minulosti a současnosti za pomoci obrázků • rozlišovat a porovnávat současnost a minulost v našem životě na základě vlastních zkušeností	◦ naše země v dávných dobách ◦ způsob života: dnešek - pravěk (současnost - minulost) ◦ rozdíly ve způsobu života v minulosti a současnosti ◦ obrazový materiál	
seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji	• vyslechnout pověst vztahující se k místnímu regionu (Jesenicko, Rakovnicko) • v průběhu roku si připomínat tradiční lidové svátky • navštívit významné objekty v regionu	◦ regionální a místní pověsti ◦ tradiční lidové svátky ◦ významné historické objekty v regionu – Jesenice, Jesenicko, Praha, ČR	
Rozmanitost přírody poznat rozdíly mezi stromy a keři	• seznámit se s pojmem strom, keř, bylina • pozorovat rozdíly mezi stromy, keři a bylinami • vyhledat ze souboru – stromy, keře, byliny (obrazový materiál) • rozlišovat strom, keř • určit některé stromy, keře, byliny, květiny	◦ stromy jehličnaté, listnaté ◦ ovocné stromy a keře ◦ byliny ◦ okrasné květiny ◦ pozorování ◦ vycházka	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
poznat nejběžnější volně žijící zvířata	• seznámit se s nejběžnějšími volně žijícími zvířaty podle obrázku • pojmenovat volně žijící zvířata podle obrázku	◦ volně žijící zvířata (les, pole, rybník...)	
rozlišit listnaté a jehličnaté stromy	• pozorovat a rozlišovat stromy jehličnaté a listnaté • najít rozdíly mezi listnatými a jehličnatými stromy podle obrázku	◦ stromy ovocné, okrasné, listnaté, jehličnaté ◦ pozorování ◦ vycházka	
vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	• určit některé listnaté a jehličnaté stromy • seznamovat se se škodlivými vlivy na životní prostředí (obrazový materiál, pobyt v přírodě) • aktivně pečovat o přírodu a životní prostředí (sběr odpadků...) • postupně si osvojovat zásady chování v přírodě • společně se žáky a učiteli aplikovat správné chování v přírodě, při pobytech venku a při vycházkách do přírody	◦ ochrana přírody ◦ chování v přírodě ◦ vycházka ◦ pozorování ◦ péče o životní prostředí ◦ seznamovat se se základními pravidly ochrany přírody a životního prostředí a osvojovat si je ◦ vycházky, pobyt v přírodě	
uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy	• osvojovat si základní hygienické návyky (osobní hygiena, péče o zuby, nehty, vlasy, úprava zevnějšku) • postupně upevňovat další hygienické návyky • a sebeobslužné dovednosti • dodržovat základní hygienické návyky • samostatně zvládat sebeobslužné dovednosti	**<u>Člověk a zdraví</u>** ◦ péče o zdraví ◦ základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti, osobní hygiena ◦ zdravá výživa a pitný režim ◦ denní režim	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže vědět, na koho se obrátit o pomoc zvládnout ošetření drobného poranění uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• snažit se rozeznat svůj zdravotní stav a obtíže • sdělit své pocity a potíže • uvědomit si zdravotní změnu • svého těla (nemoc, úraz) • popsat své zdravotní obtíže • požádat o pomoc v případě potíží • seznámit se s ošetřením - úrazy a poranění • prakticky nacvičovat ošetření • osvojit si způsob ošetření drobných poranění • ošetřit drobné poranění • s pomocí učitele zvládnout ošetřit drobná poranění • seznámit se s pravidly silničního provozu pro chodce • nacvičovat a osvojovat si pravidla silničního provozu • prakticky řešit dopravní situace • dodržovat pravidla silničního provozu pro chodce s pomocí dospělé osoby • seznámit se s mimořádnými událostmi • pozorovat na ukázkách mimořádné situace • popsat chování v modelových situacích (viz ukázky) • dbát pokynů dospělých při mimořádných událostech a řídit • se jimi • správně reagovat na mimořádné události (klid, rozvaha...)	◦ onemocnění - příznaky ◦ prevence onemocnění ◦ sdělení potíží ◦ chování v době nemoci ◦ důležitá telefonní čísla ◦ modelové situace a hry ◦ drobné úrazy a poranění ◦ ošetření drobných poranění ◦ praktické činnosti ◦ základní pravidla silničního provozu ◦ bezpečné chování v silničním provozu ◦ vycházka – řešení dopravních situací ◦ mimořádné události (úraz, povodeň, požár...) ◦ chování při mimořádných událostech ◦ pokyny dospělých ◦ ochrana sebe ◦ ukázky (video, CD)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme			**I./ A2 OSV** - poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině, třídě **I./ B2 OSV** - mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc **I./D2 OSV** - spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci **II./ 2. MV** -lidské vztahy – význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti - vztahy mezi kulturami
popsat cestu do školy podle otázek	• popsat prostředí školy a její okolí • popsat cestu do školy podle základních orientačních bodů (dle individuálních schopností žáka) • dodržovat pravidla bezpečnosti při cestě do školy	○ cesta do školy ○ škola, prostředí školy ○ bezpečnost při cestě do školy	
znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště	• seznámit se s důležitými místy v okolí školy a ve městě • navštívit s učitelem důležitá místa v okolí školy a ve městě • vyhledat dle pokynů důležitá místa a instituce ve městě • znát adresu školy a bydliště	○ orientace v okolí školy a bydliště ○ adresa školy a bydliště ○ domov a jeho okolí ○ město, důležitá místa a instituce ve městě a jeho okolí	
sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest	• podělit se s ostatními se zážitky z výletů a cest (řízený rozhovor) • popsat zážitky z výletů a cest	○ výlety, exkurze a vycházky	
dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	• dbát pokynů učitele a dbát na svoji bezpečnost při hrách • žák by měl postupně si osvojovat zásady bezpečnosti při hrách • dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	○ zásady bezpečnosti (hry ○ ve třídě, v přírodě, na ○ hřišti apod.)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
Lidé kolem nás			
dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády	• postupně si osvojovat pravidla chování • být ohleduplný k lidem ve svém okolí • snažit se o dodržování pravidel pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády • užívat a dodržovat pravidla • pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády	○ rodina a společnost ○ role členů rodiny, příbuzenské vztahy ○ mezilidské vztahy – rodina, škola, kamarádi ○ základní pravidla společenského chování	
projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků	• postupně si osvojovat pravidla chování ke spolužákům, kteří jsou odlišní (jiné národnosti, handicapovaní, ze sociokulturně znevýhodněného prostředí) • vnímat odlišnosti svých spolužáků • vzájemně se poznávat a upevňovat mezilidské vztahy • být tolerantní k odlišnostem spolužáků • snažit se začleňovat s těmito spolužáky do jednoho kolektivu	○ mezilidské vztahy ○ pravidla chování ○ tolerance	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti	• seznámit se s nejběžnějšími pracovními činnostmi a pojmenovat je • na základě obrazového materiálu poznávat různé pracovní činnosti a povolání • nonverbálně předvést různé pracovní činnosti a povolání • pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti a povolání rodičů (svých známých)	○ pracovní činnosti ○ povolání	
rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	• s pomocí rozpoznávat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých • rozlišovat nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých (modelové situace)	○ negativní chování (modelové situace) ○ osobní bezpečí ○ protiprávní jednání a jeho postih ○ ochrana sebe a svého těla před obtěžováním a zneužíváním ○ prevence zneužívání nebezpečných látek	
vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby	• znát důležitá telefonní čísl • seznámit se s chováním v krizových situacích • aktivně požádat o pomoc (osoby) – modelové situace • obrátit se na známé osoby ve svém nejbližším okolí s žádostí o pomoc v případě ohrožení	○ osobní bezpečí ○ chování v krizových situacích ○ nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy a jejich prevence ○ protiprávní jednání a jeho postih (krádež, šikana, zneužívání, týrání) ○ žádost o pomoc (modelové situace) ○ důležitá telefonní čísla	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• seznámit se s různými mimořádnými událostmi • reagovat na základní pokyny dospělých • dbát pokynů dospělých v situacích hromadného ohrožení a řídit se jimi • zachovat rozvahu a klid za mimořádných událostí	○ situace hromadného ohrožení ○ chování při požáru, při vyhlášení poplachu ○ chování při dopravní nehodě ○ důležitá telefonní čísla	
<u>Lidé a čas</u>			
poznat, kolik je hodin (celé hodiny)	• rozpoznávat části hodin (ciferník, ručičky – malá, velká) • určovat celou hodinu a znázornit na předloze postavení ručiček • aplikovat v praxi určování času (celé hodiny)	○ orientace v čase ○ určování času na celé hodiny	
rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra)	• rozlišovat pojmy minulost, přítomnost, budoucnost (názorné ukázky) • rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (i s pomocí) • porovnat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (názorné ukázky)	○ orientace v čase ○ pojmy včera, dnes, zítra ○ pojmy den, týden ○ minulost, přítomnost, budoucnost	
znát roční období a měsíce	• vyjmenovat jednotlivá roční období a jména měsíců • s pomocí se orientovat v kalendáři • rozpoznávat roční období podle charakteristických znaků • pozorovat viditelné proměny v přírodě – roční období	○ orientace v čase – roční období, měsíce, rok ○ kalendář ○ pozorování charakteristických znaků ročních období	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků	• mít povědomí o rozdílech ve způsobu života v minulosti a současnosti za pomoci obrázků • rozlišovat a porovnávat současnost a minulost v našem životě na základě vlastních zkušeností	○ naše země v dávných dobách ○ způsob života: dnešek - pravěk (současnost - minulost) ○ rozdíly ve způsobu života v minulosti a současnosti ○ obrazový materiál	
seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji	• vyslechnout pověst vztahující se k místnímu regionu (Jesenicko, Rakovnicko) • v průběhu roku si připomínat tradiční lidové svátky • navštívit významné objekty v regionu	○ regionální a místní pověsti ○ tradiční lidové svátky ○ významné historické objekty v regionu – Jesenice, Jesenicko, Praha, ČR	
Rozmanitost přírody poznat rozdíly mezi stromy a keři	• pozorovat a pokusit se popsat rozdíly mezi stromy, keři a bylinami • vyhledat ze souboru – stromy, keře, byliny (obrazový materiál) • rozlišovat strom, keř • určit některé stromy, keře, byliny, květiny	○ stromy jehličnaté, listnaté ○ ovocné stromy a keře ○ byliny ○ okrasné květiny ○ pozorování ○ vycházka	
poznat nejběžnější volně žijící zvířata	• poznat nejběžnější volně žijící zvířata podle obrázku • pojmenovat volně žijící zvířata podle obrázku	○ volně žijící zvířata (les, pole, rybník...)	
rozlišit listnaté a jehličnaté stromy	• pozorovat a rozlišovat stromy jehličnaté a listnaté • najít rozdíly mezi listnatými a jehličnatými stromy podle obrázku • určit některé listnaté a jehličnaté stromy	○ stromy ovocné, okrasné, listnaté, jehličnaté ○ pozorování ○ vycházka	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	• mít povědomí o škodlivých vlivech na životní prostředí (obrazový materiál, pobyt v přírodě) • aktivně pečovat o přírodu a životní prostředí (sběr odpadků...) • mít povědomí o zásadách chování v přírodě • mít povědomí o základních pravidlech ochrany přírody a životního prostředí • společně se žáky a učiteli aplikovat správné chování v přírodě, při pobytech venku a při vycházkách do přírody	○ ochrana přírody ○ chování v přírodě ○ vycházka ○ pozorování ○ péče o životní prostředí ○ základními pravidla ochrany přírody a životního prostředí ○ vycházky, pobyt v přírodě	
Člověk a zdraví uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy	• mít osvojeny základní hygienické návyky (osobní hygiena, péče o zuby, nehty, vlasy, úprava zevnějšku) • postupně upevňovat další hygienické návyky a sebeobslužné dovednosti • dodržovat základní hygienické návyky • samostatně zvládat sebeobslužné dovednosti • snažit se rozeznat svůj zdravotní stav a obtíže	○ péče o zdraví ○ základní hygienické návykya sebeobslužné činnosti, osobní hygiena ○ zdravá výživa a pitný režim ○ denní režim	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže	• sdělit své pocity a potíže • uvědomit si zdravotní změnu svého těla (nemoc, úraz) • popsat své zdravotní obtíže	○ onemocnění - příznaky ○ prevence onemocnění ○ sdělení potíží ○ chování v době nemoci	
vědět, na koho se obrátit o pomoc	• požádat o pomoc v případě potíží a vědět, na koho se obrátit	○ důležitá telefonní čísla	
zvládnout ošetření drobného poranění	• prakticky nacvičovat ošetření • osvojit si způsob ošetření drobných poranění • ošetřit drobné poranění • s pomocí učitele zvládnout ošetřit drobná poranění	○ modelové situace a hry ○ drobné úrazy a poranění ○ ošetření drobných poranění ○ praktické činnosti	
uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce	• nacvičovat a osvojovat si základní pravidla silničního provozu • prakticky řešit dopravní situace • dodržovat základní pravidla silničního provozu pro chodce s pomocí dospělé osoby • pozorovat na ukázkách mimořádné situace a rozlišit je	○ základní pravidla silničního provozu ○ bezpečné chování v silničním provozu ○ vycházka – řešení dopravních situací	
reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• popsat chování v modelových situacích (viz ukázky) • dbát pokynů dospělých při mimořádných událostech a řídit se jimi • správně reagovat na mimořádné události (klid, rozvaha...)	○ mimořádné události (úraz, povodeň, požár...) ○ chování při mimořádných událostech ○ pokyny dospělých ○ ochrana sebe ○ ukázky (video, CD)	

Vyučovací předmět **Společenská výchova**

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Společenská výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost.
Připravuje žáky na občanský život, utváří a rozvíjí osobnost žáků po stránce mravní a pomáhá jim orientovat se v mezilidských vztazích. Poskytuje žákům základní poznatky o vývoji lidstva i vlastního národa, seznamuje je s nejvýznamnějšími osobnostmi a historickými událostmi, které ovlivnily život v minulosti a mají význam pro současnost. Pomáhá formovat osobnost žáků po stránce citové a začleňování se do společenských vztahů. Žáci získávají základní vědomosti o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů.

Všechny tyto poznatky jsou obsahem 4 tematických okruhů, do kterých je obsah předmětu rozdělen:

- Historie našeho národa
- Člověk ve společnosti
- Poznatky o společnosti
- Péče o občana

Časové vymezení předmětu

Ročníky	7.	8.	9.	10.
Týdenní hodinová dotace	2	2	2	2

Organizační vymezení předmětu

Společenská výchova probíhá ve třídě, v učebně s interaktivní tabulí a dle potřeby v rámci exkurzí, vycházek a pobytech venku.

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učíme žáky správně zacházet s učebnicí, učebními materiály a učebními pomůckami
- společně se žáky pracujeme s didaktickou technikou a s interaktivní tabulí
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky ke správnému řešení problému
- podněcujeme žáky k vnímání problémových situací

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- pomáháme žákovi orientovat se ve světě informací
- učíme žáky k chápání funkce a orientaci v médiích
- učíme žáky komunikovat se svými spolužáky, ostatními zaměstnanci školy a s lidmi mimo školu
- pomáháme žákovi uvést získané komunikační dovednosti do života

Kompetence personální a sociální

- učíme žáka rozpoznávat vhodné a rizikové chování
- učíme rozpoznávat nebezpečí v chování vůči své osobě
- pomáháme žákovi orientovat se v situacích, které jej mohou ohrozit

Kompetence občanské

- vedeme žáka k osvojení společenských návyků (vztahy mezi lidmi, chování, komunikace)
- vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování dle schopností žáka
- seznamujeme žáka s jeho základními právy a povinnostmi
- vedeme žáka k osvojení základních návyků společenského chování
- pomáháme žákovi rozpoznávat krizové situace a situace ohrožující jeho život
- učíme žáka správně reagovat na mimořádnou situaci

Kompetence pracovní

- motivujeme a podporujeme žáka k týmové práci
- vedeme žáka k hodnocení svých výsledků

<u>Do předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:</u>

I. Osobnostní a sociální výchova

1.	Osobnostní rozvoj	– rozvoj schopností poznávání	7. – 10. ročník
2.	Osobnostní rozvoj	– sebepoznání a sebepojetí	7. – 10. ročník
3.	Sociální rozvoj	– poznávací schopnosti	7. – 10. ročník
4.	Sociální rozvoj	– komunikace	7. – 10. ročník
5.	Morální rozvoj	– hodnoty, postoje, praktická etika	7. – 10. ročník

II. Multikulturní výchova

1.	Kulturní rozdíly	7. – 10. ročník
2.	Lidské vztahy	7. – 10. ročník
3.	Etnický původ	7. – 10. ročník

III. Environmentální výchova

1.	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	7. – 10. ročník
2.	Vztah člověka k prostředí	7. - 10. ročník

<u>Hodnocení předmětu Společenská výchova</u>

Hodnocení v předmětu společenská výchova je závislé na individuálních schopnostech žáka. Na konci 1. a 2. pololetí jsou žáci hodnoceni širším slovním hodnocením. V širším slovním hodnocení zdůrazníme, čeho žák dosáhnul a co si osvojil.
Při hodnocení v jednotlivých ročnících budeme postupovat podle těchto kritérií:

- vzhledem ke značně rozdílným individuálním předpokladům a schopnostem žáků hodnotíme především žákovu snahu
- hodnotíme též žákovu snahu zapojit se do rozhovoru či diskuze

Společenská výchova - 7. ročník			1. - 4. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí	• seznámit se s životem pravěkých a současných lidí(výklad, obrazový materiál, DVD) • rozlišovat život pravěkých a současných lidí • podle obrázku určit, co patří do minulosti a co do současnosti (oblékání, bydlení, předměty denní potřeby) • seznámit se s životem pravěkých a současných lidí(výklad, obrazový materiál, DVD) • pokusit se popsat rozdílný způsob života pravěkých a současných lidí	**Historie našeho národa** ○ pravěk, ○ život v pravěku, současnost; ○ proměny způsobu života v minulosti ○ obrazový materiál, DVD	**I./A1 OSV** - rozvoj schopností poznávání – řešení problémů **I./B1 OSV** - sebepoznávání a sebepojetí - á jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně **I./A2 OSV** - poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině **I./ C2 OSV** - komunikace-komunikace v různých situacích (informování, prosba, žádost) **I./ B3 OSV** - hodnoty, postoje a praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování **II./ 1. MV** kulturní rozdíly – respektování zvláštností různých etnik
mít základní poznatky z období počátku českého státu	• seznámit se s českými bájemi a pověstmi • seznámit se s prvními státními útvary na našem území • seznámit se s některými panovníky rodu Přemyslovců	○ panovníci - osobnosti našich dějin ○ české báje a pověsti ○ první státní útvary na našem území (Sámova říše, Velkomoravská říše)	
mít představu o významných historických událostech v naší zemi	• seznamovat se s významnými historickými událostmi v naší zemi (obrazový materiál, DVD, vyprávění, video...) • mít povědomí o významných historických událostech v naší zemi • zhlédnout některé historické události v dokumentech, filmech (DVD)	○ světové války, jejich důsledky; ○ vznik samostatné ČR ○ vznik československého státu ○ první prezident T. G. Masaryk ○ vznik České republiky ○ vstup ČR do EU	

Společenská výchova - 7. ročník			1. - 4. strana
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
	• seznámit se s místními pověstmi • seznamit se s národními i regionálními zvyky a obyčeji • seznámit se se zajímavými místy a kulturními památkami v Jesenici • navštívit výstavu a seznámit se se zvyky a obyčeji	○ město, region, kraj ○ zajímavosti a významné osobnosti města, regionu, kraje; ○ přírodní zajímavá místa, kulturní památky, národní zvyky a obyčeje, regionální pověsti ○ zvyky a obyčeje Jesenice, (Jesenicka) ○ výstavy - muzeum Jesenice ○ naše vlast, významné události a osobnosti, které proslavily naši vlast; státní svátky	**II./ 2. MV** lidské vztahy – udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou příslušnost **II. / 3. MV** etnický původ – odlišnost lidí, jejich vzájemná rovnost
mít základní informace o tázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků	• vyjmenovat členy rodiny a pojmenovat rodinné příslušníky	**Člověk ve společnosti** ○ rodina, škola, funkce a struktura rodiny, odpovědnost rodičů za výchovu dětí; ○ rozhovor, diskuse, DVD...	**III./ 3. EVVO** lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody a kulturních památek
respektovat pravidla společenského soužití	• mít povědomí o svých právech a povinnostech • dodržovat a znát svoje povinnosti a pravidla společenského soužití • aktivně se zapojovat do her a modelových situací (lidské vztahy, společenské chování) • respektovat pravidla společenského soužití	○ práva a povinnosti žáků, vztahy ve škole ○ mezilidské vztahy ve společnosti ○ základní pravidla společenského chování ○ hry, modelové situace, DVD	**III./ 4. EVVO** - vztah člověka k prostředí – naše obec (příroda a kultura obce a její ochrana) PT budou průběžně naplňována.

Společenská výchova - 7. ročník			1. - 4. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování	• být motivován k vhodnému chování • nacvičovat komunikaci v různých situacích • aktivně se zapojovat do her a modelových situací • rozeznat a určit nevhodné jednání a chování vrstevníků (ve škole i mimo školu) • slušně se chovat a komunikovat v různých situacích	○ mezilidská komunikace (hry, modelové situace) ○ úcta k člověku ○ rovnoprávné postavení žen a mužů	
znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	• pokusit se říci, co je přátelství • vyjmenovat své nejlepší kamarády	○ přátelství - pojem ○ vztahy mezi lidmi ○ ohleduplnost a úcta ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	
vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu	• seznámit se s nebezpečím rasismu a odmítat ho • pozorovat prostředí domova, školy a jejich okolí a být motivován k péči o ně • všímat si svého okolí a rozpoznat v něm případné projevy vandalismu	○ rasismus ○ diskriminace ○ vandalismus ○ prostředí kolem nás	
tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	• seznámit se s pojmem tolerance, minoritní skupina • poznávat sebe i osoby, s nimiž se ve svém okolí setkává • uvědomovat si (individualitu svoji i druhých) - odlišnosti lidí, jejich názorů a učit se toleranci • respektovat názory druhých	○ rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin ○ diskriminace ○ tolerance, minoritní skupina	

Společenská výchova - 7. ročník			1. - 4. strana
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací mít osvojeny nezbytné ovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	• seznámit se s úřady v místě bydliště nebo školy a navštívit je • aktivně se zapojit do her a nacvičovat modelové situace při vyřizování osobních záležitostí • orientovat se v nabídce úřadů, kde bude vyřizovat své osobní záležitosti • vědět, koho a kde požádat o radu při vyřizování svých osobních záležitostí • seznámit se se sociálně patologickými jevy a jejich nebezpečím • uvést na příkladech, jak tráví (smysluplně) volný čas • hovořit o svých zájmech (volnočasové aktivity) • vybírat z daných možností, jak vhodně trávit svůj volný čas • seznámit se s existencí služeb pomáhajících organizací • seznámit se s pojmem mimořádná událost • seznámit se s pravidly chování za mimořádných událostí a nacvičovat je • znát důležitá telefonní čísla • rozlišovat čísla 155, 112 (kdy telefonovat) • zhlédnout dokumenty a praktické ukázky, jak se lidé chovají za mimořádných událostí	**Péče o občana** ○ modelové hry ○ městský úřad, pošta ○ úřad práce ○ pracovní uplatnění ○ kvalifikace, rekvalifikace ○ nezaměstnanost ○ člověk a volný čas, kultura, sport, volnočasové aktivity, nevhodné využívání volného času; ○ ohrožení sociálně patologickými jevy (šikana,drogy,alkohol, kouření, gamblerství); nebezpečí drog ○ pomáhající organizace (Člověk v tísni, ADRA, Charita ČR, Český červený kříž, Asociace pomáhající lidem s autismem APLA) ○ krizová centra (Linka, důvěry, Dětské krizové centrum, ROSA – centrum pro týrané a osamělé ženy) ○ ochrana osob za mimořádných událostí (požár, povodeň, výbuch) ○ důležitá telefonní čísla (150, 155, 158, 112)	

Společenská výchova 8. ročník			1. – 5. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
vědět o význačných osobnostech našich dějin	• seznámit se s významnými osobnostmi našich dějin • mít povědomí nejvýznamnějších českých panovnících středověku • pozorovat na obrazových materiálech význačné osobnosti našich dějin	**Historie našeho národa** ○ významní panovníci ○ významné osobnosti našich dějin ○ J.A. Komenský	**I./A1 OSV** - rozvoj schopností poznávání – řešení problémů **I./B1 OSV** - sebepoznávání a sebepojetí - á jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně
mít představu o významných historických událostech v naší zemi	• seznamovat se s významnými historickými událostmi v naší zemi (obrazový materiál, DVD, vyprávění, video...) • mít povědomí o významných historických událostech v naší zemi • zhlédnout některé historické události v dokumentech, filmech (DVD) • seznámit se s místními pověstmi • seznámit se s národními i regionálními zvyky a obyčeji • seznámit se se zajímavými místy a kulturními památkami v Jesenici • navštívit výstavu a seznámit se se zvyky a obyčeji	○ světové války, jejich důsledky; ○ vznik samostatné ČR ○ vznik československého státu ○ první prezident T. G. Masaryk ○ vznik České republiky ○ vstup ČR do EU ○ město, region, kraj ○ zajímavosti a významné osobnosti města, regionu, kraje; ○ přírodní zajímavá místa, kulturní památky, národní zvyky a obyčeje, regionální pověsti ○ zvyky a obyčeje Jesenice, (Jesenicka) ○ výstavy - muzeum Jesenice ○ naše vlast, významné události a osobnosti, které proslavily naši vlast; státní svátky	**I./ C2 OSV** - komunikace-komunikace v různých situacích (informování, prosba, žádost) **I./ B3 OSV** - hodnoty, postoje a praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování

Společenská výchova 8. ročník			1. – 5. strana
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků	• rozlišovat postavení rodinných příslušníků	**Člověk ve společnosti** ○ rodina, škola, funkce a struktura rodiny, odpovědnost rodičů za výchovu dětí ○ rozhovor, diskuse, DVD...	**II./ 1. MV** kulturní rozdíly – respektování zvláštností různých etnik **II./ 2. MV** lidské vztahy – udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou příslušnost
respektovat pravidla společenského soužití	• mít povědomí o svých právech a povinnostech • dodržovat a znát svoje povinnosti a pravidla společenského soužití • aktivně se zapojovat do her a modelových situací (lidské vztahy, společenské chování) • respektovat pravidla společenského soužití	○ práva a povinnosti žáků, ○ vztahy ve škole ○ mezilidské vztahy ve společnosti ○ základní pravidla společenského chování ○ hry, modelové situace, DVD ○ mezilidská komunikace (hry, modelové situace) ○ úcta k člověku ○ rovnoprávné postavení žen a mužů	**II. / 3. MV** etnický původ – odlišnost lidí, jejich vzájemná rovnost **III./ 3. EVVO** lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody a kulturních památek
uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování	• uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích • rozlišit projevy nepřiměřeného chování	○ přátelství - pojem ○ vztahy mezi lidmi ○ ohleduplnost a úcta ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	**III./ 4. EVVO** - vztah člověka k prostředí – naše obec (příroda a kultura obce a její ochrana) PT budou průběžně naplňována.

Společenská výchova 8. ročník			1. – 5. strana
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu	• znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi • být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům • vědět o nebezpečí rasismu a pojevech vandalismu	○ rasismus ○ diskriminace ○ vandalismus ○ prostředí kolem nás	
tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	• seznámit se s pojmem tolerance, minoritní skupina • poznávat sebe i osoby, s nimiž se ve svém okolí setkává • uvědomovat si (individualitu svoji i druhých) - odlišnosti lidí, jejich názorů a učit se toleranci • respektovat názory druhých	○ rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin ○ diskriminace ○ tolerance, minoritní skupina	
být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů	• seznámit se s pojmem státní občanství, občan České republiky • vědět, že je občanem České republiky • seznámit se se základními právy a povinnostmi občanů	**Poznatky o společnosti** ○ státní občanství ○ pojem – občan ČR ○ práva a povinnosti občanů ○ lidská práva, základní lidská práva	
dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu	• seznámit se s úřady v místě bydliště nebo školy a navštívit je • aktivně se zapojit do her a nacvičovat modelové situace při vyřizování osobních	**Péče o občana** ○ modelové hry ○ městský úřad, pošta ○ úřad práce ○ pracovní uplatnění ○ kvalifikace, rekvalifikace ○ nezaměstnanost	

Společenská výchova 8. ročník			1. – 5. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
	záležitostí • orientovat se v nabídce úřadů, kde bude vyřizovat své osobní záležitosti		
rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	• uvést na příkladech, jak tráví (smysluplně) volný čas • hovořit o svých zájmech (volnočasové aktivity) • vybírat z daných možností, jak vhodně trávit svůj volný čas • rozlišovat nebezpečí, které přináší (znamenají) sociálně patologické jevy	○ člověk a volný čas, kultura, sport, volnočasové aktivity, nevhodné využívání volného času; ○ ohrožení sociálně patologickými jevy (šikana,drogy,alkohol, kouření, gamblerství); nebezpečí drog	
vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany	• seznámit se se zdravotní a sociální péčí o občany a být motivován k vyhledání pomoci v případě potřeby	○ zdravotní a sociální péče, systém zdravotní péče; zdravotní a sociální pojištění; sociální zabezpečení;orgány a instituce zdravotní a sociální péče ○ pomáhající organizace (Člověk v tísni, ADRA, Charita ČR, Český červený kříž, Asociace pomáhající lidem s autismem APLA)	
využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací	• mít povědomí o tom, kde se úřady sociálního zabezpečení nacházejí	○ kritová centra (Linka, důvěry, Dětské krizové centrum, ROSA – centrum pro týrané a osamělé ženy)	
mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	• osvojit si pravidla chování při mimořádných událostech • znát důležitá telefonní čísla	○ ochrana osob za mimořádných událostí (požár, povodeň,	

Společenská výchova 8. ročník			1. – 5. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
	• rozlišovat čísla 155, 112 (kdy telefonovat) • zhlédnout dokumenty a praktické ukázky, jak se lidé chovají za mimořádných událostí	výbuch) o důležitá telefonní čísla (150, 155, 158, 112)	

Společenská výchova - 9. ročník			1. – 5. strana
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
mít představu o významných historických událostech v naší zemi	• seznamovat se s významnými historickými událostmi v naší zemi (obrazový materiál, DVD, vyprávění, video...) • mít povědomí o významných historických událostech v naší zemi • zhlédnout některé historické události v dokumentech, filmech (DVD) • seznámit se s místními pověstmi • seznamit se s národními i regionálními zvyky a obyčeji • seznámit se se zajímavými místy a kulturními památkami v Jesenici • navštívit výstavu a seznámit se se zvyky a obyčeji	**Historie našeho národa** ○ světové války, jejich důsledky; ○ vznik samostatné ČR ○ vznik československého státu ○ první prezident T. G. Masaryk ○ vznik České republiky ○ vstup ČR do EU ○ město, region, kraj ○ zajímavosti a významné osobnosti města, regionu, kraje; ○ přírodní zajímavá místa, kulturní památky, národní zvyky a obyčeje, regionální pověsti ○ zvyky a obyčeje Jesenice, (Jesenicka) ○ výstavy - muzeum Jesenice ○ naše vlast, významné události a osobnosti, které proslavily naši vlast; státní svátky	**I./A1 OSV** - rozvoj schopností poznávání – řešení problémů **I./B1 OSV** - sebepoznávání a sebepojetí - á jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně **I./A2 OSV** - poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině **I./ C2 OSV** - komunikace-komunikace v různých situacích (informování, prosba, žádost)
mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků	• mít představu o roli muže a ženy v rodině	**Člověk ve společnosti** ○ rodina, škola, funkce a struktura rodiny, odpovědnost rodičů za výchovu dětí; ○ rozhovor, diskuse, DVD...	**I./ B3 OSV** - hodnoty, postoje a praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování
respektovat pravidla společenského soužití	• mít povědomí o svých právech a povinnostech • dodržovat a znát svoje	○ práva a povinnosti žáků, vztahy ve škole ○ mezilidské vztahy ve	**II./ 1. MV** kulturní rozdíly –

Společenská výchova - 9. ročník			1. – 5. strana
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
	povinnosti a pravidla společesnkého soužití • aktivně se zapojovat do her a modelových situací (lidské vztahy, společenské chování) • respektovat pravidla společenského soužití	společnosti ○ základní pravidla společenského chování ○ hry, modelové situace, DVD	respektování zvláštností různých etnik **II./ 2. MV** lidské vztahy – udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou příslušnost
uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování	• být motivován k vhodnému chování • nacvičovat komunikaci v různých situacích aktivně se zapojovat do her a modelových situací • rozeznat a určit nevhodné jednání a chování vrstevníků (ve škole i mimo školu) • slušně se chovat a komunikovat v různých situacích	○ mezilidská komunikace (hry, modelové situace) ○ úcta k člověku; ○ rovnoprávné postavení žen a mužů	**II. / 3. MV** etnický původ – odlišnost lidí, jejich vzájemná rovnost **III./ 3. EVVO** lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody a kulturních památek
znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	• navštěvovat při různých příležitostech domovy důchodců, ústavy sociální péče a poznávat jejich občany	○ přátelství - pojem ○ vztahy mezi lidmi ○ ohleduplnost a úcta ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	**III./ 4. EVVO** - vztah člověka k prostředí – naše obec (příroda a kultura obce a její ochrana)
vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu	• pokusit se uvést příklady vandalismu, rasismu • pozorovat prostředí domova, školy a jejich okolí a být motivován k péči o ně	○ rasismus ○ diskriminace ○ vandalismus ○ prostředí kolem nás	PT budou průběžně naplňována.

Společenská výchova - 9. ročník			1. – 5. strana
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
	• všímat si svého okolí a rozpoznat v něm případné projevy vandalismu		
tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	• seznámit se s pojmem tolerance, minoritní skupina • poznávat sebe i osoby, s nimiž se ve svém okolí setkává • uvědomovat si (individualitu svoji i druhých) – odlišnosti lidí, jejich názorů a učit se toleranci • respektovat názory druhých	○ rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin ○ diskriminace ○ tolerance, minoritní skupina **Poznatky o společnosti**	
znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele	• seznámit se se symboly státu a jejich využití • vybrat státní symboly (obrazový materiál) • určit státní symboly a stručně je popsat podle obrázku • pokusit se vyjmenovat státní symboly • znát jméno prezidenta republiky (popř. další hlavní představitele státu)	○ prezident republiky; ○ státní orgány a instituce; ○ státní symboly (obrazový materiál, DVD)	
být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů	• seznámit se s právy dítěte a jejich ochranou • mít povědomí o lidských právech • mít povědomí o projevech týraného a zneužívaného dítěte • seznámit se s projevy šikany a uvést příklady	○ státní občanství ○ pojem – občan ČR ○ práva a povinnosti občanů ○ lidská práva, základní lidská práva, práva dítěte a jejich ochrana, ○ rodinné právo ○ povinnosti rodičů – péče o dítě ○ pojem šikana ○ šikana; diskriminace ○ člověk a právo, práva a povinnosti občana; ○ týrané dítě, zneužívané dítě ○ člověk a právo, práva a povinnosti občana; ○ policie, soudy; ○ právní dokumenty občana; ○ druhy a postihy protiprávního jednání	

Společenská výchova - 9. ročník			1. – 5. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání	• seznámit se s riziky a důsledky protiprávního jednání • pokusit se rozlišit a určit protiprávní jednání na konkrétních příkladech • mít povědomí o věkové hranici trestní odpovědnosti	○ trestná činnost mládeže ○ beseda, exkurze ○ evropská integrace ○ postavení ČR v rámci EU	
být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU	• seznámit se s existencí Evropské unie a členstvím ČR v ní • mít povědomí o právech občanů ČR v rámci EU		
		Péče o občana	
dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu	• seznámit se s úřady v místě bydliště nebo školy a navštívit je • aktivně se zapojit do her a nacvičovat modelové situace při vyřizování osobních záležitostí • orientovat se v nabídce úřadů, kde bude vyřizovat své osobní záležitosti • vědět, koho a kde požádat o radu při vyřizování svých osobních záležitostí	○ modelové hry ○ městský úřad, pošta ○ úřad práce ○ pracovní uplatnění ○ kvalifikace, rekvalifikace ○ nezaměstnanost	
rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	• seznámit se se sociálně patologickými jevy a jejich nebezpečím	○ člověk a volný čas, kultura, sport, volnočasové aktivity, nevhodné využívání volného času; ○ ohrožení sociálně patologickými jevy (šikana,drogy,alkohol, kouření, gamblerství); nebezpečí drog	

Společenská výchova - 9. ročník			1. – 5. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
	• uvést na příkladech, jak tráví (smysluplně) volný čas • hovořit o svých zájmech (volnočasové aktivity) • vybírat z daných možností, jak vhodně trávit svůj volný čas • rozlišovat nebezpečí, které přináší (znamenají) sociálně patologické jevy		
vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany	• mít povědomí o systému zdravotní péče, pojištění a sociálního zabezpečení • orientovat se v nabídce orgánů a institucí, které zabezpečují zdravotní a sociální péči • zvládnout vyhledat pomoc v případě potřeby	o zdravotní a sociální péče, systém zdravotní péče; zdravotní a sociální pojištění; sociální zabezpečení;orgány a instituce zdravotní a sociální péče o pomáhající organizace (Člověk v tísni, ADRA, Charita ČR, Český červený kříž, Asociace pomáhající lidem s autismem APLA)	
využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací	• navštívit některou organizaci, která zabezpečuje služby zdravotní či sociální • v případě potřeby umět požádat o radu	o krizová centra (Linka, důvěry, Dětské krizové centrum, ROSA – centrum pro týrané a osamělé ženy) o ochrana osob za mimořádných událostí (požár, povodeň, výbuch)	
mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	• znát důležitá telefonní čísla • rozlišovat čísla 155, 112 (kdy telefonovat) • zhlédnout dokumenty a praktické ukázky, jak se lidé chovají za mimořádných událostí	o důležitá telefonní čísla (150, 155, 158, 112)	

Společenská výchova – 10. ročník			1. strana
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
mít představu o významných historických událostech v naší zemi	• seznamovat se s významnými historickými událostmi v naší zemi (obrazový materiál, DVD, vyprávění, video...) • mít povědomí o významných historických událostech v naší zemi • zhlédnout některé historické události v dokumentech, filmech (DVD) • seznámit se s místními pověstmi • seznamit se s národními i regionálními zvyky a obyčeji • seznámit se se zajímavými místy a kulturními památkami v Jesenici • navštívit výstavu a seznámit se se zvyky a obyčeji	**Historie našeho národa** ○ světové války, jejich důsledky; ○ vznik samostatné ČR ○ vznik československého státu ○ první prezident T. G. Masaryk ○ vznik České republiky ○ vstup ČR do EU ○ město, region, kraj ○ zajímavosti a významné osobnosti města, regionu, kraje; ○ přírodní zajímavá místa, kulturní památky, národní zvyky a obyčeje, regionální pověsti ○ zvyky a obyčeje Jesenice, (Jesenicka) ○ výstavy - muzeum Jesenice ○ naše vlast, významné události a osobnosti, které proslavily naši vlast; státní svátky **Člověk ve společnosti** ○ rodina, škola, funkce a struktura rodiny, odpovědnost rodičů za výchovu dětí; ○ rozhovor, diskuse, DVD...	**I./A1 OSV** - rozvoj schopností poznávání – řešení problémů **I./B1 OSV** - sebepoznávání a sebepojetí - á jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně **I./A2 OSV** - poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině **I./ C2 OSV** - komunikace-komunikace v různých situacích (informování, prosba, žádost) **I./ B3 OSV** hodnoty, postoje a praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování
mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků	• rozlišovat pojmy: manžel, manželka, rodiče, děti	○ práva a povinnosti žáků, vztahy ve škole ○ mezilidské vztahy ve společnosti ○ základní pravidla společenského chování ○ hry, modelové situace, DVD	**II./ 1. MV** kulturní rozdíly –

Společenská výchova – 10. ročník			1. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
respektovat pravidla společenského soužití	• mít povědomí o svých právech a povinnostech • dodržovat a znát svoje povinnosti a pravidla společenského soužití • aktivně se zapojovat do her a modelových situací (lidské vztahy, společenské chování) • respektovat pravidla společenského soužití	○ mezilidská komunikace (hry, modelové situace) ○ úcta k člověku; ○ rovnoprávné postavení žen a mužů	respektování zvláštností různých etnik **II./ 2. MV** lidské vztahy – udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou příslušnost
uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování	• být motivován k vhodnému chování • nacvičovat komunikaci v různých situacích • aktivně se zapojovat do her a modelových situací • rozeznat a určit nevhodné jednání a chování vrstevníků (ve škole i mimo školu)		**II. / 3. MV** etnický původ – odlišnost lidí, jejich vzájemná rovnost **III./ 3. EVVO** lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody a kulturních památek
znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	• slušně se chovat a komunikovat v různých situacích • navštěvovat při různých příležitostech domovy důchodců, ústavy sociální péče a poznávat jejich občany	○ přátelství - pojem ○ vztahy mezi lidmi ○ ohleduplnost a úcta ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	**III./ 4. EVVO** - vztah člověka k prostředí – naše obec (příroda a kultura obce a její ochrana)
vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu	• pokusit se uvést příklady vandalismu, rasismu • pozorovat prostředí domova, školy a jejich okolí a být motivován k péči o ně	○ rasismus ○ diskriminace ○ vandalismus ○ prostředí kolem nás	PT budou průběžně naplňována.

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	• všímat si svého okolí a rozpoznat v něm případné projevy vandalismu • seznámit se s pojmem tolerance, minoritní skupina • poznávat sebe i osoby, s nimiž se ve svém okolí setkává • uvědomovat si (individualitu svoji i druhých) - odlišnosti lidí, jejich názorů a učit se toleranci • respektovat názory druhých	○ rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin ○ diskriminace ○ tolerance, minoritní skupina	
znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele	• seznámit se se symboly státu a jejich využití • vybrat státní symboly (obrazový materiál) • určit státní symboly a stručně je popsat podle obrázku • pokusit se vyjmenovat státní symboly • znát jméno prezidenta republiky (popř. další hlavní představitele státu)	**Poznatky o společnosti** ○ prezident republiky; ○ státní orgány a instituce; ○ státní symboly (obrazový materiál, DVD)	
být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání	• mít povědomí o projevech týraného a zneužívaného dítěte • seznámit se s projevy šikany a uvést příklady • seznámit se s riziky a důsledky protiprávního jednání	○ práva a povinnosti občanů ○ lidská práva, základní lidská práva, práva dítěte a jejich ochrana, ○ rodinné právo ○ povinnosti rodičů – péče o dítě	

Společenská výchova – 10. ročník			1. strana
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
	• pokusit se rozlišit a určit protiprávní jednání na konkrétních příkladech • mít povědomí o věkové hranici trestní odpovědnosti	○ pojem šikana ○ šikana; diskriminace ○ člověk a právo, práva a povinnosti občana; ○ týrané dítě, zneužívané dítě	
být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU	• seznámit se s existencí Evropské unie a členstvím ČR v ní • mít povědomí o právech občanů ČR v rámci EU	○ člověk a právo, práva a povinnosti občana; ○ policie, soudy; ○ právní dokumenty občana; ○ druhy a postihy protiprávního jednání ○ trestná činnost mládeže ○ beseda, exkurze ○ evropská integrace ○ postavení ČR v rámci EU	
dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu	• seznámit se s úřady v místě bydliště nebo školy a navštívit je • aktivně se zapojit do her a nacvičovat modelové situace při vyřizování osobních záležitostí • orientovat se v nabídce úřadů, kde bude vyřizovat své osobní záležitosti • vědět, koho a kde požádat o radu při vyřizování svých osobních záležitostí	**Péče o občana** ○ modelové hry ○ městský úřad, pošta ○ úřad práce ○ pracovní uplatnění ○ kvalifikace, rekvalifikace ○ nezaměstnanost	
rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	• hovořit o svých zájmech (volnočasové aktivity) • vybírat z daných možností, jak vhodně trávit svůj volný čas	○ člověk a volný čas, kultura, sport, volnočasové aktivity, nevhodné využívání volného času;	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany	• rozlišovat nebezpečí, které přináší (znamenají) sociálně patologické jevy • orientovat se v nabídce orgánů a institucí, které zabezpečují zdravotní a sociální péči • zvládnout vyhledat pomoc v případě pomoci	○ ohrožení sociálně patologickými jevy (šikana,drogy,alkohol, kouření, gamblerství); nebezpečí drog ○ zdravotní a sociální péče, systém zdravotní péče; zdravotní a sociální pojištění; sociální zabezpečení;orgány a instituce zdravotní a sociální péče	
využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací	• navštívit některou organizaci, která zabezpečuje služby zdravotní či sociální • v případě potřeby umět požádat o radu	○ pomáhající organizace (Člověk v tísni, ADRA, Charita ČR, Český červený kříž, Asociace pomáhající lidem s autismem APLA) ○ krizová centra (Linka, důvěry, Dětské krizové centrum, ROSA – centrum pro týrané a osamělé ženy)	
mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	• znát důležitá telefonní čísla • rozlišovat čísla 155, 112 (kdy telefonovat) • zhlédnout dokumenty a praktické ukázky, jak se lidé chovají za mimořádných událostí	○ ochrana osob za mimořádných událostí (požár, povodeň, výbuch) ○ důležitá telefonní čísla (150, 155, 158, 112)	

Vyučovací předmět **Věcné učení**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblast Člověk a příroda, který navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.
Vzdělávací obor Věcné učení zahrnuje základní fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné poznatky a dovednosti.
Charakter výuky umožňuje hlouběji porozumět procesům probíhajícím v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi, poznávat přírodní podmínky nejen ve svém nejbližším okolí, ale i na území ČR. Velký důraz je zde kladen na pozorování, pokusy, praktická cvičení a experimenty.
Tento předmět podporuje myšlení žáků a chápání vzájemných vztahů mezi člověkem a přírodním prostředím, vychází z osobních poznání žáků a jejich zkušeností. Seznamují se s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích.

Obsah vzdělávacího oboru je rozdělen do čtyř tématických okruhů :
- Základní poznatky z fyziky
- Základní poznatky z chemie
- Základní poznatky z přírodopisu
- Základní poznatky ze zeměpisu

Časové vymezení předmětu

Ročníky	7.	8.	9.	10.
Týdenní hodinová dotace	3	3	3	3

Organizační vymezení předmětu

Vyučování věcného učení probíhá v kmenové třídě, učebně PC, v učebně s interaktivní tabulí a mimo školu (praktická cvičení, tématické prohlídky, exkurze a vycházky).

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence k učení
- učíme správně zacházet s učebnicí, učebními materiály,učebními pomůckami (mapy, glóbus)
- vedeme žáky k využívání výukových programů na PC
- seznamujeme a společně pracujeme s didaktickou technikou a interaktivní tabulí
- hodnotíme žáky vhodnou a přiměřenou formou
- nabízíme pomůcky ke snazšímu porozumění
- vedeme žáky k sebehodnocení
- učíme žáky porozumět symbolům a používaným termínům (mapy, tabulky)
- rozvíjíme základní znalosti a dovednosti při práci s počítačem

Kompetence k řešení problému
- motivujeme žáky k vhodnému řešení problému
- vedeme žáky k následnému poučení z chyb při řešení problému
- motivujeme žáky k řešení modelových situací
- postupujeme s žáky podle již naučených stereotypů
- vedeme žáky k trpělivosti a vypořádání se s nezdarem
- učíme žáky rozpoznávat nebezpečí a vyhodnotit situaci

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými
- učíme žáky chápat sdělení (význam slov) a reagovat na dané sdělení
- učíme žáky orientovat ve světě informací, naslouchat a porozumět jim
- učíme žáky používat obrazový materiál
- učíme žáky vyjádřit a obhájit svůj názor a postoj
- vedeme žáky k využívání běžných informačních a komunikačních prostředků
- vedeme žáky k chápání funkce a orientace v mediích

Kompetence sociální a personální

- seznamujeme žáky s prostředím kolem nás
- rozvíjíme u žáků spolupráci s druhými při řešení úkolů
- učíme žáka zdravému sebehodnocení
- vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování a bezpečnosti

Kompetence občanské

- podněcujeme žáky k dodržování pravidel a zásad ochrany životního prostředí
- dbáme na to, aby se žáci řídili pokyny kompetentních osob

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky se základními hygienickými návyky a upevňujeme je
- seznamujeme žáky se základními pracovními dovednostmi, operacemi a postupy při jednoduchých činnostech
- vedeme žáky k překonávání obtíží
- podněcujeme žáky k vytrvalosti a soustředění se na výkon
- vedeme žáky k sebehodnocení
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce
- dbáme u žáků na dodržování zásad bezpečnosti
- vytváříme u žáků vztah k přírodě

Zařazení průřezových témat

Do předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:
III. Enviromentální výchova

1. Ekosystémy –	II.stupeň
2. Základní podmínky života –	II.stupeň
3. Lidské aktivity –	II. stupeň
4. Vztah člověka k prostředí –	II.stupeň

Hodnocení v předmětu Věcné učení

Hodnocení v prvouce je závislé na individuálních schopnostech žáka. Na konci 1. a 2. pololetí jsou žáci hodnoceni širším slovním hodnocením.

V širším slovním hodnocení zdůrazníme, čeho žák dosáhl, co si osvojil. Kritériem pro hodnocení je naplňování jednotlivých očekávaných výstupů dle individuálních schopností a možností žáka, aktivita, snaha a zájem, využití získaných poznatků v praktických i teoretických činnostech.

Věcné učení – základní poznatky z fyziky 7.ročník			1.strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu	• seznámit s pojmem klid a pohyb těles	○ Klid a pohyb těles	
rozeznat zdroje tepla	• seznámit se zdroji tepla s pomocí obrázků	○ Zdroje tepla	**III./ 2.EVVO** - Základní podmínky života – energie (energie a život)
rozpoznat jednotlivá skupenství	• seznámit se skupenstvími	○ Skupenství látek	
rozeznat zdroje zvuku	• seznámit s pojmem zvuk	○ Zdroje zvuku	**III./ 4. EVVO -** Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	• seznámit s pojmem hluk	○ Nadměrný hluk a jeho škodlivost na životní prostředí ○ Nadměrný hluk a jeho škodlivost na zdraví člověka	**III./ 4. EVVO -** Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
být informován o zdrojích el. proudu	• seznámit s typy zdrojů el.proudu	○ Zdroje el. proudu	**III./ 4. EVVO -** Vztah člověka k prostředí –náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)
rozpoznat zdroje světla	• seznámit se zdroji světla	○ Zdroje světla	**III./ 2. EVVO -** Základní podmínky života – energie (energie a život)

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
znát zásady bezpečnosti při práci s el. přístroji	• seznámit s el. přístroji • seznámit se se zásadami bezpečnosti při práci s el. přístroji	○ Elektrické přístroje ○ Zásady bezpečnosti při práci s el. přístroji	**III./4. EVVO -** Vztah člověka k prostředí –náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)
být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky- střídání dne a noci, střídání ročních období	• seznámit se Zemí jako planetou • pozorovat planetu Země (glóbus, mapa)	○ Planeta Země ○ Slunce	

Věcné učení – základní poznatky z fyziky 8.ročník			1.strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu	• rozlišit klid a pohyb těles na názorných ukázkách	○ Klid a pohyb těles	
rozeznat zdroje tepla	• pojmenovat zdroje světla s obr.materiálem	○ Zdroje tepla	**III./ 2.EVVO -** Základní podmínky života – energie (energie a život)
rozpoznat jednotlivá skupenství	• rozlišit jednotlivá skupenství pomocí názorné ukázky	○ Skupenství látek	
rozeznat zdroje zvuku	• seznámit se se vznikem zvuku	○ Zdroje zvuku	**III./ 4. EVVO -** Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)

Věcné učení – základní poznatky z fyziky 8. ročník			2.strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	• mít povědomí co je hluk a nadměrný hluk	○ Nadměrný hluk a jeho škodlivost na životní prostředí ○ Nadměrný hluk a jeho škodlivost na zdraví člověka	**III./ 4. EVVO -** Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
být informován o zdrojích el. proudu	• vybrat ze souboru předmětů zdroje el. proudu	○ Zdroje el. proudu	**III./ 4. EVVO -** Vztah člověka k prostředí –náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)
rozpoznat zdroje světla	• pojmenovat zdroje světla (s pomocí obr. materiálu)	○ Zdroje světla	**III./ 2. EVVO -** Základní podmínky života – energie (energie a život)

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
znát zásady bezpečnosti při práci s el. přístroji	• pojmenovat el.přístroji • postupně si osvojovat zásady bezpečnosti při práci s el. přístroji	○ Elektrické přístroje ○ Zásady bezpečnosti při práci s el. přístroji	**III./4. EVVO -** Vztah člověka k prostředí –náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)
být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky- střídání dne a noci, střídání ročních období	• mít povědomí o postavení Země a Slunce • seznámit se s pohyby Země	○ Planeta Země ○ Slunce ○ Pohyby Země	

Věcné učení – základní poznatky z fyziky 9. ročník			1.strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu	• pozorovat těleso, které je v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu	○ Klid a pohyb těles	
rozeznat zdroje tepla	• pojmenovat zdroje světla s obr.materiálem	○ Zdroje tepla	**III./ 2.EVVO -** Základní podmínky života – energie (energie a život)
rozpoznat jednotlivá skupenství	• rozpoznat jednotlivá skupenství s pomocí dosp. osoby	○ Skupenství látek¨	
rozeznat zdroje zvuku	• uvést konkrétní příklady různých zdrojů zvuku	○ Zdroje zvuku	**III./ 4. EVVO -** Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)

Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	• seznámit se škodlivostí nadměrného hluku na životní prostředí a na zdraví člověka	○ Nadměrný hluk a jeho škodlivost na životní prostředí ○ Nadměrný hluk a jeho škodlivost na zdraví člověka	**III./ 4. EVVO -** Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
být informován o zdrojích el. proudu	• mít povědomí o zdrojích el. proudu	○ Zdroje el. proudu	**III./ 4. EVVO -** Vztah člověka k prostředí –náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)
rozpoznat zdroje světla	• vybrat ze souboru obrázků zdroje světla (na základě slovního pokynu)	○ Zdroje světla	**III./ 2. EVVO -** Základní podmínky života – energie (energie a život)

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
znát zásady bezpečnosti při práci s el. přístroji	• postupně si osvojovat zásady bezpečnosti při práci s el. přístroji	○ Elektrické přístroje ○ Zásady bezpečnosti při práci s el. přístroji	**III./4. EVVO -** Vztah člověka k prostředí –náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)
být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky- střídání dne a noci, střídání ročních období	• předvést pohyby Země a) kolem své osy b) kolem Slunce na modelu s pomocí učitele	○ Planeta Země ○ Slunce ○ Pohyby Země	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
	• seznámit se Zemí jako planetou • pozorovat planetu Země (glóbus, mapa) • mít povědomí o postavení Země a Slunce • seznámit se s pohyby Země • seznámit s důsledky pohybu Země a) střídání dne a noci b) střídání ročních období	○ Důsledky pohybu Země	

Věcné učení – základní poznatky z fyziky 10. ročník			**1. strana**
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu	• poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vzhledem k jinému tělesu	○ Klid a pohyb těles	
rozeznat zdroje tepla	• rozeznat zdroje tepla (s pomocí učitele)	○ Zdroje tepla	**III./ 2.EVVO -** Základní podmínky života – energie (energie a život)
rozpoznat jednotlivá skupenství	• rozpoznat jednotlivá skupenství s pomocí dosp. osoby	○ Skupenství látek	
rozeznat zdroje zvuku	• rozeznat základní zdroje zvuku (hlasy, hud. nástroje a předměty) s pomocí dosp.osoby	○ Zdroje zvuku	**III./ 4. EVVO -** Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	• mít povědomí o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	○ Nadměrný hluk a jeho škodlivost na životní prostředí ○ Nadměrný hluk a jeho škodlivost na zdraví člověka	**III./ 4. EVVO -** Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
být informován o zdrojích el. proudu	• pojmenovat zdroje el. proudu (s pomocí obr. materiálu)	○ Zdroje el. proudu	**III./ 4. EVVO -** Vztah člověka k prostředí –náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
rozpoznat zdroje světla	• vybrat ze souboru obrázků zdroje světla (na základě slovního pokynu)	○ Zdroje světla	**III./ 2. EVVO -** Základní podmínky života – energie (energie a život)
znát zásady bezpečnosti při práci s el. přístroji	• znát zásady bezpečnosti při práci s el. přístroji (s pomocí dosp. osoby)	○ Elektrické přístroje ○ Zásady bezpečnosti při práci s el. přístroji	**III./4. EVVO -** Vztah člověka k prostředí –náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)
být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky- střídání dne a noci, střídání ročních období	• seznámit s důsledky pohybu Země a) střídání dne a noci b) střídání ročních období	○ Pohyby Země ○ Důsledky pohybu Země	

Věcné učení – základní poznatky z chemie 7. ročník			1. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	• seznámit se s pojmem látka a uvést příklady látek, které nás obklopují • pozorovat, jak se látky rozpouští za určitých podmínek • pozorovat rozptýlení pevných částic ve vodě • pokusit se prakticky připravit směsi	**Základní poznatky z chemie** ° pojem látka a látky kolem nás (dřevo, sklo, papír, voda) ° podmínky ovlivňující rozpustnost látek (teplota, drcení, míchání) ° vlastnosti látek a rozlišení rozpustnosti ° pozorování a pokusy ° vytvoření směsí (voda + sůl, voda + hrubá mouka)	
rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní	• seznámit se s výskytem vody v přírodě • vyhledat zdroje vody v nejbližším okolí • zúčastnit se exkurze do čističky odpadních vod	° výskyt vody v přírodě (potoky,řeky,jezera,umělé nádrže,rybníky) ° vycházka ke zdrojům vody (rybník, potůček, dešťová voda) ° exkurze	**III./1.EVVO** **- Ekosystémy**-vodní zdroje

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin	• pomocí smyslů zjistit, zda-li je vzduch kolem nás(proudění a únik vzduchu) • seznámit se s významem kyslíku pro živé organismy	◦ přítomnost vzduchu ◦ proudění vzduchu ◦ pozorování a zkoumání ◦ význam kyslíku	**III./2.EVVO** **- Základní podmínky života** -ovzduší -význam pro život na Zemi
vědět o znečisťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta	• seznámit se se zdroji, které způsobují znečisťování vody • pozorovat, zda-li jsou vodní zdroje znečistěné	◦ **znečisťování vody** -zdroje (rozvoj průmyslu, vypouštění odpadních vod, splavování hnojiv z polí, únik ropy – havárie) ◦ vycházka , pozorování ◦ čistota vodních zdrojů (rybník,potůčky)	**III./2.EVVO** **-Základní podmínky života** – voda - ochrana její čistoty **III./2.EVVO** **-Základní podmínky života** – ovzduší - čistota
	• seznámit se se zdroji, které způsobují znečisťování vzduchu • pozorovat, zda-li je ovzduší znečistěné (škodliviny) • seznámit se s tím, jak je důležité zachovat čistotu vody a ovzduší pro živé organismy	◦ **znečisťování vzduchu** (teplárny, tepelné elektrárny,pevná paliva, automobilová doprava) ◦ vycházka, pozorování ◦ čistota vzduchu (topná sezóna, automobilová doprava) ◦ čistota vod a ovzduší	**III./3.EVVO** **-Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – doprava a životní prostředí- význam vlivu dopravy na prostředí, ekologická zátěž

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	• seznámit se s názvy a etiketami některých chemických výrobků • pokusit se vybrat některé chemické výrobky (podle slovních pokynů a etiket) • seznámit se s praktickým, bezpečným užíváním a zacházením s chemickými výrobky • dodržovat řád a pokyny učitele • používat chemické výrobky v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat • seznámit se s názvy nebezpečných látek a jejich označením seznámit se se zásadami bezpečnosti při setkání s nebezpečnými látkami v běžném životě	○ chemické výrobky v domácnosti (dezinfekční prostředky –kuchyň, WC, koupelna, potravinářské výrobky-ocet, olej, prášky do pečiva) ○ praktické činnosti- používání výrobků v domácnosti ○ zásady bezpečné práce (ve třídě, ve školní pracovně) ○ nebezpečné látky – symboly a označení (trhavina, hořlavina, jed, žíravina)	**III./4.EVVO** **- Vztah člověka k prostředí** – náš životní styl – spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí

Věcné učení – základní poznatky z chemie 7. ročník			4.strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	• seznámit se s názvy některých léčiv, s jejich použitím a správným dávkováním • seznámit se s formami a obaly léčiv • pokusit se uvést příklady léčiv, se kterými se žák setkal • pokusit se pojmenovat některá léčiva (podle etiket) • seznámit se s významem očkování • mít povědomí o významu léčiv a jejich užívání	○ léčiva – názvy, použití, dávkování ○ formy léčiv (tablety, sirupy, injekce) ○ očkování	
	• seznámit se s názvy návykových látek a jejich formami užití • mít povědomí o jejich nebezpečnosti pro lidský organismus • mít povědomí o důsledcích na zdravotní stav jedince	○ návykové látky (drogy, cigarety, alkohol)	

Věcné učení – základní poznatky z chemie 8. ročník			1. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	• uvést příklady látek, které nás obklopují	**Základní poznatky z chemie** ° látky kolem nás (dřevo, sklo, papír, voda)	
	• pozorovat a pokusit se určit, jak se látky rozpouští za určitých podmínek	° podmínky ovlivňující rozpustnost látek ° vlastnosti látek a rozlišení rozpustnosti	
	• pozorovat rozptýlení pevných částic ve vodě	° pozorování a pokusy ° podmínky ovlivňující rozpustnost látek (vliv teploty, míchání, drcení)	
	• pokusit se prakticky připravit směsi	° vytvoření směsí (teplá voda + granulovaný čaj) (studená voda + granulovaný čaj) (voda + křída)	
rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní	• pokusit se uvést příklady, kde se voda v přírodě vyskytuje a kde se s vodou setkáváme	° výskyt vody v přírodě (potoky, řeky, jezera, umělé nádrže, rybníky)	**III./1.EVVO - Ekosystémy**-vodní zdroje
	• vyhledat zdroje vody v nejbližším okolí	° vycházka ke zdrojům vody (rybník, potůček, dešťová voda)	
	• odebrat vzorky vody a pojmenovat zdroje, odkud byla voda odebrána	° vzorky vody	
	• zúčastnit se exkurze do čističky odpadních vod	° exkurze	

Věcné učení – základní poznatky z chemie 8. ročník			2. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin	• orientačně se seznámit se složením vzduchu • pozorovat na schématu základní složky vzduchu • mít povědomí o významu kyslíku pro živé organismy	◦ vzduch – základní složky, schéma kruhového diagramu ◦ význam kyslíku	**III./2.EVVO - Základní podmínky života** - ovzduší – význam pro život na Zemi

Věcné učení – základní poznatky z chemie 8. ročník			3. strana
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
vědět o znečisťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta	• pokusit se vyjmenovat zdroje, které způsobují znečisťování vody • vyhledat znečištěný zdroj vody a určit, čím je znečištěný • čistění vodního zdroje (potůček)	◦ **znečisťování vody** (rozvoj průmyslu, vypouštění odpadních vod, splavování hnojiv z polí, únik ropy – havárie) ◦ vycházka k vodnímu zdroji ◦ čistění vodního zdroje	**III./2.EVVO -Základní podmínky života** – voda - ochrana její čistoty
	• pokusit se vyjmenovat zdroje, které způsobují znečisťování ovzduší • pozorovat, zda-li je ovzduší znečistěné (škodliviny) • mít povědomí o tom, jak je důležité zachovat čistotu vody a ovzduší pro živé organismy	◦ **znečisťování vzduchu** (teplárny, tepelné elektrárny,pevná paliva, automobilová doprava) ◦ vycházka ,pozorování ◦ čistota vzduchu (topná sezóna, automobilová doprava) ◦ čistota vod a vzduchu	**III./2.EVVO -Základní podmínky života** – ovzduší - čistota **III./3.EVVO -Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – doprava a životní prostředí- význam vlivu dopravy na prostředí, ekologická zátěž

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	• vybrat některé chemické výrobky dle etiket (slovních pokynů učitele) • pokusit se pojmenovat a určit některé chemické výrobky (podle etikety, slovních pokynů) • dodržovat řád a pokyny učitele • bezpečně zacházet a pracovat s chemickými výrobky • používat chemické výrobky v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat • pokusit se pojmenovat nebezpečné látky a jejich označení • mít povědomí o zásadách bezpečnosti při setkání s nebezpečnými látkami v běžném životě	° chemické výrobky v domácnosti (dezinfekční prostředky –kuchyň, WC, koupelna, potravinářské výrobky-ocet, olej, prášky do pečiva) ° praktické činnosti- používání výrobků v domácnosti ° zásady bezpečné práce (ve třídě, ve školní pracovně) ° nebezpečné látky – symboly a označení (trhavina, hořlavina, jed, žíravina)	**III./4.EVVO** **- Vztah člověka k prostředí** – náš životní styl – spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	• pokusit se uvést příklady léčiv, se kterými se žák setkal • pokusit se pojmenovat některá léčiva (podle etiket) • vybrat některá léčiva podle etiket a slovních pokynů učitele • mít povědomí o tom, s jakými formami léčiv se žák může setkat • mít povědomí o použití a správném dávkování léčiv • mít povědomí o významu očkování • mít povědomí o významu léčiv a jejich užívání	◦ léčiva – názvy, použití, dávkování ◦ formy léčiv (tablety, sirupy, injekce) ◦ očkování	
	• mít povědomí o návykových látkách a jejich formách užití • mít povědomí o jejich nebezpečnosti pro lidský organismus • mít povědomí o důsledcích na zdravotní stav jedince	◦ návykové látky (drogy, cigarety, alkohol)	

Věcné učení - základní poznatky z chemie 9. ročník			1. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	• pokusit se říci, co je látka a uvést příklady látek, které nás obklopují • pozorovat , pokusit se určit a porovnat, jak se látky rozpouští za určitých podmínek • pozorovat rozptýlení pevných částic ve vod • pozorovat rozptýlení kapiček oleje ve vodě • pozorovat pěnu – bublinky plynu vzduchu v kapalném saponátu • pokusit se prakticky připravit různorodé směsi	**Základní poznatky z chemie** ◦ pojem látka a látky kolem nás (dřevo, sklo, papír, voda) ◦ pozorování a pokusy ◦ vlastnosti látek a rozlišení rozpustnosti ◦ podmínky ovlivňující rozpustnost látek ◦ různorodé dvousložkové směsi s kapalinou (voda + křída, voda + olej, voda + saponát) ◦ vytvoření různorodých směsí	
rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní	• pokusit se rozlišit druhy vod, se kterými se žák setkává v běžném životě • pozorovat a pokusit se porovnat vzorky vod a jejich čistotu • pokusit se určit zdroje a pojmenovat druhy vod, odkud byla voda odebrána (s pomocí učitele) • zúčastnit se exkurze do čističky odpadních vod	◦ druhy vod (pitná,užitková,odpadní) ◦ pozorování (vzorky vod a jejich čistota) ◦ zdroje vod ◦ exkurze	**III./1.EVVO - Ekosystémy**-vodní zdroje

Věcné učení – základní poznatky z chemie 9. ročník			2. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin	• mít povědomí o kyslíku jako základní složce vzduchu • pokusit se říci, jaký význam má kyslík pro živé organismy • pozorovat důkaz o přítomnosti kyslíku (hoření svíčky, papíru, dřeva)	◦ kyslík jako složka vzduchu ◦ význam kyslíku ◦ pokus, pozorování ◦ přítomnost kyslíku	**III./2.EVVO - Základní podmínky života** - ovzduší – význam pro život na Zemi

Věcné učení –základní poznatky z chemie 9. ročník			3. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
vědět o znečisťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta	• vyjmenovat zdroje, které způsobují znečisťování vody • pozorovat na mapě nejvíce znečistěné vodní úseky • pozorovat a vyhledat zdroje v přírodě, které způsobují znečisťování vody	◦ **znečisťování vody** (rozvoj průmyslu, vypouštění odpadních vod, splavování hnojiv z polí, únik ropy – havárie) ◦ mapa ČR – říční úseky pod velkými městy ◦ vycházka a pozorování (vodní zdroje)	**III./2.EVVO -Základní podmínky života** – voda - ochrana její čistoty
	• vyjmenovat zdroje, které způsobují znečisťování ovzduší • pozorovat na mapě města, ve kterých je kritický stav či zhoršující se rozptylové podmínky škodlivin	◦ **znečisťování vzduchu** (teplárny, tepelné elektrárny, pevná paliva, automobilová doprava) ◦ mapa ČR – kvalita ovzduší, smog	**III./2.EVVO -Základní podmínky života** – ovzduší - čistota
	• mít povědomí o tom, jak je důležité zachovat čistotu vody a ovzduší pro živé organismy	◦ čistota vod a vzduchu	**III./3.EVVO -Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – doprava a životní prostředí- význam vlivu dopravy na prostředí, ekologická zátěž

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	• vybrat některé chemické výrobky (podle slovních pokynů) • pojmenovat a určit některé chemické výrobky (podle etiket a slovních pokynů) • dodržovat řád a pokyny učitele • bezpečně zacházet a pracovat s chemickými výrobky • používat chemické výrobky v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat • pokusit se pojmenovat a určit názvy nebezpečných látek a jejich označení • dodržovat bezpečnost při setkání s nebezpečnými látkami v běžném životě	° chemické výrobky v domácnosti (dezinfekční prostředky –kuchyň, WC, koupelna, potravinářské výrobky-ocet, olej, prášky do pečiva) ° praktické činnosti- používání výrobků v domácnosti ° zásady bezpečné práce (ve třídě, ve školní pracovně) ° nebezpečné látky – symboly a označení (trhavina, hořlavina, jed, žíravina)	**III./4.EVVO** **- Vztah člověka k prostředí** – náš životní styl – spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	• uvést příklady léčiv, se kterými se setkal • pojmenovat a určit některá léčiva (podle etiket) • vybrat a pojmenovat některá léčiva podle etiket a slovních pokynů • pokusit se říci, s jakými formami léčiv se může žák setkat • mít povědomí o použití a správném dávkování léčiv • pokusit se říci, jaký význam má očkování • pokusit se říci, jaký je význam léčiv a jejich užívání	° léčiva – názvy, použití, dávkování ° formy léčiv (tablety, sirupy, injekce) ° očkování	
	• pokusit se vyjmenovat některé návykové látky a jejich formy užití • mít povědomí o jejich nebezpečnosti pro lidský organismus • mít povědomí o důsledcích na zdravotní stav jedince	° návykové látky (drogy, cigarety, alkohol)	

Věcné učení - chemie 10. ročník			1. strana
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	• pokusit se říci, co je látka • pojmenovat látky, které nás obklopují • pozorovat , určit a porovnat, jak se látky rozpouští za určitých podmínek • pokusit se prakticky připravit směsi z látek rozpustných a nerozpustných	**Základní poznatky z chemie** ° pojem látka a látky kolem nás (dřevo, sklo, papír, voda) ° vlastnosti látek a rozlišení rozpustnosti ° pozorování a pokusy ° podmínky ovlivňující rozpustnost látek (vliv teploty, míchání, drcení) ° vytvoření směsí (voda + sůl, voda + hrubá mouka, teplá voda + granulovaný čaj, studená voda + granulovaný čaj) ° vytvoření různorodých dvousložkových směsí s kapalinou (voda + křída, voda + olej, voda + saponát)	
rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní	• pozorovat schéma koloběhu vody v přírodě a seznámit se, jak voda v přírodě obíhá • odebrat vzorky vody a určit zdroje, odkud byla voda odebrána (s pomocí učitele) • pozorovat a rozlišit druhy vod z odebraných vzorků • pozorovat na schématu úpravu vody ve vodárnách • zúčastnit se exkurze do čističky odpadních vod	° koloběh vody ° vycházka ke zdrojům vody (odebrání vzorků vod) ° druhy vod (pitná,užitková,odpadní) (pozorování) ° čistota vody (vodárna) ° exkurze	**III./1.EVVO** **- Ekosystémy** - vodní zdroje

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin	• mít povědomí o kyslíku jako základní složce vzduchu • pokusit se objasnit význam kyslíku pro živé organismy • prakticky dokázat přítomnost kyslíku (hoření svíčky, papíru, dřeva)	◦ kyslík jako složka vzduchu ◦ význam kyslíku ◦ pokus ,pozorování ◦ přítomnost kyslíku	**III./2.EVVO** **- Základní podmínky života** - ovzduší – význam pro život na Zemi

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
vědět o znečisťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta	• vyjmenovat zdroje, které způsobují znečisťování vody • vyhledat a ukázat na mapě nejvíce znečistěné úseky	◦ **znečisťování vody** (rozvoj průmyslu, vypouštění odpadních vod, splavování hnojiv z polí, únik ropy – havárie) ◦ mapa ČR – řícní úseky pod velkými městy	**III./2.EVVO -Základní podmínky života** – voda - ochrana její čistoty
	• vyjmenovat zdroje, které způsobují znečisťování ovzduší • vyhledat a ukázat na mapě města, ve kterých je kritický stav či zhoršující se rozptylové podmínky škodlivin • seznámit se s opatřeními, která zavádějí příslušné státní orgány	◦ **znečisťování vzduchu** (teplárny, tepelné elektrárny, pevná paliva, automobilová doprava) ◦ mapa ČR – kvalita ovzduší, smog ◦ opatření pro zachování čistoty vody a ovzduší (hygienici – jakost vody, meteorologové – kvalita ovzduší továrny – lapače kouře, katalyzátory – automobily, ekologické vytápění)	**III./2.EVVO -Základní podmínky života** – ovzduší - čistota **III./3.EVVO -Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – doprava a životní prostředí- význam vlivu dopravy na prostředí, ekologická zátěž
	• pokusit se říci, proč je důležité zachovat čistotu vody a ovzduší pro živé organismy	◦ čistota vody a vzduchu	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	• pojmenovat a určit některé chemické výrobky • prakticky vybrat vhodné chemické výrobky pro danou činnost v domácnosti • dodržovat řád a pokyny učitele • bezpečně zacházet a pracovat s chemickými výrobky • používat chemické výrobky v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	° chemické výrobky v domácnosti (dezinfekční prostředky – kuchyň, WC, koupelna, potravinářské výrobky - ocet, olej, prášky do pečiva) ° praktické činnosti - používání výrobků v domácnosti ° zásady bezpečné práce (ve třídě, ve školní pracovně)	**III./4.EVVO** **- Vztah člověka k prostředí** – náš životní styl – spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí
	• pojmenovat a určit názvy nebezpečných látek a jejich označení • dodržovat bezpečnost při setkání s nebezpečnými látkami v běžném životě	° nebezpečné látky – symboly a označení (trhavina, hořlivina, jed, žíravina)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	• mít povědomí o léčivech, se kterými se žák setkal • pojmenovat některá léčiva (podle etiket a slovních pokynů) • říci, s jakými formami léčiv se žák může setkat • říci, jak se léčiva používají a správně dávkují • říci, jaký význam má očkování • říci, jaký význam mají léčiva a jejich užívání	◦ léčiva – názvy, použití, dávkování ◦ formy léčiv (tablety, sirupy, injekce) ◦ očkování	
	• mít povědomí o návykových látkách a některé vyjmenovat • mít povědomí a pokusit se říci o formách jejich užití • mít povědomí o jejich nebezpečnosti pro lidský organismus • pokusit se říci, jak jsou nebezpečné pro lidský organismus • mít povědomí o důsledcích na zdravotní stav jedince	◦ návykové látky (drogy, cigarety, alkohol)	

Věcné učení – základní poznatky z přírodopisu 7. ročník			1. strana
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	• přiřazovat názvy a obrázky k ročním obdobím • pokusit se pojmenovat proměny v přírodě (roční období) • seznámit se s přírodními ději • pozorovat přírodní děje • seznámit se s následky, které mohou mít přírodní děje pro všechny organismy	**Základní poznatky z přírodopisu** ° příroda v ročních obdobích a její proměny ° děje v přírodě (bouřka, sněžení, vichřice) – obrazový materiál, pozorování, vycházky, DVD ° následky přírodních dějů (povodně, požáry, zemětřesení, sopečná činnost)	
vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	• seznámit se se základními podmínkami pro život • pokusit se rozhodnout, které podmínky jsou nezbytné pro život rostlin a živočichů • seznámit se s péčí o rostliny • nacvičovat praktické činnosti -péče o rostliny (ve škole a třídě, na ŠP, ve skleníku) • seznámit se s péčí o zvířata • vyjmenovat, zvířata(mazlíčky), která žijí v domácnosti • pokusit se říci, co zvířata potřebují k životu a jak se správně o ně starat	° základní podmínky života rostlin a živočichů (Slunce, voda, vzduch…) ° péče o rostliny – základní požadavky ° praktické činnosti – zalévání, omývání listů, kypření ° péče o zvířata - základní požadavky (správná strava, prostředí, onemocnění) ° domácí zvířata (domácí mazlíčci) ° vycházka k hospodářským zvířatům (ovce, koně)	**III./2.EVVO** **- Základní podmínky života** – voda – význam vody, ovzduší – význam pro život na Zemi, půda – zdroj výživy, ohrožení půdy

Věcné učení - základní poznatky z přírodopisu 7. ročník			2. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	• seznámit se a pozorovat stavbu houby • seznámit se se zástupci jedlých hub • pozorovat některé jedlé houby • pokusit se vybrat některé jedlé houby	◦ tělo houby ◦ modely hub,atlas hub, fotografie ◦ vycházka do lesa a zásady sběru hub	**III./1. EVVO** **- Ekosystémy** – les - v našem prostředí, význam lesa
vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	• seznámit se s některými rostlinami, které jsou člověku prospěšné • prohlížet si obrazový materiál rostlin • vybrat, rozpoznat či pokusit se pojmenovat některé rostliny (dle obrazového materiálu) • vlastním pozorováním pojmenovat některé rostliny	◦ kulturní rostliny **ZELENINA,OKOPANINY** ◦ obrazový materiál, fotografie ◦ vycházka – pozorování	**III./1. EVVO** **- Ekosystémy** – pole-význam, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí **III./ 3.EVVO** **- Lidské aktivity a problémy životního prostředí** - zemědělství a životní prostředí

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
znát vybrané zástupce rostlin a živočichů	• seznámit se s některými zástupci rostlin a živočichů • prohlížet si vyobrazené rostliny a živočichy • pozorovat okem a lupou (rostliny a živočichy) • vybrat některé rostliny a živočichy (dle obrazového materiálu) • vlastním pozorováním rozpoznat některé živočichy a rostliny	° obrazové karty živočichů a rostlin ° atlasy, encyklopedie ° pozorování okem a lupou ° vycházky – vlastní pozorování ROSTLINY ° **okrasné rostliny – jarní, letničky** ° rostlinné společenstvo v přírodním parku Jesenice ŽIVOČICHOVÉ **RYBY,OBOJŽIVELNÍCI** ° pozorování těla živočichů ° živočišné společenstvo v přírodním parku Jesenice	

Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub	• vlastním pozorováním určit, kteří živočichové a rostliny žijí v určitém společenstvu • na základě obrazového materiálu vybrat organismy, které tvoří společenství lesa (stromy, rostliny, houby)	° vycházky - vlastní pozorování – společenstvo les ° sběr přírodnin ° živočišné společenstvo v lese a v přírodním parku Jesenice ° rostlinné společenstvo v lese a v přírodním parku Jesenice	**III./1.EVVO -Ekosystémy** – les- v našem prostředí, význam lesa, pole –význam a hospodaření na nich
znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	• seznámit se znaky člověka • pozorovat spolužáky a pokusit se vyjmenovat jejich společné či rozdílné znaky • seznámit se a pozorovat na obrázku části lidského těla a vnitřní orgány • ukazovat části lidského těla a vnitřní orgány (obrazový materiál, slovní pokyny učitele)	° člověk – znaky lidí ° lidské tělo – hlavní části (hlava, trup, končetiny, části obličeje) ° vnitřní orgány (mozek, srdce, plíce, žaludek, ledviny)	

Věcné učení - základní poznatky z přírodopisu 7. ročník			5. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	• seznámit se s činnostmi, které pomáhají chránit přírodu • mít povědomí o tom, jak je příroda poškozována • pokusit se uvést činnosti, které přispívají k ochraně přírody	◦ ochrana přírody a půdy ◦ poškozování přírody člověkem a jejich důsledky (úhyn živočichů a rostlin, kácení lesů, rozorávání mezí) ◦ péče o vodu a vzduch	**III./3.EVVO** **- Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – doprava a životní prostředí – význam vlivu dopravy na prostředí, ekologická zátěž - odpady a příroda, hospodaření s nimi
dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	• dbát a dodržovat pokyny učitele • dbát na svoji bezpečnost i bezpečnost spolužáků	◦ základní pravidla bezpečného chování (vycházky, exkurze)	**IV./4.EVVO** **- Vztah člověka k prostředí** – náš životní styl – způsoby jednání
vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	• chránit živé organismy (rostliny i živočichy) • čistit potůčky, les • třídit odpadový materiál • dodržovat pravidla správného chování v přírodě	◦ ochrana přírody ◦ praktické činnosti jedince a skupiny ◦ pravidla chování v přírodě (nekřičet, neodhazovat odpadky)	**IV./ 4.EVVO** **- Vztah člověka k prostředí** – naše obec – zajišťování ochrany životního prostředí ve městě

Věcné učení - základní poznatky z přírodopisu 8. ročník			1. strana
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	• vlastním pozorováním určit roční období a proměny v přírodě • pokusit se vyjmenovat názvy ročních období • pokusit se popsat změny, které souvisejí s daným ročním obdobím • pozorovat a pokusit se pojmenovat přírodní děje (obrazový materiál, vlastní pozorování) • pokusit se říci, jaké následky mohou mít přírodní děje pro všechny organismy	**Základní poznatky z přírodopisu** ◦ příroda v ročních obdobích a její proměny ◦ děje v přírodě (bouřka,sněžení,vichřice) – obrazový materiál, pozorování, vycházky, DVD ◦ následky přírodních dějů (povodně, požáry, zemětřesení, sopečná činnost)	
vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	• pokusit se rozhodnout, které podmínky jsou nezbytné pro život rostlin a živočichů • prakticky pečovat o rostliny (ve škole a třídě, na ŠP, ve skleníku) - nácvik • vyjmenovat zvířata, která žijí v domácnosti či o které se starají žák a rodiče • říci, co zvířata potřebují k životu a jak se správně o ně starat	◦ základní podmínky života rostlin a živočichů (Slunce, voda, vzduch…) ◦ praktické činnosti – zalévání, omývání listů, kypření ◦ domácí zvířata, domácí mazlíčci ◦ péče o zvířata - základní požadavky (správná strava, prostředí, onemocnění) ◦ vycházka k hospodářským zvířatům (ovce, koně)	**III./2.EVVO** **- Základní podmínky života** – voda – význam vody, ovzduší – význam pro život na Zemi, půda – zdroj výživy, ohrožení půdy

Věcné učení - základní poznatky z přírodopisu 8. ročník			2. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	• pozorovat a pokusit se popsat stavbu houby • seznámit se se zástupci jedovatých hub • pozorovat a vybrat některé jedovaté houby • seznámit se s projevy při otravě a zásadami PP	◦ tělo houby ◦ houby jedlé a jedovaté ◦ modely hub, atlas hub, fotografie ◦ vycházka do lesa a zásady sběru hub ◦ konzumace hub, otrava houbami a první pomoc	**III./1. EVVO** **- Ekosystémy** – les - v našem prostředí, význam lesa
vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	• seznámit se s některými rostlinami, které jsou člověku prospěšné • prohlížet si obrazový materiál rostlin • vybrat, rozpoznat či pokusit se pojmenovat některé rostliny (dle obrazového materiálu) • vlastním pozorováním pojmenovat některé rostliny	◦ kulturní rostliny **OLEJNINY, LUSKOVINY** ◦ obrazový materiál, fotografie ◦ vycházka – pozorování	**III./1. EVVO** **- Ekosystémy** – pole-význam, způsoby hospodaření na nich, pole a jeich okolí **III./ 3.EVVO** **- Lidské aktivity a problémy životního prostředí** - zemědělství a životní prostředí

Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
znát vybrané zástupce rostlin a živočichů	• seznámit se s některými zástupci rostlin a živočichů • prohlížet si vyobrazené rostliny a živočichy • pozorovat mikroskopem (rostliny a živočichy) • vybrat a rozpoznat některé rostliny a živočichy (dle obrazového materiálu) • vlastním pozorováním rozpoznat některé živočichy a rostliny	◦ obrazové karty živočichů a rostlin ◦ atlasy, encyklopedie ◦ pozorování okem a lupou ◦ vycházky – vlastní pozorování ROSTLINY ◦ **byliny a léčivé rostliny** ◦ **keře** ◦ rostlinné společenstvo v přírodním parku Jesenice ŽIVOČICHOVÉ ◦ **PLAZI,PTÁCI** ◦ pozorování těla živočichů ◦ živočišné společenstvo v přírodním parku Jesenice	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub	• vlastním pozorováním určit, kteří živočichové a rostliny žijí v určitém společenstvu • na základě obrazového materiálu vybrat organismy, které tvoří společenství lesa (stromy, rostliny, houby) • pokusit se pojmenovat některé stromy, rostliny a houby	◦ vycházky - vlastní pozorování – společenstvo les ◦ sběr přírodnin ◦ živočišné společenstvo v lese a v přírodním parku Jesenice ◦ rostlinné společenstvo v lese a v přírodním parku Jesenice	**III./1.EVVO -Ekosystémy** – les- v našem prostředí, význam lesa, pole –význam a hospodaření na nich
znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	• pokusit se vyjmenovat znaky lidí • pozorovat na obrázku části lidského těla a vnitřní orgány • ukazovat a pokusit se pojmenovat části lidského těla a vnitřní orgány • seznámit se s funkcemi vnitřních orgánů	◦ člověk – znaky lidí ◦ lidské tělo – hlavní části (hlava, trup, končetiny) (části obličeje) ◦ vnitřní orgány (mozek, srdce, plíce, žaludek, ledviny)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	• pokusit se uvést příklady (činností), které přispívají k ochraně přírody • pokusit se vyjmenovat nevhodné zásahy člověka do přírody • seznámit se s chráněnými druhy rostlin a živočichů	◦ ochrana přírody a půdy ◦ poškozování přírody člověkem a jejich důsledky (úhyn živočichů a rostlin, kácení lesů, rozorávání mezí) ◦ péče o vodu a vzduch ◦ chránění živočichové a rostlin	**III./3.EVVO** **- Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – doprava a životní prostředí – význam vlivu dopravy na prostředí, ekologická zátěž - odpady a příroda, hospodaření s nimi
dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	• dbát a dodržovat pokyny učitele • dbát na svoji bezpečnost i bezpečnost spolužáků	◦ základní pravidla bezpečného chování (vycházky, exkurze)	**IV./4.EVVO** **- Vztah člověka k prostředí** – náš životní styl – způsoby jednání
vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	• chránit živé organismy (rostliny i živočichy) • čistit potůčky, les • třídit odpadový materiál • dodržovat pravidla správného chování v přírodě	◦ ochrana přírody ◦ praktické činnosti jedince a skupiny ◦ pravidla chování v přírodě (nekřičet, neodhazovat odpadky)	**IV./ 4.EVVO** **- Vztah člověka k prostředí** – naše obec – zajišťování ochrany životního prostředí ve městě

Věcné učení - základní poznatky z přírodopisu 9. ročník			1. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	• určit roční období (vlastní pozorování, obrazový materiál) • pokusit se popsat změny v přírodě, které souvisejí s daným ročním obdobím • pokusit se popsat a pojmenovat děje v přírodě (obrazový materiál, vlastní pozorování) • pokusit se popsat a pojmenovat děje v přírodě (obrazový materiál, vlastní pozorování) • říci (s pomocí či samostatně) , jaké následky mohou mít přírodní děje pro všechny organismy	**Základní poznatky z přírodopisu** ° příroda v ročních obdobích a její proměny ° děje v přírodě (bouřka, sněžení,vichřice) – obrazový materiál,pozorování, vycházky, DVD ° následky přírodních dějů (povodně, požáry, zemětřesení, sopečná činnost)	
vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	• pokusit se říci, jaké jsou základní podmínky pro život rostlin a živočichů • prakticky pečovat o rostliny (ve škole a třídě, na ŠP, ve skleníku) - výcvik) • pozorovat, zda-li jsou splněny základní podmínky pro zdárné pěstování rostlin • vyjmenovat zvířata, která jsou člověku prospěšná • říci, co zvířata potřebují k životu a jak se správně o ně starat	° základní podmínky života rostlin a živočichů (Slunce, voda, vzduch…) ° praktické činnosti – zalévání, omývání listů, kypření ° pokusy, pozorování - světelné podmínky, nutnost zálivky, dostatek živin, vliv teploty ° domácí kur a tur ° základní požadavky (správná strava, prostředí, onemocnění) vycházka k hospodářským zvířatům (ovce, koně)	**III./2.EVVO - Základní podmínky života** – voda – význam vody, ovzduší – význam pro život na Zemi, půda – zdroj výživy, ohrožení půdy

Věcné učení - základní poznatky z přírodopisu 9. ročník			2. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	• popsat stavbu houby • pozorovat zástupce hub jedlých a jedovatých • pokusit se vybrat (roztřídit) houby jedlé a jedovaté • mít povědomí o příznacích otravy a zásadách PP	◦ tělo houby ◦ houby jedlé a jedovaté ◦ modely hub, atlas hub, fotografie ◦ vycházka do lesa a zásady sběru hub ◦ konzumace hub, otrava houbami a první pomoc	**III./1. EVVO** **- Ekosystémy** – les - v našem prostředí, význam lesa
vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	• seznámit se s některými rostlinami, které jsou člověku prospěšné • prohlížet si obrazový materiál rostlin • vybrat, rozpoznat či pokusit se pojmenovat některé rostliny (dle obrazového materiálu) • vlastním pozorováním pojmenovat některé rostliny • uspořádat výstavku rostlin	◦ kulturní rostliny **OBILNINY** ◦ obrazový materiál, fotografie ◦ vycházka – pozorování ◦ výstavka nasbíraných rostlin	**III./1. EVVO** **- Ekosystémy** – pole-význam, způsoby hospodaření na nich, pole a jeich okolí **III./ 3.EVVO** **- Lidské aktivity a problémy životního prostředí** - zemědělství a životní prostředí

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
znát vybrané zástupce rostlin a živočichů	• seznámit se s některými zástupci rostlin a živočichů • prohlížet si vyobrazené rostliny a živočichy • pozorovat okem, lupou i mikroskopem (rostliny a živočichy) • rozpoznat některé rostliny a živočichy (dle obrazového materiálu) • vlastním pozorováním určit některé živočichy a rostliny	◦ obrazové karty živočichů a rostlin ◦ atlasy, encyklopedie ◦ pozorování ◦ vycházky – vlastní pozorování ROSTLINY ◦ **stromy** ◦ rostlinné společenstvo v přírodním parku Jesenice ŽIVOČICHOVÉ ◦ **SAVCI – podle životního prostředí (voda, vzduch, půda)** ◦ pozorování těla živočichů ◦ živočišné společenstvo v přírodním parku Jesenice	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub	• vlastním pozorováním určit, kteří živočichové a rostliny žijí v určitém společenstvu • roztřídit a vybrat organismy, které tvoří společenství lesa (obrazový materiál) • pokusit se vyjmenovat některé stromy, rostliny a houby • seznámit se s významem lesa a mít o něm povědomí	° vycházky - vlastní pozorování – společenstvo les ° živočišné společenstvo v lese a v přírodním parku Jesenice ° rostlinné společenstvo v lese a v přírodním parku Jesenice ° význam lesa – řízený rozhovor	**III./1.EVVO -Ekosystémy** – les- v našem prostředí, význam lesa, pole –význam a hospodaření na nich
znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	• ukazovat a pojmenovat části lidského těla • ukazovat a pokusit se pojmenovat části lidského těla a vnitřní orgány • mít povědomí o základních životních funkcích	° lidské tělo – hlavní části (hlava, trup, končetiny, části obličeje) ° vnitřní orgány (mozek, srdce, plíce, žaludek, ledviny)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	• uvést příklady činností, které přispívají k ochraně přírody • vyjmenovat nevhodné zásahy člověka do přírody a jejich důsledky (škody v přírodě) • mít povědomí o chráněných druzích rostlin a živočichů • pozorovat na mapě chráněná území ČR	◦ ochrana přírody a půdy ◦ poškozování přírody člověkem a jejich důsledky (úhyn živočichů a rostlin, kácení lesů, rozorávání mezí) ◦ péče o vodu a vzduch ◦ chránění živočichové a rostlin ◦ chráněná území (NP,CHKO,PR)	**III./3.EVVO** **- Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – doprava a životní prostředí – význam vlivu dopravy na prostředí, ekologická zátěž - odpady a příroda, hospodaření s nimi
dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	• dbát a dodržovat pokyny učitele • dbát na svoji bezpečnost i bezpečnost spolužáků	◦ základní pravidla bezpečného chování (vycházky, exkurze)	**IV./4.EVVO** **- Vztah člověka k prostředí** – náš životní styl – způsoby jednání
vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	• chránit živé organismy (rostliny i živočichy) • čistit potůčky, les • třídit odpadový materiál • dodržovat pravidla správného chování v přírodě	◦ ochrana přírody ◦ praktické činnosti jedince a skupiny ◦ pravidla chování v přírodě (nekřičet, neodhazovat odpadky)	**IV./ 4.EVVO** **- Vztah člověka k prostředí** – naše obec – zajišťování ochrany životního prostředí ve městě

Věcné učení - základní poznatky z přírodopisu 10. ročník			1. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	• vyjmenovat názvy ročních období • popsat změny, které souvisejí s daným ročním obdobím • uvést příklady přírodních dějů • pokusit se popsat a pojmenovat přírodní děje • mít povědomí o tom, jaké následky mohou mít přírodní děje pro všechny organismy	**Základní poznatky z přírodopisu** ° příroda v ročních obdobích a její proměny ° děje v přírodě (bouřka, sněžení, vichřice) – obrazový materiál, pozorování, vycházky, DVD, řízené rozhovory, ° následky přírodních dějů (povodně, požáry, zemětřesení, sopečná činnost)	
vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	• vyjmenovat základní podmínky pro život rostlin a živočichů • vykonávat praktické činnosti - pečovat o rostliny (ve škole a třídě, na ŠP, ve skleníku) • pozorovat a rozhodnout, zda-li jsou splněny základní podmínky pro zdárné pěstování rostlin • mít povědomí o tom,jak pečovat o zvířata • mít povědomí o tom , co zvířata potřebují k životu a jak se správně o ně starat	° základní podmínky života rostlin a živočichů (Slunce, voda, vzduch…) ° péče o rostliny – základní požadavky ° praktické činnosti – zalévání, omývání listů, kypření ° pokusy, pozorování-světelné podmínky, nutnost zálivky, dostatek živin, vliv teploty ° péče o zvířata ° základní požadavky (správná strava, prostředí, onemocnění) ° domácí kur a tur (domácí mazlíčci) vycházka k hospodářským zvířatům (ovce, koně)	**III./2.EVVO - Základní podmínky života** – voda – význam vody, ovzduší – význam pro život na Zemi, půda – zdroj výživy, ohrožení půdy

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	• roztřídit houby jedlé a jedovaté (modely hub, obrázky) • vybrat z daných modelů (obrázků) houby jedlé a jedovaté • rozpoznat houby jedlé a jedovaté • mít povědomí o projevech při otravě hub a zásadách první pomoci	◦ houby jedlé a jedovaté ◦ modely hub,atlas hub, fotografie ◦ vycházka do lesa a zásady sběru hub ◦ konzumace hub, otrava houbami a první pomoc	**III./1. EVVO** **- Ekosystémy** – les - v našem prostředí, význam lesa
vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	• mít povědomí o rostlinách, které jsou člověku prospěšné • prohlížet si obrazový materiál rostlin • vybrat, rozpoznat či pokusit se pojmenovat některé rostliny (dle obrazového materiálu) • vlastním pozorováním pojmenovat některé rostliny • uspořádat výstavku rostlin	◦ **kulturní rostliny** (zelenina, okopaniny, olejniny, luskoviny, obilniny) ◦ obrazový materiál, fotografie ◦ vycházka – pozorování ◦ výstavka nasbíraných rostlin	**III./1. EVVO** **- Ekosystémy** – pole-význam, způsoby hospodaření na nich, pole a jeich okolí **III./ 3.EVVO** **- Lidské aktivity a problémy životního prostředí** - zemědělství a životní prostředí

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
znát vybrané zástupce rostlin a živočichů	• pokusit se vyjmenovat některé zástupce rostlin a živočichů • prohlížet si vyobrazené rostliny a živočichy • pozorovat okem, lupou a mikroskopem (rostliny a živočichy) • vybrat některé rostliny a živočichy (dle obrazového materiálu a slovních pokynů učitele) • vlastním pozorováním určit některé živočichy a rostliny	○ obrazové karty živočichů a rostlin ○ atlasy, encyklopedie ○ pozorování ○ vycházky – vlastní pozorování ROSTLINY ○ okrasné, byliny, léčivé, keře, stromy ○ rostlinné společenstvo v přírodním parku Jesenice ŽIVOČICHOVÉ ○ ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci ○ pozorování těla živočichů ○ živočišné společenstvo v přírodním parku Jesenice	

Věcné učení - základní poznatky z přírodopisu 10.ročník			4. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub	• vlastním pozorováním určit, kteří živočichové a rostliny žijí v určitém společenstvu • roztřídit a vybrat organismy, které tvoří společenství lesa (obrazový materiál) • vyjmenovat některé stromy, rostliny a houby • mít povědomí o významu lesa	○ vycházky - vlastní pozorování – společenstvo les ○ sběr přírodnin ○ živočišné společenstvo v lese a v přírodním parku Jesenice ○ rostlinné společenstvo v lese a v přírodním parku Jesenice ○ význam lesa – řízený rozhovor	**III./1.EVVO -Ekosystémy** – les- v našem prostředí, význam lesa, pole –význam a hospodaření na nich
znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	• vyjmenovat znaky člověka • pozorovat na obrázku části lidského těla a vnitřní orgány • ukazovat a pojmenovat části lidského těla a vnitřní orgány • mít povědomí o základních životních funkcích	○ člověk – znaky lidí ○ lidské tělo – hlavní části (hlava, trup, končetiny, části obličeje) ○ vnitřní orgány (mozek, srdce, plíce, žaludek, ledviny)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	• mít povědomí o činnostech, které přispívají k ochraně přírody • vyjmenovat nevhodné zásahy člověka do přírody a jejich důsledky (škody v přírodě) • mít povědomí o chráněných druzích rostlin a živočichů • pozorovat a vyhledat na mapě ČR chráněná území	° ochrana přírody a půdy ° poškozování přírody člověkem a jejich důsledky (úhyn živočichů a rostlin, kácení lesů, rozorávání mezí) ° péče o vodu a vzduch ° chránění živočichové a rostlin ° chráněná území (NP,CHKO,PR)	**III./3.EVVO** **- Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – doprava a životní prostředí – význam vlivu dopravy na prostředí, ekologická zátěž - odpady a příroda, hospodaření s nimi
dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	• dbát a dodržovat pokyny učitele • dbát na svoji bezpečnost i bezpečnost spolužáků	° základní pravidla bezpečného chování (vycházky, exkurze)	**IV./4.EVVO** **- Vztah člověka k prostředí** – náš životní styl – způsoby jednání
vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	• chránit živé organismy (rostliny i živočichy) • čistit potůčky, les • třídit odpadový materiál • dodržovat pravidla správného chování v přírodě	° ochrana přírody ° praktické činnosti jedince a skupiny ° pravidla chování v přírodě (nekřičet, neodhazovat odpadky)	**IV./ 4.EVVO** **- Vztah člověka k prostředí** – naše obec – zajišťování ochrany životního prostředí ve městě

Věcné učení - základní poznatky ze zeměpisu 7. ročník			1. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
orientovat se v mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo a nížiny	• seznámit se s mapou • pozorovat a rozlišovat barvy na mapě	○ Práce s mapou ○ Orientace na mapě podle barev ○ Zeměpisné názvy - vodstvo, horstvo a nižiny	**III./EVVO 1** -Ekosystémy – vodní zdroje (aktivity spojené s vodním hospodářstvím)
najít na mapě zeměpisnou polohu ČR a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice	• vyhledat na mapě polohu ČR	○ Poloha ČR	
vyhledat na mapě ČR kraj (region) podle bydliště nebo místa školy	• seznámit se s mapou ČR	○ Středočeský kraj ○ Místo, kde bydlím	**III./EVVO 4** -Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, příroda a kultura obce a její ochrana)

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
orientovat se na mapě města podle významných bodů	• seznámit se s mapou města	○ Město, kde mám školu ○ Města ČR	
vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí	• seznámit se se způsoby dopravy v regionu, v ČR a do zahraničí	○ Doprava v regionu ○ Doprava v ČR ○ Doprava do zahraničí	**III./EVVO 3** -Lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí (význam vlivu dopravy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž)
vědět o přír. zvláštnostech a kulturních zajímavostech svého regionu	• seznámit se přír. zvláštnostmi a kult. zajímavostmi svého regionu	○ Přírodní zvláštnosti svého regionu ○ Kulturní zajímavosti svého regionu	**III./EVVO 4-** Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, příroda a kultura obce a její ochrana)

Věcné učení – základní poznatky ze zeměpisu 7. ročník			3. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	• seznámit se se zásadami bezp. pohybu a pobytu ve volné přírodě	○ Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života ○ Chování v přírodě ○ Výlety, exkurze	**III./EVVO 4** -Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
adekvátně jednat při nebezpečí živelných pohrom a ohrožení života	• seznámit se s druhy živelných pohrom a jejich nebezpečím	○ Živelné pohromy ○ Chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom ○ Chování a jednání při ohrožení života	**III./EVVO 4** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit)

Věcné učení - základní poznatky ze zeměpisu 8. ročník			1. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
orientovat se v mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo a nížiny	• postupně rozlišovat vodstvo, horstvo a nížinu	○ Práce s mapou ○ Orientace na mapě podle barev ○ Zeměpisné názvy - vodstvo, horstvo a nížiny	III./EVVO 1 -Ekosystémy – vodní zdroje (aktivity spojené s vodním hospodářstvím)
najít na mapě zeměpisnou polohu ČR a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice	• ukázat na mapě hranice ČR • vyhledat na mapě sousední státy ČR	○ Poloha ČR ○ Sousední státy ČR ○ Státní hranice ČR	
vyhledat na mapě ČR kraj (region) podle bydliště nebo místa školy	• vyhledat místo bydliště žáka	○ Středočeský kraj ○ Místo, kde bydlím	III./EVVO 4 -Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, příroda a kultura obce a její ochrana)

Věcné učení – základní poznatky ze zeměpisu 8. ročník			2. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
orientovat se na mapě města podle významných bodů	• vyhledávat významné body města (s pomocí dospělé osoby)	○ Město, kde mám školu ○ Města ČR	
vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí	• pojmenovat druhy dopravy v regionu, v ČR a v zahraničí (s pomocí obr. materiálů)	○ Doprava v regionu ○ Doprava v ČR ○ Doprava do zahraničí	III./EVVO 3 -Lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí (význam vlivu dopravy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž)
vědět o přír. zvláštnostech a kulturních zajímavostech svého regionu	• vyhledat na PC nebo v publikacích přír. zvláštnosti svého regionu	○ Přírodní zvláštnosti svého regionu ○ Kulturní zajímavosti svého regionu	III./EVVO 4- Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, příroda a kultura obce a její ochrana)

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	• postupně si osvojovat a dodržovat zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	○ Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života ○ Chování v přírodě ○ Výlety, exkurze	III./EVVO 4 -Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
adekvátně jednat při nebezpečí živelných pohrom a ohrožení života	• seznámit se s nebezpečím živelných pohrom a ohrožení života	○ Živelné pohromy ○ Chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom ○ Chování a jednání při ohrožení života	III./EVVO 4 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit)

Věcné učení - základní poznatky ze zeměpisu 9. ročník			1. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
orientovat se v mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo a nížiny	• vyhledat na mapě vodstvo, horstvo a nížiny podle slovního pokynu	○ Práce s mapou ○ Orientace na mapě podle barev ○ Zeměpisné názvy - vodstvo, horstvo a nížiny	III./EVVO 1 -Ekosystémy – vodní zdroje (aktivity spojené s vodním hospodářstvím)
najít na mapě zeměpisnou polohu ČR a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice	• ukázat na mapě sousední státy ČR	○ Poloha ČR ○ Sousední státy ČR ○ Státní hranice ČR	
vyhledat na mapě ČR kraj (region) podle bydliště nebo místa školy	• mít povědomí o kraji, ve kterém je bydliště a škola	○ Středočeský kraj ○ Místo, kde bydlím	III./EVVO 4 -Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, příroda a kultura obce a její ochrana)

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
orientovat se na mapě města podle významných bodů	• vyhledávat významné body města (s pomocí dospělé osoby)	○ Město, kde mám školu ○ Města ČR	
vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí	• pojmenovat druhy dopravy v regionu, v ČR a v zahraničí (s pomocí obr. materiálů)	○ Doprava v regionu ○ Doprava v ČR ○ Doprava do zahraničí	III./EVVO 3 -Lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí (význam vlivu dopravy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž)
vědět o přír. zvláštnostech a kulturních zajímavostech svého regionu	• mít povědomí o kult.zajímavostech svého regionu	○ Přírodní zvláštnosti svého regionu ○ Kulturní zajímavosti svého regionu	III./EVVO 4- Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, příroda a kultura obce a její ochrana)

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	• postupně si osvojovat a dodržovat zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	○ Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života ○ Chování v přírodě ○ Výlety, exkurze	III./EVVO 4 -Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
adekvátně jednat při nebezpečí živelných pohrom a ohrožení života	• seznámit se s pravidly chování při nebezpečí při živelných pohromách a v případě ohrožení života	○ Živelné pohromy ○ Chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom ○ Chování a jednání při ohrožení života	III./EVVO 4 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit)

Věcné učení - základní poznatky ze zeměpisu 10. ročník			1. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
orientovat se v mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo a nížiny	• číst samostatně či s pomocí učitele zeměpisné názvy	○ Práce s mapou ○ Orientace na mapě podle barev ○ Zeměpisné názvy - vodstvo, horstvo a nížiny	III./EVVO 1 -Ekosystémy – vodní zdroje (aktivity spojené s vodním hospodářstvím)
najít na mapě zeměpisnou polohu ČR a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice	• pokusit se vyjádřit, co jsou státní hranice	○ Poloha ČR ○ Sousední státy ČR ○ Státní hranice ČR	
vyhledat na mapě ČR kraj (region) podle bydliště nebo místa školy	• mít povědomí o kraji, ve kterém je bydliště a škola	○ Středočeský kraj ○ Místo, kde bydlím	III./EVVO 4 -Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, příroda a kultura obce a její ochrana)

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
orientovat se na mapě města podle významných bodů	• orientovat se v mapě města	○ Město, kde mám školu ○ Města ČR	
vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí	• mít povědomí o způsobech dopravy (s pomocí mapy)	○ Doprava v regionu ○ Doprava v ČR ○ Doprava do zahraničí	III./EVVO 3 -Lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí (význam vlivu dopravy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž)
vědět o přír. zvláštnostech a kulturních zajímavostech svého regionu	• vyhledat na PC nebo v publikacích kulturní zajímavosti svého regionu	○ Přírodní zvláštnosti svého regionu ○ Kulturní zajímavosti svého regionu	III./EVVO 4- Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, příroda a kultura obce a její ochrana)

Věcné učení – základní poznatky ze zeměpisu 10. ročník			3. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	• postupně si osvojovat a dodržovat zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	○ Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života ○ Chování v přírodě ○ Výlety, exkurze	III./EVVO 4 -Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
adekvátně jednat při nebezpečí živelných pohrom a ohrožení života	• mít povědomí o pravidlech chování při nebezpečí, při živelných pohromách a v případě ohrožení života	○ Živelné pohromy ○ Chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom ○ Chování a jednání při ohrožení života	III./EVVO 4 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit)

Vyučovací předmět **Hudební výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblast Umění a kultura, který provází žáky po celou dobu povinné školní docházky.
Vzdělávací obor Hudební výchova vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost a podporuje schopnost hudbu emocionálně prožít. Prostřednictvím hudebních činností dochází k rozvoji sluchu, motoriky i řečových dovedností. Hudební činnosti pomáhají překonávat únavu, snižovat vnitřní napětí, zlepšovat náladu a zvyšovat koncentraci pozornosti. Má značný rehabilitační a relaxační význam.

Obsah vzdělávacího oboru je rozdělen do tří tématických okruhů:

- Vokální a instrumentální činnosti
- Poslechové činnosti
- Hudebně pohybové činnosti

Časové vymezení předmětu

Ročníky	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní hodinová dotace	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2

V 7. – 10. ročníku je předmět posílen z disponibilní časové dotace.

Organizační vymezení předmětu

Výuka hudební výchovy probíhá v kmenové učebně, v tělocvičně školy a v místnosti školní družiny.

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učíme správně zacházet s učebními materiály a učebními pomůckami (texty, zpěvníky, hudební nástroje)
- seznamujeme a společně pracujeme s didaktickou technikou a interaktivní tabulí
- hodnotíme žáky vhodnou a přiměřenou formou
- nabízíme pomůcky ke snazšímu porozumění
- vedeme žáky k sebehodnocení (vystoupení)
- učíme žáky porozumět symbolům a používaným hudebním termínům
- rozvíjíme u žáků základní znalosti a dovednosti při práci s počítačem –výukové programy (karaoke…)

Kompetence k řešení problému

- motivujeme žáky k vhodnému řešení problému a modelových situací
- vedeme žáky k následnému poučení z chyb při řešení problému
- postupujeme s žáky podle již naučených stereotypů
- vedeme žáky k trpělivosti
- učíme žáky, že nezdarem práce nekončí

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat, vnímat druhé lidi
- učíme žáky chápat význam slov a textů
- učíme žáky dorozumívat se pomocí nonverbální komunikace
- učíme žáky reagovat ve světě informací (osobnosti hudby, hudební žánry a styly)
- učíme žáky používat obrazový materiál – hudební nástroje,obrázky k písním
- učíme žáky vyjádřit svůj názor a postoj
- vedeme žáky k využívání běžných informačních a komunikačních prostředků

- podněcujeme žáky k aktivní spolupráci při různých kulturních akcí (přehlídky, soutěže, vystoupení)

Kompetence sociální a personální

- podporujeme vzájemnou spolupráci mezi lidmi
- rozvíjíme u žáků spolupráci s druhými při řešení úkolů
- učíme žáky zdravému sebehodnocení
- učíme žáky vážit si práce vlastní i druhých
- využíváme a vyhledáváme situace, při kterých je možné uplatnit zásady chování (koncerty, veřejná vystoupení)

Kompetence občanské

- vedeme žáky k osvojení základních společenských návyků (chování a komunikace)
- dbáme na to, aby se žáci řídili pokyny kompetentních osob
- budujeme příznivé třídní a školní klima

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky se základními hygienickými návyky
- podporujeme u žáků tvořivost a klademe důraz na samostatnost a přesnost provedení
- vedeme žáky k překonávání obtíží
- podněcujeme žáky k vytrvalosti a soustředění se na výkon
- vedeme žáky k sebehodnocení
- motivujeme žáky k týmové práci
- učíme žáky přijmout kladné i záporné hodnocení

Zařazení průřezový témat

Do předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

I.Osobnostní a sociální výchova

1. Osobnostní rozvoj -	Psychohygiena –	I. stupeň -1.období a 2. období II. stupeň
2. Sociální rozvoj -	Spolupráce a soutěživost –	II.stupeň

II. Multikulturní výchova

3. Etnický původ -	II.stupeň

Hodnocení v předmětu Hudební výchova

Hodnocení v předmětu Hudební výchova je závislé na individuálních schopnostech žáka.
Na konci 1. a 2.pololetí jsou žáci hodnoceni širším slovním, kde zdůrazníme čeho žák dosáhnul a co si osvojil.

V předmětu hodnotíme:

- individuální schopnosti žáka
- práci s ve skupině i samostatně
- překonávání nezdarů a motivaci k dokončení zadaného úkolu
- sebehodnocení

Očekávané výstupy Žák by měl:	Školní výstupy Žák by měl:	Učivo 1.- 3. ročník	Průřezová témata
zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem	• nasadit zpěvný hlas • zopakovat melodickou odpověď • interpretovat melodickou odpověď • zazpívat jednoduché dětské písně dle svých možností • zazpívat jednoduchou píseň v rozsahu kvinty • recitovat a rytmizovat slovní spojení, jednoduché texty, říkadla • rytmizovat říkadla a spojovat je s pohybem • doprovázet se hrou na tělo • zopakovat jednoduchý rytmický celek • dle svých možností projevit samostatnou aktivitu v rytmických činnostech • pojmenovat základní Orffovy instrumenty • zvolit si vhodné nástroje k doprovodu • zahrát jednoduchý doprovod	○ pochopení a interpretace rytmu podle koordinace motorické, zrakové a sluchové. ○ zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu. ○ cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředěnosti, dovednosti zapamatování. ○ vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur) ○ dechová, hlasová a artikulační cvičení. Edukace a reedukace řeči. ○ hra na jednoduché nástroje; nástroje Orffova instrumentáře. ○ rytmus a pohyb, hra na tělo. ○ komunikace – řeč těla.	**I-OSV/D1-** Psychohygiena- učit se zvládat stresové situace relaxací a uvolnění prostřednictvím hudby Získávat dovednosti pro pozitivní naladění mysli Průřezové téma bude naplňováno během jednotlivých činností v průběhu školního roku

Hudební výchova – I. stupeň 1. období			2 . strana
Očekávané výstupy Žák by měl:	**Školní výstupy Žák by měl:**	**Učivo 1. – 3. ročník**	**Průřezová témata**
zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	• nasadit zpěvný hlas • zopakovat melodickou odpověď • interpretovat melodickou odpověď • zazpívat jednoduché dětské písně dle svých možností • zazpívat jednoduchou píseň v rozsahu kvinty	○ pochopení a interpretace rytmu podle koordinace motorické, zrakové a sluchové. ○ zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu. ○ cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředěnosti, dovednosti zapamatování. ○ vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur) ○ dechová, hlasová a artikulační cvičení. Edukace a reedukace řeči	
užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem	• recitovat a rytmizovat slovní spojení, jednoduché texty, říkadla • rytmizovat říkadla a spojovat je s pohybem • doprovázet se hrou na tělo • zopakovat jednoduchý rytmický celek • dle svých možností projevit samostatnou aktivitu v rytmických činnostech • pojmenovat základní Orffovy instrumenty • zvolit si vhodné nástroje k doprovodu • zahrát jednoduchý doprovod	○ hra na jednoduché nástroje; nástroje Orffova instrumentáře. ○ rytmus a pohyb, hra na tělo. ○ komunikace – řeč těla. ○ cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředěnosti, dovednosti zapamatování.	

Hudební výchova – I. stupeň 1. období			**3 . strana**
Očekávané výstupy Žák by měl:	**Školní výstupy Žák by měl:**	**Učivo 1.-.3. ročník**	**Průřezová témata**
vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehudební i hudební zvuky	• vnímat , rozlišovat a napodobovat různé nehudební zvuky – přírody, svého okolí, dopravních prostředků…. • rozlišit mluvní a zpěvní projev • vnímat , rozlišovat a napodobovat různé hudební zvuky – tóny, hudební nástroje, písně, krátké výrazné skladby….	○ hra na jednoduché nástroje; nástroje Orffova instrumentáře. ○ rytmus a pohyb, hra na tělo. ○ komunikace – řeč těla.	
soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby	• krátkodobě se soustředit na poslech říkadel, písní, výrazných skladeb se společenskou funkcí – ukolébavka, pochod…..	○ melodie a skladby určené dětem. ○ vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur)	
naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat	• správně a hospodárně dýchat • udržet správné držení těla při zpěvu • zřetelně vyslovovat text dle svých možností	○ zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu. ○ cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředěnosti, dovednosti zapamatování.	
reagovat pohybem na hudbu	• zapojit se do jednoduchých hudebně pohybových her • zopakovat jednoduchou nápodobu pohybu	○ dechová, hlasová a artikulační cvičení. Edukace a reedukace řeči.	

Hudební výchova – I. stupeň 1. období			4. strana
Očekávané výstupy Žák by měl:	**Školní výstupy Žák by měl:**	**Učivo 1. -3. ročník**	**Průřezová témata**
reagovat pohybem na hudbu	• zapojit se do jednoduchých hudebně pohybových her • zopakovat jednoduchou nápodobu pohybu • reagovat pohybem na znějící hudbu • měnit pohyb dle tempových a rytmických změn • zopakovat prvky jednoduchých tanečních kroků • předvést jednoduchou pohybovou hru	○ pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky. ○ pochod podle hudebního doprovodu. ○ pohybový projev podle hudby – improvizace. ○ hudebně relaxační techniky. ○ rytmická cvičení, pohybové hry.	

Očekávané výstupy Žák by měl:	Školní výstupy Žák by měl:	Učivo 4.- 6. ročník	Průřezová témata
zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	• zpívat jednoduché písně zaměřené k ročním dobám, lidovým slavnostem či křesťanským svátkům (koledy) zpívat na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasu	○ pochopení a interpretace rytmu podle koordinace motorické, zrakové a sluchové. ○ zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu. ○ cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředěnosti, dovednosti zapamatování. ○ komunikace – řeč těla ○ dechová, hlasová a artikulační cvičení. edukace a reedukace řeči	**I-OSV/D1-** Psychohygiena- učit se zvládat stresové situace relaxací a uvolnění prostřednictvím hudby Získávat dovednosti pro pozitivní naladění mysli Průřezové téma bude naplňováno během jednotlivých činností v průběhu školního roku
správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytmizaci říkadel	• procvičovat pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti - zřetelná výslovnost, hospodárné dýchání, měkké nasazení) • správně držet tělo při dýchání • hrát na nástroje Orffova instrumentáře i melodické nástroje	○ intonační cvičení. pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) ○ rytmická cvičení s využitím Orfeova instrumentáře. Případně dalších předmětů. ○ rytmus a pohyb, hra na tělo.	

Očekávané výstupy Žák by měl:	Školní výstupy Žák by měl:	Učivo 4.-6.ročník	Průřezová témata
rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké – dlouhé, vyšší – nižší	• rozlišovat zvuky (zvonek, bubínek, hudební nástroj) , tóny, hlas mluvený a zpívaný • poznávat hudební nástroje (klavír, housle, kytara, flétna, buben, trubka, kontrabas)	○ výška, síla, délka tónu. ○ rozpoznávání tempa a rytmu. ○ zpěvní hlasy. ○ zvuk hudebních nástrojů. ○ komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vyjádřeného člověkem.	
soustředit se na poslech jednoduchých skladeb	• poslouchat jednoduché lidové písně v provedení dětských pěveckých sborů, písničky z pohádek a uměle vytvořené písně pro děti • poslouchat vybrané skladby	○ melodie a skladby určené dětem. ○ vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur)	
poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách	• umět spojit říkadla s pohybovými hrami a dětskými popěvky	○ pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky. ○ pochod podle hudebního doprovodu.	
Propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry	• spojení jednoduchých tělesných cvičení s hudebním doprovodem	○ pohybový projev podle hudby – improvizace. ○ hudebně relaxační techniky. ○ rytmická a kondiční cvičení – vyjádření rytmu pohybem, sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky.	

Hudební výchova – II. stupeň			**1. strana**
Očekávané výstupy **Žák by měl:**	**Školní výstupy** **Žák by měl:**	**Učivo 7. - 8. ročník**	**Průřezová témata**
využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu	• zpívat na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně • rytmizovat říkadla, jednoduchá slovní spojení • rozvíjet hudební paměť • procvičovat pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti- zřetelná výslovnost, hospodárné dýchání, měkké nasazení, správná dynamika a rytmus, hlasová hygiena)	○ upevňování správných pěveckých návyků; zřetelná výslovnost, správné dýchání. ○ zpěv lidových a umělých písní. ○ rytmická cvičení a rytmizace říkadel. ○ cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředěnosti, dovednosti zapamatování. ○ rozpočitadla, říkanky, přednes. ○ dechová, hlasová a artikulační cvičení. edukace a reedukace řeči.	**I-OSV/D1-** Psychohygiena- učit se zvládat stresové situace relaxací a uvolnění prostřednictvím hudby Získávat dovednosti pro pozitivní naladění mysli **I- OSV/D2-** Sociální rozvoj- rozvíjet individuální dovednosti pro vzájemnou spolupráci
interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně	• seznámit se s pojmy notová osnova, houslový klíč, noty.	○ seznámení s hudebními pojmy, nota, notová osnova, hudební klíč.	**II-MV/3** – Etnický původ- seznamovat se s odlišnostmi různých etnických kultur Jednotlivá průřezová témata budou naplňována během jednotlivých činností v průběhu školního roku

Očekávané výstupy Žák by měl:	Školní výstupy Žák by měl:	Učivo 7. - 8. ročník	Průřezová témata
doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje	• využívat jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, např. Orffovské rytmické i melodické nástroje	○ hudební doprovody; hra na tělo, nástroje Orffova instrumentáře ○ komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vyjádřeného člověkem.	
soustředit se na poslech skladeb různých žánrů	• soustředit se na poslech skladeb různých žánrů	○ poslech písní a skladeb různých hudebních žánrů a vybraných ukázek našich i zahraničních skladatelů a interpretů. ○ seznámení s významnými hudebními skladateli.	
	• rozeznávat různé hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka, apod.	○ hudební žánry (Vážná hudba; Lidová hudba, Populární hudba; Folk; Country)	
	• rozpoznat v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, rozlišovat barvu tónů	○ Rozpoznávání zvuků vybraných hudebních nástrojů.	

Očekávané výstupy Žák by měl:	Školní výstupy Žák by měl:	Učivo 7. - 8. ročník	Průřezová témata
zvládnout základní kroky jednoduchého tance	• kultivovaně reagovat pohybem na znějící hudbu • orientovat se v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybu prováděných při pohybových hrách • ztvárnit hudbu pohybem s využitím tanečních kroků s akcentem na pohybovou kulturu. • vyjádřit hudební náladu • na základě individuálních schopností a dovedností vytvářet pohybové improvizace	○ improvizovaný pohyb podle hudby. ○ rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem.. ○ hudebně pohybové hry. ○ základní taneční kroky klasických tanců – např. polka, valčík. ○ diskotékové tance. ○ relaxační techniky, muzikoterapie. ○ prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad.	

Očekávané výstupy **Žák by měl:**	**Školní výstupy** **Žák by měl:**	**Učivo 9. - 10. ročník**	**Průřezová témata**
vyžívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně	• zpívat na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně • rytmizovat říkadla, jednoduchá slovní spojení • rozvíjet hudební paměť • procvičovat pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti- zřetelná výslovnost, hospodárné dýchání, měkké nasazení, správná dynamika a rytmus, hlasová hygiena) • procvičovat pojmy notová osnova, houslový klíč, noty. • seznámit se s pojmem basový klíč.	○ upevňování správných pěveckých návyků; zřetelná výslovnost, správné dýchání. ○ zpěv lidových a umělých písní. ○ rytmická cvičení a rytmizace říkadel. ○ rozpočitadla, říkanky, přednes. ○ dechová, hlasová a artikulační cvičení. edukace a reedukace řeči. ○ seznámení s hudebními pojmy, nota, notová osnova, hudební klíč.	**I-OSV/D1-** Psychohygiena- učit se zvládat stresové situace relaxací a uvolnění prostřednictvím hudby Získávat dovednosti pro pozitivní naladění mysli **I- OSV/D2-** Sociální rozvoj- rozvíjet individuální dovednosti pro vzájemnou spolupráci
doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje	• využívat jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, např. Orffovské rytmické i melodické nástroje	○ hudební doprovody; hra na tělo, nástroje Orffova instrumentáře	**II-MV/3** – Etnický původ- seznamovat se s odlišnostmi různých etnických kultur Jednotlivá průřezová témata budou naplňována během jednotlivých činností v průběhu školního roku

Očekávané výstupy Žák by měl:	Školní výstupy Žák by měl:	Učivo 9. - 10. ročník	Průřezová témata
soustředit se na poslech skladeb různých žánrů	• soustředit se na poslech skladeb různých žánrů	○ poslech písní a skladeb různých hudebních žánrů a vybraných ukázek našich i zahraničních skladatelů a interpretů. ○ seznámení s významnými hudebními skladateli.	
	• rozeznávat různé hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka, apod.	○ hudba; Folk; Country; Rock; Jazz; Etnická hudba).	
	• rozpoznat v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, rozlišovat barvu tónů	○ rozpoznávání zvuků vybraných hudebních nástrojů.	
zvládnout základní kroky jednoduchého tance	• kultivovaně reagovat pohybem na znějící hudbu	○ improvizovaný pohyb podle hudby ○ rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem..	

Očekávané výstupy Žák by měl:	Školní výstupy Žák by měl:	Učivo 9. - 10. ročník	Průřezová témata
	• orientovat se v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybu prováděných při pohybových hrách	○ hudebně pohybové hry	
	• ztvárnit hudbu pohybem s využitím tanečních kroků s akcentem na pohybovou kulturu.	○ základní taneční kroky klasických tanců – např. polka, valčík, moderní tance.	
	• vyjádřit hudební náladu	○ relaxační techniky, muzikoterapie	
	• na základě individuálních schopností a dovedností vytvářet pohybové improvizace.	○ prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad.	

Vyučovací předmět **Výtvarné činnosti**

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět výtvarné činnosti je oborem vzdělávací oblasti Umění a kultura, která provází žáky po celou dobu povinné školní docházky.
Dává prostor žákům pro uplatnění jejich tvořivých schopností a zprostředkovává jim zážitky prostřednictvím vlastní tvorby. Naplňuje přirozenou potřebu projevit se.

Prostřednictvím tvůrčích činností zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci se rozvíjí:

- smyslové vnímání, estetické cítění, tvořivost, schopnost vyjadřovat emoce, představy, pocity a zkušenosti
- pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci a zlepšovat jemnou motoriku

Časové vymezení předmětu

Ročníky	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní hodinová dotace	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1

Organizační vymezení předmětu

Výuka je realizována většinou v kmenových třídách.Dalším naplňováním cílů je práce na PC, návštěvy muzea, filmových a divadelních představení.

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků grafické dovednosti
- učíme žáky správně zacházet s učebními pomůckami
- hodnotíme žáky vhodnou a přiměřenou formou
- vedeme žáky k sebehodnocení
- vedeme žáky k pravidelné přípravě na vyučování přiměřenou metodou

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k důvěře mezi učitelem a žákem / žáky mezi sebou /
- vedeme žáky k trpělivosti
- učíme žáky vypořádat se s nezdarem
- učíme žáky, že nezdarem práce nekončí

Kompetence komunikativní

- učíme žáky reagovat na dané sdělení
- učíme žáky vyjadřovat své pocity, prožitky, nálady

Kompetence občanské

- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování
- dle schopností žáka
- vedeme žáky k osvojení základních návyků
- vedeme žáky k osvojování zásad osobní hygieny

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky se základními hygienickými návyky
- upevňujeme osvojené hygienické návyky a sebeobslužné činnosti
- rozvíjíme estetické vnímání
- seznamujeme žáky s pracovními postupy a vedeme k jejich osvojování
- podporujeme tvořivost žáků a klademe důraz na samostatnost a provedení
- motivujeme žáka k plnění zadaných úkolů
- vedeme žáky k hodnocení své práce
- učíme žáky přijmout kladné i záporné hodnocení své práce
- vytváříme u žáků vztah k přírodě

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky vážit si práce vlastní i druhých
- společně se žáky budujeme příznivé klima
- učíme žáka zdravému sebehodnocení

Do předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

I. Osobnostní a sociální výchova

1. Osobnostní rozvoj – Psychohygiena I. a II. stupeň
2. Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost I. a II. stupeň

Hodnocení předmětu Výtvarné činnosti:

Hodnocení v tomto předmětu je závislé na individuálních schopnostech žáka. Na konci 1. a 2. pololetí jsou žáci hodnoceni širším slovním hodnocením. V širším slovním hodnocení zdůrazníme čeho žák dosáhnul, co si osvojil.

V předmětu Vč hodnotíme:

- aktivní zapojení, stupeň snahy a úsilí s jakým žák přistupuje k zadanému úkolu
- menší váha je kladena na hodnocení teoretických vědomostí
- hodnotíme míru pokroku v daném školním roce a období
- zvládnutí úkonů souvisejících se sebeobsluhou
- základní manuální zručnost a vytváření výtvarných dovedností a návyků
- překonávání obtíží a dokončení pracovního úkolu (výrobku)
- práce v kolektivu (týmová práce)
- porozumění zadaným jednoduchým postupům
- dodržování hygieny a bezpečnosti pravidel při práci

Výtvarné činnosti – I. stupeň 1. období			1. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu	• zvládat úkony související se sebeobsluhou • užívat různé prostředky a postupy pro rozvoj a vyjadřování estetického cítění žáků a jejich tvořivost KRESBA • užívat při činnostech různé kreslící materiály • správně držet a využívat kreslící materiál MALBA • rozlišovat různé druhy barev a jejich vlastnosti • vhodně používat štětec a další pomůcky pro malování MODELOVÁNÍ • využívat tvůrčím způsobem vlastností modelíny a jiných modelovacích hmot • vymezit trojrozměrnost prostoru	○ tužkou, pastelami, voskovými pastely, křídami, fixy… ○ tvarově nenáročné tvary ○ grafomotorika ○ akvarelové barvy, tuše-hry s barvou a štětcem-zapouštění, rozpíjení, ○ netradiční prostředky ○ modelína, keramická hlína, samotvrdnoucí hmoty, písek, kamínky ○ rozvoj prostorové orientace	**I./D1 OSV – psychohygiena** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli - dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace) **I./D2 OSV – spolupráce a soutěživost** - rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci - rozvoj sociálních dovedností

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
	DEKORATIVNÍ ČINNOSTI • navrhnout dekorativní rozčlenění dané plochy • používat rytmické střídání prvků v ploše	○ tisk, vystřihování, nalepování, rytmické řazení prvků ○ netradiční výtvarné technik	
rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy,tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních	• hledat vztah k estetickým hodnotám v běžném životě • uplatňovat estetické zážitky ve vlastních výtvarných činnostech • rozlišovat základní barvy, linie, tvary, objekty • odhadovat velikost a umístění předmětů • rozlišovat tvary, linie – zachytit lidské postavy a zvířata v různém prostředí • výtvarně vyjádřit předměty denní potřeby	○ zaznamenáni pocitu ○ hry s písmem ○ experimentování s barvou ○ geometrické tvary ○ lidská postava ○ zvíře ○ předměty denní potřeby	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech	• vnímat, porovnávat a hodnotit výsledky tvůrčích činností vlastních i ostatních • sdělit své prožitky z výtvarných činností ostatním • prezentovat výsledky vlastní tvůrčí činnosti • sdělit své dojmy a prožitky z výtvarné činnosti	○ vnímání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastní i ostatních i výsledků běžné a umělecké produkce ○ prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu	• pokračovat v seznamování s různými výtvarnými prostředky a postupy • užívat (s pomocí či samostatně) různé prostředky a postupy při výtvarných činnostech • KRESBA • užívat při vlastní tvorbě správné kreslící potřeby a materiály • aplikovat předchozí návyky a nové poznatky ve vlastní tvorbě (správné držení kreslících potřeb , volba kreslícího materiálu) • MALBA • rozlišovat různé druhy barev a jejich vlastnosti • správně používat štětec a další pomůcky pro malování • DEKORATIVNÍ ČINNOSTI • navrhnout a rozčlenit danou plochu • rytmicky řadit prvky v ploše	◦ **KRESBA** **(**křídami, voskovými pastelkami, fixem, pastelkou, rudkou, uhlem, tuší, perem) (dřívkem do písku) ◦ **MALBA** (vodovými, temperovými barvami) ◦ **DEKORATIVNÍ PRÁCE** (vystřihování, nalepování, tisk z výšky) - pravidelné střídání jednoho či více prvků (rytmické řazení prvků, tiskátka bramborová, pěnová šablony z různých druhů papíru)	**I. /D1 OSV** **-Psychohygiena** -dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému -dovednosti zvládání stresových situací **I./D2 OSV** **- Spolupráce a soutěživost** – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci PT bude průběžně naplňováno.

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
	• MODELOVÁNÍ • tvůrčím způsobem využívat vlastnosti modelovacích hmot a materiálů • vymezit trojrozměrnost prostoru	◦ **MODELOVÁNÍ A PROSTOROVÉ ČINNOSTI** (modelovací hmota, písek, modurit, keramická hlína, přírodní materiály)	
rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě	• LINIE • rozlišovat linie a uplatnit je při tvorbě (podle svých schopností) • rytmicky řadit zvolené linie v ploše	◦ **LINIE** (slabá – silná, rovná - zaoblená, rovnoběžná – křížená, hustá -řídká) - rytmické řazení prvků	
	• KRESBA • pracovat s různými druhy linií • využívat linie při vlastní tvorbě • aplikovat poznatky při vlastní tvorbě • vhodně zvolit potřeby a materiály	◦ **KRESBA** (kresba spontánní) (kresba vycházející z barevných skvrn - květiny, vločky) (kresba tvarově nenáročných předmětů - vycházející z kruhu, čtverce a obdélníku) - obličeje - lidské postavy - zvířete	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
	• BARVY, MALBA • rozlišovat, porovnávat a třídit barvy a uplatnit je při vlastní tvorbě • být tvůrčí při hrách s barvami, uplatnit svoji fantazii • využívat barevné odstíny • vhodně zvolit ladění barev • experimentovat s barvou • aplikovat základní dovednosti v kolorované kresbě • KOLÁŽ • využívat výtvarné schopnosti a dovednosti pro vlastní tvorbu • TVARY • pozorovat, rozlišovat, porovnávat a pojmenovávat tvary kolem sebe • využít různé tvary ve vlastní tvorbě vhodně zvolit danou výtvarnou techniku	◦ **BARVY** (teplé a studené, barevné skvrny, barevné odstíny, ladění barev) ◦ **MALBA** (rozlišování barevných odstínů) (ladění barev) (barevné skvrny) - hra s barvou – skvrny, čáry, vlnovky - hry s tuší - zapouštění, rozpíjení barev ◦ **KOLOROVANÁ KRESBA** ◦ **KOLÁŽ** (použití prvků z papíru či textilu, dokreslování) ◦ **TVARY** (kolem nás, hranaté, oblé, kulaté) - půdorysy předmětů - obtahování	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
	• OBJEKTY • pozorovat, rozlišovat, porovnávat a pojmenovávat objekty kolem sebe • odhadovat velikost a umístění tvarů, předmětů a objektů • vytvořit plastiku z vybraného materiálu • MODELOVÁNÍ • vytvářet snadné tvary stlačováním, hnětením a vyvalováním • vyvalovat a vykrajovat hmotu pomocí formiček • tvarovat hmotu pomocí dřívka, špachtle • samostatně používat různé modelovací hmoty a materiály	◦ **OBJEKTY** (pozorování linií, tvarů a barev) (pojmenovávání objektů) - plastiky z krabic a krabiček – zvířata, domy, předměty, hračky - plastika z proužků papíru ◦ **MODELOVÁNÍ A PROSTOROVÉ ČINNOSTI** (modelovací hmota, písek, modurit, keramická hlína, přírodní materiály) - utváření snadných tvarů – kulička,had - hnětení jednou a oběma rukama - stlačování - vyvalování tvarů prsty, dlaněmi - složitější tvary- vánočka, zvíře - vykrajování pomocí formiček - tvarování pomocí dřívka, špachtle	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	• uplatňovat základní dovednosti pro rozvoj vnímání a pozorování • vnímat smyslové vjemy kolem sebe a převést je do grafické podoby • využívat při tvorbě vlastní prožitky a zkušenosti • prezentovat svoje vjemy, pocity a nálady do výtvarné činnosti • rozvíjet a uplatňovat svoji fantazii	◦ **EXPERIMENTOVÁNÍ** - s barvami (vodové, tempery, prstové) - se suchými materiály (křídy, voskovky, fixy, uhel…) - (netradiční prostředky a různé výtvarné techniky) ◦ **KRESBA** ◦ **MALBA** (vyjadřování vlastních pocitů a prožitků) ◦ **ROZVOJ ESTETICKÉHO VNÍMÁNÍ** - převedení smyslových vjemů do grafické podob ◦ **ROZVOJ PŘEDSTAVIVOSTI A ABSTRAKCE** - hry s výtvarnými prvky - experimentování - rozvíjení fantazie - výtvarné využití písma ◦ **ROZVOJ VÝTVARNÉHO MYŠLENÍ** - ztvárnění lidské postavy (obličeje) - seznámení s proporcemi - poučení o kompozici lidského těla - detaily zvířat - výtvarné vyjádření předmětů denní potřeby	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)	• vnímat vlastní tvůrčí činnost • pokusit se vyjádřit pocity z vnímání vlastní výtvarné činnosti • vyjádřit pocity z vnímání uměleckého díla	◦ VNÍMÁNÍ - vlastní tvůrčí činnosti - vjemy,zážitky ◦ VYJÁDŘENÍ - emocí (smutek-radost-hněv,-lítost) - pocitů a nálad (afekt-vášeň) ◦ FANTAZIJNÍ PŘEDSTAVY - pohyb těla v prostoru - manipulace s objekty	
	• ESTETIKA, SMYSL PRO KRÁSU • pozorovat a vnímat krásno kolem sebe • rozvíjet svoje estetické cítění • aktivně se zapojovat do vytváření estetického prostředí (třída,škola) • porovnávat a hodnotit výsledky tvůrčí činnosti ostatních • vytvářet si vztah k uměleckým hodnotám a pěstovat smysl pro krásu	◦ **ESTETICKÉ CÍTĚNÍ** (kultura bydlení, estetika prostředí a oblékání) ◦ **ESTETICKÝ VZTAH** (k lidové a umělecké tvorbě ke knihám, fotografiím a k práci s časopisy a knihami) ◦ **SMYSL PRO KRÁSU** (přírody, život.prostředí, kulturních památek, návštěvy muzeí a výstav)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby	• pokračovat v seznamování s různými výtvarnými technikami a postupy • užívat (s pomocí či samostatně) různé prostředky a postupy při činnostech • KRESBA • užívat při tvorbě správné kreslící potřeby a materiály • aplikovat předchozí návyky (správné držení kreslících potřeb, volba kreslících potřeb) • používat nové poznatky v tvorbě • MALBA • samostatně namíchat různé odstíny barev • rozlišovat různé druhy barev správně používat štětec a další pomůcky pro malbu • DEKORATIVNÍ ČINNOSTI • sestavit a navrhnout danou plochu	○ **KRESBA** (křídami, voskovými pastelkami, fixem, rudkou, pastelkou, tuší, perem, uhlem) ○ **MALBA** - využití barevných odstínů - využití netradičních technik - malba na dřevo, plátno, plast… - využití vodových a temperových barev ○ **DEKORATIVNÍ PRÁCE** - využití geometrických tvarů - šablony z různých druhů papíru - vystřihování, nalepování, tisk z výšky - bramborová tiskátka ○ **KOMBINOVANÉ TECHNIKY** - koláž, frotáž	**I./D1 OSV** - psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli - dovednosti zvládání stresových situací **I./D2 OSV** - spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci PT bude průběžně naplňováno.

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy	• MODELOVÁNÍ • používat různé modelovací hmoty • LINIE • rozlišovat linie a uplatňovat je při tvorbě • rytmicky řadit zvolené linie • KRESBA • správně zvolit potřeby a pomůcky • aplikovat poznatky při tvorbě • pracovat s různými druhy linií	○ **MODELOVÁNÍ A PROSTOROVÉ ČINNOSTI** - činnosti s hmotou- písek, modelovací hmota, modurit, keramická hlína, přírodní materiály ○ **LINIE** - slabá – silná, rovná – zaoblená, rovnoběžná – křížená, hustá – řídká - rytmické řazení prvků ○ **KRESBA** - kresba spontánní - kresba vycházející z barevných skvrn – jarní, podzimní motivy, zimní vločky - kresba nenáročných předmětů – kruhy, čtverce, obdélník - kresba obličeje, lidské postavy, zvířete	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
	• BARVY, MALBA • využívat barevné odstíny barev • experimentovat s barvou • rozlišovat, porovnávat a třídit barvy • vhodně zvolit ladění barev • aplikovat dovednosti v kolorované kresbě • být tvůrčí s barvami • uplatnit svoji fantazii • TVARY • pozorovat, rozlišovat, porovnávat a pojmenovávat tvary • vhodně zvolit techniku při činnosti • využít tvary ve vlastní tvorbě • OBJEKTY • pozorovat, rozlišovat, porovnávat a pojmenovávat objekty • odhadovat velikosti a umístění objektů • vytvořit plastiku u vybraného materiálu	○ **BARVY** - využití barevných odstínů barev - teplé a studené barvy - ladění barev ○ **MALBA** - využití barevných odstínů barev - ladění barev - barevné skvrny - hra s barvou – skvrny, čáry, vlnovky - hry s tuší – zapouštění, rozpíjení barev ○ **KOLOROVANÁ KRESBA** ○ **TVARY** - kulaté, hranaté tvary - tvary kolem nás - obtahování předmětů ○ **OBJEKTY** - pozorování, rozlišování, porovnávání a pojmenování objektů - plastiky z papíru, z krabic - plastiky – zvířata, předměty, hračky	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
	• MODELOVÁNÍ • používat samostatně různé modelovací hmoty • tvarovat hmotu pomocí dřívka, špachtle • vykrajovat hmotu pomocí nástrojů – formiček, špachtlí	○ **MODELOVÁNÍ A PROSTOROVÉ ČINNOSTI** - činnosti s modelovací hmotou, moduritem, keramickou hlínou, přírodními materiály - možnosti zdobení - prostorové práce - utváření snadných tvarů - hnětení složitějších tvarů - vykrajování pomocí formiček - tvarování pomocí nástrojů – dřívka, špachtle	
při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ	• rozvíjet svoji fantazii • využívat při své tvorbě vlastní zkušenosti • uplatňovat základní dovednosti • vnímat smyslové vjemy, pocity a nálady • využívat vlastní prožitky při své vlastní tvorbě	○ **EXPERIMENTOVÁNÍ** - s barvami – vodové temperové, prstové - se suchými materiály – fixy, pastelky, křídy…. - netradiční prostředky a různé výtvarné techniky	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele		○ **KRESBA** ○ **MALBA** - vyjadřování vlastních pocitů a prožitků ○ **ROZVOJ ESTETICKÉHO VNÍMÁNÍ** - kombinace barev, materiálů - bytové a oděvní doplňky ○ **ROZVOJ PŘEDSTAVIVOSTI A ABSTRAKCE** - experimentování - rozvíjení fantazie - fotografie - výtvarné využití písma ○ **ROZVOJ VÝTVARNÉHO MYŠLENÍ** - ztvárnění lidské postavy - animované postavičky – ztvárnění obličeje - výtvarné vyjádření předmětů	

Vyučovací předmět **Výchova ke zdraví**

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede je ke zdravému způsobu života a k péči o své zdraví. Žáci si upevňují hygienické, stravovací a pracovní návyky, rozvíjejí sociální a komunikační dovednosti, učí se odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích.

Časové vymezení předmětu

Ročníky	9.	10.
Týdenní hodinová dotace	1	1

Organizační vymezení předmětu

Výchova ke zdraví probíhá ve třídě, v učebně s interaktivní tabulí a dle potřeby v rámci exkurzí, vycházek a pobytech venku.

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- pomáháme žákovi seznamovat se a pracovat s didaktickou technikou a interaktivní tabulí
- dbáme na dodržování pravidelného režimu dne
- pomáháme žákům správně vnímat různé činnosti v rodině, škole, přírodě a v běžných denních situacích

Kompetence k řešení problému

- motivujeme žáky k řešení modelových situacích
- učíme žáky rozpoznávat nebezpečí a vyhodnotit situaci
- rozvíjíme u žáků schopnost přivolat pomoc

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- učíme žáky hovořit o svých pocitech, prožitcích a náladách
- vedeme žáky ke zvládání nálad vhodným způsobem

Kompetence personální a sociální

- učíme žáky vzájemnému soužití se svými vrstevníky a s dospělými
- společně se žáky budujeme příznivé klima
- učíme žáky přijímat různé role ve skupině
- učíme žáky vyslechnout sdělení i přání svých vrstevníků i druhých lidí
- pomáháme žákovi orientovat se v situacích, které jej mohou ohrozit

Kompetence občanské

- vedeme žáka k osvojování zásad osobní hygieny
- seznamujeme žáka s pojmy: zdravá výživa, zdravá životospráva

Do předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

I.	**Osobnostní a sociální výchova**		
	1. Osobnostní rozvoj	- sebepoznání a sebepojetí	II. stupeň
		- psychohygieny	II.stupeň
	2. Sociální rozvoj	- poznávací schopnosti	II.stupeň
		- mezilidské vztahy	II. stupeň
		- komunikace	II.stupeň
	3. Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti		II.stupeň
II.	**Multikulturní výchova**		
	2. Lidské vztahy		II. stupeň
III.	**Environmentální výchova**		II.stupeň
	4. Vztah člověka k prostředí		II.stupeň

Hodnocení předmětu Výchova ke zdraví

Hodnocení v předmětu Výchova ke zdraví je závislé na individuálních schopnostech žáka. Na konci 1. a 2. pololetí jsou žáci hodnoceni širším slovním hodnocením. V širším slovním hodnocení zdůrazníme, čeho žák dosáhnul a co si osvojil.

Při hodnocení v jednotlivých ročnících budeme postupovat podle těchto kritérií:

1) vzhledem ke značně rozdílným individuálním předpokladům a schopnostem žáků hodnotíme především žákovu snahu
2) hodnotíme též žákovu snahu zapojit se do rozhovoru či diskuze

Výchova ke zdraví II. stupeň			1. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	• mít představu o vztahu mezi lidmi a formy soužití • chápat vztahy mezi lidmi a formami soužití	○ vztahy ve dvojici – kamarádství ○ přátelství, láska, partnerské vztahy ○ manželství a rodičovství ○ vztahy a soužití v prostředí komunity – rodina a škola ○ vrstevnické skupiny, zájmové skupiny	**I./B1 OSV** - sebepoznání a sebepojetí – zdroj informací o sobě a druhých, moje tělo, moje vztahy k lidem
chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	• uvědomovat si fyziologické, psychické i sociální změny spojené s dospíváním	○ dětství, puberta, dospívání, tělesné změny ○ sexuální dospívání ○ prevence rizikového sexuálního chování; antikoncepce, těhotenství	**I./D1 OSV** - psychohygiena – dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích
respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže	• mít představu o svém zdravotním stavu • seznámit se s činnostmi podporující zdraví • pokusit se popsat zdravotní potíže a problémy • naučit se respektovat svůj zdravotní stav a svých vrstevníků • postupně provádět činnosti podporující jeho zdraví	○ tělesná hygiena, zásady osobní a intimní hygieny; otužování; význam pohybu pro zdraví ○ ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy, bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); preventivní a lékařská péče; chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) ○ civilizační choroby, zdravotní rizika; preventivní a lékařská péče	**I./A2 OSV** - poznávací schopnosti – vzájemné poznávání ve skupině **I./B2 OSV** - mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, vztahy a naše skupina

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy	• seznámit se se zásadami zdravého způsobu života a ochranou zdraví • postupně se seznámit s péčí o své zdraví a snažit se o jeho zlepšení a posílení • mít podvědomí o správné výživě • dodržovat správné stravovací návyky	○ výživa a zdraví, zásady zdravého stravování ○ vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví ○ specifické druhy výživy ○ režim dne	**I./C2 OSV** - komunikace – komunikace v různých situacích a řešení konfliktů **I./A3 OSV** - řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení a rozhodování problémů
uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc	• rozpoznávat základní situace ohrožující tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých • dodržovat způsoby bezpečného chování při komunikaci • aktivně se zapojit do komunikačních her • zvládnout vyhledat pomoc	○ bezpečné chování ○ komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi ○ mezilidské vztahy a komunikace ○ konfliktní a krizové situace ○ modelové situace (komunikační hry)	**II./ 2. MV** -lidské vztahy – tolerantní vztahy s lidmi, harmonický rozvoj osobnosti – kvalita mezilidských vztahů
uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	• předcházet a zvládat stres • mít podvědomí o sociálně patologických jevech • vyhledat pomoc (kontakt s dospělou osobou) při problémech	○ relaxační techniky – překonávání únavy ○ psychohygiena	**III. / 4. EVVO** - vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví PT bude průběžně naplňováno v rámci jednotlivých školních výstupů

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	• mít povědomí o jednotlivých formách násilí, zneužíváním a kriminalitou, s prevencí proti brutalitě a násilí • vypěstovat si odmítavý postoj k brutalitě a násilí • zvládnout komunikaci se službou odp. pomoci	○ skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání ○ sexuální kriminalita ○ šikana a jiné projevy násilí ○ formy sexuálního zneužívání dětí ○ komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti	PT bude průběžně naplňováno v rámci jednotlivých školních výstupů
vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví	• odmítnout škodlivé látky neslučitelné se zdravím • úmyslně nepoškozovat svoje zdraví • nepoužívat návykové látky	○ zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek	
použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci	• seznámit s centry odborné pomoci • seznámit s tím, jak vyhledat kontakt na odbornou pomoc • znát telefonní čísla	○ vyhledání kontaktů na odbornou pomoc ○ telefonní čísla (linka bezpečí)	
řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech	• seznámit se základy ochrany člověka a jeho zdraví • dodržovat pokyny osob, které řídí mimořádné události • chránit svoje zdraví	○ dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví ○ bezpečné prostředí ve škole ○ ochrana zdraví při různých činnostech ○ ochrana člověka za mimořádných událostí	

Vyučovací předmět **Tělesná výchova**

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je oborem vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.
Cílem předmětu je poznávání vlastních pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností. Neodmyslitelnou součástí je vnímání prožitků z pohybové činnosti.
Daný předmět se vyučuje od prvního do desátého ročníku.
Tělesná výchova umožňuje žákům využívat pohybové možnosti, které se snažíme rozvíjet.
Vhodnou motivací a zvolenými pohybovými aktivitami posilujeme zájem žáků.
Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi žáky vedeme od spontánního pojetí pohybu, k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci.
Směřujeme k eliminování nedostatků v diferenciaci a koordinaci pohybů. Do předmětu TV je začleněna speciálně pedagogická péče – muzikoterapie, jejímž cílem a obsahem je:

- ✓ rozvoj motoriky a senzomotoriky
- ✓ rozvoj pohybové koordinace
- ✓ podpora interakčních a skupinových dovedností
- ✓ stimulace
- ✓ relaxace
- ✓ základní taneční a pohybové dovednosti
- ✓ volný pohybový projev
- ✓ cvičení u hudby
- ✓ cvičení v udávaném rytmu
- ✓ rozvoj pozornosti a koncentrace
- ✓ podpora sociální interakce

Obsah tohoto vzdělávacího oboru je rozdělen do tematických okruhů:

- činnosti ovlivňující zdraví
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- činnosti podporující pohybové učení

Časové vymezení předmětu

Ročníky	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní hodinová dotace	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4

Vyučovací předmět je v 7. – 10. ročníku posílen z disponibilní časové dotace.

Organizační vymezení předmětu

Tělesná výchova probíhá v prostorách tělocvičny a mimo ni , např. v přírodě, na hřišti, na Sluneční zahradě atd.

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učíme žáky zacházet s pomůckami (náčiní)
- dbáme na dodržování pravidelného režimu dne (motivace, relaxace)
- hodnotíme žáky vhodnou a přiměřenou formou
- vedeme žáky k sebehodnocení
- učíme žáky porozumět používaným termínům (názvosloví, jednoduchá pravidla her)

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme a vedeme žáky k vhodnému řešení problému a k následnému poučení z chyb
- vedeme žáky ke vzájemné důvěře (učitel-žák, žák-žák)

- učíme žáky vypořádat se s nezdarem a přijmout jej (nezdarem činnost nekončí)
- učíme žáky rozpoznávat nebezpečí a vyhodnotit situaci (neohrožovat svoji bezpečnost, nevystupovat do výšek, nepřeceňovat svoje síly, přivolat pomoc)

Kompetence komunikativní
- učíme žáky naslouchat a vnímat druhé (cvičení dvojic, družstev)
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli
- učíme žáky chápat sdělení a reagovat na dané sdělení (pokyny učitele, pravidla her, týmová spolupráce)
- učíme žáky vyjádřit svůj názor a postoj , vedeme je k obhajování názorů a postojů,které usměrňujeme (kolektivní hry)
- podněcujeme žáky k vedení dialogu (kolektivní hry a soutěže, dodržování pravidel)
- podněcujeme žáky k aktivní spolupráci při různých akcích (soutěže)

Kompetence sociální a personální
- budujeme příznivé klima (vhodná motivace, prožití úspěchu)
- podporujeme vzájemnou spolupráci mezi žáky (kolektivní hry a soutěže)
- vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel (chování, pravidla her)
- učíme žáky přijímat různé role ve skupině (kapitán, honící)
- rozvíjíme u žáků spolupráci s vrstevníky (sportovní a pohybové činnosti)
- učíme žáka ovládat své jednání a chování (umět přijmout prohru)
- učíme žáka zdravému sebehodnocení

Kompetence občanské
- vedeme žáky k osvojení společenských návyků – vztahy a chování mezi spolužáky při TV (domluva, respektování individuálních odlišností, nepoužívání fyzického násilí)
- učíme žáky správně reagovat na krizovou situaci (úraz, přivolání pomoci)
- dbáme na to, aby se žáci řídili pokyny kompetentních osob (učitel, zdravotník)
- vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel (pokyny učitele, bezpečnost, pravidla her)

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k osvojování a praktickému využívání dovedností souvisejících se sebeobsluhou (oblékání a vhodné oblečení na TV)
- motivujeme žáky k plnění zadaných úkolů, k překonávání překážek a k týmové práci (kolektivní hry a soutěže)
- vedeme žáky k osvojování postupů při pohybových činnostech (metodiky nácviku)
- podněcujeme žáky k vytrvalosti a soustředění se na výkon
- učíme žáky přijmout kladné i záporné hodnocení a vedeme je k sebehodnocení
- seznamujeme, vedeme a dbáme na dodržování zásad bezpečnosti

<u>Zařazení průřezových témat</u>

Do předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

I. Osobnostní a sociální výchova

1. Osobnostní rozvoj -	rozvoj schopností poznávání	I. stupeň (1. období)
2. Sociální rozvoj -	poznávací schopností	I. stupeň (2. období)
	mezilidské vztahy	I. stupeň (2. období)
	spolupráce a soutěživost	I. stupeň (2. období)

3. Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti II. stupeň

<u>Hodnocení v předmětu</u>

Hodnocení v předmětu tělesná výchova je závislé na individuálních schopnostech žáka. Na konci 1. a 2. pololetí jsou žáci hodnoceni širším slovním hodnocením. V širším slovním hodnocení zdůrazníme, čeho žák dosáhnul a co si osvojil.

V tělesné výchově hodnotíme:

- správné držení těla
- osvojení základních hygienických návyků při pohybových aktivitách
- komunikace v TV- smluvené povely, signály a odborná terminologie
- zvládnutí, rozvíjení a vytváření základních pohybových schopností, dovedností a návyků
- pohybová výkonnost – rozvíjení a posilování
- zvyšování tělesné zdatnosti
- správnost provedení při činnostech ovlivňující zdraví, úroveň pohybových dovedností a podporující pohybové učení
- budování dobrého vztahu k pohybové činnosti
- dodržování pravidel bezpečnosti při pohybových aktivitách v různém prostředí

Tělesná výchova – I. stupeň 1. období			1. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
mít kladný postoj k pohybovým aktivitám	• osvojit si význam pohybu pro zdraví	○ pohybový režim ○ spontánní pohybové činnosti a hry ○ vhodná a nevhodná cvičení	**I./A1 OSV – rozvoj schopností poznávání** - cvičení pozornosti a soustředění - cvičení dovedností
zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	• připravit si vhodné oblečení a obuv na sportovní činnost • připravit si nářadí a náčiní • provést rozcvičení	○ vhodné oblečení ○ příprava nářadí a náčiní ○ příprava před pohybovou činností ○ vhodné rozcvičení a uklidnění ○ protahovací cvičení	
reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	• vnímat pokyny různých forem, orientovat se dle signálů při různých činnostech	○ smluvené signály, povely, názvosloví jednoduchých cviků	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	• postupně si osvojovat nácvik správného držení těla	○ průpravné, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová cvičení ○ zdravotně zaměřené činnosti ○ správné držení těla	
dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	• nosit cvičební úbor a obuv • provést rozcvičení a používat kompenzační cviky • osvojit si pravidla osobní hygieny • dodržovat pravidla hry	○ informace o možném ohrožení při porušení pravidel chování v šatně i při pohybových činnostech ○ bezpečnost při různých pohybových činnostech	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla	• dbát na správné držení těla • osvojit si cvičení pro správné držení těla • aktivně se zapojovat do spontánních pohybových činností a her • průběžně zvyšovat svoji tělesnou zdatnost a pohybový projev	**Činnosti ovlivňující zdraví** ◦ správné držení těla ◦ cvičení pro správné držení těla ◦ spontánní pohybové činnosti a hry	**I./A2 OSV – Poznávací schopnosti** – vzájemné poznávání se ve skupině **I./B2 OSV** - **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc -vztahy a skupina
podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením	• postupně si osvojovat jednotlivé druhy cvičení • začleňovat a používat jednotlivá cvičení související s vlastním oslabením do pohybového režimu • správně provádět jednotlivé druhy cvičení	**Činnosti ovlivňující zdraví** ◦ zdravotně zaměřené činnosti ◦ zdravotně zaměřená cvičení ◦ správné držení těla ◦ cvičení - průpravná - koordinační - kompenzační - relaxační - psychomotorická - dechová	**I./D2 OSV** - **Spolupráce a soutěživost** – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci PT bude průběžně naplňováno.

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	• postupně si osvojovat základní pohybové činnosti • aktivně se zapojovat do daných pohybových činností • aktivně se účastnit nácviku i výcviku • postupně rozvíjet svoje pohybové dovednosti • zvládat pohybové dovednosti podle svých možností a schopností	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** **GYMNASTIKA** ◦ průpravná cvičení ◦ základy gymnastiky ◦ cvičení s náčiním ◦ cvičení na vybraném nářadí **HPČ** ◦ rytmická a kondiční cvičení ◦ vyjádření rytmu pohybem ◦ sladění jednoduchého pohybu s hudbou ◦ jednoduché tanečky **ATLETIKA** ◦ průpravné atletické činnosti ◦ základy atletiky ◦ varianty chůze ◦ běhy na krátké vzdálenosti ◦ motivovaný vytrvalostní běh (podle schopností žáků) ◦ skok do dálky ◦ hod míčkem	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
		SPORTOVNÍ HRY ° průpravné hry ° základy sportovních her ° základní manipulace s míčem ° manipulace s jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti ° hry s upravenými pravidly **VODNÍ PROSTŘEDÍ** ° adaptace ve vodním prostředí ° hydroterapie **TURISTIKA** ° pobyt v přírodě ° chování v přírodě ° ochrana přírody ° chůze v terénu **POBYT V ZIMNÍ PŘÍRODĚ** ° pobyt v zimní přírodě ° hry na sněhu a na ledě ° základní techniky pohybu a jízdy na saních a bobech **NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI** ° jízda na kluzkách, na koloběžkách ° cvičení s padákem ° jízda na rotopedu + trampolína	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	• vnímat pokyny k organizaci hodiny TV • reagovat na smluvené povely a signály • porozumět základním termínům názvosloví	**Činnosti podporující pohybové učení** ◦ organizace při TV ◦ základní organizační činnosti ◦ komunikace v TV ◦ smluvené povely a signály ◦ názvosloví jednoduchých cviků	
zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností a uklidnění organismu po ukončení činnosti	• připravit si a používat vhodné oblečení a obuv na pohybovou činnost • dodržovat pokyny učitele a postupně zatěžovat svůj organismus • připravit organismus na pohybovou činnost (rozehřátí organismu, průpravné činnosti, nácvik a výcvik, uklidnění po zátěži, relaxace, hodnocení)	**Činnosti ovlivňující zdraví** ◦ vhodné oblečení na TV ◦ příprava organismu před pohybovou činností ◦ uklidnění po zátěži ◦ protahovací cvičení ◦ relaxační cvičení	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích	• začleňovat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích • zapojovat se do spontánních pohybových činností a her • zapojovat se do společných her a soutěží • osvojit si zásady sportovního jednání a chování • správně reagovat na soupeře • osvojit si soutěže a hry, jejich pravidla • dodržovat správné zásady jednání a chování • dbát pokynů učitele, dodržovat kázeň a pravidla her • dodržovat bezpečnostní zásady při pohybových činnostech	**Činnosti ovlivňující zdraví** ◦ spontánní pohybové činnosti a hry ◦ bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** ◦ pohybové hry (motivační, tvořivé, napodobivé, bez náčiní) ◦ pohybové hry s různým zaměřením (tradiční x netradiční náčiní) ◦ hry s upravenými pravidly (sportovní hry) ◦ hry ve vodě (vodní prostředí) ◦ hry v přírodě (pobyt v přírodě) ◦ hry na sněhu a na ledě (pobyt v přírodě) **Činnosti podporující pohybové učení** ◦ pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her ◦ zásady sportovního jednání a chování, fair play	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	• postupně si osvojovat základní hygienické a bezpečnostní zásady • dodržovat hygienické a bezpečnostní zásady při pohybových činnostech • chovat se bezpečně v různém prostředí	**Činnosti ovlivňující zdraví** ◦ hygiena při TV ◦ hygiena cvičebního prostředí ◦ vhodné oblečení a obuv ◦ bezpečnost při pohybových činnostech v různé prostředí (tělocvična, hřiště, příroda) **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovednosti** ◦ hygiena plavání ◦ bezpečnost při pohybových aktivitách v přírodě, na sněhu	

Tělesná výchova II. stupeň			1. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností	• seznámit se s vhodným prostředím pro pohybové aktivity • aktivně se zapojovat do daných pohybových aktivit • postupně rozvíjet svoje pohybové schopnosti • zvládat pohybové dovednosti podle svých možností a schopností • průběžně zvyšovat svoji tělesnou zdatnost • uvědomit si význam pohybu pro zdraví	**Činnosti ovlivňující zdraví** ○ význam pohybu pro zdraví ○ pohybový režim ○ pohybové aktivity	I./A3 OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů PT bude průběžně naplňováno v rámci jednotlivých školních výstupů
cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení	• aktivně se zapojovat do daných pohybových činností • postupně rozvíjet svoje pohybové schopnosti • připravit organismus na pohybovou činnost (rozehřátí organismu, průpravné činnosti, nácvik a výcvik, uklidnění po zátěži, relaxace, hodnocení) • dodržovat pokyny učitele a postupně zatěžovat svůj organismus	○ rozvoj rychlostních schopností ○ rozvoj vytrvalostních schopností ○ rozvoj silových schopností ○ rozvoj koordinačních schopností	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
vyžívat základní kompenzační a relaxační techniky	• postupně si osvojovat jednotlivé druhy cvičení • začleňovat a používat jednotlivá cvičení • správně provádět jednotlivé druhy cvičení • dbát na správné držení těla • seznámit se s relaxačními cviky	○ prevence a korekce svalových dysbalancí ○ Cvičení: - průpravná - kondiční - koordinační -koncentrační - postřehová - kompenzační -vyrovnávací - relaxační - cvičení ke správnému držení těla - jiná zdravotně zaměřená cvičení	
uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	• postupně si osvojovat základní hygienické a bezpečnostní zásady • dodržovat hygienické a bezpečnostní zásady při pohybových činnostech • chovat se bezpečně v různém prostředí	○ hygiena při TV ○ bezpečnost při pohybových činnostech ○ vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí	
znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc	• seznámit se se základy první pomoci • požádat o pomoc	○ první pomoc - ošetření drobných poranění - zásady první pomoci - požádání o pomoc	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• zapojovat se do spontánních pohybových činností a her • osvojit si soutěže a hry, jejich pravidla • správně reagovat na soupeře • osvojit si zásady sportovního jednání a chování • dodržovat zásady sportovního jednání a chování • dbát pokynů učitele, dodržovat kázeň a pravidla her • dodržovat bezpečnostní zásady při pohybových činnostech • chovat se bezpečně v různém prostředí	○ pohybové hry s různým zaměřením ○ pohybové hry s netradičními pomůckami **Sportovní hry** ○ sportovní hry s upravenými pravidly **Plavání** ○ plavání ○ adaptace ve vodním prostředí ○ hydroterapie **Turistika** ○ pobyt v přírodě ○ základní poznatky z turistiky ○ chůze a orientace v terénu ○ táboření ○ chování v přírodě ○ ochrana přírody **Pobyt v zimní přírodě** ○ základní techniky jízdy na sáňkách a bobech ○ hry na sněhu ledu ○ pobyt v zimní přírodě ○ bezpečnost pohybu v zimní horské krajině a při pohybových aktivitách na sněhu **Netradiční pohybové činnosti** ○ jízda na koloběžkách, na kluzkách, jízda na rotopedu) ○ cvičení s padákem ○ trampolína	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
snažit se o co nejsprávnější provedení činnosti	• postupně si osvojovat základní pohybové činnosti • aktivně se zapojovat do pohybových činností • zvládat pohybové dovednosti podle svých možností a schopností • postupně rozvíjet svoje pohybové dovednosti	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** **Gymnastika** ○ cvičení s náčiním ○ cvičení na vybraném náčiní **HPČ** ○ rytmické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem ○ kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem **Atletika** ○ starty ○ běhy na dráze ○ běhy v terénu ○ skok do dálky ○ skok do výšky ○ hod míčkem ○ hod granátem	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
		Činnosti podporující pohybové učení	
dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách	• vnímat pokyny učitele k organizaci hodiny • reagovat na smluvené povely a signály • porozumět základním termínům názvosloví	○ komunikace v TV ○ smluvené povely, signály, gesta ○ základy odborné terminologie ○ vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech ○ pravidla osvojovaných pohybových činností ○ základní pravidla her	
sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony	• postupně se seznámit s různými disciplínami sportu • seznámit se s významnými sportovními soutěžemi • aktivně se zapojovat do sportovních soutěží ve škole	○ sportovní disciplíny ○ sportovní soutěže ○ významné sportovní soutěže	

Vyučovací předmět **Pracovní výchova**

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět pracovní výchova je oborem vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí ve vzdělávání žáků s mentálním postižením. Zahrnuje široké spektrum pracovních činností, které vedou žáky k získání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnost. Cíleně a systematicky ovlivňuje u žáků rozvíjení motorických schopností, manuálních dovedností a návyků a tím přispívá k jejich co nejsamostatnějšímu zapojení do každodenního života a umožňuje jim přípravu na vykonávání jednoduchých pracovních činností.
Žáci se seznamují s různými materiály, s funkcí a užíváním vhodných pomůcek a nářadí.

Obsah tohoto vzdělávacího oboru je rozdělen do tematických okruhů:

- Sebeobsluha
- Práce s drobným materiálem
- Práce montážní a demontážní
- Pěstitelské práce
- Práce v domácnosti
- Práce s technickými materiály (zařazeny pouze na druhém stupni)

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.
V rámci praktických cvičení se žáci seznamují s konkrétními jednoduchými pracovními činnostmi. Seznamují se s různými druhy materiálů, pomůckami, nářadím a jejich užíváním.Učí se zásadám organizace a bezpečnosti a hygieny práce, hospodárným zacházením s materiálem a péči o životní prostředí.

Způsob realizace jednotlivých tematických okruhů závisí na podmínkách, možnostech školy a schopnostech žáků. Učivo celé vzdělávací oblasti je určeno všem žákům, tedy chlapcům i dívkám.

Časové vymezení předmětu

Ročníky	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní hodinová dotace	3	3	3	4	4	4	6	6	6	6

V 7. a 8. ročníku je předmět posílen z disponibilní časové dotace.

Organizační vymezení předmětu

Výuka je realizována v kmenových třídách a dalších prostorách školy tj. cvičná kuchyňka, areál školy,dílna, školní pozemek… Žáci se učí pracovat samostatně i v týmu a vážit si své práce i práce druhých.

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k posouzení svého výsledku i výsledku druhých
- učíme žáky sebehodnocení
- učíme žáky porozumět základním pojmům

Kompetence k řešení problémů

- učíme vypořádat se s nezdarem a přijmout jej
- učíme žáka, že nezdarem práce nekončí

- vedeme žáky k trpělivosti

Kompetence komunikativní

- učíme žáky „naslouchat“ druhým
- vedeme žáky k porozumění různým obrazovým materiálům
- učíme žáky vhodnou formou ohodnotit výsledek své práce

Kompetence personální a sociální

- vedeme žáky ke spolupráci v týmu (práce ve dvojicích, ve skupinách)

Kompetence občanské

- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování dle schopností žáka
- vedeme žáky k osvojování zásad osobní hygieny
- podněcujeme žáky k dodržování pravidel a zásad ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k praktickému využívání pracovních postupů a návodů

Do předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

I. Osobnostní a sociální výchova

1. Osobnostní rozvoj –	seberegulace a sebeorganizace	I. a II. stupeň
	psychohygiena	I. a II. stupeň
2. Sociální rozvoj –	spolupráce a soutěživost	I. a II. stupeň
3. Morální rozvoj –	hodnoty postoje, praktická etnika	II. stupeň

Hodnocení předmětu Pracovní výchova:

Hodnocení v PV je závislé na individuálních schopnostech žáka. Na konci 1. a 2. pololetí jsou žáci hodnoceni širším slovním hodnocením. V širším slovním hodnocení zdůrazníme čeho žák dosáhnul, co si osvojil.

V předmětu PV hodnotíme:

- aktivní zapojení, stupeň snahy a úsilí s jakým žák přistupuje k zadanému úkolu
- menší váha je kladena na hodnocení teoretických vědomostí
- hodnotíme míru pokroku v daném školním roce a období
- zvládnutí úkonů souvisejících se sebeobsluhou
- základní manuální zručnost a vytváření pracovních dovedností a návyků (práce s drobným materiálem, práce montážní, pěstitelské a v domácnosti, s technickými materiály)
- překonávání obtíží a dokončení pracovního úkolu (výrobku)
- práce v kolektivu (týmová práce)
- porozumění zadaným jednoduchým postupům
- dodržování hygieny a bezpečnosti pravidel při práci

Pracovní výchova – I. stupeň 1. období			1. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti	• zvládat základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti	**Sebeobsluha** ○ správné používání WC, umývání rukou, obličeje, čištění zubů, používání kapesníku, hřebenu, péče o svůj zevnějšek	**I/A1 OSV – rozvoj schopností poznávání** - rozvoj smyslového vnímání - rozvoj dovedností
zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání	• osvojit (zvládat)si oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání	○ svlékání a oblékání prádla a oděvů, rozepínání a zapínání knoflíků…, šněrování, upevňování pásků, skládání oděvů, obouvání a zouvání obuvi	**I/C1 OSV – seberegulace a sebeorganizace** - rozvoj sebeovládání
udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí	• osvojit si udržování pořádku ve svých věcech i ve svém okolí	○ běžná údržba oděvu a obuvi, ukládání, čištění ○ péče o osobní věci, uklízení a ukládání osobních věcí	

Pracovní výchova - I. stupeň 1. období			2. strana
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
třídit různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	• zvládat třídění různých druhů materiálu podle velikosti, barev, tvaru • dodržovat požadavky organizování a bezpečné práce • udržovat pořádek na pracovišti • dodržovat hygienická pravidla • osvojit si užívání pracovního oděvu • osvojit si základní práce s nůžkami, lepidlem	**Práce s drobným materiálem** ○ různé drobné materiály a jejich užití (přírodniny, knoflíky, korálky, hračky..) ○ ukládání roztříděného materiálu do různých nádob ○ přesýpání, překládání Papír ○ druhy, vlastnosti ○ základní praktické činnosti – překládání, skládání zarývání, mačkání, trhání na malé kousky, vytrhávání dle perforace, stříhání podle přímky, vyznačeného tvaru, proplétání barených proužků, nalepování, slepování, vlepování, obkreslování podle šablony, koláž, stáčení karton ○ seznámení s materiálem práce s tenkým kartonem, stáčení, překládání, skládání, stříhání, děrování, koláže, plastiky z vroubkovaného kartonu, výroba dekorací	**I./D1 OSV – psychohygiena** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli **I./D2 OSV – spolupráce a soutěživost** - rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci - rozvoj sociálních dovedností

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• dle nápodoby a pod vedením učitele vyrobit jednoduchý výrobek • pracovat přesně, pečlivě, trpělivě, čistě • úsporně zacházet s materiálem • pojmenovat potřebné nástroje a pomůcky • zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami		
pracovat podle slovního návodu	• pracovat podle předlohy i slovního návodu • uplatňovat při tvorbě fantazii	Modelovací hmoty ○ vlastnosti, hygiena ○ základní činnosti- hnětení, mačkání, koulení, válení, vytahování, řezání, uštipování, vykrajování, spojování částí, práce s pískem, sněhem	
	• bezpečně zacházet s jehlou a jinými pracovními nástroji • používat textil a přízi při vlastní tvorbě	Textil ○ bezpečnost, hygiena ○ praktické činnosti, stříhání, nalepování látky, vlny, šněrování ○ porovnávání vlastností textilu a papíru	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
	• uvědomit si vlastnosti přírodních materiálů a využít je při tvorbě • vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Korálky a přírodniny ○ třídění, navlékání, mozaiky, napichování, propichování, nalepování, navazování, lisování, sběr plodů	
	• osvojit si základní techniky při práci s drátem	Drát ○ bezpečnost práce ○ práce s měkkým drátem – ohýbání, tvoření jednoduchých plošných tvarů ○ kombinace s jinými materiály ○ práce s dalšími materiály dle možností	
zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• třídit díly stavebnic dle velikosti a tvaru • uplatňovat fantazii • spojovat části v celek • zapojit se do kolektivní stavby • vytvořit jednoduchý model nápodobou	**Práce montážní a demontážní** ○ třídění dílů dřevěných plastových stavebnic, volné sestavování spojování, rytmické třídění jejich částí, sestavení modelů dle vlastní fantazie a slovního návodu	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	• provádět společně s učitelem pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popsat jeho výsledky		
pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě používat lehké zahradní náčiní	• popsat základní podmínky pro život rostlin vlastními slovy • vykonávat jednoduché práce při ošetřování rostlin • pečovat o nenáročné rostliny • zvládat setí, klíčení, zalévání, hrabání • pojmenovat některé druhy pokojových a venkovních rostlin	**Pěstitelské práce** ○ zásady bezpečné práce s rostlinami ○ praktické činnosti – pokojové rostliny, zálivka, péče o listy, přesazování ○ na pozemku – výsev, klíčení, pozorování ○ kypření, pletí, hrabání ○ vycházky, exkurze ○ podmínky pro růst pokojových rostlin ○ luční květy – využití ○ příprava pokrmů ○ hygiena provozu domácnosti – péče o pracovní plochu, úklid, udržování pořádku, zametání, utírání prachu ○ pravidla stolování, upevňování osvojených pracovních a hygienických návyků ○ asistence při nákupu a přípravě jednoduchého studeného pokrmu	
zvládat drobné úklidové práce připravit jednoduchý pokrm upravit stůl pro jednoduché stolování chovat se vhodně při stolování	• zvládnout základní druhy úklid svého místa • používat vhodné úklidové pomůcky • používat drobné kuchyňské nástroje • připravit jednoduchý pokrm • připravit stůl pro jednoduché stolování • chovat se vhodně při stolování a dodržovat hygienická pravidla		

Pracovní výchova - I. stupeň 1. období			6. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**	**Průřezová témata**
		○ estetická úprava stolu, seznámení se základním vybavením kuchyně ○ příprava jednoduchého pokrm, nápoje ○ úprava stolu pro jednoduché stolování	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi dodržovat zásady účelného oblékání	• nacvičovat (prakticky)základní úkony související se sebeobsluhou • osvojit si (na základě nápodoby) sebeobslužné činnosti • opakovat, procvičovat a upevňovat hygienické návyky a dovednosti, sebeobslužné činnosti • provádět sebeobslužné činnosti přesně a co nejsamostatněji (dle individuálních schopností žáka) • dodržovat zásady vkusného a účelného oblékání	**Sebeobsluha** ◦ **základní hygienické návyky** (mytí rukou, používání WC, používání kapesníku, užívání příboru, ubrousku ◦ **osobní hygiena** (mytí obličeje, čistění zubů, používání hřebenu, sprchování a mytí celého těla) ◦ **estetické požadavky na zevnějšek** ◦ **péče o osobní věci a školní pomůcky** (ukládání pomůcek ve třídě, do aktovky, ořezávání pastelek) ◦ **obuv** ◦ obouvání a zouvání obuvi ◦ vázání uzlu a kličky ◦ šněrování, zapínání na suché zipy ◦ čistění a ukládání obuvi ◦ **oděv** ◦ oblékání a svlékání oděvu ◦ skládání oděvu a uložení na určené místo ◦ věšení oděvu na ramínko ◦ kartáčování oděvu ◦ rozepínání a zapínání knoflíků, zdrhovadel, háčků a patentů ◦ vkusné a účelné oblékání	**I./ C1 OSV** **- Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebeovládání, organizace vlastního času **I./D1 OSV** - **Psychohygiena** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah sobě samému -dovednosti zvládání stresových situací -hledání pomoci při potížích **I./D2 OSV** - **Spolupráce a soutěživost** – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci PT bude průběžně naplňováno.

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů	• seznámit se s vlastnostmi a druhy materiálu, pracovními postupy • pracovat podle svých individuálních schopností podle předlohy i slovního návodu • při pracovních činnostech se co nejvíce osamostatňovat • postupně si osvojit pracovní postupy • pracovat přesně, pečlivě, trpělivě a udržovat čistotu práce • osvojit si užívání pracovního oděvu • osvojit si základy práce s různými druhy materiálů • úsporně zacházet s materiálem • osvojit si základní manuální dovednosti a pracovní postupy pro vytváření výrobků z různých materiálů • na základě nápodoby a pod vedením učitele vytvořit výrobky	◦ **Práce s drobným materiálem** **- základní praktické činnosti** **- jednoduché pracovní operace a postupy** **- organizace práce, bezpečnost** ◦ **PAPÍR A KARTON** **- vlastnosti a druhy papíru** (mačkání, trhání, vytrhávání, překládání, stáčení, lepení, polepování předmětů – roličky a krabičky, stříhání, vystřihování bez předkreslené linie a podle předkreslené linie, rozkládání a skládání krabic a krabiček, přípravné práce na šití (kartón) -funkce jehly, odměření nitě, navlékání nitě do jehly, uzlík, propichování a navlékání papírů různé kvality na nit, obšívání měkkého kartónu, přední steh na kartónu) ◦ **TEXTIL** **- vlastnosti a druhy textilu** (porovnávání vlastností textilu a papíru, stříhání a nalepování látky) ◦ **KOREK** (vlastnosti, vystřihování, lepení)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
		◦ **VLNA** (namotávání a stříhání vlny) ◦ **KORÁLKY** (navlékání podle vzoru a vlastní fantazie na tkaničku, drát, nit) ◦ **DRÁT, BUŽÍRKA** (práce s měkkým drátem, splétání bužírky, ohýbání, omotávání, stříhání, kombinace s jinými materiály) ◦ **FÓLIE, MECHOVÁ PRYŽ** (vlastnosti, stříhání, vystřihování, stáčení, polepování) ◦ **PROVÁZKY** (splétání, stříhání, namotávání) ◦ **PĚNOVÉ KOMPONENTY** (navlékání, nalepování, sestavování) ◦ **PŘÍRODNINY** (sbírání, třídění, lisování, ukládání, propichování, navlékání, lepení, aranžování, kombinace s různým materiálem)	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic	• vytvářet snadné tvary a předměty z různých druhů modelovacích hmot • modelovat složitější předměty (např. vánočka, zvířátko) • odlévání sádry, povrchová úprava • vyvalovat a vykrajovat hmotu • tvarovat hmotu • samostatně používat různé modelovací hmoty a materiály	◦ **MODELOVACÍ HMOTY** ◦ **SÁDRA, KERAMICKÁ HLÍNA** - **vlastnosti a druhy** (hnětení, stlačování, koulení, vyvalování prsty a dlaněmi, uštipování, vykrajování pomocí formiček, tvarování pomocí dřívka a špachtle, práce s pískem a sněhem)	
	• seznámit se s některými lidovými zvyky, tradicemi a řemesly • vybrat vhodný materiál, pracovní pomůcky pro tvořivou činnost • rozvíjet a uplatňovat svoji fantazii při pracovních činnostech • pokusit se o zpracování vybraného materiálu jednoduchou technikou	◦ lidové zvyky, tradice, řemesla ◦ výstavy ◦ jednoduché techniky zpracování vybraných materiálů (tkaní, pletení košíků, vyšívání)	
volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	• zvolit vzhledem k použitému materiálu vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní • znát funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek • při práci s nástroji dodržovat pravidla bezpečnosti	◦ pracovní pomůcky a nástroje ◦ funkce a využití	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	• udržovat pořádek na pracovním místě a na pracovišti • dodržovat požadavky organizované a bezpečné práce • dodržovat hygienická pravidla	◦ pořádek na pracovním místě ◦ pořádek v učebně (na pracovišti) ◦ zásady bezpečnosti práce ◦ zásady hygieny	
provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	• používat spojovací součástky • spojovat části v celek • zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí • vytvořit jednoduchý model • provádět jednoduchou montáž a demontáž	◦ **Práce montážní a demontážní** ◦ **STAVEBNICE** (spojovací,plošné, prostorové, konstrukční) (dřevěné, plastové, kovové) - volné sestavování (vlastní fantazie) a spojování prvků - montáž jednoduchých modelů - demontáž modelů, ukládání do krabic, plastových nádob	
pracovat podle slovního návodu, předlohy	• pracovat podle slovního návodu pracovat podle předlohy	- skládání stavebnic z různých materiálů - rytmické řazení prvků (hříbky, mozaika) - práce podle slovního návodu - práce podle předlohy a vzoru (vlastní fantazie) - sestavování tvarů ze špejlí, tyček, dřívek	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty	• skládat a rozebírat hračky • spojovat a šroubovat prvky jednoduchých předmětů • rozpojovat a ukládat prvky jednoduchých předmětů (do krabic, nádob) • rozebírat a skládat jednoduché mechanické předměty (mlýnek na maso, na ořechy)	◦ hračky ◦ jednoduché předměty ◦ jednoduché mechanické stroje ◦ jednoduché mechanické předměty	
udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	• udržovat pořádek na pracovním místě a na pracovišti • dodržovat požadavky organizované a bezpečné práce • dodržovat hygienická pravidla	◦ pořádek na pracovním místě ◦ pořádek v učebně (na pracovišti) ◦ zásady bezpečnosti práce ◦ zásady hygieny	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin	• seznámit se s podmínkami a postupy pro pěstování rostlin • připravit minipařník a vytvořit správné podmínky pro pěstování rostlin • pozorovat, jak rostliny rostou (vhodné životní podmínky) • dodržovat správné postupy pro pěstování rostlin	◦ **Pěstitelské práce** ◦ základní podmínky pro růst rostlin ◦ základní postupy pro pěstování rostlin ◦ pozorování rostlin a klíčení semen ◦ příprava minipařníku ◦ výběr rostlin pro pěstování	
ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny	• seznámit se s pěstováním a ošetřováním rostlin (pokojových a venkovních) • vybrat správnou sadbu a semínka pro pěstování na pozemku (kvalita půdy) • provádět společně s učitelem péči o rostliny • vykonávat (co nejvíce samostatně) jednoduché práce při ošetřování a pěstování rostlin • zúčastnit se vycházky, exkurze a pozorovat, jak rostliny prospívají při správné péči a ošetřování • (zahrádky, učiliště)	◦ ošetřování a pěstování pokojových rostlin ◦ výběr rostlin pro pěstování ◦ **praktické činnosti** - zálivka, péče o listy, přesazování , vymývání misek, odstraňování odumřelých částí rostlin a kořenů, kypření, omývání listů , přesazování, rozmnožování ◦ pěstování a ošetřování venkovních rostlin ◦ výběr sazenic a semínek ◦ **praktické činnosti** – příprava půdy před setím- rytí, hrabání, kolíkování ◦ příprava záhonu, setí do řádků a jamek, sázení sazenic ◦ pletí záhonů, okopávání, zalévání ◦ pěstování , sklizeň, třídění a uskladnění zeleniny ◦ pozorování,vycházky, exkurze	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
volit podle druhu pěstitelských činnosti správné pomůcky, nástroje a náčiní	• seznámit se s pomůckami, nástroji a náčiním, které použije při pěstitelských činnostech • správně pojmenovat vybrané pomůcky, nářadí a náčiní • znát funkci a užití jednoduchých pracovních pomůcek, nástrojů a náčiní • prakticky si osvojit činnosti, při kterých používá dané pomůcky, nástroje a náčiní • zvolit si k různým činnostem správné pomůcky, nástroje a náčiní	◦ práce na školním pozemku ◦ péče o rostliny, dřeviny ◦ péče o zeleň ◦ práce se zahradnickým náčiním (hrábě, lopata, zahradní kolečko, zahradní nůžky, rýč, motyka, sázecí kolík) ◦ podzimní práce na zahradě - hrabání a úklid listí - rovnání a úklid větví - stříhání letniček, stonků - úprava pozemku na podzim - odvoz listí - práce s kolečkem a lopatou - příprava kompostu - odvoz plevele - rytí,okopávání, urovnávání ◦ údržba zahradního nářadí - omývání, ukládání	
vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách	• seznámit s léčivými rostlinami • prohlédnout si atlas léčivých rostlin • pokusit se vytvořit herbář léčivek • uskutečnit výstavku nasbíraných rostlin • seznámit se s jedovatými rostlinami a mít povědomí o jejich nebezpečnosti	◦ léčivé rostliny a jejich sbírání (podle místních podmínek) ◦ atlas rostlin, herbář, výstavka ◦ jedovaté rostliny	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práce s rostlinami na zahradě	• udržovat pořádek na pracovním místě a na pracovišti • dodržovat požadavky organizované a bezpečné práce • dodržovat hygienická pravidla	◦ organizace práce ◦ zásady bezpečné práce na školním pozemku ◦ zásady bezpečné práce s rostlinami ◦ zásady hygieny	
znát základní vybavení kuchyně	• seznámit se se základním vybavením kuchyně a ukládáním inventáře • vybrat, ukázat a pojmenovat jednoduché kuchyňské nástroje • vybrat, ukázat a pojmenovat jednoduché kuchyňské spotřebiče • používat jednoduché kuchyňské nástroje a spotřebiče při praktických činnostech v domácnosti • pracovat podle návodu a dodržovat bezpečnost při manipulaci s elektrickými přístroji, spotřebiči	◦ **Práce v domácnosti** ◦ základní vybavení kuchyně ◦ jednoduché kuchyňské nástroje ◦ kuchyňské spotřebiče ◦ bezpečná manipulace s kuchyňskými nástroji a spotřebiči	
připravit jednoduché pohoštění	• pracovat na zhotovení jednoduchého studeného i teplého pokrmu • osvojit si technologické postupy při přípravě pokrmů • samostatně připravit pohoštění • dbát na dodržování zásad hygieny a bezpečnosti při práci	◦ jednoduchý studený pokrm (krájení rohlíků a chleba, mazání rohlíků a chleba máslem, džemem) ◦ jednoduchý teplý pokrm (polévka, kaše –krupicová, rýžová, bramborová) (bramboráky, pizza) (pudink, závin, dort za studena) ◦ příprava nápoje – čaj, kakao	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
uplatňovat zásady správné výživy	• seznámit se se zásadami správné výživy (potravinová pyramida) • uplatňovat zásady správné výživy • sestavit (s pomocí učitele) jídelníček podle zásad správné výživy • osvojit si technologické postupy při přípravě pokrmů • připravit jednoduchý pokrm dle zásad správné výživy	◦ zásady správné výživy ◦ čistění zeleniny a ovoce ◦ krájení zeleniny a ovoce ◦ jídelníček ◦ příprava jednoduchého pokrmu (ovocné jednohubky, zeleninová miska)	
dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	• dodržovat pravidla stolování • dodržovat společenského chování při stolování	◦ stolování (ve třídě, ve školní restauraci) ◦ zdokonalování ve stolování ◦ estetická úprava stolu ◦ užívání příboru ◦ používání ubrousku ◦ prostírání a sklízení nádobí ◦ pravidla správného stolování ◦ společenské chování u stolu ◦ jednoduchá úprava stolu	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji	• seznámit se s jednoduchými kuchyňskými nástroji • vybrat, ukázat a pojmenovat jednoduché kuchyňské nástroje • používat jednoduché kuchyňské nástroje při praktických činnostech v domácnosti	◦ jednoduché kuchyňské nástroje (nůž příborový a ostrý, lžíce, lžička, vidlička, škrabka, struhadlo,vál, váleček, lis na brambory, lis na česnek, vykrajovačky…) ◦ práce s drobným kuchyňským náčiním (krájení,strouhání, dávkování na lžíce, válení, vykrajování, škrabání, mazání, vymazávání…) ◦ bezpečnost při zacházení s kuchyňskými pomůckami	
vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě	• seznámit se s úklidovými a čisticími prostředky (neplýtvat jimi) • seznámit se s drobnými úklidovými pracemi • vybrat si pracovní oděv • osvojit si základní úklidové práce • řídit se pracovními postupy • zvládnout základní úklidové činnosti • aktivně udržovat pořádek ve třídě, v bytě • udržovat pořádek a čistotu • roztřídit odpad a podílet se na jeho likvidaci	◦ **drobné úklidové práce** ◦ péče o nábytek ◦ utírání prachu ◦ sbírání a vynášení odpadků ◦ zachovávání čistoty ◦ mytí podlahy ◦ vysávání prachu ◦ stlaní postelí ◦ vytírání podlahy ◦ zametání ◦ používání vysavače ◦ třídění a likvidace odpadu	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti	• udržovat pořádek na pracovním místě , na pracovní ploše a na pracovišti • dodržovat požadavky organizované a bezpečné práce • dodržovat hygienická pravidla	◦ bezpečnost při práci ◦ zásady hygieny ◦ péče o pracovní plochu ◦ úklid a udržování pořádku	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
rozlišovat různé druhy materiálů získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	• seznámit se s vlastnostmi a druhy materiálů, jejich užitím v praxi • seznámit se s pomůckami, nástroji a nářadím • rozeznat a správně pojmenovat dílenské nářadí pro práci s různým materiálem • používat vhodné pracovní pomůcky a nástroje • postupně si osvojit pracovní postupy a operace • pracovat podle svých individuálních schopností (dle slovního návodu a předlohy) • co nejvíce se osamostatňovat při pracovních činnostech • osvojit si základní manuální dovednosti s různým materiálem pro vytváření výrobků • pracovat přesně, pečlivě a trpělivě • udržovat pořádek na pracovním místě • dodržovat pokyny učitele, hygienu a bezpečnost při práci s nástroji a nářadím	**Práce s technickými materiály** ○ práce s různým materiálem ○ vlastnosti a druhy materiálů ○ užití materiálů v praxi ○ pracovní pomůcky, nástroje ○ a nářadí pro ruční zpracování ○ základní dovednosti ručních prací ○ organizace a bezpečnost při práci ○ řemesla a tradice ○ **DŘEVO** - povrchová úprava brusným papírem, pilníkem, natírání barvami a laky - zatloukání a vytahování hřebíků - měření - vrtání děr do dřeva pomocí vrtáků - spojování dřeva pomocí vrutů a hřebíků - práce se šroubovákem - řezání dřeva pilkou, pilou ○ **PLECH** - povrchová úprava, rovnání, ohýbání	**I./C1 OSV** - seberegulace a sebeorganizace – -cvičení sebeovládání a organizace vlastního času **I./D1 OSV** - psychohygiena- dovednosti pro pozitivní naladění mysli **I./D2 OSV** - spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci **I./B3 OSV** - hodnoty, postoje a praktická etika- odpovědnost, spolehlivost PT bude průběžně naplňováno.

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
		◦ **DRÁT, BUŽÍRKA** - práce s ocelovým, měděným a hliníkovým drátem - ohýbání, štípání, splétání - kombinace s jinými materiály ○ **KOV** -měření, stříhání, ohýbání - pilování, řezání, vrtání -protikorozní úprava kovů ○ **PLASTY** -využívané v praxi -upínání, leštění, spojování, oddělování, pilování, tvarování ◦ **SKLO** - druhy skla a využití v praxi - práce se zbytky skla	
sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi provádět údržbu jednoduchých předmětů dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	• používat spojovací součástky • spojovat jednotlivé části stavebnice v celek • pracovat podle svých individuálních schopností (dle slovního návodu a předlohy) • zvládat elementární dovednosti při práci se stavebnicí • vytvořit jednoduchý model • provádět montáž a demontáž • dodržovat zásady bezpečnosti, hygieny při práci	**Práce montážní a demontážní** ○ stavebnice – konstrukční, elektrotechnické ○ spojování prvků a sestavování modelů ○ práce s návodem a předlohou ○ volné sestavování (vlastní fantazie) ○ montáž a demontáž ○ ukládání do krabic, plastových nádob	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě znát hlavní zásady pěstování zeleniny používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě	• vytvářet vhodné podmínky pro pěstování rostlin, květin a zeleniny • vybrat správnou sadbu a semínka pro pěstování na ŠP (kvalita půdy) • co nejvíce samostatně pečovat o rostliny, květiny a zeleninu • volit správné pracovní postupy pro pěstování rostlin • dodržovat hlavní zásady pro pěstování zeleniny • správně zvolit a používat k různým činnostem vhodné pracovní pomůcky a nástroje • udržovat pořádek na pracovní místě a pracovišti (skleník, ŠP)	**Pěstitelské práce** ○ základní podmínky a zásady pro pěstování ○ základní zpracování půdy a výživa rostlin ◦ jarní a podzimní práce na ŠP ◦ práce se zahradnickým náčiním ◦ osivo, sadba, zelenina ◦ pěstování vybraných druhů zeleniny, skladování a konzervování ◦ okrasné rostliny, pokojové květiny ◦ pěstování vybraných květin ◦ využití květin v interiéru, aranžování a jednoduchá vazba	
znát běžné druhy ovoce seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin	• seznámit se s běžnými druhy ovoce • pojmenovat a určovat vybrané druhy ovoce • mít povědomí o léčivých rostlinách a jejich účinku • mít povědomí o jedovatých rostlinách a jejich nebezpečnosti	◦ ovoce – druhy, způsob pěstování drobného ovoce ◦ skladování a konzervování ovoce ◦ léčivé rostliny, sbírání a pěstování vybraných rostlin, koření ◦ léčivé účinky rostlin, zdraví člověka ◦ jedovaté rostliny	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě	• seznámit se se způsobem chovu drobných zvířat a zásadami bezpečného kontaktu s nimi • dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci na zahradě	◦ chov drobných zvířat v domácnosti ◦ podmínky chovu ◦ bezpečný kontakt se zvířaty ◦ organizace práce ◦ zásady bezpečné práce na ŠP ◦ zásady bezpečné práce s rostlinami ◦ zásady hygieny	
zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti používat vhodné prostředky při práci v domácnosti	• provádět základní dovednosti a činnosti v domácnosti co nejsamostatněji (dle individuálních schopností žáka) • aktivně udržovat pořádek • zvládnout základní úklidové činnosti a pracovat podle návodu • správně a bezpečně používat prací a čistící prostředky, neplýtvat jimi	**Práce v domácnosti** **DOMÁCNOST, ODĚVY, TEXTILIE** ◦ údržba a úklid v domácnosti ◦ úklidové práce (péče o nábytek, mytí podlahy, vysávání, stlaní postelí, zametání) ◦ údržba oděvů a textilií (kartáčování, praní a sušení, žehlení) ◦ úklidové prostředky a postupy ◦ prací a čistící prostředky a zacházení s nimi ◦ bezpečnost při styku s čisticími prostředky	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče	• ukazovat, pojmenovávat a bezpečně používat jednoduché kuchyňské nástroje • bezpečně používat a obsluhovat kuchyňské spotřebiče při praktických činnostech • pracovat podle návodu • dodržovat bezpečnost při manipulaci s elektrickými přístroji a spotřebiči • seznámit se s první pomocí při úrazu elektrickým proudem	**KUCHYNĚ** ◦ základní vybavení kuchyně ◦ jednoduché kuchyňské nástroje (nůž příborový a ostrý, lžíce, lžička, vidlička, škrabka, vál, váleček, lis na brambory, lis na česnek, struhadlo, vykrajovačky…) ◦ práce s jednoduchým kuchyňským náčiním (krájení, dávkování, válení, škrabání, strouhání,mazání…) ◦ kuchyňské spotřebiče ◦ udržování pořádku a čistoty ◦ bezpečná manipulace s nástroji a spotřebiči **ELEKTRICKÉ SPOTŘEBIČE** ◦ elektrické spotřebiče, jejich funkce a užití ◦ bezpečnosti při provozu ◦ bezpečná manipulace a údržba ◦ nebezpeční úrazu elektrickým proudem	

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	• rozlišovat skupiny potravin • nakupovat vhodné potraviny • sestavit jídelníček podle zásad správné výživy • připravit jednoduchý pokrm dle zásad zdravé výživy • dodržovat technologické postupy při přípravě pokrmů	**POTRAVINY** ◦ skupiny potravin ◦ způsoby konzervace **POKRMY A NÁPOJE** ◦ příprava a úprava pokrmů ◦ základní tepelné úprava ◦ základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů ◦ zásady zdravé výživy	
dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu	• dodržovat pravidla stolování • upravovat a prostírat stůl • aranžovat květinovou výzdobu na stůl • dodržovat společenské chování při stolování • aktivně se zapojit do obsluhování u stolu	**STOLOVÁNÍ, PROSTÍRÁNÍ** ◦ úprava stolu, estetika ◦ stolování ◦ jednoduché prostírání ◦ chování u stolu, pravidla správného stolování ◦ zdobné prvky a květiny na stole ◦ prostírání při slavnostních příležitostech ◦ obsluha u stolu	
dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky	• udržovat pořádek na pracovním místě, na pracovní ploše a na pracovišti • dodržovat požadavky organizované a bezpečné práce • bezpečně manipulovat s elektrospotřebiči • bezpečně zacházet s úklidovými a čistícími prostředky	◦ hygienická a bezpečnostní pravidla ◦ zacházení s elektrospotřebiči – dodržování předpisů ◦ úklidové a čistící prostředky	

Pravidla hodnocení v základní škole speciální

Úvod

Nedílnou součástí výchovně vzdělávací práce školy je hodnocení a klasifikace žáků. Klade vysoké požadavky na všechny pedagogické pracovníky. Cílem tohoto klasifikačního řádu je pomoci těmto pracovníkům a stanovit všem jednoznačně platná kritéria pro hodnocení.

Hodnocení a klasifikace patří mezi metody pedagogické diagnostiky. Úkolem hodnocení je zjišťovat a posuzovat úroveň dosažených kompetencí. Postihuje celou osobnost dítěte a je orientováno především na jeho kladné rysy. Je dlouhodobé. K nejčastěji používaným formám hodnocení, které využíváme patří například klasifikace, pochvala, odměna, vytyčení chyby, trest…

Ve škole využíváme hlavně pochvaly a snažíme se žáky kladně motivovat. Z těchto důvodů jsme u žáků, kteří by byli hodnoceni nedostatečnými, přistoupili ke slovnímu hodnocení. Toto je k žákovi šetrnější, nevyvolává negativní reakce a žáci na něj lépe reagují. Hodnocení a klasifikace jsou nedílnou součástí každé výchovně vzdělávací práce. Přeceňování některé z jejích funkcí se negativně odráží v psychice žáka, nepříznivě ovlivňuje jeho další práci. Například soustavné negativní hodnocení nevede k jeho zlepšení, ale ke ztrátě zájmu o výuku a poznávání. Na druhé straně snadno získávané kladné hodnocení bez vydání energie a snahy postrádá hodnotu motivační i informační. Žáci základní školy speciální jsou hodnoceni denně. Hodnocení probíhá ve dvou úrovních, jednou je sebehodnocení žáků dle jejich schopností a druhou hodnocení učitele. Vedeme žáky ke kritickému sebehodnocení. Systémy hodnocení a sebehodnocení dále rozpracovávají jednotliví třídní učitelé za pomoci asistentek pedagoga. Naším cílem je najít optimální varianty této metody pedagogické diagnostiky.

Hodnocení a klasifikace žáků základní školy speciální je součástí jejich výchovy a vzdělávání. Účelem hodnocení a klasifikace je přispívat k odpovědnému vztahu žáka k výchově a vzdělávání v souladu se školskými předpisy.

1. Kriteria pro hodnocení

Základní a podrobná pravidla hodnocení jsou obsažena v klasifikačním řádu školy

- zvládnutí školních a očekávaných výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních schopností žáka
- schopnost dokončit započatou činnost
- kladný přístup k činnostem
- žák získává zpětnou vazbu o splnění - nesplnění zadaného úkolu
- žák má možnost hodnotit svůj výkon
- podporujeme vzájemné hodnocení mezi žáky

Hodnocení žáků

1. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:
    - jednoznačné
    - srozumitelné
    - srovnatelné s předem stanovenými kritérii
    - věcné
    - všestranné
2. Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných ve školních výstupech jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Pravidla hodnocení a způsob získávání podkladů pro hodnocení žáků základní školy speciální

1. Hodnocení žáka je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu.
2. Hodnocení se provádí průběžně, na konci každého pololetí se vydává vysvědčení.
3. Činnost žáka v zájmových útvarech, které organizuje škola, se hodnotí dvěma stupni: **pracoval úspěšně, pracoval.**
4. Nepovinné předměty se hodnotí analogicky jako předměty povinné.
5. Předmětem hodnocení jsou výsledky, jichž žák dosáhl ve vyučovacích předmětech v souladu s požadavky ŠVP.
6. Při hodnocení zohledňuje učitel druh a stupeň mentálního postižení žáka, jeho zdravotní stav a jeho individuální a věkové zvláštnosti, s akcentem na kultivaci žáka a rozvoj jeho schopností.
7. Jako motivující hodnocení zařazujeme klasifikaci klasickou známkou do žákovských knížek.
8. Předpokladem úspěšného hodnocení žáka s postižením je maximální respektování jeho schopností, hodnocení je individuální.
9. Výsledky žáka se nesrovnávají s jeho okolím, hodnotí se jeho osobnost a jeho rozvoj.
10. Při slovním hodnocení se kromě výsledků ve vzdělávání hodnotí:
    - ✓ úroveň vzdělání žáka, které dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům v jednotlivých předmětech
    - ✓ píle
    - ✓ přístup žáka ke vzdělávání

    Slovní hodnocení dále zahrnuje:
    - ✓ posouzení výsledků vzdělávání žáka
    - ✓ ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání
    - ✓ souvislosti, které ovlivňují výkon žáka
    - ✓ naznačení dalšího rozvoje žáka
    - ✓ hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat
    - ✓ výhled (prognóza) jak se bude dítě vyvíjet

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků (autoevaluace)

1. Kromě forem hodnocení práce žáků ze strany pedagogických pracovníků mají žáci možnost používat také formy sebehodnocení. Škola jim pro tyto formy vytváří odpovídající podmínky. Tím je zajišťována také zpětná vazba objektivity hodnocení ze strany školy jako vzdělávací instituce.
2. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
3. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat, co se mu daří, co mu ještě nejde a jak bude pokračovat dál.
5. Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
6. Konečné hodnocení žáka je vždy v kompetenci vyučujícího.
7. Cílem sebehodnocení je pozitivní motivace žáka ke zlepšování vědomostí, dovedností a zvyšování vlastního sebevědomí.

2. *Formy a metody ověřování vědomostí a dovedností žáků*

- sledování výkonů žáka během výuky
- sledování aktivity během vyučování
- ústní a písemná cvičení
- práce s chybou
- samostatná práce dle schopností žáků
- grafická úprava
- praktické a pohybové dovednosti
- rozhovor se žákem
- pozorování žákova zapojení do skupinové a individuální práce
- diskuse dle aktuálních schopností žáků
- diagnostické pozorování žáka

Tabulka stupňů klasifikace základní školy speciální

Vzdělávací oblast / Předmět		1	2	3	4	5
Jazyková komunikace	Čtení	čte samostatně (plynule s porozuměním)	čte s částečným porozuměním	čte s pomocí	čte pouze s trvalou pomocí	čtení dosud nezvládá
	Psaní	píše čitelně a samostatně	píše čitelně s drobnými chybami	píše s pomocí	píše pouze s trvalou pomocí	psaní zatím nezvládá
	Řečová výchova	komunikuje jasně a srozumitelně	komunikaci zvládá	komunikaci částečně zvládá	komunikaci zvládá jen s trvalou pomocí	komunikuje nesrozumitelně
Matematika a její aplikace	Počty	počítá přesně a pohotově	počítá s drobnými chybami	počítá s pomocí	počítá jen s trvalou pomocí	učivo dosud (ještě, zatím) nezvládá
Informační a komunikační technologie	Informatika	učivo dobře zvládá a správně se orientuje	učivo zvládá a částečně se orientuje	učivo zvládá s pomocí	učivo zvládá pouze s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Člověk a jeho svět	Prvouka	učivo chápe a správně reprodukuje	učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Člověk a společnost	Společenská výchova	učivo chápe a správně reprodukuje	učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Člověk a příroda	Věcné učení	učivo zvládá a správně se orientuje	učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Umění a kultura	Hudební výchova	pěkně zpívá, zvládá rytmus	rád zpívá, vnímá rytmus	rád zpívá a nezvládá rytmus	vnímá hudbu, ale nezpívá	dosud nemá vztah k hudbě
	Výtvarné činnosti	je tvořivý, zručný, samostatný	je tvořivý, pracuje s malou pomocí	při práci vyžaduje vedení	pracuje s trvalou pomocí	práce se mu zatím nedaří
Člověk	Výchova ke zdraví	učivo chápe a správně	učivu rozumí a orientuje se	učivo částečně	učivo zvládá jen	učivo zatím nezvládá

a zdraví		reprodukuje	částečně	zvládá	s trvalou pomocí	
	Tělesná výchova	je obratný a snaživý	je méně obratný, ale snaží se	cvičení zvládá s pomocí	je méně obratný, cvičí s pomocí	při cvičení potřebuje velkou pomoc
Člověk a svět práce	**Pracovní výchova**	je tvořivý, zručný a samostatný	je tvořivý, samostatný, méně zručný	při práci vyžaduje vedení	při práci potřebuje pomoc a vedení	práce se mu zatím nedaří

Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku

1. **Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem** s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. **Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy speciální, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy speciální, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.**
2. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
3. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
4. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, **požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka**; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
5. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
6. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Hodnocení chování

- hodnocení chování žáka se řídí školním řádem
- hodnotí se chování ve škole, při školních akcích a reprezentaci školy
- hodnocení provádí třídní učitel po dohodě s vyučujícími a ostatními pedagogickými pracovníky
- hodnocení chování schvaluje pedagogická rada
- využívá se 3 stupňů chování – 1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé
- pochvaly navrhuje vyučující a ostatní pedagogičtí pracovníci, uděluje třídní učitel, ředitelka školy a schvaluje pedagogická rada
- návrh na snížený stupeň z chování projednává pedagogická rada
- při porušení školního řádu lze podle závažnosti přestupku žákovi udělit:
  - napomenutí třídního učitele
  - důtku třídního učitele
  - důtku ředitele školy
  - sníženou známku z chování
- udělení pochvaly, třídní důtky či snížený stupeň z chování oznámí třídní učitel písemně rodičům nebo zákonným zástupcům

<u>Ověřování klíčových kompetencí</u>

- Ověřování bude probíhat ze strany učitele a sebehodnocením žáka
  Některé metody a formy ověřování klíčových kompetencí:
  - pozorování
  - rozhovor
  - rozbor výsledků a činností žáka
  - práce s chybou a rozbory příčin neúspěchu
  - porovnávání výsledků práce žáka s výsledky spolužáků
  - čtvrtletní hodnocení a sebehodnocení

Vyučovací předmět **Rozumová výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace.
Vzdělávací obor Rozumová výchova má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Umožňuje žákům najít vhodnou formu komunikace se svým okolím. Jsou zde využívání různé formy dorozumívání, které vytváří pocit jistoty a bezpečí.

Obsah vzdělávacího oboru je rozdělen do tří tématických okruhů :

- Rozvíjení poznávacích schopností
- Rozvíjení logického myšlení a paměti
- Rozvíjení grafických schopností

Časové vymezení předmětu

Ročníky	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní hodinová dotace	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Organizační vymezení předmětu

Vyučování Rozumové výchovy probíhá v kmenové třídě, učebně PC, v učebně s interaktivní tabulí a mimo školu (praktická cvičení, tématické prohlídky, exkurze a vycházky).

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky poznávat známé osoby
- nabízíme pomůcky ke snazšímu porozumění
- podněcujeme žáky k aktivní spolupráci v komunikaci
- seznamujeme žáky s nonverbální komunikací
- učíme žáky vnímat své jméno
- učíme žáky vhodně reagovat na své jméno
- učíme žáky zpracovat jednoduché pokyny
- vedeme žáky k vyjádření souhlasu i nesouhlasu
- podporujeme žáky ve vyjadřování jeho potřeb, pocitů i nálad verbálními i neverbálními prostředky
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků schopnost vnímat sluchem, zrakem, hmatem a čichem své tělo
- rozvíjíme u žáků schopnost reagovat na členy své rodiny i svého okolí
- učíme žáky s navazovat kontakt
- učíme žáky dorozumívat se vhodným způsobem

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s předměty různých velikostí i tvarů
- učíme žáky uchopovat různé předměty a manipulovat s nimi
- společně se žáky postupujeme podle již naučených stereotypů
- vedeme žáky k samostatnosti při správném používání předmětů denní potřeby
- vedeme k osvojování dovedností, které souvisejí se sebeobsluhou
- vedeme žáky k samostatnosti při správném používání předmětů denní potřeby

Hodnocení v předmětu Rozumová výchova

Hodnocení v předmětu Rozumová výchova je závislé na individuálních schopnostech žáka. Na konci 1. a 2. pololetí jsou žáci hodnoceni širším slovním hodnocením, kde zdůrazníme čeho žák dosáhnul a co si osvojil. V předmětu hodnotíme:

- individuální schopnosti žáka
- překonávání nezdarů a motivaci k dokončení zadaného úkolu

Rozumová výchova – rozvíjení poznávacích schopností		**1. strana**
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**
pojmenovat části svého těla, případně na ně ukázat	• uvědomovat si části těla • znát pojmy částí těla • označit danou část těla s pomocí dospělé osoby, obr.materiálu • pojmenovat a ukázat části těla s pomocí dosp. osoby, obr. materiálu	○ vlastní osoba, části těla a jejich pojmenovávání
reagovat na oslovení jménem, znát své jméno	• vnímat své jméno • znát své jméno • reagovat na oslovení jménem	○ vlastní osoba, znalost a používání svého jména
znát členy své rodiny	• vnímat jména nejbližších členů rodiny • reagovat na členy rodiny • znát členy rodiny	○ rodina ○ členové rodiny ○ jména členů rodiny

Rozumová výchova – rozvíjení poznávacích schopností		2. strana
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**
poznat své spolužáky i učitele, podle schopností je oslovovat jménem	• seznamovat se se svými spolužáky • poznávat své spolužáky • reagovat na své spolužáky • znát své spolužáky • s pomocí dosp. osoby je oslovovat jménem	○ škola, třída ○ vztahy ve škole ○ spolužáci a jejich jména
vnímat různé podněty a reagovat na ně	• rozvíjet vnímání na základě sluchového, zrakového, hmatového, sluchového a čichového podnětu • reagovat na různé podněty jakýmko-li způsobem (verbálně, neverbálně, pohybem…)	○ poznávání činnosti, předmětů a zvířata obrázcích, modelech a ve skutečnosti
orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, denním časovém rozvrhu; vnímat prostor	• vnímat osoby v nejbližším okolí (třída) • poznávat osoby nejbližšího okolí (třída) • reagovat na osoby v nejbližším okolí (třídy) • rozlišovat osoby podle denní činnosti • rozlišovat vztahy osob k nejbližšímu prostředí • rozlišovat prostor ve vztahu k činnostem • poznávat prostor ve vztahu k činnostem	○ vztahy ve škole ○ orientace ve třídě, škole ○ školní pomůcky

Rozumová výchova – rozvíjení poznávacích schopností		**3. strana**
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**
poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základy hygieny a sebeobslužné činnosti	• seznámit se předměty denní potřeby • poznávat předměty denní potřeby • používat předměty denní potřeby • s pomocí dodržovat základy hygieny • s pomocí zvládat zákl. sebeobslužné činnosti	○ sebeobslužné návyky ○ hygienické návyky ○ stravovací návyky ○ péče o zdraví
vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní obtíže	• uvědomit si svou osobu • vnímat základní životní potřeby • uvědomit zákl. živ. potřeby • jakýmko-li způsobem dát najevo své pocity a potřeby • jakýmkoli způsobem upozornit na zdravotní obtíže • s pomocí dosp. osoby uspokojit zákl. živ. potřeby • snažit se o samostatnost při uspokojování živ. potřeb	○ sebeobslužné návyky ○ hygienické návyky ○ stravovací návyky ○ péče o zdraví

Rozumová výchova – rozvíjení poznávacích schopností		4. strana
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**
řadit obrázky podle zadaných kritérií	• vnímat obrázky • poznávat obrázky • ukázat obrázky na základě pokynu • vybrat nabízených možností • řadit s pomocí dosp. osoby	○ poznávání různých činností, předmětů a zvířat na obrázcích ○ třídění a řazení předmětů podle různých kritérií

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
koncentrovat se na určitou činnost	• navázat kontakt • reagovat na oslovení • snažit se o udržení pozornosti	○ činnosti vedoucí k nácviku koncentrace
rozlišovat velikost a tvary předmětů, dvojic, obrázků	• vnímat velikost a tvar předmětu • rozpoznávat velikost a tvar předmětů • rozlišovat velikost a tvar předmětu • ukázat velikost a tvar předmětu • vybrat ze souboru předměty podle velikosti a tvaru • poznat dva zřetelné odlišné předměty	○ porovnávání a rozlišování předmětů podle různých znaků (malý x velký) (kulatý x hranatý) (dlouhý x krátký) ○ porovnávání a rozlišování předmětů podle různých znaků
zvládnout složení dějových obrázků	• vnímat obrázky • rozpoznávat obrázky • rozpoznávat části obrázků • chápat význam jednotlivých částí obrázků • s pomocí skládat dějové obrázky	○ orientace v čase ○ denní činnosti ○ roční období

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
orientovat se na stránce, na řádku	• chápat pojem – nahoře x dole • chápat pojem – začátek x konec • chápat pojem – vpřed, za, vedle • s pomocí dospělého označit pojmy na základě pokynu • vyznat na stránce, na řádku	○ orientace na stránce ○ orientace na řádku
číst vybraná písmena a krátká slova	• seznámit se s písmeny • vybrat první písmeno slova ze souboru • vyhledávat písmena na základě pokynu • číst písmena • číst slabiky • spojit slabiky do slov • číst krátká slova	○ čtení písmen a slov ○ sociální čtení ○ alternativní metody čtení
opakovat slova a krátké říkanky;reprodukovat krátký text, vyprávět podle obrázku	• napodobovat zvuky • napodobovat slabiky, slova • opakovat slova, věty a krátké říkanky • s pomocí obrázků a dosp. osoby reprodukovat krátký text • s pomocí obrázku a dosp. osoby komentovat obrázky	○ říkanky ○ básničky ○ krátké texty

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
přiřazovat číslice k počtu prvků	• chápat pojem čísla, prvku • určit počet prvků v souboru • poznávat postupně jednotlivé číslice • vybrat ze souboru správné číslo • chápat číselnou řadu • vytvořit vzestupnou čís. řadu • porovnávat množství – málo, stejně, více • s pomocí dospělé osoby přiřazovat číslice k danému počtu prvků	○ představy počtu ○ vytváření matematických představ ○ posloupnost čísel ○ přiřazování číslic

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
uchopit a podržet podaný předmět	• vnímat předmět • uchopit a podržet podaný předmět	○ uchopování předmětu ○ manipulační činnosti s předměty
		○ uvolňovací cvičení ruky, prstů, dlaní
uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní	• uchopit podaný předmět • podržet podaný předmět • uchopit tužku • snažit se o správný úchop psacího náčiní	
		○ uvolňovací cvičení ruky, prstů, dlaní
nakreslit různé druhy čar	• uchopit psací náčiní • s pomocí učitele nakreslit různé druhy čar (svislé, vodorovné a šikmé čáry;oblouk horní a dolní;vlnovky)	○ grafomotorická cvičení
poznat grafickou podobu písmen	• seznámit se graf. podobou písmen • rozpoznávat detaily písmen • rozpoznávat písmena • vybrat písmeno ze souboru dle pokynů dosp. osoby	○ písmena – pojem ○ první písmeno jména ○ hůlkové písmo ○ číslice

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
napsat několik vybraných tiskacích písmen, číslic	• obtáhnout předlohu písmen, číslic • napodobit předlohu písmen, číslic • napsat písmena, číslice s pomocí dosp. osoby • napsat písmena, číslice	○ oblouky ○ čáry ○ vlnovky ○ smyčky ○ hůlkové písmo ○ číslice
poznat základní geometrické tvary	• vnímat základní geometrické tvary • poznat základní geometrické tvary • rozlišovat zákl. geom. tvary • vybrat ze souboru na základě pokynu dosp. osoby	○ rozvoj hrubé a jemné motoriky ○ uchopování předmětů ○ manipulační činnosti s předměty ○ základní geometrické tvary

Vyučovací předmět **Řečová výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace.
Vzdělávací obor Řečová výchova vede žáky k rozvíjení slovní zásoby, řečových a komunikačních dovedností, vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Pro žáky, u kterých je verbální komunikace omezena, nebo zcela nemožná jsou určeny alternativní formy komunikace. Tyto systémy pomáhají žákům dorozumívat se se svým okolím, vyjadřovat své pocity a přání.

Obsah vzdělávacího oboru má jeden tématický okruh :

- Rozvíjení komunikačních dovedností

Časové vymezení předmětu

Ročníky	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní hodinová dotace	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Organizační vymezení předmětu

Vyučování Řečové výchovy probíhá v kmenové třídě, učebně PC, v učebně s interaktivní tabulí a mimo školu (praktická cvičení, tématické prohlídky, exkurze a vycházky).

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence komunikativní

- nabízíme pomůcky ke snazšímu porozumění (obrazový materiál, sociální čtení, fotografie)
- podněcujeme žáky k aktivní spolupráci v komunikaci (hry pro rozvoj komunikace)
- seznamujeme žáky s nonverbální komunikací vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými (vlastní příklad)
- podporujeme žáky ve vyjadřování jeho potřeb, pocitů i nálad verbálními i neverbálními prostředky
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci při výuce i běžných denních činnostech

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků schopnost reagovat na členy své rodiny i svého okolí (obrazový materiál, sociální čtení, fotografie)
- učíme žáky dorozumívat se vhodným způsobem verbálním i neverbálním způsobem (vyjádřit své pocity, přání a potřeby)
- rozvíjíme a podporujeme vzájemnou spolupráci mezi žáky při všech činnostech

Kompetence pracovní

- motivujeme žáky k dalším manipulačním činnostem (sebeobsluha,práce s obrazovým materiálem, fotografie, didaktické pomůcky, puzzle)
- vedeme žáky k využívání získaných dovedností při práci s různými materiály (manuální dovednosti, sebeobsluha)

Hodnocení v předmětu Řečová výchova

Hodnocení v předmětu Řečová výchova je závislé na individuálních schopnostech žáka. Na konci 1. a 2. pololetí jsou žáci hodnoceni širším slovním hodnocením, kde zdůrazníme čeho žák dosáhl a co si osvojil.

V předmětu hodnotíme:

- individuální schopnosti žáka
- překonávání nezdarů a motivaci k dokončení zadaného úkolu

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby snažit se o správné dýchání vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty znát své jméno a reagovat na oslovení jménem	• vnímat hlas a pokusit se reagovat na hlas dospělé osoby • vnímat intonaci dosp. osoby • reagovat na hlas a intonaci dosp. osoby • poslouchat a reagovat na slova, říkadla, písně • navázat kontakt s dosp. osobou • pokusit se provádět dech. a fonační cvičení • napodobovat správné dýchání • nacvičovat správné dýchání (nádech nosem a výdech ústy) • snažit se o správné dýchání • aktivně procvičovat rty, jazyk i mluvidla • spolupracovat při komunikaci • reagovat na reálné předměty, obrázky a fotografie • pokusit se o nácvik hlásek a slov • snažit se vyjádřit souhlas, nesouhlas (pomocí verbální a nonverbální komunikace) • reagovat na oslovení jménem • vnímat své jméno • nacvičovat své jméno • znát své jméno	**ROZVÍJENÍ KOMUNIKAČNÍCH DOVEDNOSTÍ** ○ sluchová a intonační cvičení ○ poslech říkadla, písně, rozpočítadla ○ jednoduché rozhovory ○ spontánní rozhovory ○ dechová cvičení ○ dechová cvičení ○ fonační cvičení ○ nácvik správného dýchání ○ nácvik hlásek a slov ○ tvorba a rozvoj SZ pomocí reálných předmětů, obrázků a fotografií ○ systémy augmentativní a alternativní komunikace ○ oromotorika ○ cvičení mluvidel, rtů a jazyka ○ nácvik slov ○ vlastní osoba ○ vlastní jméno ○ soustředěné naslouchání ○ porozumění slovům ○ jednoduché rozhovory (spontánní, řízené)

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
znát jména nejbližších osob a spolužáků	• vnímat jména nejbližších osob a spolužáků • reagovat na nejbližší osoby a spolužáky • nacvičovat jména • znát nejbližší osoby a spolužáky	○ soustředěné naslouchání ○ porozumění slovům – jména osob ○ nácvik nových slov ○ tvorba a rozvoj SZ pomocí fotografií (jména členů rodiny, jména spolužáků a dospělých)
umět pozdravit, poděkovat- verbálně nebo gesty	• nacvičovat gesta a slova • pokusit se o pozdrav,poděkování (verbálně, gesty) • vyjádřit pozdrav a poděkování (verbálně, gesty)	○ oromotorika ○ cvičení mluvidel, rtů a jazyka ○ pozdrav, poděkování- nácvik gest a slov ○ modelové situace ○ jednoduché rozhovory (spontánní, řízené)
sdělit svá přání a potřeby- verbálním nebo nonverbálním způsobem	• vyjádřit libost a nelibost nacvičovat slova, gesta pro • sdělení svých pocitů, přání a potřeb • pokusit se o sdělení svých přání a potřeb • vyjádřit přání a potřeby • spolupracovat při komunikaci	○ cvičení mluvidel, rtů a jazyka ○ tvorba a rozvoj SZ ○ tvorba a rozvoj SZ pomocí reálných předmětů, obrázků a fotografií ○ modelové situace ○ systémy alternativní a augmentativní komunikace ○ jednoduché rozhovory (spontánní, řízené)

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
využívat komunikační počítačové hry	• seznámit se s komunikačními počítačovými hrami • postupně si osvojovat ovladače a komunikační počítačové hry • využívat počítač k alternativní a augmentativní komunikaci	○ počítačové programy zaměřené na rozvoj komunikace

Vyučovací předmět **Smyslová výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.
Vzdělávací obor Smyslová výchova rozvíjí u žáků smyslové vnímání, směrovou, časovou a prostorovou orientaci. Koncentruje pozornost, rozvijí také myšlení, řeč a vede žáky k chápání rozdílností mezi jednotlivci. Učí je navzájem si pomáhat a tolerovat se.

Obsah vzdělávacího oboru je rozdělen do pěti tématických okruhů :

- Rozvíjení zrakového vnímání
- Rozvíjení sluchového vnímání
- Rozvíjení hmatového vnímání
- Prostorová a směrová orientace
- Rozvíjení čichového a chuťového vnímání

Časové vymezení předmětu

Ročníky	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní hodinová dotace	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Organizační vymezení předmětu

Vyučování Řečové výchovy probíhá v kmenové třídě, učebně PC, v učebně s interaktivní tabulí v tělocvičně a mimo školu (praktická cvičení, tématické prohlídky, exkurze a vycházky).

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence komunikativní

- podněcuje žáka k aktivní spolupráci v komunikaci
- seznamujeme žáky s nonverbální komunikací
- učíme žáky vnímat své jméno
- učíme žáka vhodně reagovat na své jméno
- učíme žáka zpracovat jednoduché pokyny

Kompetence sociální a personální

- pomáhá žákovi uvědomovat si části svého těla
- rozvíjí u žáka schopnost vnímat sluchem, zrakem, hmatem a čichem své tělo
- rozvíjí a podporuje vzájemnou spolupráci mezi žáky

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s předměty různých velikostí i tvarů
- učíme žáky uchopovat různé předměty a manipulovat s nimi
- motivujeme žáky k dalším manipulačním činnostem

Hodnocení v předmětu Smyslová výchova

Hodnocení v předmětu Smyslová výchova je závislé na individuálních schopnostech žáka. Na konci 1. a 2. pololetí jsou žáci hodnoceni širším slovním hodnocením, kde zdůrazníme čeho žák dosáhnul a co si osvojil.

V předmětu hodnotíme:

- individuální schopnosti žáka
- překonávání nezdarů a motivaci k dokončení zadaného úkol

Smyslová výchova – rozvíjení zrakového vnímání		**1. strana**
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**
uchopit předměty a manipulovat s nimi	• stimulovat oční kontakt • vnímat daný předmět jedním okem, oběma očima • uchopit předmět • seznámit se předmětem • sledování pohybujícího předmětu • manipulovat s předmětem	○ koncentrace pozornosti ○ cvičení soustředěného zrakového vnímání pomocí různých předmětů ○ manipulace s předmětem
rozlišovat tvary a barvy předmětů	• stimulovat oční kontakt • vnímat tvary, barvy předmětů • rozpoznávat předmět • ukázat na základě pokynu • vybrat ze souboru na základě pokynu • ukázat, vybrat, třídit či skládat předměty na základě pokynu	○ koncentrace pozornosti ○ cvičení soustředěného zrak. vnímání ○ rozvoj zrakové percepce ○ stimulace očního kontaktu ○ sledování pohybujícího předmětu a osob ○ rozlišování předmětů podle tvaru, barvy ○ manipulace s předměty
poznat, řadit skládat a třídit předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti	• stimulovat oční kontakt • vnímat předměty • poznat předmět • řadit předměty do řady podle kritérií (velikost, barva, tvar) • skládat předměty podle kritérií • třídit předměty podle kritérií	○ koncentrace pozornosti ○ cvičení soustředěného vnímání ○ předměty shodné a odlišné (barva, tvar, velikost) ○ rozlišování, třídění předmětů podle barev, manipulace s nimi

Smyslová výchova – rozvíjení zrakového vnímání		**2. strana**
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**
třídit obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty	• stimulovat oční kontakt • vnímat obrázky a předměty • třídit obrázky a předměty • rozeznat vyobrazené předměty x reálné předměty • vytvořit dvojici obrázek a předmět	○ koncentrace pozornosti ○ cvičení zrak. vnímání ○ obrázky ○ reálné předměty ○ manipulace s obrázky a předměty
poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky	• stimulovat oční kontakt • vnímat osoby, spolužáky • seznámit se s osobami své kmenové třídy a spolužáky • seznámit se ostatními osobami a spolužáky školy • reagovat na osoby • pokusit se navazovat kontakt • poznávat osoby a spolužáky	○ koncentrace pozornosti ○ cvičení zrakového vnímání ○ osoby ○ spolužáci ○ navazování kontaktu
rozpoznat denní dobu podle činností, obrázku nebo piktogramu	• rozpoznat den a noc • rozpoznat denní dobu podle každodenních rituálů: ráno – snídaně dopoledne - škola poledne – oběd odpoledne – ŠD, domov večer – večeře noc – spánek • přiřadit obrázky nebo piktogramy k denním činnostem	○ denní časové úseky podle činností, obrázků nebo piktogramů

Smyslová výchova – rozvíjení zrakového vnímání		**3. strana**
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**
napodobit předvedené pohyby	• navázat oční kontakt • reagovat na dospělou osobu, která předvádí pohyby • snažit se o nápodobu pohybů • napodobit předvedené pohyby (s pomocí dosp. osoby)	○ koncentrace pozornosti ○ vnímání pohybového vzoru ○ nápodoba pohybů

Smyslová výchova – rozvíjení sluchového vnímání		4. strana
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**
reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání	• navázat kontakt vnímat sluchové vjemy • reagovat na své jméno, na oslovení a zavolání	○ rozvoj sluchové percepce ○ sluchové soustředění na jméno, oslovení, zavolání ○ reakce na jméno, oslovení zavolání
poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky	• aktivně spolupracovat při sluch. cvičeních • navázat kontakt • seznámit s různými zvuky • poznávat a rozlišovat různé zvuky • vybrat z nabízených možností tu správnou • napodobit zvuk podle vzoru	○ nácvik soustředěného sluchového vnímání pomocí zvuků ○ sluchová cvičení (s i bez využití zraku) ○ poznávání a rozlišování zvuků ○ napodobování různých zvuků
poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí	• navázat kontakt • vnímat a koncentrovat pozornost na hlasy osob • rozlišovat a poznávat hlasy	○ sluchově motorická cvičení ○ sluchová cvičení s využitím zraku ○ sluchová cvičení bez zrakové kontroly ○ hlasy osob (nejbližší okolí)

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky	• navázat kontakt • snažit se o koncentraci pozornosti • seznámit se s různými zvuky a hlasy podle zvukové nahrávky • rozlišovat a poznávat zvuky a hlasy podle zvukové nahrávky	○ sluchová cvičení – rozlišování zvuků v přírodě podle zvukové nahrávky (hlasy zvířat, zpěv ptáků) ○ cvičení sluchové paměti ○ koncentrace pozornosti při poslechu
rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků	• navázat kontakt • seznámit se s různými zvuky spojené s denním životem • rozlišovat a poznávat zvuky denního života • nebát se nepříjemných zvuků	○ nácvik soustředěného sluchového vnímání na zvuky ○ cvičení sluchové paměti ○ rozlišování zvuků

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
zvládat základní sebeobslužné dovednosti	• seznámit se s předměty s pomocí zraku i hmatu (oblečení) • nacvičovat spolupráci při sebeobsluze • dopomáhat při sebeobsluze • pokusit se o samostatnost při sebeobsluze	○ sebeobslužné dovednosti ○ rozvoj hmatové percepce ○ úchopy předmětů (oděvy, boty, knoflíky) ○ manipulace předměty
poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů	• stimulovat kontakt • seznámit se předměty • poznávat velikosti, tvary a povrchy předmětů se zrakovou kontrolou	○ rozvíjení hmatové percepce ○ úchopy předmětů ○ manipulace s předměty různých velikostí, tvarů a povrchů
třídit předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru	• seznámit se předměty • rozpoznávat předměty • vnímat velikosti, tvary předmětů • rozpoznávat velikosti, tvary předmětů na základě hmatu • třídit na základě hmatu s pomocí dosp. osoby	○ rozvíjení hmatové percepce ○ úchopy předmětů ○ manipulace s předměty ○ třídění předmětů podle tvaru, velikosti

Smyslová výchova – rozvíjení hmatového vnímání		7. strana
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**
poznat známé předměty podle hmatu	• seznámit se předměty na základě hmatu • poznat předměty s oční kontrolou • poznat předměty podle hmatu bez zrakové kontroly	○ rozvoj hmatové percepce ○ manipulace s předměty ○ úchopy předmětů
rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů (tvrdost, teplota)	• rozvíjet hmatové vnímání • seznámit se s předmětem • rozlišovat vlastnosti - měkký x tvrdý • rozlišovat vlastnosti -teplý x studený • rozpoznat hmatem základní fyz. vlastnosti se zrak. kontrolou • rozpoznat hmatem základní fyz. vlastnosti bez zrakové kontroly	○ rozlišování fyzikálních vlastností předmětů (měkké x tvrdé, teplé x studené) ○ rozvoj hmatové percepce ○ dotyková terapie ○ stimulace konečků prstů a dlaně

Smyslová výchova – prostorová a směrová orientace		**8. strana**
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**
vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známem prostoru	• pokusit se vnímat prostor • orientovat se ve známém prostoru (s pomocí dosp. osoby) • orientovat se v prostoru třídy • rozlišovat směry	○ vnímání prostoru ○ orientace ve třídě ○ směrová orientace v prostoru (vpravo – vlevo) (nahoru – dolů)
orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí	• vnímat prostor třídy a jeho vybavení dle zákl. znaků • orientovat se ve třídě, škole a nejbližším okolí s pomocí dosp. osoby • orientovat se s nápovědou ve třídě, škole a nejbližším okolí	○ orientace ve třídě, škole a okolí ○ třída – okna, stoly, lavice ○ škola- šatna, chodba, WC, ŠJ ○ nejbližší okolí
rozlišovat vpravo - vlevo	• seznámit se a postupně si osvojit pojmy vpravo vlevo • reagovat na pokyny vpravo - vlevo • rozlišovat pravou a levou ruku • orientovat se podle pojmů v prostoru – (vpravo – vlevo)	○ pojmy vpravo – vlevo ○ pravá ruka – levá ruka ○ pokyny učitele ○ manipulace s předměty, obrázky

Smyslová výchova – prostorová a směrová orientace		9. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**
rozlišovat nahoře – dole, před –za, vedle	• seznámit se a postupně si osvojit dané pojmy • reagovat na dané pokyny • rozlišovat dané pojmy • řadit a umisťovat předměty (obrázky) podle pokynů dosp. osoby	○ rozlišování pojmů – nahoře –dole, před – za, vedle ○ manipulace s předměty, obrázky ○ orientace na stránce ○ pokyny učitele
řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu	• reagovat na pokyny • řadit, skládat a umisťovat předměty podle pokynů učitele	○ umísťování předmětů podle pokynů učitele
rozeznat roční období podle základních znaků	• seznámit se se základními znaky roč. období • přiřazovat obrázky k ročním obdobím (obrázky, mluvené slovo) • pokusit se rozpoznat základní znaky roč. období s pomocí	○ příroda v ročních období (zákl. znaky) obrazové karty

Smyslová výchova – rozvíjení čichového a chuťového vnímání		10. strana
Očekávané výstupy Žák by měl	**Školní výstupy Žák by měl**	**Učivo**
rozlišit jednotlivé chutě	• rozvíjet chuťové, čichové vnímání • poznávat jednotlivé chutě • rozlišovat jednotlivé chutě (s pomocí, nápovědou)	○ rozvoj chuťové percepce (správné kousání, polykání) ○ rozvoj čichové percepce – nádech nosem, výdech ústy, foukání ○ dechová cvičení ○ poznávání předmětů čichem podle vůně ○ zápach nelibé pachy a specifické vůně potravin ○ rozlišování základních potravin ○ rozlišování chutí potravin, (ovoce, zelenina a nápoje)
poznat předměty čichem podle vůně	• vnímat předměty podle vůně • poznávat předměty čichem • rozlišovat předměty čichem	
rozlišit vůně a pachy	• vnímat vůně a pachy • rozpoznávat vůně a pachy • dávat najevo libost a nelibost • rozlišovat vůně a pachy	
poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky	• vnímat potraviny zrakem i čichem • dát najevo libost a nelibost • poznat zkažené potraviny s pomocí dosp. osoby, s nápovědou	

Vyučovací předmět **Hudební výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura.
Vzdělávací obor Hudební výchova rozvijí u žáků estetické cítění. Dává prostor vlastní tvorby, posiluje sebevědomí a má zásadní rehabilitační, terapeutický a relaxační význam. Hudební výchova vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí muzikálnost a schopnost vnitřně hudbu prožít. Prolíná všemi vzdělávacími obory a umožňuje odreagovávat napětí zlepšovat náladu a koncentrovat pozornost.

Časové vymezení předmětu

Ročníky	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní hodinová dotace	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Organizační vymezení předmětu

Vyučování Hudební výchovy probíhá v kmenové třídě, ve třídě Hv, učebně PC, v učebně s interaktivní tabulí v tělocvičně a mimo školu (hry, a vycházky).

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky projevovat pozitivní city

Kompetence sociální a personální

- pomáháme žákům uvědomovat si části svého těla
- rozvíjíme a podporujeme vzájemnou spolupráci mezi žáky

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s předměty různých velikostí i tvarů (elementární a hudební nástroje)
- učíme žáky uchopovat různé předměty a manipulovat s nimi (elementární a hudební nástroje)

Hodnocení v předmětu Hudební výchova

Hodnocení v předmětu Hudební výchova je závislé na individuálních schopnostech žáka. Na konci 1. a 2. pololetí jsou žáci hodnoceni širším slovním hodnocením, kde zdůrazníme čeho žák dosáhnul a co si osvojil.

V předmětu hodnotíme:

- individuální schopnosti žáka
- překonávání nezdarů a motivaci k dokončení zadaného úkolu

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
zvládat správné dýchání, snažit se o správnou intonaci a melodii	• pokusit o správné dýchání (nápodoba) • dýchat pravidelně • držet tělo při dýchání správně • nacvičovat správnou intonaci a melodii • pokusit se o správnou intonaci a melodii napodobováním	○ dechová cvičení ○ intonační cvičení ○ melodická cvičení
rozlišovat zvuky hud. nástrojů	• vnímat ruchy a zvuky • rozlišovat zvuky • rozpoznávat zvuky hudebních nástrojů • rozlišit tichý a hlasitý zvuk	○ poslech – ruchy, zvuky ○ zvuky hud. nástrojů
zvládat zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebních nástrojů	• nacvičit slova písně • pokusit se intonovat píseň • zpívat části písní (s pomocí dospělého a doprovodem hud. nástrojů) • zpívat písně s doprovodem hud. nástrojů • zopakovat krátký melodický úsek písně • odezírat a napodobovat artikulační cvičení	○ melodický úsek písně ○ artikulační cvičení ○ správné dýchání při zpěvu ○ zpěv jednoduchých písní s hudebním doprovodem

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
doprovodit sebe i spolužáky na jednoduché rytmické hudební nástroje	• pokusit se rytmizovat slova, říkadla, rozpočítadla a písně (s pomocí dospělého) • rytmizovat slova, říkadla a písně s pomocí dospělého • rytmizovat říkadla, slova, písně (samostatně) • snažit se o doprovod sebe snažit se o doprovod sebe a spolužáků na jednoduché rytmické nástroje	○ dechová cvičení ○ intonační cvičení ○ melodická cvičení ○ rytmická cvičení ○ Orffův instrumentář ○ elementární nástroje
zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu	• vnímat a opakovat zvuky • rytmizovat slova a říkadla • pokusit se vyjádřit rytmus pohybem těla • zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu • napodobit rytmické ozvěnu	○ vnímání rytmu ○ rytmická cvičení ○ hra na tělo ○ Orffův instrumentář ○ pohyb podle rytmického doprovodu ○ pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky ○ pohyb dle rytmického doprovodu ○ jednoduché tanečky
soustředit se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby	• koncentrovat svoji pozornost • vnímat hudbu a jednoduché krátké skladby • soustředit se na poslech hudby a skladeb • poslouchat hudbu a jednoduché krátké skladby	○ koncentrace pozornosti ○ sluchové vnímání ○ poslech – říkadla, písně, jednoduché krátké skladby určené dětem ○ relaxační hudba

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura.
Vzdělávací obor Výtvarná výchova rozvíjí u žáků schopnosti, dovednosti a estetické cítění. Dává možnost vyjádření vlastních emocí, rozvoji fantazie, posiluje sebevědomí a má značný rehabilitační, terapeutický a relaxační význam.

Časové vymezení předmětu

Ročníky	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní hodinová dotace	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Organizační vymezení předmětu

Vyučování Výtvarné výchovy probíhá v kmenové třídě, učebně PC, v učebně s interaktivní tabulí a mimo školu (malba, kresba v přírodě- vycházky).

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky zpracovat jednoduché pokyny
- vedeme žáky k přiměřené a správné reakci
- vedeme žáky k vyjádření souhlasu i nesouhlasu
- rozvíjíme schopnost vnímat své potřeby, pocity i nálady
- učíme žáky projevovat pozitivní city
- podporujeme žáky ve vyjadřování jeho potřeb, pocitů i nálad verbálními i neverbálními prostředky

Kompetence sociální a personální

- pomáháme žákům uvědomovat si části svého těla
- rozvíjíme a podporujeme vzájemnou spolupráci mezi žáky
- učíme žáky s navazovat kontakt
- učíme žáky dorozumívat se vhodným způsobem

Kompetence pracovní

- vedeme k osvojování dovedností, které souvisejí se sebeobsluhou
- seznamujeme žáky s předměty různých velikostí i tvarů (tiskátka, látky, různé materiály)
- učíme žáky uchopovat různé předměty a manipulovat s nimi (tiskátka, látky, různé materiály)
- motivujeme žáky k dalším výtvarným činnostem
- společně se žáky postupujeme podle již naučených stereotypů
- učíme správnému zacházení s výtvarnými pomůckami
- vedeme žáky k využívání získaných dovedností při práci s různými výt.materiály
- seznamujeme žáky s jednoduchými výtv. činnostmi
- rozšiřujeme schopnosti podílet se na výtv. činnostech
- vedeme k samostatnosti při praktických činnostech

Hodnocení v předmětu Výtvarná výchova

Hodnocení v předmětu Výtvarná výchova je závislé na individuálních schopnostech žáka. Na konci 1. a 2. pololetí jsou žáci hodnoceni širším slovním hodnocením, kde zdůrazníme čeho žák dosáhnul a co si osvojil.

V předmětu hodnotíme:

- individuální schopnosti žáka
- překonávání nezdarů a motivaci k dokončení zadaného úkolu

Výtvarná výchova		**1. strana**
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**
zvládat základní dovednost pro vlastní tvorbu	• seznámit se s používáním tužky, pastelů, křídy, modelíny, barvy • s pomocí dospělé osoby užívat různé prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů a nálad • osvojit si zákl. dovednosti • s pomocí dosp. osoby pracovat na ploše a v prostoru	○ uplatnění vlastního těla ○ zákl. dovednosti (práce na ploše a v prostoru) ○ zacházení s tužkou, pastely, křídami…
používat na elementární úrovni prostředky a postupy	• seznámit se se základními prostředky a postupy • seznámit se s použitím základními prostředky a postupy • s pomocí dospělého používat na element. úrovni prostředky a postupy • snažit se o samostatnost při používání prostředků a postupů na element. úrovni	○ kresba ○ malba ○ kolorovaná kresba ○ koláž ○ asambláž ○ dekorativní práce ○ prostorová tvorba ○ kombinace technik a materiálů
vnímat základní vztahy mezi barvami (barevné kontrasty) a tvary	• seznámit se s barvami a tvary • vnímat barvy a tvary • rozpoznávat barvy a tvary • pomocí dospělého vnímat základní vztahy mezi barvami a tvary	○ práce s barvou ○ barevné skvrny ○ čáry, vlnovky ○ barevné odstíny (teplý studený) ○ ladění barev ○ střídání prvků jednobarevných, vícebarevných

Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**
vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity	• uvědomovat si vlastní pocity • pokusit se vyjádřit vyjádřit své vlastní pocity, představy a vjemy (s pomocí dosp.osoby, nápodobou)	○ uplatnění vlastního těla ○ fantazijní představy ○ emoce ○ prostředky a postupy dle vlastního výběru
uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech	• pokusit se uplatnit vlastní fantazii s pomocí dosp. osoby při jednotlivých výtvarných činnostech	○ fantazie a představivost ○ výtvarné tradiční i netradiční techniky ○ uplatnění vlastního těla ○ prostorová tvorba ○ modelování

Vyučovací předmět **Pohybová výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.
Vzdělávací obor Pohybová výchova přispívá ke zmírnění důsledků zdravotně postižených žáků, pomáhá odreagovávat napětí,překonávat únavu a zlepšuje koncentraci pozornosti.

Časové vymezení předmětu

Ročníky	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní hodinová dotace	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Organizační vymezení předmětu

Vyučování Pohybové výchovy probíhá v kmenové třídě, v učebně s interaktivní tabulí, v tělocvičně, v bazénu a mimo školu (turistika, hry v přírodě, dětská hřiště a vycházky).

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vnímat své jméno
- učíme žáky vhodně reagovat na své jméno
- učíme žáky zpracovat jednoduché pokyny
- vedeme žáky k přiměřené a správné reakci

Kompetence sociální a personální

- pomáháme žákům uvědomovat si části svého těla
- rozvíjíme u žáků schopnost vnímat sluchem, zrakem, hmatem a čichem své tělo
- učíme žáky dorozumívat se vhodným způsobem
- rozvíjíme a podporujeme vzájemnou spolupráci mezi žáky

Kompetence pracovní

- vedeme k osvojování dovedností, které souvisejí se sebeobsluhou (převlékání)
- seznamuje žáka s předměty různých velikostí i tvarů (drobné tradiční i netradiční náčiní, plavecké nadlehčovací pomůcky)
- učíme žáky uchopovat různé předměty a manipulovat s nimi (drobné tradiční i netradiční náčiní, plavecké nadlehčovací pomůcky)

Hodnocení v předmětu Pohybová výchova

Hodnocení v předmětu Pohybová výchova je závislé na individuálních schopnostech žáka. Na konci 1. a 2. pololetí jsou žáci hodnoceni širším slovním hodnocením, kde zdůrazníme čeho žák dosáhnul a co si osvojil.

V předmětu hodnotíme:

- individuální schopnosti žáka
- překonávání nezdarů a motivaci k dokončení zadaného úkolu

Pohybová výchova		**1. strana**
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**
získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám	• vnímat své okolí • seznámit se s cviky a pohybovými aktivitami • napodobovat cviky a pohyb. aktivity s pomocí dospělé osoby • snažit se o samostatnost při cvičení a pohybových aktivitách	○ pohybový režim ○ pohybové hry a cvičení ○ motivační hry ○ napodobivé hry ○ průpravné hry ○ hry s využitím tradičního i netradičního náčiní
zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost	• připravit si vhodné oblečení • seznámit se s náčiním,nářadím a jeho manipulací	○ vhodné oblečení ○ svlékání a oblékání oděvu ○ skládání a ukládání oděvu ○ obouvání,zouvání a šněrování bot ○ skládání a ukládání svých věcí (oblečení,obuv,osobní věci)

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti	• seznámit se s pokyny a reagovat na ně • vnímat pokyny a povely • napodobovat osoby, které reagují na pokyny a povely • reagovat s pomocí dospělé osoby na pokyny a povely spolupracovat při pohyb. činnostech	○ smluvené signály, povely, pokyny ○ pohybové hry ○ motivační hry ○ napodobivé hry ○ průpravné hry ○ hry s využitím tradičního i netradičního náčiní ○ jednoduché cviky ○ hry s míči – kutálení, kopání, hod ○ pohybové činnosti v rytmu hudby
mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	• seznamovat se s prostředím, terénem • orientovat se v prostoru • snažit se o osvojení pohybových činností a dovedností • osvojit si pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci s pomocí dospělé osoby • upevňovat základní pohybové činnosti a dovednosti	○ turistika a pobyt v přírodě ○ vycházky ○ pohyb v terénu ○ adaptace na vodní prostředí ○ plavání ○ hry ve vodě ○ plavání za pomocí různých pomůcek ○ základní plavecké dovednosti ○ stimulace pohybu v prostoru ○ změny poloh

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů a poloh	• stimulovat oční kontakt • vnímat své tělo, jeho části • pokusit se o cílený pohyb těla, nebo jeho částí • ovládat pohyb těla nebo jeho částí • zvládat koordinaci pohybu (nápodobou) • snažit se o samostatnost při rozvíjení motoriky a koordinace • provádět uvědomělý pohyb končetin	○ manipulace s drobnými předměty ○ rytmická cvičeni ○ pohybové hry ○ adaptace na vodní prostředí ○ hry ve vodě ○ plavání za pomoci různých pomůcek ○ pohybové hry ○ motivační hry ○ napodobivé hry ○ průpravné hry ○ hry s využitím tradičního i netradičního náčiní ○ kondiční cvičení – chůze,běh, skoky poskoky, stoj, seskoky ○ změny poloh
zvládnout uvolnění a zklidnění organismu	• vnímat své tělo • soustředit se na dýchání • pokusit se o uvolnění organismu a zklidnění	○ relaxační cvičení ○ dechová cvičení ○ prvky jógových cvičení ○ muzikoterapeutické techniky ○ individuální masáže ○ zklidnění organismu ○ hydroterapie

Vyučovací předmět **Zdravotní tělesná výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.
Vzdělávací obor Zdravotní tělesná výchova rozvíjí hybnost žáků, správné držení těla a zvažuje tělesnou zdatnost. Zaměření odpovídá fyzickým, psychickým a zdravotním možnostem, zdravotnímu stavu a specifice postižení. Zařazení žáků do zdravotní tělesné výchovy se provádí na doporučení lékaře.

Časové vymezení předmětu

Ročníky	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní hodinová dotace	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Organizační vymezení předmětu

Vyučování Zdravotní tělesné výchovy probíhá v kmenové třídě, v tělocvičně, v bazénu a mimo školu (turistika, hry v přírodě, dětská hřiště a vycházky…).

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky zpracovat jednoduché pokyny
- vedeme žáky k přiměřené a správné reakci

Kompetence sociální a personální

- pomáháme žákům uvědomovat si části svého těla
- rozvíjíme u žáků schopnost vnímat sluchem, zrakem, hmatem a čichem své tělo
- učíme žáky dorozumívat se vhodným způsobem

Kompetence pracovní

- seznamuje žáka s předměty různých velikostí i tvarů (drobné tradiční i netradiční náčiní, plavecké nadlehčovací pomůcky)
- učíme žáky uchopovat různé předměty a manipulovat s nimi (drobné tradiční i netradiční náčiní, plavecké nadlehčovací pomůcky)

Hodnocení v předmětu Zdravotní tělesná výchova

Hodnocení v předmětu Zdravotní tělesná výchova je závislé na individuálních schopnostech žáka. Na konci 1. a 2. pololetí jsou žáci hodnoceni širším slovním hodnocením, kde zdůrazníme čeho žák dosáhnul a co si osvojil.

V předmětu hodnotíme:

- individuální schopnosti žáka
- překonávání nezdarů a motivaci k dokončení zadaného úkolu

Zdravotní tělesná výchova		1. strana
Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Školní výstupy** **Žák by měl**	**Učivo**
uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách	• vnímat své tělo • seznámit se se zásadami správného držení těla • postupně upevňovat správné způsoby držení těla • snažit se o dodržování správného způsobu držení těla • pokusit se o správné držení těla s pomocí dosp. osoby • uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách samostatně	○ dechová cvičení ○ zásady správného držení těla ○ prvky jógy ○ vnímání pocitů při cvičení ○ cvičení ve vodě ○ hry ve vodě
zaujímat správné základní cvičební polohy	• uvědomovat si části těla • napodobovat cvičební polohy • snažit se o správné cvičební polohy s pomocí dospělé osoby • zaujímat cvičební polohy s pomocí dosp. osoby	○ pohybové činnosti s přihlédnutím ke specifice postižení ○ vnímání pocitů při cvičení ○ koordinace pohybů ○ uvolňovací cvičení

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
zvládat jednoduchá speciální cvičení	• seznámit se se speciálními cviky • provádět cvičení s vedením dospělé osoby • pokusit o samostatnost při cvičení se slovním pokynem • zvládat cvičení s pomocí • snažit se o samostatnost při spec. cvičení	○ pohybové činnosti s přihlédnutím ke specifice postižení ○ pohybový režim ○ rehabilitační individuální cvičení ○ vnímání pocitů při cvičení
zvládat základní techniku speciálních cvičení podle pokynů	• chápat pokyny ke zvládnutí činnosti • spolupracovat při speciálním cvičení podle pokynů • pokusit se zvládnutí zákl. techniky spec. cvičení podle pokynů s pomocí dospělého • zvládat techniky s pomocí dosp. osoby	○ koordinace pohybů ○ uvolňovací cvičení ○ rozvoj jemné i hrubé motoriky ○ dechová cvičení ○ rovnovážná cvičení ○ zásady správného držení těla ○ vnímání pocitů při cvičení ○ adaptace na vodní prostředí ○ pohyb a pobyt ve vodním prostředí ○ hydroterapie ○ relaxační cvičení

Vyučovací předmět **Pracovní výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.
Vzdělávací obor Pracovní výchova je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí. Cíleně se zaměřuje na získání základních pracovních dovedností a návyků. Zahrnuje také motorické schopnosti, dovednosti, základy sebeobsluhy a hygienické návyky.

Obsah vzdělávacího oboru je rozdělen do pěti tématických okruhů :

- Sebeobsluha
- Práce s drobným materiálem
- Práce montážní a demontážní
- Pěstitelské práce
- Práce v domácnosti

Časové vymezení předmětu

Ročníky	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní hodinová dotace	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Organizační vymezení předmětu

Vyučování Pracovní výchovy probíhá v kmenové třídě, učebně PC, Sluneční zahradě, školním pozemku i mimo školu (exkurze a vycházky).

Výchovně vzdělávací postupy, kterými směřujeme k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými
- učíme žáky chápat sdělení (význam slov) a reagovat na dané sdělení
- učíme žáky používat obrazový materiál
- učíme žáky vyjádřit a obhájit svůj názor a postoj

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme a podporujeme vzájemnou spolupráci mezi žáky

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky se zákl. hyg. návyky a sebeobsluhou
- upevňujeme již osvojené hyg. návyky i zákl. os. hygieny
- vedeme k osvojování dovedností, které souvisejí se sebeobsluhou
- učíme žáky uchopovat různé předměty a manipulovat s nimi
- motivujeme žáka k dalším manipulačním činnostem
- společně se žáky postupujeme podle již naučených stereotypů
- učíme žáky správnému zacházení s pomůckami
- vedeme žáky k využívání získaných dovedností při práci s různými materiály
- seznamujeme žáky s jednoduchými prac. činnostmi
- rozšiřujeme schopnosti podílet se na prac. činnostech
- vedeme k samostatnosti při praktických činnostech

Hodnocení v předmětu Pracovní výchova

Hodnocení v předmětu Pracovní výchova je závislé na individuálních schopnostech žáka. Na konci 1. a 2. pololetí jsou žáci hodnoceni širším slovním hodnocením, kde zdůrazníme čeho žák dosáhnul a co si osvojil.

V předmětu hodnotíme:

- individuální schopnosti žáka
- překonávání nezdarů a motivaci k dokončení zadaného úkolu

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání)	• uvědomit si vlastní tělo a koncentrovat svoji pozornost • spolupracovat při sebeobslužných činnostech a hygienických návycích • dopomáhat dospělému při sebeobslužných činnostech a hyg. návycích • snažit se o samostatnost	**SEBEOBSLUHA** ○ hygienické návyky ○ osobní hygiena –mytí rukou, používání mýdla a ručníku ○ spolupráce při hygieně ○ funkce a používání hygienických pomůcek ○ používání WC ○ svlékání a oblékání oděvu ○ skládání a ukládání oděvu ○ obouvání,zouvání a šněrování bot
dodržovat klid a čistotu při stravování	• uvědomit si vlastní tělo a koncentrovat pozornost • soustředit se na stravování • spolupracovat při stolování a stravování • udržet pozornost, klid a čistotu • osvojit si čistotu při stravování • zapojit se do úklidu stolu po jídle	○ přijímání potravy ○ nácvik pití slámkou, savičkou, z hrnečku ○ stolování, stravování ○ čistota při stravování ○ úklid stolu po jídle ○ spolupráce při stravování

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
umět používat příbor	• nacvičovat správné sezení u jídla • osvojit si správné stolování • seznámit se s příborem a jeho fcí • uchopit správně příbor, ubrousek • použít příbor (s pomocí dosp. osoby) • snažit se o samostatnost při používání (nápodoba, pomoc dosp. osoby)	○ používání příboru – lžíce, lžička,vidlička,nůž ○ používání ubrousku ○ nácvik sezení u jídla ○ samostatnost při jídle ○ stolování ○ spolupráce při používání příboru
udržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí	• vnímat své věci,okolí a pomůcky • rozpoznávat pořádek – nepořádek • pozorovat dospělého při úklidu svých věcí, osobních věcí, šk.pomůcek • nacvičovat udržování pořádku a ukládání osobních věcí, pomůcek na svoje místo • zapojit se do úklidu třídy	○ skládání a ukládání svých věcí (oblečení,obuv,osobní věci) ○ udržování pořádku v osobních věcech ○ péče o osobní věci a šk. pomůcky ○ ukládání pomůcek ve třídě i do aktovky ○ udržovat pořádek ve svém okolí ○ úklid ve třídě

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	• vnímat manuální dovednosti dospělé osoby • snažit se o napodobování dospělé osoby s pomocí • usilovat o samostatnost při základních dovednostech	**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM** ○ vlastnosti a užití materiálu ○ přírodniny ○ modelovací hmota ○ papír, karton ○ textil ○ drát ○ fólie ○ Jednoduché pracovní postupy a techniky: muchlání, trhání, skládání, vkládání,lepení, třídění uklízení
vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních a netradičních materiálů	• seznámit se s některými lid. zvyky, tradicemi řemesly • vnímat materiály,předměty a pomůcky • vnímat vlastnosti předmětu a materiálu • rozlišovat vlastnosti materiálu, předmětu • uchopovat materiály, předměty • manipulovat s předměty • snažit se o jednoduché postupy (s pomocí dosp. osoby) • vytvářet předměty (s pomocí dosp. osoby)	○ lidové zvyky ○ tradice ○ řemesla ○ tradiční a netradiční materiály

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
- pracovat podle slovního návodu	• vnímat pracovní prostředí • seznámit se s pracovními pomůckami a jejich funkcemi • chápat význam slovních pokynů • snažit se pracovat s pomocí dospělé osoby • usilovat o samostatnost při práci	○ pracovní pomůcky,funkce ○ používání jednoduchých pracovních pomůcek ○ práce dle slovního návodu ○ práce s drobným materiálem
udržovat pracovní místo v čistotě	• vnímat pracovní místo • rozlišovat pořádek a nepořádek • pozorovat dospělého při udržování čistoty • snažit se o udržovat pracovní místo v čistotě • pokusit se o samostatnost při udržování pracovního místa v čistotě	○ úklid pracovního místa ○ údržba pracovního místa ○ pořádek na prac. místě ○ pořádek na pracovišti, v učebně

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
- zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci s jednotlivými stavebnicemi a konstruktivními hrami	• vnímat a uchopovat části stavebnice • třídit díly stavebnice podle kritérií • spojovat části v celek • používat spojovací součástky • zvládnout jednoduchou montáž, demontáž s pomocí • snažit se o největší míru samostatnosti při práci se stavebnicí • vytvořit model s pomocí dosp. osoby	**PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ** ○ manipulace s předměty ○ konstruktivní hry (skládačky, puzzle, kostky) ○ stavebnice plošné, prostorové, konstrukční ○ montáž a demontáž modelů ○ úklid stavebnic ○ didaktické pomůcky ○ rehabilitační pomůcky

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních období	• vnímat znaky ročních období • rozpoznávat změny v jednotlivých roč. obdobích • pozorovat charakteristické znaky jednotlivých ročních období • usilovat o samostatnost při pozorování • vybrat charakteristické předměty a činnosti k danému ročnímu období (s pomocí učitele)	**PĚSTITELSKÉ PRÁCE** ○ roční období ○ pozorování ○ vycházky ○ obrázky, předměty, fotografie
pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročné pokojové i užitkové rostliny	• seznámit se s podmínkami pěstování a ošetřování rostlin • seznámit se s rozdíly při pěstování jednotlivých skupin rostlin • napodobovat dosp. osobu při péči o rostliny • snažit se o pěstování, ošetřování a péči o pokojové i užitkové rostliny	○ pěstování rostlin v bytě, na zahradě, ve skleníku ○ péče o nenáročné pokojové a užitkové rostliny – zálivky,odstraňování odumřelých částí rostlin, vymývání misek ○ setí do jamek ○ pozorování klíčení semen

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
používat podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní	• seznámit se s pomůckami a náčiním • rozlišovat pomůcky a náčiní • seznámit se s manipulací pomůcek a nářadí • znát pomůcky a náčiní • dle slovního pokynu vybrat správné nářadí, náčiní • vybrat vhodné nářadí k dané činnosti (s pomocí dosp. osoby) • snažit se o správné používání pomůcek a náčiní při práci	○ pomůcky a náčiní pro práci na zahradě (motyčka, hrábě, kolečko)
dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě	• seznámit se se zásadami hygieny a bezpečnosti • postupně si osvojovat jednotlivé zásady hygieny a bezpečnosti práce • napodobovat dospělého při dodržování zásad • snažit se o samostatnost při dodržování zásad hygieny a bezpečnosti (s pomocí dosp. osoby)	○ zásady hygieny a bezpečnosti při práci na zahradě

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
provádět drobné domácí práce – základní úklid, mytí nádobí, mytí podlahy	• seznámit se s úklidovými prostředky • pojmenovat úklid. prostředky • mít povědomí o funkci jednotlivých pomůcek • vybrat správné pomůcky k dané činnosti • pozorovat drobné domácí práce • snažit se o nápodobu a spolupracovat při úklidu • snažit se o samostatnost při úklidu	**PRÁCE V DOMÁCNOSTI** ○ drobné domácí práce ○ základní úklid ○ mytí podlahy ○ mytí nádobí ○ praní drobného prádla
prostřít stůl pro běžné stolování	• seznámit s předměty stolování (ubrus, příbor, nádobí) • rozlišovat jednotlivé předměty • seznámit se prostřeným stolem • pozorovat dospělého při přípravě prostírání stolu • spolupracovat při prostírání stolu • snažit se o samostatnost při prostírání	○ stolování ○ prostírání

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
zvládnout nákup a uložení základních potravin	• seznámit se průběžně potravinami a jejich uložením • osvojit si chování v obchodě • vyhledat a vybrat zboží na základě slovního pokynu • rozlišovat uložení potravin (lednice,spíž) • snažit se o samostatnost při nákupu a uložení potravin	○ nákup potravin ○ chování v obchodě ○ chování na ulici ○ uložení potravin
připravit jednoduchý pokrm podle pokynů	• seznámit se s kuchyňským náčiním • seznámit se se surovinami • pozorovat dospělé osoby • napodobovat činnosti • spolupracovat při přípravě pokrmu • znát význam jednotlivých pokynů • snažit se pracovat dle pokynů	○ stolování ○ prostírání ○ kuchyňské nádobí, pomůcky

Očekávané výstupy Žák by měl	Školní výstupy Žák by měl	Učivo
dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti	• seznámit se ze zásadami hygieny a bezpečnosti • postupně si osvojovat jednotlivé zásady hygieny a bezpečnosti práce • snažit se o samostatnost při dodržování zásad hygieny a bezpečnosti (s pomocí dosp. osoby)	○ zásady hygieny při práci v domácnosti zásady bezpečnosti při práci v domácnosti

Pravidla hodnocení v rehabilitační třídě základní školy speciální

Úvod

Nedílnou součástí výchovně vzdělávací práce školy je hodnocení a klasifikace žáků. Jde o složitý proces, který klade vysoké požadavky na všechny pedagogické pracovníky. Cílem tohoto klasifikačního řádu je pomoci těmto pracovníkům a stanovit všem jednoznačně platná kritéria pro hodnocení.

Hodnocení a klasifikace žáků základní školy je součástí jejich výchovy a vzdělávání. Účelem hodnocení a klasifikace je přispívat k odpovědnému vztahu žáka k výchově a vzdělávání v souladu se školskými předpisy.Výsledky hodnocení a klasifikace uvede škola na vysvědčení.

1. Kriteria pro hodnocení

Základní a podrobná pravidla hodnocení jsou obsažena v klasifikačním řádu školy

- zvládnutí školních a očekávaných výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních schopností žáka
- kladný přístup k činnostem
- žák získává zpětnou vazbu o splnění - nesplnění zadaného úkolu
- žák má možnost hodnotit svůj výkon

Hodnocení žáků

1. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:
    - jednoznačné
    - srozumitelné
    - srovnatelné s předem stanovenými kritérii
    - věcné
    - všestranné
2. Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných ve školních výstupech jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Čl. I
Pravidla hodnocení a způsob získávání podkladů pro hodnocení žáků rehabilitační třídy základní školy speciální

1. Hodnocení žáka je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu.
2. Hodnocení se provádí průběžně, na konci každého pololetí se vydává vysvědčení.
3. Činnost žáka v zájmových útvarech, které organizuje škola, se hodnotí dvěma stupni: **pracoval úspěšně, pracoval.**
4. Nepovinné předměty se hodnotí analogicky jako předměty povinné.
5. Předmětem hodnocení jsou výsledky , jichž žák dosáhl ve vyučovacích předmětech v souladu s požadavky ŠVP.
6. Při hodnocení zohledňuje učitel druh a stupeň mentálního postižení žáka, jeho zdravotní stav a jeho individuální a věkové zvláštnosti, s akcentem na kultivaci žáka a rozvoj jeho schopností.
7. Škola využívá možnosti klasifikace slovním i rozšířeným slovním hodnocením
8. Předpokladem úspěšného hodnocení žáka s postižením je maximální respektování jeho schopností, hodnocení je individuální
9. Výsledky žáka se nesrovnávají s jeho okolím, hodnotí se jeho osobnost a jeho rozvoj

Čl. II

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků (autoevaluace)

1. Kromě forem hodnocení práce žáků ze strany pedagogických pracovníků mají žáci možnost používat také formy sebehodnocení. Škola jim pro tyto formy vytváří odpovídající podmínky. Tím je zajišťována také zpětná vazba objektivity hodnocení ze strany školy jako vzdělávací instituce.
2. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
3. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat, co se mu daří, co mu ještě nejde a jak bude pokračovat dál.
5. Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

- naučit žáka znalosti a dovednosti
- konečné hodnocení žáka je vždy v kompetenci vyučujícího
- cílem sebehodnocení je pozitivní motivace žáka ke zlepšování vědomostí, dovedností a zvyšování vlastního sebevědomí

Čl. III

Formy a metody ověřování vědomostí a dovedností žáků

- sledování výkonů žáka během výuky
- sledování přípravy na vyučování
- sledování aktivity během vyučování
- jednoduché diktáty, doplňovací cvičení, pracovní listy
- samostatná práce
- grafická úprava
- praktické a pohybové dovednosti
- rozhovor se žákem
- pozorování žákova zapojení do skupinové a individuální práce
- diagnostické pozorování žáka

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

1. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení
2. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno slovním či širším slovním hodnocením. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.

Čl. IV

Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku

1. **Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem** s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. **Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy speciální, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy speciální, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.**
2. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
3. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

4. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, **požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka**; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
5. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
6. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Čl. VI
Hodnocení chování

- hodnocení chování žáka se řídí školním řádem
- hodnotí se chování ve škole, při školních akcích a reprezentaci školy
- hodnocení provádí třídní učitel po dohodě s vyučujícími a ostatními pedagogickými pracovníky
- hodnocení chování schvaluje pedagogická rada
- využívá se 3 stupňů chování – 1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé
- pochvaly navrhuje vyučující a ostatní pedagogičtí pracovníci, uděluje třídní učitel, ředitelka školy a schvaluje pedagogická rada
- návrh na snížený stupeň z chování projednává pedagogická rada
- při porušení školního řádu lze podle závažnosti přestupku žákovi udělit:
  napomenutí třídního učitele
  důtku třídního učitele
  důtku ředitele školy
  sníženou známku z chování
- udělení pochvaly, třídní důtky či snížený stupeň z chování oznámí třídní učitel písemně rodičům nebo zákonným zástupcům

<u>Ověřování klíčových kompetencí</u>

- Ověřování bude probíhat ze strany učitele a sebehodnocením žáka
  Některé metody a formy ověřování klíčových kompetencí:
  pozorování
  rozhovor
  rozbor výsledků a činností žáka
  práce s chybou a rozbory příčin neúspěchu
  porovnávání výsledků práce žáka s výsledky spolužáků
  čtvrtletní hodnocení a sebehodnocení

Autoevaluace					
Oblast					
Autoevaluace školy		**Výsledky vzdělávání**	**Klima školy**	**Management**	**Spolupráce s rodiči a partnery**
	Cíle	• soulad ŠVP s RVP pro ZŠS • zabezpečení individualizace výuky • volba vhodných metod a forem práce pro rozvoj klíčových kompetencí • naplňování očekávaných výstupů • volba způsobu hodnocení žáka	• tvorba příznivého klimatu školy a třídy • spokojenost žáků ve škole • dobré vztahy pedagogů a žáků	• zabezpečení dobrých výchovně vzdělávacích výsledků • udržování a zlepšování materiálních a technických podmínek ve škole • stabilita a odbornost pedagogického sboru	• otevřenost školy • zvýšit počet rodičů na školních akcích • partnerské školy
	Kritéria	• zlepšování výchovně vzdělávacích výsledků žáků dle jejich schopností • pozitivní výsledky výchovy a vzdělání podle schopností žáků	• prevence sociálně patologických jevů • snižování absence žáků	• plná organizace školy • úspěšná prezentace a reprezentace školy • stabilizovaný pedagogický sbor • odpovídající materiálně technické podmínky	• spokojenost rodičů • počet aktivit v rámci partnerství • aktivní podíl rodičů na organizaci
	Nástroje	• hospitace • kontroly dokumentace • porady • SWOT analýza	• prezentace školy a tisku, médiích a veřejnosti • soutěže a přehlídky • dotazníky a ankety • rozbory dokumentace • zprávy výchovného poradce	• výroční zprávy o činnosti školy • výroční zprávy o hospodaření • kontroly školní dokumentace • hospitace a rozbory činností	• projekty • ankety • evidence
	Časový plán	• průběžně • podle potřeb zřizovatele	• celoročně • dotazníky rodičům (dle potřeby)	• podle časových harmonogramů	• průběžně

Evaluace					
	Oblast				
Evaluace		**Výsledky vzdělání**	**Klima školy**	**Management**	**Spolupráce s rodiči a partnery**
	Cíle	• soulad ŠVP RVP pro ZŠS • zabezpečení individualizace výuky • volba vhodných metod a forem práce pro rozvoj klíčových kompetencí • dosahování očekávaných výstupů • volba způsobu hodnocení žáka	• tvorba příznivého klimatu školy a třídy • spokojenost žáků ve škole • dobré vztahy pedagogů a žáků	• udržování a zlepšování materiálních a technických podmínek výchovně vzdělávacího procesu ve škole • stabilita a odbornost pedagogického sboru	• otevřenost školy • spokojenost rodičů a veřejnosti s výsledky práce školy • příznivý obraz školy na veřejnosti
	Kritéria	• zlepšování výchovně vzdělávacích výsledků žáků • kladné hodnocení školy veřejností, zřizovatelem, ČŠI, VÚP PRAHA • pozitivní výsledky rozborů, plnění plánů	• prevence sociálně pedagogických jevů • snižování absence žáků	• kladné hodnocení práce managementu kontrolními orgány a veřejností	• pozitivní články v tisku • spokojenosti rodičů • růst počet spolupracujících rodičů a jejich spoluúčast na chodu školy • partnerské a sponzorské smlouvy
	Nástroje	• kontroly zřizovatelem, Inspekce ČŠI • hospitace	• prezentace školy v tisku, médiích a veřejnosti • přehlídky a soutěže	• kontroly zřizovatelem, Inspekce ČŠI, VÚP PRAHA, MŠMT ČR • hospitace a rozbory činností	• dotazníky ČŠI apod. • společenské akce s veřejností OÚ, ZŠ, ISŠ
	Časový plán	• průběžně • podle potřeb zřizovatele	• celoročně • dotazníky rodičům 1x rodiče	• posouzení kvality školy a jejího řízení	• celoročně

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PŘÍPRAVNÉHO STUPNĚ ZÁKLADNÍ ŠKOLY SPECIÁLNÍ

Charakteristika přípravného stupně

- přípravný stupeň základní školy speciální je součástí vzdělávací nabídky naší školy a tvoří přípravnou etapu před zahájením povinné školní docházky
- přípravný stupeň je určen dětem s těžším mentálním postižením, postižením více vadami a autismem
- přijímány jsou především děti s odkladem školní docházky
- docházka do přípravného stupně je až tříletá, s možností nastoupit již v 5 letech věku pokud to kapacita zařízení dovolí
- do přípravného stupně základní školy speciální jsou přijímány děti na žádost rodičů, s doporučujícím posouzením poradenského zařízení – SPC a lékaře
- ve třídě pracuje souběžně více pedagogických pracovníků – pedagog, asistent pedagoga, osobní asistent, jejich počet je závislý od aktuálního počtu dětí ve třídě
- v jedné třídě jsou zařazeny děti všech ročníků
- výchovně vzdělávací činnost je rozčleněna do několika vzdělávacích oblastí

Popis třídy, okolních prostor a vybavení třídy

- třída přípravného stupně se nachází v 1. patře budovy školy
- vstup do budovy i do třídy je bezbariérový, doprava do patra je zajišťována plošinou
- místnost je prostorná, světlá, nábytek je ú, přizpůsobený potřebám dětí s postižením
- pro práci jsou dostupné sady didaktických i speciálních kompenzačních pomůcek
- naproti třídy přes chodbu je vybavené sociální zařízení upravené pro potřeby dětí
- ve škole se nachází společná školní jídelna, ve které se stravují všichni žáci školy
- součástí školy je školní zahrada
- všechny vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní i hygienické normy dle platných předpisů týkajících se čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti,…

PRIORITY PŘÍPRAVNÉHO STUPNĚ		
SEBEOBSLUHA	**KOMUNIKACE**	**KAMARÁDSTVÍ**
učím si své věci ukládat do skříňky, uklízet hračky a své místo	snažím se navazovat oční kontakt	mám rád ostatní děti a těším se na ně
snažím se pomáhat při oblékání, obléknu s dopomocí nebo sám	chtěl bych reagovat gestem nebo slovně na otázku	učím se přijímat projevy kamarádství od ostatních dětí
spolupracuji při jídle, dávám si kousky jídla do úst, jím samostatně	snažím se vyjadřovat co dělám rád a co ne	chtěl bych pomáhat ostatním při sebeobsluze a hře
spolupracuji při umývání, umývám si ruce s dopomocí nebo sám	chtěl bych říct nebo ukázat, když něco potřebuji	když někomu ublížím, snažím se omluvit
naznačím vykonání osobní potřeby, pomáhám nebo sám používám WC	chtěl bych si povídat s ostatními při hře	dělím se s ostatními dětmi

Podmínky a organizace vzdělávání

Přijímání dětí

Do přípravného stupně základní školy speciální jsou zařazovány děti na základě rozhodnutí ředitelky školy. Děti přichází z různých typů mateřských škol nebo přímo z rodiny.
Adaptační období dítěte v přípravném stupni závisí na kvalitní spolupráci s rodiči - umožňujeme rodičům návštěvu ve třídě, seznámíme je s harmonogramem dne a probíhajícími speciálně pedagogickými aktivitami. Spokojený pobyt dítěte se snažíme zajistit opakovanými seznamovacími návštěvami ve třídě. Pobyt ve třídě se upravuje podle situace, jak si dítě na nové prostředí přivyká. Rodič se může zúčastnit všech činností . Úspěšné zvládnutí vstupu do zařízení znamená dobrý start k získání pozitivního vztahu dítěte k pedagogům.

Kolektiv dětí

Do třídy přípravného stupně jsou přijímány děti s těžším mentálním postižením, postižením více vadami a poruchami autistického spektra.

Personální zajištění

Ve třídě pracují souběžně 2 -3 pedagogičtí pracovníci. Pro konkrétní počet pedagogů je rozhodující počet dětí ve třídě.Nejméně jeden z nich je učitel,ostatní jsou asistenti pedagoga a osobní asistenti. Výchova a vzdělávání dětí v přípravném stupni vyžaduje odborný, vysoce citlivý a maximálně odpovědný přístup.
Pedagogové usilují o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodinou. Chovají se a jednají profesionálním způsobem - v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými zásadami
Role učitele: učitelka ve třídě je především iniciátorem, osobností se schopností předat vhodným způsobem nadšení. Pozoruje jednotlivé děti, vede je k samostatnosti, dbá na to, aby se děti cítily po všech stránkách v pohodě, aby měly dostatek podnětů k učení a radost z něho. Posiluje sebevědomí dětí a důvěru ve vlastní schopnosti.

Věcné vybavení

Přípravný stupeň má svá specifika i v oblasti prostorového a materiálního vybavení. Vybavení třídy hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí, jejich věku i individuálním zvláštnostem - je průběžně doplňováno a obměňováno. Při práci využíváme všechny dostupné drobné didaktické pomůcky (stavebnice, skládačky, puzzle, knihy s jednoduchými obrázky, leporela, mozaiky, korálky, přírodniny i předměty denní potřeby, pískovničku, grafomotorický a výtvarný materiál - trojhranné pastelky, dlaňové pastelky a štětce, násadky na tužky…). Hračky a doplňky jsou umístěny tak, aby si děti většinu z nich si mohly samostatně brát a zároveň věděly, kde jsou uloženy. Třída přípravného stupně využívá podle potřeb dětí vhodné speciální pomůcky: rehabilitační míče, relaxační míčkový bazén, polohovací válec, lavice a židle s nastavitelnou pracovní plochou (přispívá k lepšímu zapojení horních končetin), protiskluzové podložky atd.

Organizace dne

Činnost přípravného stupně probíhá v době od 8.00 do 12.40 hodin. Rodiče mají možnost přivádět i odvádět své děti kdykoliv v průběhu dne.
Časový plán je stanoven s ohledem na psychohygienické podmínky. Jeho uspořádání dává možnost pružně reagovat na individuální potřeby aktivity a odpočinku u jednotlivých dětí. Při uspořádání dne se snažíme sladit potřebu svobody a potřebu řádu, protože vyvážení obou je podmínkou pro optimální vývoj dítěte. Během dne poskytujeme dostatek času a prostoru pro hlavní seberozvíjející činnost dítěte - hru, při níž vycházíme z konkrétních prožitků dětí a dění ve škole. Některé činnosti probíhají ve skupinách, jiné individuálně, hudební a pohybové chvilky s celou třídou společně. Dětem zajišťujeme také dostatek prostoru k uvolnění a relaxaci. Pro děti je samostatná individuální práce velmi náročná, proto děti motivujeme k vytrvalosti stálou pochvalou a povzbuzováním.

Je-li pěkné počasí přesouváme se na školní zahradu. Organizujeme i vycházky a výlety do přírody. Při pobytu venku dáváme dětem dle jejich schopností a možností volnost pohybu. Pedagogové respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají jejich uspokojování. Jednají nenásilně, přirozeně, citlivě, navozují situace pohody a klidu, relaxace, apod. Děti nejsou neúměrně zatěžovány spěchem a chvatem.

Učební plán přípravného stupně

Vzdělávací oblast	Počet hodin týdně	Ročně
Dítě a svět	5	165
Dítě a společnost	3	99
Dítě a ten druhý	4	132
Dítě a jeho psychika	3	99
Dítě a jeho tělo	5	165

Životospráva
Ve škole mají děti k dispozici čaj nebo vodu k zabezpečení pitného režimu. Obědy a svačiny se vydávají ve školní jídelně.

Psychohygiena
Zajišťujeme dětem pravidelný denní řád, který je však natolik flexibilní, že umožňuje přizpůsobit organizaci momentální situaci ,zájmu dětí a především jejich zdravotními stavu. Při vhodném počasí lze některé aktivity realizovat na školní zahradě.
Umožňujeme dětem přicházet kdykoliv v průběhu dne, doporučujeme ale do 8.00, aby děti nepřicházely o nabízené aktivity a terapie.
Dáváme dětem (podle jejich schopností a možností) dostatečný prostor k pohybu v budově školy, na školní zahradě i při vycházkách.
Všichni zaměstnanci respektují individuální potřeby dětí, vhodně na ně reagují a snaží se je uspokojit. Činnosti jsou voleny tak, aby byly přiměřené věku druhu zdravotního postižení dětí. Ve třídě jsou vytvořeny podmínky pro to, aby si děti mohly kdykoliv odpočinout.

Psychosociální podmínky
Předpokladem úspěšné práce je dobrá znalost každého dítěte a těsná spolupráce s rodiči tak, aby ve třídě bylo vytvořeno bezpečné a vstřícné prostředí.
Prvořadým úkolem je zajistit spokojenost dětí tak, aby do školy chodily rády.Tomu je přizpůsoben i výběr motivačních činností.
Respektujeme osobní svobodu a volnost dětí i když je podřízena stanovenému řádu chování a norem.
Při všech činnostech počítáme s aktivní spoluúčastí dětí, snažíme se o nenásilnou komunikaci, která je dětem příjemná, navozuje vzájemný pocit důvěry a spolupráce.
Podporujeme důvěru dětí v sebe sama, převažuje pozitivní hodnocení.
Rozvíjíme v dětech citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu ve vztahu k ostatním.

Spolupráce s rodinou
Pokud dítě zahájí docházku do přípravného stupně, je pro jeho vývoj žádoucí, aby rodina i škola měly představu, co jedna od druhé požadují a jednaly v duchu partnerské spolupráce. Umožňujeme rodičům přímou účast ve výchovně vzdělávacím procesu. **Navazujeme** na výchovu v rodině, **podporujeme** iniciativní kroky ze strany rodičů. Přítomnost rodičů ve škole pomáhá snazší adaptaci na nové prostředí, neznámé děti, nové lidi. Usilujeme o to, aby došlo k probuzení vzájemné důvěry a k prohloubení spolupráce. Respektujeme názory rodičů, vzniklé problémy řešíme s respektem a tolerancí.

Při spolupráci s rodiči máme na paměti:

- že rodiče znají své dítě lépe než všichni ostatní a budou to oni, kteří budou mít na dítě vliv po mnoho dalších let
- sdělujeme rodičům pozitivní zprávy o dítěti, mluvíme o jeho úspěších
- poskytujeme rodičům pomoc a podporu, doporučujeme, na které odborníky a instituce se mají obrátit
- doporučujeme rodičům vhodné činnosti na doma, jak vytvořit stimulující domácí prostředí
- setkáváme se a hovoříme s rodiči co nejčastěji a uděláme si dostatek času
- zachováváme absolutní mlčenlivost

Formy spolupráce s rodiči:

- zapojení rodičů ve třídě
- osobní konzultace učitelky s rodiči
- návštěvy v rodině
- společná participace na tvorbě individuálních vzdělávacích plánů dětí
- pomoc při pořádání akcí pro děti
- informace rodičům - notýsky
- deníky dětí – pracovní listy

Charakteristika ŠVP Přípravného stupně ZŠ speciální

Přípravný stupeň ZŠ speciální má svá specifika a priority dané výchovou a vzděláváním dětí se speciálními potřebami, ty se také promítají do jeho zaměření.
Náš program je zpracován tak aby naplňoval kompetence dané v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání.

Přípravný stupeň je zaměřen na:

- poskytování **komplexní speciálně pedagogické péče** (psychopedická , logopedická, surdopedická, somatopedická péče a péče o děti s poruchami autistického spektra - rozvíjení celé osobnosti dítěte, důsledné uplatňování individuálního přístupu ke každému dítěti
- poskytování podpůrné atmosféry založené na porozumění, bezpodmínečném přijetí dítěte, uznání a empatickém naslouchání (v první řadě se dítě musí cítit spokojené a zabezpečí a teprve pak se může rozvíjet a efektivně učit)
- na preferování prožitkového učení a integrovaného učení hrou a činnostmi - motivování děti k poznávání a učení, poskytování dostatečného množství času k prozkoumávání prostředí, poskytování prožitku úspěchu každému dítěti a příležitosti učit se mnoha způsoby
- rozvoj **sebeobslužných dovedností** a soběstačnosti
- rozvoj porozumění a **komunikačních schopností** a dovedností
- pomoc dětem při vytváření prvních **kamarádských vztah**ů
- vedení dětí k poznávání a respektování pravidel chování ve škole i mimo ni
- vytváření podnětného a dětem blízkého estetického prostředí
- úzké propojení předškolního a školního vzdělávání - podpora osvojování dovedností, schopností a znalostí důležitých pro práci ve škole a rozvoj samostatnosti dětí
- úzkou spolupráci s rodinou
- úzkou spolupráci s SPC

Zásady výchovně vzdělávací práce v přípravném stupni:

- pracovat soustavně a cílevědomě - mít na zřeteli nejen přítomnost, ale i budoucnost dětí
- skupinové činnosti spojit s individuální péčí o dítě - mít stálý kontakt s každým dítětem a zároveň sledovat prospěch celé skupiny
- ve spolupráci s ostatními pedagogy a rodinou zajistit jednotnost požadavků a důsledně dbát na jejich dodržování
- s ohledem na individuální zvláštnosti dětí zabezpečit přiměřenost a proměnlivost podnětů
- všechny činnosti doprovázet názorem a umožnit dětem poznávat všemi smysly
- při získávání poznatků a dovedností vycházet z toho, co už děti znají a postupně přiměřeně zvyšovat nároky
- neustálým opakováním podnětů v různých obměnách zajistit trvalost takto získaných poznatků, dovedností a návyků

Formy a metody práce v přípravném stupni:

V přípravném stupni je hlavním smyslem výchovy dětí rozvinout jejich rozumové schopnosti natolik, aby v průběhu svého dalšího vzdělávání mohly a chtěly nové poznatky získávat. Osvojení poznatků není cílem, ale prostředkem rozvíjení rozumových schopností dětí. Důležitým úkolem je prohlubování koncentrace pozornosti dětí, rozvíjení vztahů k ostatním lidem i k sobě samému.
Základem naší práce je dobrá znalost každého dítěte. Provádíme důkladné pedagogické pozorování, osobní anamnézu, analýzu výsledků činností a studujeme osobní dokumentaci dětí. Na základě takto získaných podkladů má každé dítě vypracován individuální vzdělávací plán (IVP) ve všech oblastech, který vychází z respektování vývojových posloupností pro jednotlivé oblasti u jednotlivých dětí.
Tím zajišťujeme, aby si děti osvojily specifické dovednosti v rozsahu jejich individuálních možností. Při práci s těžce či kombinovaně postiženými dětmi v přípravném stupni využíváme téměř všechny obecné didaktické metody, optimálně upravené z pozice učitele. Obecné metody doplňují metody speciálně pedagogické, které umožňují komplexně rozvinout celou osobnost dítěte.

Obecné metody:

Slovní metody - *vyprávění, popis, vysvětlování* jsou emocionálně podbarvené, spojené s názorem.
Při prožitkovém učení, využíváme **metodu názoru**, nejvíce při manipulační hře, **předvádění** při řešení přirozených situací, **pracovní metodu** - při nácviku sebeobsluhy.
Zařazení metody **individuálního rozhovoru** spolu s **předváděním** a **názorem** je nejčastější.
Postupujeme vždy po nejmenších krocích, volíme přiměřené požadavky a počítáme se zvýšenou únavností dětí. Důležité je neustálé opakování osvojeného učiva, které je nutným předpokladem pro pokroky ve výuce. Takový způsob práce dětem umožňuje dosáhnout viditelných, byť malých úspěchů, přináší dětem velké uspokojení a je dobrou motivací pro další práci.

Speciálně pedagogické metody:

Užívání speciálně pedagogických metod závisí na tvořivé činnosti speciálního pedagoga. Důraz klademe na zásadu individuálního přístupu a respektování individuálních zvláštností dítěte.
Vycházíme z pozitivních prvků jeho osobnosti. Děti s mentálním postižením vyžadují odlišné metody práce a speciálně upravené podmínky, odpovídající jejich potřebám a závažnosti jejich postižení.
Rozvoj psychiky těchto dětí je neoddělitelně spjat s rozvíjením tělesných funkcí, zejména motoriky a kromě péče vzdělávací vyžaduje i intenzivní rehabilitační péči.Uplatňujeme **bazálně dialogický princip komunikace** při práci s těžce postiženými dětmi, které nejsou schopny navenek verbalizovat své pocity, své prožívání a své jednání. Vnímání základních schopností je dáno bezprostředním dotykem a tělesným kontaktem dítěte a pedagoga.
- somatické stimulace - uvědomit si své tělo v prostoru
- kontakt s materiálem
- kontakt s druhým dítětem
- základní komunikace

Zařazujeme **sociální učení** – na rozdíl od individuálního učení se uskutečňuje v sociálních situacích, v kontaktech s ostatními dětmi v jiných třídách, v kontaktech s dalšími učiteli a zaměstnanci školy. Výsledkem je osvojení si základních sociálních rolí, postojů, způsobů chování a jednání.
Prvky **dramatické výchovy** jsou opřeny o hraní rolí v situacích, které otevírají individuální prostor pro dítě a tím podporují autenticitu osobnosti i dění.
Integrovanou výukou realizujeme mezipředmětové vztahy a spojujeme teoretické činnosti s praktickými v integrovaném učení nebo modulech, kdy celá škola realizuje jedno společné téma.
Využíváme základní principy učení se zapojením a podporou rodiny, učitelka s rodiči analyzuje dětské chování a společně se snaží o podporu žádoucího rozvoje, společně hledají možnosti a způsoby působení na dítě.
Podle zájmů a schopností dítěte využíváme kontakty s mimoškolním prostředím – nákup a prohlídka v obchodě, návštěva v kravíně, prohlídka a besedy v knihovně apod.
Máme na zřeteli **základní specifika vzdělávání dětí s autismem**, který narušuje vývoj komunikace v nejranějším věku a ztěžuje vytváření běžných mezilidských vztahů.
Vytvořením pracovního místa s plně individuálním přístupem předcházíme problémům s chováním, využíváme alternativních forem komunikace (piktogramy, globální čtení), v učebním procesu volíme různé výchovně vzdělávací strategie (krabicový systém, ohraničenou pracovní plochu, předmětový nebo obrázkový režim dne, individuální vzdělávací program pro dítě s autismem…)
Spolupráce učitelů a vychovatelů, kteří v rámci školy společně připravují, realizují a hodnotí individuální vzdělávací plány pro děti, je základem **týmového vyučování**.

Podpůrné metody:
Canisterapie - využívá pozitivního působení psa na člověka. Dítě vnímá psa jako přítele, může s ním mluvit, tím si rozvíjí komunikační schopnosti. Pes rozvíjí fantazii a představivost dětí s DMO. Uspokojuje jejich potřebu mazlení a hlazení. Ochotně přijímá tělesný kontakt a v určité podobě ho také vrací. Snažíme se, aby pes pro dítě byl kamarád a společník, důvěrník, motivoval k pohybu a rehabilitaci, byl zdrojem zajímavých podnětů, zpestřoval život, odváděl pozornost od vlastních potíží a vychovával k zodpovědnosti a empatii
Muzikoterapie - používání hudby, zvuku, rytmu, melodie pro jednotlivce nebo celou skupinu pozitivně ovlivňuje dítě v individuálních prožitcích, dovednostech, myšlení, cítění a chování. Hudba má neverbálně komunikační kvality, zlepšuje komunikaci, sebevyjádření, motivuje, zmírňuje zvládání bolesti a stresu.
- rozvíjí motoriku (uchopování rytmických nástrojů)
- rozvíjí řeč - navázání kontaktu - pohyb očí, reakce hrou na nástroj
- cvičí sluchové vnímání
- rozvíjí fantazii
- odbourává stud
- vede k uvolnění

Další podpůrné metody se realizují dle aktuálních potřeb dětí (fyzioterapie, logopedie, arteterapie…) a podle zajištění kvalifikovaného pracovníka – logoped, fyzioterapeut, arteterapeut…

Cíle a oblasti vzdělávání

Cíle vzdělávání:
- podpora rozvoje osobnosti dítěte s ohledem na jeho individuální schopnosti (sebeobsluha, učení, poznávání, rozum.schopnosti …)
- osvojení základních společenských hodnot
- získání základních osobnostních postojů
- příprava dítěte na školní docházku

Dílčí cíle v jednotlivých vzdělávacích oblastech:

1. biologické
2. psychologické
3. interpersonální
4. sociálně-kulturní
5. environmentální

Obsah vzdělávání je rozčleněn do 5 oblastí:

1. Dítě a jeho tělo	rozvíjí cíle	biologické
2. Dítě a jeho psychika		psychologické
3. Dítě a ten druhý		interpersonální
4. Dítě a společnost		soc.-kulturní
5. Dítě a svět		environmentální

1. vzdělávací oblast **DÍTĚ A JEHO TĚLO**

Cílem v této oblasti je především rozvoj fyzické stránky dítěte, pohybové a zdravotní kultury, podpora jeho tělesné zdatnosti, vytvoření správných životních návyků, nácvik sebeobslužných a manipulačních dovedností.

Činnosti

Tělesný rozvoj:

Hrubá motorika

- nápodoba pohybů - předklon, úklon, předpažit, vzpažit, upažit, dřep, sed, klek, leh a cviky na zádech
- chůze – správné držení těla, chůze po špičkách, po patách, tichá chůze …, chůze po nerovném terénu, po schodech …., turistika formou přiměřených vycházek
- běh – na daný signál, určeným směrem, střídání běhu a chůze …
- lezení –lezení vpřed, prolézání, přelézání, lezení po lavičce, po kolenou, po čtyřech ..
- skok – snožmo na místě, přes čáru, poskoky na špičkách na místě, z místa
- cvičení obratnosti – kolébka na zádech, válení sudů, stoj na jedné noze s oporou …
- cvičení na nářadí – cviky na lavičce –výstup, sestup, chůze;cvičení s díly švédské bedny, výstup na žebřiny…
- cvičení s míčem – koulení, házení, chytání, hod na cíl….
- sezónní sporty –turistika, bobování, klouzání, jízda na tříkolce, plavání v bazénu ..
- hudebně pohybové hry – chůze dle hudby, rytmizovaný pohyb, nácvik jednoduchého tanečku….
- zdravotní cvičení – dechová cvičení, relaxace, prvky jógy

Jemná motorika

- procvičování horních končetin – paže, loket, zápěstí, ruka, prsty
- trénování úchopů –dlaňový, prstový- štipka, špetka, klíčový….
- čmárání prstem – do krupice, do písku .
- čmárání houbou na tabuli, štětcem a vodou na tabuli, křídou ….
- muchlání a trhání papíru,rolování, překládání
- modelování, stavebnice, puzzle
- navlékání korálků ,navíjení provázku
- práce s přírodninami – sběr plodů, vytrhávání listů …

Sebeobsluha

*Sebeobsluh*a
- svlékání a oblékání, ukládání oděvu
- obouvání a zouvání, zapínání bot
- nácvik oblékání ponožek
- zapínání a rozepínání knoflíků a zipů a modelu
- udržování pořádku v oblečení
- vzájemná pomoc při oblékání

Hygienické návyky
- použití WC, mytí rukou a obličeje, ústní hygiena
- použití kapesníku
- česání vlasů….

Stolování
- hygiena při svačině
- sezení u stolu
- používání příboru
- prostírání a úklid stolu po jídle

Péče o okolní prostředí
- úklid pracovního místa, organizace věcí na stolečku
- nácvik zametání
- utírání prachu
- péče o pokojové rostliny …

Rozvoj smyslů dítěte

Sluchová cvičení
- sluch. cvičení s využitím zraku i bez zrakové kontroly – urči druhy zvuku, najdi zdroj zvuku,…
- poznávání dětí podle hlasu
- rozlišování hudebních nástrojů
- zvuky dopravních prostředků
- hlasy zvířat …

Hmatová cvičení
- poznávání předmětů s využitím a bez využití zraku
- rozlišování dle kritérií – teplé- studené, suché- mokré ……

Cvičení chuti a čichu
- rozlišování chutí
- lízání, sání
- čichání nosem – výdech a nádech
- pojmy voní a páchne ….

Cvičení zraku
- třídění předmětů podle určených kritérií
- pojmenování základních barev a tvarů …..

Prostorová orientace

- orientace ve třídě, ve škole, v okolí školy
- pojmy – nahoře- dole, na – pod, …..

2. vzdělávací oblast **DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA**

Cílem této vzdělávací oblasti je rozvoj duševní stránky dítěte, jeho intelektu, psychické zdatnosti, poznávacích procesů, řeči a jazyka, emocí a sebebepojetí .

Činnosti:

Rozvoj komunikačních dovedností

- zjištění úrovně řeči, pasivní a aktivní slovní zásoby
- gymnastika mluvidel
- rozvíjení slovní zásoby
- nápodoba zvuků a hlasů zvířat
- správné dýchání
- nácvik hlásek, říkanek a říkadel
- pozdrav, poděkování, požádání
- metody AAK

Rozvoj logického myšlení a paměti

- časová souvislost – dnes, včera , ráno, poledne, bylo, bude …
- negace – je-není, chci –nechci
- pojmy - všechno, nic, hodně, málo …
- zobecňování pojmů – jablko, hruška – ovoce ….
- počet 1,2
- cvičení pozornosti a paměti – pexeso, poslech příběhu …

Rozvoj grafických schopností

- cviky jemné motoriky
- grafomotorika
- nácvik prvků písmen – čáry, oblouky, kruhy….
- správný úchop tužky
- seznámení s tvary hůlkových písmen I,V,O …
- řazení prvků do řádky zleva doprava

Rozvoj poznávacích schopností

- prostředí třídy a školy – orientace v prostoru
- jména dětí a učitele
- poznávání školních předmětů, pomůcek,
- poznávání zvířat, rostlin, zeleniny …
- rozlišení chlapci a dívky
- sociální čtení

City, vůle, sebepojetí

- vyjádření souhlasu či nesouhlasu
- uvědomování si sebe sama – samostatnosti, jedinečnosti, odlišnosti
- přijímání pochvaly, ale i kritiky

- požádat o pomoc, přijímání pomoci, nabídnout pomoc
- prožitek radosti, smutku, ovládání vzteku a agresivního chování
- respektování domluvených pravidel

3. vzdělávací oblast **DÍTĚ A TEN DRUHÝ**

Cílem této vzdělávací oblasti je naučit dítě vytvářet vztahy k ostatním a osvojit si základy komunikace mezi lidmi.

Činnosti:

- navázání kontaktu s ostatními lidmi – oční, slovní, doteky …
- komunikace s učitelem, s kamarády
- empatie, porozumění projevům chování druhého
- prosazení si vlastního názoru přiměřeným způsobem
- předcházení a řešení konfliktu
- spolupráce s ostatními např. při hře
- respektování odlišností, ohleduplnost, pomoc slabšímu
- opatrné chování při kontaktu s neznámými lidmi
- obrana proti projevům násilí a šikany ze strany dětí i dospělých – umět požádat o pomoc
- posilování sebedůvěry
- nácvik sebekontroly, osamostatnění např. od rodičovské péče ….
- trénink vytrvalosti a vůle v prosazování svého názoru
- respektování autorit, pokynů a pravidel
- samostatné řešení jednoduchých problémových situací v mezilidských vztazích

4. vzdělávací oblast **DÍTĚ A SPOLEČNOST**

Cílem této vzdělávací oblasti je pomoc při začlenění dítěte do společnosti, osvojení pravidel společenského chování, získání správných návyků, přiblížit svět kultury a umění.

Činnosti:

Základy společenského chování

- pozdrav, prosby, poděkování
- chování mezi ostatními lidmi
- komunikace – neskákat druhým do řeči, nekřičet¨,domluva lepší než hádka….
- vyslechnout ostatní
- přizpůsobit se skupině
- porozumět verbálním i nonverbálním projevům
- dodržování stanovených pravidel
- rozpoznat lež a pravdu, jednat spravedlivě
- odmítat ubližování a agresivitu – umět na ně upozornit a bránit se jim

Výtvarné činnosti

- práce s různými druhy materiálu
- modelování
- práce s papírem
- textilní materiály
- práce s přírodninami
- malování, kreslení

Hudební činnosti

- sluchová cvičení – zvuky nástrojů, délka tónů …
- řečová a hlasová cvičení – správné dýchání, artikulace, tempo řeči, práce s dechem …
- rytmická cvičení – jednoduchý rytm.doprovod písní,hra na tělo, Orffovy nástroje
- hudebně pohybová činnost – tanečky,hry s říkadly ..
- poslech hudby – dle výběru dětí, relaxace, lidová hudba

Důležitou jsou časté návštěvy kulturních akcí – koncerty, divadelní představení, výstavy, knihovna, kino, sportovní akce …..

5. vzdělávací oblast **DÍTĚ A SVĚT**

Cílem v této oblasti je vytvoření základů pro budování správného postoje dítěte k okolnímu světu, k životnímu prostředí, k uvědomování si vlastní odpovědnosti za své chování .

Činnosti

orientace ve známém prostředí O

- poznávání okolí školy, bydliště - obchody, hřiště, velké budovy …..
- chování v daném prostředí – nešlapat na trávníky, chůze po vyznačených cestách, odpadkové koše …
- příroda v mém okolí - stromy,keře, rostliny, zvířata,změny dle ročního období

Příroda

- živá a neživá – neubližovat živým tvorům, význam neživé přírody
- rostliny, živočichové
- druhy počasí, roční období
- pomáháme přírodě – třídění odpadu, krmení zvěře v zimě ….

Nebezpečné situace

- pravidla bezpečného chování v těchto situacích, přivolání pomoci
- BESIP
- pyrotechnika,
- elektrospotřebiče
- nebezpečná zvířata, jedovaté rostliny
- léky, čistící prostředky ….
- požár, povodeň, bouřka ….

Péče o okolní prostředí

- učíme děti pečovat o své okolí
- použití jednoduchého pracovního náčiní – lopatka, smetáček, hrábě, lopata
- péče o pokojové rostliny
- dle možností práce na školním pozemku

Hodnocení dětí

V průběhu školního roku hodnotíme děti formou pochvaly (razítko, obrázek, slovo…)
V důsledku individuálního přístupu ke každému dítěti je nezbytné sledovat jeho rozvoj a osobní vzdělávací pokroky a tyto informace dokumentovat. V pololetí a na konci školního roku se dětem vydává osvědčení, kde jsou formou slovního hodnocení vyjádřeny dovednosti, kterých jedinec dosáhl.

Autoevaluace v Přípravném stupni ZŠ speciální

Autoevaluace v přípravném stupni slouží k systematickému posuzování stanovených cílů podle daných kritérií v jednotlivých oblastech **výchovy a vzdělávání, řízení školy a koncepci školy, reprezentaci školy.** Výsledky autoevaluace slouží jako zpětná vazba pro další zkvalitňování práce školy. *Předpokladem kvalitního a objektivního hodnocení je:*

- uvědomění si daných nedostatků
- pojmenování konkrétních nedostatků
- zdravá komunikace v rámci pedagogického sboru, učitel – rodič, učitel - dítě
- realizace účinných postupů k nápravě (způsoby nápravy)

Cíle

Oblast výchovy a vzdělávání
Vzdělávací program nemá určený RVP - je zpracován v souladu s RVP PV:

- vhodnými metodami a formami práce přispívat k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí dětí a tím k naplňování priorit přípravného stupně
- při vzdělávání respektovat individuální potřeby dětí, je uplatňovat individuální přístup
- výsledky pozorování používat jako podklad pro zpracování IVP na další období
- průběžné hodnotit výchovně vzdělávací práci s rodiči
- zabezpečit komplexní péči dítěte

Oblast řízení školy a koncepce školy

- stanovenou koncepcí a profesionálním řízením školy přispívat k vytváření příjemných podmínek školy (klima) a spokojenosti pedagogů, rodičů a dětí
- při dalším vzdělávání pedagogických pracovníků klást důraz na kvalitu a efektivnost vzdělávání
- efektivně hospodařit s finančními prostředky vzhledem k zabezpečení kompenzačních a učebních pomůcek
- evaluovat výukovou činnost v oblasti plánování a přípravy vyučovací hodiny, realizaci a řízení výukové jednotky, naplňování cíle výukové jednotky
- týmovou prací učitelů vést k naplňování priority komplexnosti naší školy
- otevřenou komunikací mezi pedagogy a rodiči, vzájemným respektováním, možností rodičů podílet se na životě školy přispívat k naplnění společné filosofie

Reprezentace a prezentace školy

- sledovat, diskutovat, řešit reakce okolí na život školy
- účastnit se akcí v oblasti kulturní, sportovní (tradiční i nově vzniklé)
- pokračovat v propojení školy a veřejnosti
- publikovat v regionálním tisku, zakládat úspěchy, reakce ze života školy

Nástroje (formy) autoevaluace školy, časové rozvržení

Oblast výchovy a vzdělávání

- pravidelné řízené rozhovory pracovníků s vedením školy: brainstorming
  kdo? vedení školy – zástupce - vedoucí pedagogové – pedagogové

- skupinové diskuse – tzv. pracovní dílny pedagogických pracovníků (průběžně)
  kdo? pedagogičtí pracovníci školy

- hospitační činnost (metody a formy práce učitele, naplňování KK, uplatňování individuálního přístupu, profesního přístupu učitele, IVP a dokumentace dítěte), pozorování, písemný záznam, ústní pohovory s učitelem (průběžně)
  kdo? zástupkyně školy, vedoucí pracovník školy, vzájemné hospitace (průběžně), pozorování, rozhovory pedagogů

- dotazníky pro rodiče
  kdo? zákonní zástupci dítěte

- analýza realizovaných projektových dnů (průběžně po realizaci daného projektu), rozhovory, písemný záznam
  kdo? všichni zainteresovaní pedagogičtí pracovníci

- hospitační činnost - hodnocení dětí ve výuce podle stanovených kritérií (průběžně) pozorování, rozhovory se dětmi, učitelem, analýza prací, četnost hodnocení ve sdělníčku, písemný záznam
  kdo? zástupkyně školy, vedoucí pracovník školy

- zařazení dětí po ukončení docházky do Přípravného stupně ZŠ speciální
  kdo? SPC, ředitelství školy

Oblast řízení školy a koncepce školy

- autoevaluace učitelů dotazníkovou formou
  kdo? vedoucí pracovník školy (příprava dotazníku, vyhodnocení, seznámení se závěry pedagogický sbor), vedení školy

- pracovní semináře, skupiny: pedagogičtí pracovníci předávají poznatky z absolvovaných seminářů svým kolegům (průběžně)
  kdo? pedagogičtí pracovníci

- kontrola efektivnosti využívání zakoupených kompenzačních a učebních pomůcek ve výchovně vzdělávacím procesu… (průběžně), hospitace, pohovory s učiteli
  kdo? vedení školy

- aktivní spolupráce Školské rady s rodičovskou a širší veřejností (průběžně)
  aktivní pomoc rodičů a širší veřejnosti při přípravě, realizaci, sponzorském zajištění akcí školy
  kdo? předseda Školské rady, vedení školy, rodiče, pedagogičtí pracovníci

- jednání s rodiči – vnější evaluace (průběžně), ústní, písemné záznamy
  kdo? vedení školy

- Výroční zpráva školy (podklady - červen)
  kdo? tým pedagogických pracovníků, vedení školy

Reprezentace a prezentace školy

- Pozorování, diskuse
  kdo? vedení školy, všichni pedagogové

- Ústní blahopřání, věcné upomínkové předměty, zveřejnění úspěchů v prostorách školy i v rámci propagace školy na veřejnosti (průběžně)
  kdo? vedení školy, pedagogové

- Vystoupení dětí na veřejnosti (průběžně)
  kdo? Pedagogové

- Články v tisku
  kdo? pedagogičtí pracovníci, rodiče, široká veřejnost

Kriteria

- naplnění filosofie školy
- spokojenost dětí, rodičů, učitelů
- ohlasy veřejnosti na život školy
- hodnocení ČŠI
- vyjádření školské rady

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ZÁKLADNÍ ŠKOLA SPECIÁLNÍ

"SLUNCE DĚTEM"

Základní škola, Mateřská škola a Praktická škola Jesenice,
Příspěvková organizace
Plzeňská 63, 270 33 Jesenice

Tento dokument byl zpracován podle RVP ZŠS pro žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením

DODATEK č. 6 – č. j. 0123/2020/ZSPRA

Platnost od: 3. 2. 2020

Odůvodnění změn v ŠVP pro ZŠS k 21. 10. 2011

Změny v ŠVP k 21. 10. 2011 se týkají hodnocení žáků vzdělávaných podle RVP pro ZŠS.

Tyto změny proběhly vzhledem k potřebám žáků – detailnější rozpracování hodnocení.

Změny byly projednány dne 20. 10. 2011 na provozní poradě .

V Jesenici dne 20. 10. 2011

Schválila: Mgr. Anna Kuchařová, ředitelka školy

Hodnocení žáků základní školy speciální v povinných předmětech :
Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.
(§ 51 odst. 4 zákona 561/2004 Sb.).
Má vyjádřit míru zvládnutí vědomostí, dovedností a stupeň samostatnosti žákovy činnosti.

Hodnocení žáků vzdělávaných podle RVP ZŠS – Díl I. vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením

Stupně hodnocení :

Čtení :
- ○ **1** čte samostatně, plynule a s porozuměním
- ○ **2** čte s pomocí a s částečným porozuměním
- ○ **3** čte s pomocí
- ○ **4** čte pouze s trvalou pomocí
- ○ **5** učivo dosud nezvládá

Psaní :
- ○ **1** píše samostatně, čitelně a úhledně
- ○ **2** píše úhledně a čitelně
- ○ **3** píše s pomocí
- ○ **4** píše pouze s trvalou pomocí
- ○ **5** učivo dosud nezvládá

Počty :

- ○ **1** počítá přesně a pohotově
- ○ **2** počítá s drobnými chybami
- ○ **3** počítá s pomocí
- ○ **4** počítá jen s trvalou pomocí
- ○ **5** učivo dosud nezvládá

Informatika:
- ○ **1** učivo dobře zvládá
- ○ **2** učivo zvládá
- ○ **3** učivo zvládá s pomocí
- ○ **4** učivo zvládá jen s trvalou s pomocí
- ○ **5** učivo dosud nezvládá

Prvouka :
- ○ **1** učivo chápe a správně reprodukuje
- ○ **2** učivu rozumí a na otázky správně odpovídá
- ○ **3** učivo částečně zvládá
- ○ **4** učivo zvládá jen s trvalou pomocí
- ○ **5** učivo dosud nezvládá

Věcné učení:
- ○ **1** učivo chápe a správně reprodukuje
- ○ **2** učivu rozumí a na otázky správně odpovídá
- ○ **3** učivo částečně zvládá
- ○ **4** učivo zvládá jen s trvalou pomocí
- ○ **5** učivo dosud nezvládá

Společenská výchova:

- ○ **1** učivo chápe a správně reprodukuje
- ○ **2** učivu rozumí a na otázky správně odpovídá
- ○ **3** učivo částečně zvládá
- ○ **4** učivo zvládá jen s trvalou pomocí
- ○ **5** učivo dosud nezvládá

Hudební výchova:

- ○ **1** má dobrý hudební sluch i rytmus, pěkně zpívá
- ○ **2** rád zpívá, má dobrý rytmus
- ○ **3** rád zpívá a poslouchá hudbu
- ○ **4** rád a se zájmem poslouchá hudbu
- ○ **5** dosud nemá vztah k hudbě

Výtvarné činnosti:

- ○ **1** je tvořivý a zručný
- ○ **2** je tvořivý, pracuje s malou pomocí
- ○ **3** při práci vyžaduje vedení
- ○ **4** při práci potřebuje pomoc a vedení
- ○ **5** práce se mu zatím nedaří.

Pracovní výchova:

- ○ **1** je tvořivý a zručný
- ○ **2** je tvořivý, pracuje s malou pomocí
- ○ **3** při práci vyžaduje vedení
- ○ **4** při práci potřebuje pomoc a vedení
- ○ **5** práce se mu zatím nedaří.

Tělesná výchova :

- ○ **1** je obratný a snaživý
- ○ **2** je méně obratný, ale snaží se
- ○ **3** cvičí dle svých možností, snaží se
- ○ **4** je méně obratný, cvičí s pomocí
- ○ **5** při cvičení potřebuje velkou pomoc

Výchova ke zdraví:

- ○ **1** učivo chápe a správně reprodukuje
- ○ **2** učivu rozumí a na otázky správně odpovídá
- ○ **3** učivo částečně zvládá
- ○ **4** učivo zvládá jen s trvalou pomocí
- ○ **5** učivo dosud nezvládá

Řečová výchova:

- ○ **1** komunikuje výstižně a přesně
- ○ **2** komunikuje méně výstižně
- ○ **3** komunikuje obtížně a nepřesně
- ○ **4** komunikace má nedostatky
- ○ **5** komunikace má závažné nedostatky

Předměty speciálně pedagogické péče:

- ○ **1** je tvořivý a zručný
- ○ **2** je tvořivý, pracuje s malou pomocí
- ○ **3** při práci vyžaduje vedení
- ○ **4** při práci potřebuje pomoc a vedení
- ○ **5** práce se mu zatím nedaří.

Vyjádření slovního hodnocení formou číselné klasifikace:

Předmět	1.	2.	3.	4.	5.
Čtení	Čte samostatně, plynule a s porozuměním	Čte s pomocí a částečným porozuměním	Čte s pomocí	Čte pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Psaní	Píše samostatně, čitelně a úhledně	Píše úhledně a čitelně	Píše s pomocí	Píše pouze s trvalou pomocí	Učivo zatím nezvládá
Počty	Počítá přesně a pohotově	Počítá s drobnými chybami	Počítá s pomocí	Počítá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Informatika	Učivo dobře zvládá	Učivo zvládá	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Prvouka	Učivo chápe a správně reprodukuje	Učivu rozumí a na otázky správně odpovídá	Učivo částečně zvládá	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Věcné učení	Učivo chápe a správně reprodukuje	Učivu rozumí a na otázky správně odpovídá	Učivo částečně zvládá	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Hudební výchova	Má dobrý hudební sluch i rytmus, pěkně zpívá	Rád zpívá, má dobrý rytmus	Rád zpívá a poslouchá hudbu	Rád a se zájmem poslouchá hudbu	Dosud nemá vztah k hudbě
Výtvarné činnosti	Je tvořivý a zručný	Je tvořivý, pracuje s malou dopomocí	Při práci vyžaduje vedení	Při práci potřebuje pomoc a vedení	Práce se mu zatím nedaří
Pracovní výchova	Je tvořivý a zručný	Je tvořivý, pracuje s malou dopomocí	Při práci vyžaduje vedení	Při práci potřebuje pomoc a vedení	Práce se mu zatím nedaří
Tělesná výchova	Je obratný a snaživý	Je méně obratný, ale snaží se	Cvičí dle svých možností, snaží se	Je méně obratný , cvičí s pomocí	Při cvičení potřebuje velkou pomoc
Výchova ke zdraví	Učivo chápe a správně reprodukuje	Učivu rozumí a na otázky správně odpovídá	Učivo částečně zvládá	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Společenská výchova	Učivo chápe a správně reprodukuje	Učivu rozumí a na otázky správně	Učivo částečně zvládá	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Řečová výchova	Komunikuje výstižně a přesně	Komunikuje méně výstižně	Komunikuje obtížně a nepřesně	Komunikace má nedostatky	Komunikace má závažné nedostatky
Předměty speciálně pedagogické péče	Je tvořivý a zručný	Je tvořivý, pracuje s malou dopomocí	Při práci vyžaduje vedení	Při práci potřebuje pomoc a vedení	Práce se mu zatím nedaří

Hodnocení žáků vzdělávaných podle RVP ZŠS – Díl II. vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Stupně hodnocení :

Rozumová výchova:

- ○ **1** učivo chápe a správně reprodukuje
- ○ **2** učivu rozumí a na otázky správně odpovídá
- ○ **3** učivo zvládá částečně
- ○ **4** učivo zvládá jen s trvalou pomocí
- ○ **5** učivo dosud nezvládá.

Smyslová výchova :

- ○ **1** učivo dobře zvládá
- ○ **2** učivo zvládá
- ○ **3** učivo zvládá s pomocí
- ○ **4** učivo zvládá jen s trvalou pomocí
- ○ **5** učivo dosud nezvládá

Hudební výchova :

- ○ **1** má dobrý hudební sluch i rytmus, zpívá
- ○ **2** rád zpívá, má dobrý rytmus
- ○ **3** rád poslouchá hudbu
- ○ **4** někdy rád poslouchá hudbu
- ○ **5** dosud nemá k hudbě vztah

Výtvarná výchova :

- ○ **1** je tvořivý a zručný
- ○ **2** je tvořivý, pracuje s malou pomocí
- ○ **3** při práci vyžaduje vedení
- ○ **4** při práci vyžaduje pomoc a vedení
- ○ **5** práce se mu zatím nedaří.

Zdravotní tělesná výchova a pohybová výchova:

- ○ **1** je obratný a snaživý
- ○ **2** je méně obratný, ale snaží se
- ○ **3** cvičí podle svých možností, snaží se
- ○ **4** je méně obratný, cvičí s pomocí
- ○ **5** při cvičení potřebuje velkou pomoc

Pracovní výchova :

- ○ **1** je zručný a pracuje samostatně
- ○ **2** je zručný, pracuje jen s malou pomocí
- ○ **3** při práci vyžaduje vedení
- ○ **4** při práci vyžaduje pomoc a vedení
- ○ **5** práce se mu zatím nedaří

Řečová výchova:

- ○ **1** má osvojený a umí používat alternativní způsob komunikace
- ○ **2** komunikuje méně výstižně slovně i neslovně
- ○ **3** komunikuje obtížně a nepřesně
- ○ **4** komunikace má výrazné nedostatky
- ○ **5** komunikace má závažné nedostatky

Předměty speciálně pedagogické péče:

- ○ pracoval úspěšně
- ○ pracoval

3. Vyjádření slovního hodnocení formou číselné klasifikace:

ZŠS- Klasifikace (1.-10.). Žáci vzdělávaní podle ŠVP

Předmět	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**
Rozumová výchova	Učivo chápe a správně reprodukuje	Učivu rozumí a na otázky správně odpovídá	Učivo zvládá částečně	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Smyslová výchova	Učivo dobře zvládá	Učivo zvládá	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Hudební výchova	Má dobrá hudební sluch i rytmus, zpívá	Rád zpívá, má dobrý rytmus	Rád poslouchá hudbu	Někdy rád poslouchá hudbu	Dosud nemá k hudbě vztah
Výtvarná výchova	Je tvořivý a zručný	Je tvořivý, pracuje s malou pomocí	Při práci vyžaduje vedení	Při práci vyžaduje pomoc a vedení	Práce se mu zatím nedaří
Zdravotní tělesná a pohybová výchova	Je obratný a snaživý	Je méně obratný, ale snaží se	Cvičí podle svých možností, snaží se	Je méně obratný, cvičí s pomocí	Při cvičení potřebuje velkou pomoc
Pracovní výchova	Je zručný a pracuje samostatně	Je zručný, pracuje jen s malou pomocí	Při práci vyžaduje vedení	Při práci vyžaduje pomoc a vedení	Práce se mu zatím nedaří
Řečová výchova	Má osvojený a umí využívat alternativní způsob komunikace	Komunikuje méně výstižně slovně i neslovně	Komunikace je obtížná a nepřesná	Komunikace má výrazné nedostatky	Komunikace má závažné nedostatky
Předmět spec. ped. péče	Pracoval úspěšně	Pracoval	-	-	-

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ZÁKLADNÍ ŠKOLA SPECIÁLNÍ

(základní škola speciální, rehabilitační třída základní školy speciální
a přípravný stupeň základní školy speciální)

"SLUNCE DĚTEM"

Základní škola, Mateřská škola speciální a Praktická škola Jesenice
Plzeňská 63, 270 33 Jesenice

Tento dokument byl zpracován podle RVP ZŠS pro žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením

DODATEK č. 2 – č. j.: ZŠS/64/2013

Platnost od: 2. 9. 2013

(projednáno dne 27. 8. 2013)

Odůvodnění změn v ŠVP pro ZŠS k 2. 9. 2013

Změny v ŠVP pro ZŠS k 2. 9. 2013 se týkají **zařazení Etické výchovy do jednotlivých předmětů v Základní škole speciální.**

V současné době se stále více projevuje krize mravní úrovně společnosti a to hlavně v sociálních vztazích, vnímání hodnot a v komunikaci. Kvalitu sociálních vztahů, postoj k hodnotám a úroveň komunikace průběžně u žáků naší školy pečlivě sledujeme u žáků. Citlivě a vhodně se snažíme sociální vztahy usměrňovat v těchto rovinách:

- vztahy mezi vrstevníky
- vztahy mezi jedinci různých etnik
- vztahy mezi žáky a autoritami
- vztahy mezi žáky s různým zdravotním (také tělesným) postižením
- vztahy mezi zaměstnanci školy
- vztahy v rodině
- vztahy na úrovni vztahů kolektivu školy a obyvatel města, k hodnotám

Realizací integrace Etické výchovy do jednotlivých předmětů chceme dát žákům impuls k intenzivnějšímu a hodnotnějšímu prožití života ve společenství své rodiny a dalších sociálních skupin lidské společnosti. Najít své uplatnění a seberealizaci.

Změny byly projednány pedagogickou radou dne 27. 8. 2013.

V Jesenici dne 27. 8. 2013

Schválila: Mgr. Hana Vanická, ředitelka školy

Integrace Etické výchovy – 1. období, 1. – 3. ročník ZŠS			**1. strana**
Očekávané výstupy Žák by měl:	**Školní výstupy Žák by měl:**	**Učivo**	**Integrace do předmětu:**
Oslovovat křestními jmény, používat vhodné formy pozdravu, naslouchat, dodržovat jednoduchá komunikační pravidla ve třídě, poděkovat, omluvit se, přiměřeně gestikulovat.	• osvojit si a dodržovat základní pravidla společenského chování • osvojit si jména spolužáků a svých učitelů • s pomocí rozpoznávat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	○ základní pravidla společenského chování ○ lidské činnosti ○ negativní chování	**Prvouka** **Řečová výchova**
Identifikovat základní city, vést rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlet nad konkrétní situací.	• popsat a sdělit své pocity a potíže, požádat o pomoc • podělit se s ostatními o zážitky	○ základní komunikační dovednosti, komunikace citů – identifikace, vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu	**Prvouka** **Řečová výchova**

Integrace Etické výchovy – 2. období, 4. – 6. ročník ZŠS			**2. strana**
Očekávané výstupy **Žák by měl:**	**Školní výstupy** **Žák by měl:**	**Učivo**	**Integrace do předmětu:**
Reflektovat důležitost prvků neverbální komunikace, eliminovat hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládat položit vhodnou otázku.	• seznámit se se základy neverbální komunikace a nacvičovat základní prvky této komunikace • aktivně se účastnit a zapojovat se do neverbální komunikace • využívat prvky neverbální komunikace (správná gestikulace, mimika) • osvojit si základní prvky verbální komunikace a zvládat její pravidla • rozpoznat hrubé výrazy verbální komunikace a eliminovat je • používat správnou intonaci hlasu při komunikaci s dospělými a se svými vrstevníky	**ZÁKLADNÍ KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI** o základy neverbální komunikace o postoje těla o mimika o zrakový kontakt o gesta o podání ruky o základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích o základní komunikační pravidla kolektivu – o pozdrav (formy) o poděkování (formy) o omluva o přání o prosba o otázky o hrubé výrazy - eliminace o komunikace s dospělými i se svými vrstevníky o modelové situace, hry	**Řečová výchova**

Očekávané výstupy **Žák by měl:**	**Školní výstupy** **Žák by měl:**	**Učivo**	**Integrace do předmětu:**
Dokázat se těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřovat účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotit druhé v běžných podmínkách.	• rozpoznat radost (bolest) u druhých • vyjadřovat pocity spokojenosti, a být tak součástí kolektivu (radost, sympatie, spokojenost) • radovat se a těšit se z úspěchu jiných, a být tak součástí kolektivu	**ZÁKLADNÍ KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI** ○ komunikace citů ○ vyjádření a usměrňování základních citů ○ radost, bolest ○ pocity spokojenosti ○ sympatie	**Průběžně se prolíná všemi předměty**
	• pozitivně hodnotit druhé v běžných podmínkách • být pozorný, laskavý k druhým a vyjadřovat tak svoji náklonnost • vyjádřit uznání či pochvalu druhým • správně reagovat na pochvalu (i napomenutí)	**POZITIVNÍ HODNOCEMÍ SEBE A DRUHÝCH** ○ pozitivní hodnocení druhých ○ pozornost, laskavost ○ uznání, pochvala ○ pozitivní vlastnosti druhých ○ správná reakce na pochvalu	**Průběžně se prolíná všemi předměty**

Integrace Etické výchovy – 2. období, 4. – 6. ročník ZŠS			**4. strana**
Očekávané výstupy **Žák by měl:**	**Školní výstupy** **Žák by měl:**	**Učivo**	**Integrace do předmětu:**
Jednoduchými skutky realizovat tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy.	• komunikovat v kolektivu třídy, navozovat a udržovat uspokojivé (přátelské) vztahy • zvládat představit se kolektivu třídy • podílet se na vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu • dodržovat základní komunikační pravidla v kolektivu třídy • být zdvořilý a otevřený při komunikaci a utvářet tak dobré mezilidské vztahy (třída, rodina) • být tvořivý a aktivně se podílet na utváření mezilidských vztahů • nacvičovat, zvládat a dodržovat základní pravidla spolupráce • sdílet radosti druhých (společné činnosti, výsledky, úspěchy) • projevit zájem a podílet se na společném plnění úkolů • být schopen spolupracovat • eliminovat strach z neznámého řešení úkolu	**ZÁKLADNÍ KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI** ○ komunikace při vytváření výchovného kolektivu ○ představení se ○ základní komunikační pravidla kolektivu - vytvoření ○ zdvořilost ○ otevřená komunikace **TVOŘIVOST A ZÁKLADY SPOLUPRÁCE** ○ tvořivost v mezilidských vztazích ○ prožitky radosti (pro druhé) ○ společné plnění úkolů ○ strach z neznámého řešení úkolu ○ experimentování (tvořivé) ○ schopnost spolupráce ○ radost ze společné činnosti a výsledku ○ vyjádření zájmu ○ základní pravidla spolupráce	**Řečová výchova** **Průběžně se prolíná všemi předměty (PV, VČ, TV…)**

Integrace Etické výchovy – 2. období, 4. – 6. ročník ZŠS			**5. strana**
Očekávané výstupy **Žák by měl:**	**Školní výstupy** **Žák by měl:**	**Učivo**	**Integrace do předmětu:**
Iniciativně vstupovat do vztahů s vrstevníky, dokázat rozlišit jejich nabídky k aktivitě a za nevhodné reagovat asertivně.	• iniciativně vstupovat do vztahů s vrstevníky • být aktivní v komunikaci a hledat možnosti, jak nejlépe vycházet s jedinci (ve třídě, škole, rodině) • respektovat názory jiných • seznámit se s pojmem asertivní chování • přijímat a rozlišovat nabídky druhých (aktivity různého charakteru) • být schopen nevhodnou nabídku odmítnout a nepodlehnout negativnímu vlivu vrstevníků • být asertivní k nevhodným aktivitám	**ZÁKLADY ASERTIVNÍHO CHOVÁNÍ** ○ iniciativa ○ ve vztahu k jiným ○ hledání možnosti, jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky ○ modelové situace ○ asertivní chování ○ rozlišování mezi nabídkami druhých ○ schopnost odmítnutí nabídky (podvod, krádež, pomluva, zneužívání návykových látek a sexuální zneužívání) ○ modelové situace	**Řečová výchova**

Očekávané výstupy **Žák by měl:**	**Školní výstupy** **Žák by měl:**	**Učivo**	**Integrace do předmětu:**
Komunikovat otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci.	• využívat základní prvky verbální komunikace i ve ztížených podmínkách • dodržovat komunikační pravidla (pozdrav, poděkování, omluva, vyslovení přání a prosby) • volit a používat správnou gestikulaci, mimiku a intonaci hlasu při komunikace s vrstevníky a dospělými • vyvarovat se komunikačních chyb (hrubé výrazy) • být schopen vést dialog • být schopen komunikovat a vcítit se do potřeb druhých a respektovat je • nacvičovat, dodržovat zásady a způsoby aktivního naslouchání	**KOMUNIKACE** o otevřená komunikace o zásady verbální komunikace o základní komunikační pravidla v kolektivu – pozdrav, poděkování, omluva, přání, prosba o komunikace se svými vrstevníky a dospělými o komunikační chyby o dialog o komunikace ve ztížených podmínkách o námětové hry o aktivní naslouchání o nácvik, zásady, způsob	**Řečová výchova**

Integrace Etické výchovy – 2. stupeň, 7. – 10. ročník ZŠS			7.strana
Očekávané výstupy Žák by měl:	**Školní výstupy Žák by měl:**	**Učivo**	**Integrace do předmětu:**
Nahrazovat agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajovat svá práva.	• zvládnout přijmout konstruktivní kritiku • uvést příklady pochval ze školního prostředí • být schopen vyjádřit a přijmout pochvalu (modelové komunikační situace) • zvládnout požádat o laskavost	**ASERTIVNÍ CHOVÁNÍ** o asertivní chování o konstruktivní kritika o přijetí pochvaly o požádání o laskavost	**Řečová výchova**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ZÁKLADNÍ ŠKOLA SPECIÁLNÍ

(základní škola speciální, rehabilitační třída základní školy speciální
a přípravný stupeň základní školy speciální)

"SLUNCE DĚTEM"

Základní škola, Mateřská škola speciální a Praktická škola Jesenice
Plzeňská 63, 270 33 Jesenice

Tento dokument byl zpracován podle RVP ZŠS pro žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením

DODATEK č. 3 – č. j.: ZŠ/ 68/2013

Platnost od: 1. 9. 2013

(projednáno dne 27. 8. 2013)

Pravidla hodnocení v základní škole speciální

Úvod

Nedílnou součástí výchovně vzdělávací práce školy je hodnocení a klasifikace žáků. Klade vysoké požadavky na všechny pedagogické pracovníky. Cílem tohoto klasifikačního řádu je pomoci těmto pracovníkům a stanovit všem jednoznačně platná kritéria pro hodnocení.

Hodnocení a klasifikace patří mezi metody pedagogické diagnostiky. Úkolem hodnocení je zjišťovat a posuzovat úroveň dosažených kompetencí. Postihuje celou osobnost dítěte a je orientováno především na jeho kladné rysy. Je dlouhodobé. K nejčastěji používaným formám hodnocení, které využíváme patří například klasifikace, pochvala, odměna, vytyčení chyby, trest…

Ve škole využíváme hlavně pochvaly a snažíme se žáky kladně motivovat. Z těchto důvodů jsme u žáků, kteří by byli hodnoceni nedostatečnými, přistoupili ke slovnímu hodnocení. Toto je k žákovi šetrnější, nevyvolává negativní reakce a žáci na něj lépe reagují. Hodnocení a klasifikace jsou nedílnou součástí každé výchovně vzdělávací práce. Přeceňování některé z jejích funkcí se negativně odráží v psychice žáka, nepříznivě ovlivňuje jeho další práci. Například soustavné negativní hodnocení nevede k jeho zlepšení, ale ke ztrátě zájmu o výuku a poznávání. Na druhé straně snadno získávané kladné hodnocení bez vydání energie a snahy postrádá hodnotu motivační i informační. Žáci základní školy speciální jsou hodnoceni denně. Hodnocení probíhá ve dvou úrovních, jednou je sebehodnocení žáků dle jejich schopností a druhou hodnocení učitele. Vedeme žáky ke kritickému sebehodnocení. Systémy hodnocení a sebehodnocení dále rozpracovávají jednotliví třídní učitelé za pomoci asistentek pedagoga. Naším cílem je najít optimální varianty této metody pedagogické diagnostiky.

Hodnocení a klasifikace žáků základní školy speciální je součástí jejich výchovy a vzdělávání. Účelem hodnocení a klasifikace je přispívat k odpovědnému vztahu žáka k výchově a vzdělávání v souladu se školskými předpisy. Výsledky hodnocení a klasifikace uvede škola na vysvědčení.

Hodnocení žáků zákadní školy speciální v povinných předmětech.

Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.
Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

A/ Kriteria pro hodnocení

Základní a podrobná pravidla hodnocení jsou obsažena v klasifikačním řádu školy

- zvládnutí školních a očekávaných výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních schopností žáka
- schopnost dokončit započatou činnost
- kladný přístup k činnostem
- žák získává zpětnou vazbu o splnění - nesplnění zadaného úkolu
- žák má možnost hodnotit svůj výkon
- podporujeme vzájemné hodnocení mezi žáky

Hodnocení žáků

1. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:
    - jednoznačné
    - srozumitelné
    - srovnatelné s předem stanovenými kritérii
    - věcné a všestranné

2. Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných ve školních výstupech jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Pravidla hodnocení a způsob získávání podkladů pro hodnocení žáků základní školy speciální

1. Hodnocení žáka je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu.
2. Hodnocení se provádí průběžně, na konci prvního pololetí se vydává výpis z vysvědčení a na konci druhého pololetí se vydává vysvědčení.
3. Nepovinné předměty se hodnotí analogicky jako předměty povinné.
4. Předmětem hodnocení jsou výsledky, jichž žák dosáhl ve vyučovacích předmětech v souladu s požadavky ŠVP.
5. Při hodnocení zohledňuje učitel druh a stupeň mentálního postižení žáka, jeho zdravotní stav a jeho individuální a věkové zvláštnosti, s akcentem na kultivaci žáka a rozvoj jeho schopností.
6. Škola využívá možnosti klasifikace klasickou známkou, slovním hodnocením jehož součástí je i hodnocení formalizované nebo jejich kombinací (část klasicky, část slovně)
7. Předpokladem úspěšného hodnocení žáka s postižením je maximální respektování jeho schopností, hodnocení je individuální.
8. Výsledky žáka se nesrovnávají s jeho okolím, hodnotí se jeho osobnost a jeho rozvoj.
9. Při slovním hodnocení se kromě výsledků ve vzdělávání ohodnotí:
    - píle a jeho schopnosti plnit zadané úkoly
    - úroveň vzdělání žáka, které dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům v jednotlivých předmětech výkon žáka
    - píle
    - přístup žáka ke vzdělávání
10. Slovní hodnocení dále zahrnuje:
    - posouzení výsledků vzdělávání žáka
    - ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání
    - souvislosti, které ovlivňují výkon žáka
    - naznačení dalšího rozvoje žáka
    - hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat
    - výhled (prognóza) jak se bude dále žák vyvíjet

B/ Uvolnění z výuky, nehodnocení

(1) Zákonný zástupce žáka je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka. Podmínky pro uvolňování žáka z vyučování a omlouvání neúčasti žáka ve vyučování stanoví školní řád.

(2) Ředitel školy může ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů uvolnit žáka na žádost jeho zákonného zástupce zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu; zároveň určí náhradní způsob vzdělávání žáka v době vyučování tohoto předmětu. V předmětu tělesná výchova ředitel školy uvolní žáka z vyučování na písemné doporučení registrujícího lékaře nebo odborného lékaře. Na první nebo poslední vyučovací hodinu může být žák uvolněn s souhlasem zákonného zástupce bez náhrady.

3) Žákovi, který se nemůže pro svůj zdravotní stav po dobu delší než dva měsíce účastnit vyučování, stanoví ředitel školy takový způsob vzdělávání, který odpovídá možnostem žáka, nebo mu může povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu podle § 18. Zákonný zástupce žáka je povinen vytvořit pro stanovené vzdělávání podmínky.

C/ Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

V 1. pololetí se vydává žákovi výpis z vysvědčení, v 2. pololetí se vydává žákovi vysvědčení. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. Součástí slovního hodnocení je v ZŠS hodnocení formalizované – viz.tabulka stupňů klasifikace školy. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel se souhlasem pedagogické rady.

Vyjádření slovního hodnocení formou číselné klasifikace:					
Předmět	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**
Čtení	Čte samostatně, plynule a s porozuměním	Čte s pomocí a částečným porozuměním	Čte s pomocí	Čte pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Psaní	Píše samostatně, čitelně a úhledně	Píše úhledně a čitelně	Píše s pomocí	Píše pouze s trvalou pomocí	Učivo zatím nezvládá
Počty	Počítá přesně a pohotově	Počítá s drobnými chybami	Počítá s pomocí	Počítá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Informační a komunikační technologie	Učivo dobře zvládá	Učivo zvládá	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Prvouka	Učivo chápe a správně reprodukuje	Učivu rozumí a na otázky správně odpovídá	Učivo částečně zvládá	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Věcné učení	Učivo chápe a správně reprodukuje	Učivu rozumí a na otázky správně odpovídá	Učivo částečně zvládá	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Hudební výchova	Má dobrý hudební sluch i rytmus, pěkně zpívá	Rád zpívá, má dobrý rytmus	Rád zpívá a poslouchá hudbu	Rád a se zájmem poslouchá hudbu	Dosud nemá vztah k hudbě
Výtvarné činnosti	Je tvořivý a zručný	Je tvořivý, pracuje s malou dopomocí	Při práci vyžaduje vedení	Při práci potřebuje pomoc a vedení	Práce se mu zatím nedaří
Pracovní výchova	Je tvořivý a zručný	Je tvořivý, pracuje s malou dopomocí	Při práci vyžaduje vedení	Při práci potřebuje pomoc a vedení	Práce se mu zatím nedaří
Tělesná výchova	Je obratný a snaživý	Je méně obratný, ale snaží se	Cvičí dle svých možností, snaží se	Je méně obratný , cvičí s pomocí	Při cvičení potřebuje velkou pomoc
Výchova ke zdraví	Učivo chápe a správně reprodukuje	Učivu rozumí a na otázky správně odpovídá	Učivo částečně zvládá	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Společenská výchova	Učivo chápe a správně reprodukuje	Učivu rozumí a na otázky správně	Učivo částečně zvládá	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Řečová výchova	Komunikuje výstižně a přesně	Komunikuje méně výstižně	Komunikuje obtížně a nepřesně	Komunikace má nedostatky	Komunikace má závažné nedostatky
Předměty speciálně pedagogické péče	Je tvořivý a zručný	Je tvořivý, pracuje s malou dopomocí	Při práci vyžaduje vedení	Při práci potřebuje pomoc a vedení	Práce se mu zatím nedaří

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků (autoevaluace)

Kromě forem hodnocení práce žáků ze strany pedagogických pracovníků mají žáci možnost používat také formy sebehodnocení. Škola jim pro tyto formy vytváří odpovídající podmínky. Tím je zajišťována také zpětná vazba objektivity hodnocení ze strany školy jako vzdělávací instituce.

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
3. Při sebehodnocení se žák snaží popsat, co se mu daří, co mu ještě nejde a jak bude pokračovat dál.
4. Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
5. Konečné hodnocení žáka je vždy v kompetenci vyučujícího.
6. Cílem sebehodnocení je pozitivní motivace žáka ke zlepšování vědomostí, dovedností a zvyšování vlastního sebevědomí.

Formy a metody ověřování vědomostí a dovedností žáků

- sledování výkonů žáka během výuky
- sledování aktivity během vyučování
- ústní a písemná cvičení
- práce s chybou
- samostatná práce dle schopností žáků
- grafická úprava
- praktické a pohybové dovednosti
- rozhovor se žákem
- pozorování žákova zapojení do skupinové a individuální práce
- diskuse dle aktuálních schopností žáků
- diagnostické pozorování žáka

<u>D/ Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku</u>

1. **Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem** s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. **Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy speciální, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy speciální, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.**
2. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
3. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
4. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, **požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka**; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
5. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci 2. pololetí neprospěl, nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni školy již jednou ročník opakoval. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.
6. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

E/ Hodnocení chování

- hodnocení chování žáka se řídí školním řádem
- hodnotí se chování ve škole, při školních akcích a reprezentaci školy
- hodnocení provádí třídní učitel po dohodě s vyučujícími a ostatními pedagogickými pracovníky
- hodnocení chování schvaluje pedagogická rada
- využívá se 3 stupňů chování – 1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé
- pochvaly navrhuje vyučující a ostatní pedagogičtí pracovníci, uděluje třídní učitel, ředitel školy a schvaluje pedagogická rada

Pochvaly

§ 17 – mimořádná pochvala, ředitel školy může **udělit** na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné osoby mimořádnou pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci

Kázeňská opatření

Kázeňská opatření **se ukládají** za závažné nebo opakované porušení školního řádu, a to bezprostředně po jeho zjištění - mají následující posloupnost a lze je udělit jen jednou v daném školním klasifikačním období

O konkrétním výchovném opatření rozhoduje ředitel školy po projednání na pedagogické radě

Při porušení školního řádu lze podle závažnosti přestupku žákovi uložit:

napomenutí třídního učitele
důtku třídního učitele
důtku ředitele školy
sníženou známku z chování

Udělení pochvaly ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamenává do dokumentace školy.

Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uloženo.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení důtky nebo napomenutí a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

F/ Ověřování klíčových kompetencí

- Ověřování bude probíhat ze strany učitele a sebehodnocením žáka

Některé metody a formy ověřování klíčových kompetencí:

pozorování
rozhovor
rozbor výsledků a činností žáka
práce s chybou a rozbory příčin neúspěchu
porovnávání výsledků práce žáka s výsledky spolužáků
čtvrtletní hodnocení a sebehodnocení

G/ Hodnocení výsledků práce v zájmových útvarech organizovaných školou

V souladu s novelou vyhlášky č. 48/2005 Sb. se hodnocení zájmových útvarů na vysvědčení již neuvádí.

Pro zhodnocení činnosti žáka v zájmovém útvaru může škola zvolit vlastní způsob hodnocení.

Vyjádření slovního hodnocení formou číselné klasifikace:

ZŠS- Klasifikace (1.-10.). Žáci vzdělávaní podle ŠVP

Předmět	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**
Rozumová výchova	Učivo chápe a správně reprodukuje	Učivu rozumí a na otázky správně odpovídá	Učivo zvládá částečně	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Smyslová výchova	Učivo dobře zvládá	Učivo zvládá	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Hudební výchova	Má dobrá hudební sluch i rytmus, zpívá	Rád zpívá, má dobrý rytmus	Rád poslouchá hudbu	Někdy rád poslouchá hudbu	Dosud nemá k hudbě vztah
Výtvarná výchova	Je tvořivý a zručný	Je tvořivý, pracuje s malou pomocí	Při práci vyžaduje vedení	Při práci vyžaduje pomoc a vedení	Práce se mu zatím nedaří
Zdravotní tělesná a pohybová výchova	Je obratný a snaživý	Je méně obratný, ale snaží se	Cvičí podle svých možností, snaží se	Je méně obratný, cvičí s pomocí	Při cvičení potřebuje velkou pomoc
Pracovní výchova	Je zručný a pracuje samostatně	Je zručný, pracuje jen s malou pomocí	Při práci vyžaduje vedení	Při práci vyžaduje pomoc a vedení	Práce se mu zatím nedaří
Řečová výchova	Má osvojený a umí využívat alternativní způsob komunikace	Komunikuje méně výstižně slovně i neslovně	Komunikace je obtížná a nepřesná	Komunikace má výrazné nedostatky	Komunikace má závažné nedostatky
Předmět spec. ped. péče	Pracoval úspěšně	Pracoval	-	-	-